

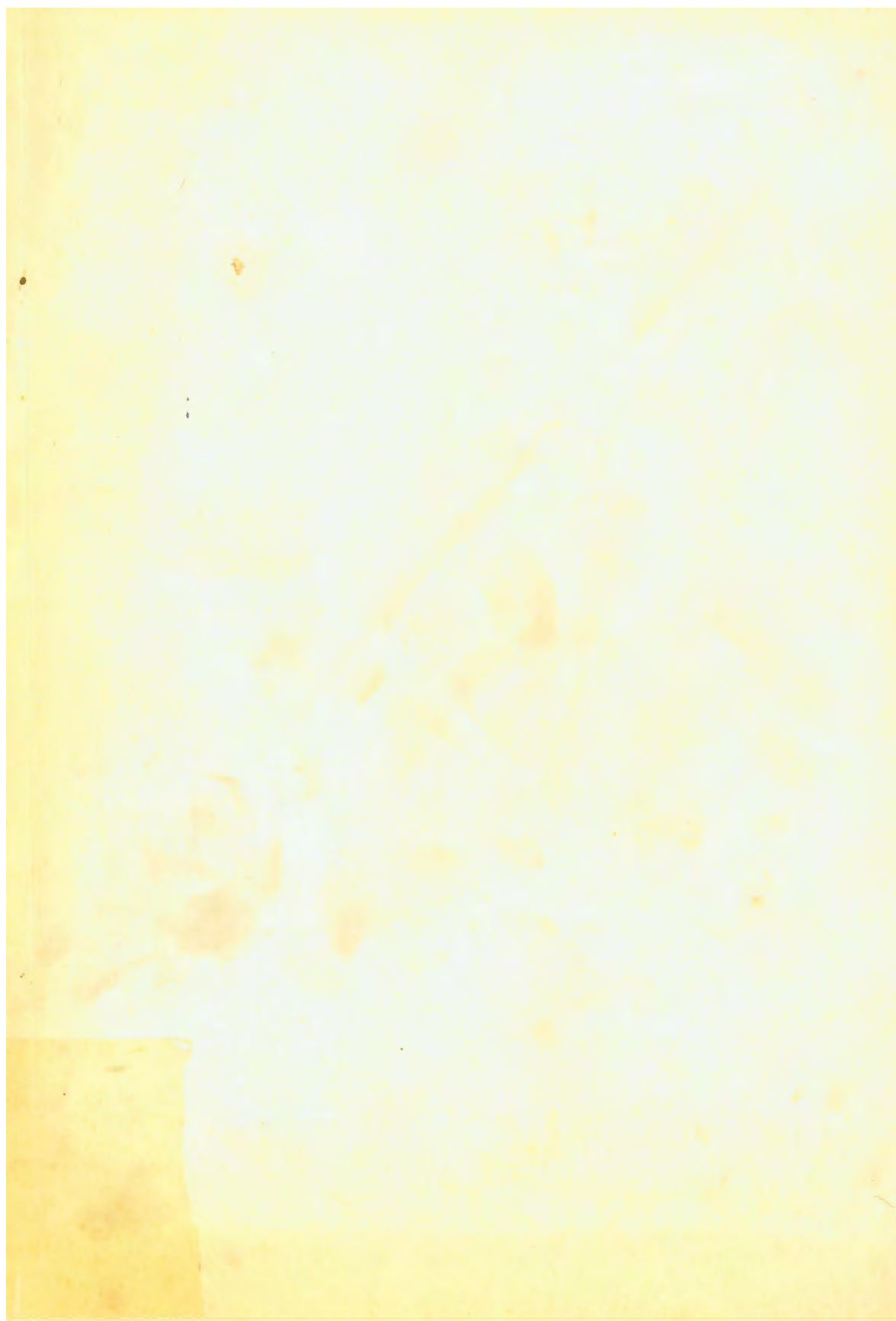
مقرر شدیم که وزارت فرهنگ و هنر و وزارت آموزش پرورش
هفته‌ای از سال تحصیلی را با نام هفته کتاب خبر و اصول کار خود قرار دهند
تا فعالیت‌هایی که در طول سال درباره کتاب و کتابخانه انجام می‌گیرد
تواند خوشایندی مشخص باشد و بطرز نمایانی انعکاس یابد . .
پیام شاهنشاهی آریا مهر بناسبت هفته کتاب

نخستین کارنامه هفته کتاب

از ۲۴ آبان ماه تا آخر آبان ماه
۱۳۴۴

از انتشارات اداره کل نگارش
وزارت آموزش و پرورش

سال ۱۳۴۴

کتابشناسی
۱۵
۴
۴۳

اسکن شد

نخستین کارنامهٔ منقته کتاب

از ۲۶ آبان تا آخر آبان

۱۳۴۴

از انتشارات ادارهٔ کل نگارش

وزارت آموزش و پرورش

سال ۱۳۴۴

پیام شایسته آریامهر مناسبت آغاز مراسم هفته کتاب

کشورستانی ماد طول تاریخ ۲۵۰۰ ساله شایسته همواره مهندسان و پرچمدان علم و دانش بوده است .
در گوشه و کنار جهان آثار ارزنده ای از مفاخر علمی و ادبی مایه کار ماندگار و گنجینه گویای فرهنگ و تمدن درختانی
بسته و امروزه دنیا در برابر آن تعظیم فرود میآورد .

از روزگاران بنامی و اشکانی و ساسانی تا دوره های بعد از اسلام همواره کتابخانه های عظیم دائر و برقرار بود و کتابان
مستوفیان برای جمع آوری و تدوین و استنتاج تألیفات نفیس دانشمندان سعی بیغ کار میبردند .
احترام و علاقه قلبی ایرانیان به علم و ادب در ادوار مختلف تاریخی موجب پیدایش کتابخانه های شد که هنوز خاطر آنها بگو
میراث گرانبهای معنوی ایران در صفحات تاریخ ثبت است .

قزائن کتب و اسناد گنج شایگان و درخشان در عصر بنامی و همچنین کتابخانه عظیم دانشگاه جندی شاپور در عصر ساسانی
و نیز کتابخانه بزرگ سامانیان که اشال لمعی و ابن سینا از آن تمتع شدند و کتابخانه های مشهور آل بویه و درری و همدان و اصفهان
و فارس و کتابخانه های مدارس نظامیه میثاق بور و بغداد و اصفهان و کتابخانه دربار غزنویان و غزنین که اشال مسعود سعد سلمان بکتابداری
آن مشغول بودند و سایر کتابخانه های هم رجال و بزرگان علم و ادب چون کتابخانه های ابن عمید و صاحب بن عباد و زرائی و
آل بویه و کتابخانه های بسیار بزرگ مرو و بخارا و ری در عصر خوارزمشاهیان و کتابخانه اسماعیلیان در الموت که چهار صد هزار جلد کتاب
داشت و مورد استفاده و تالیف فیض الدین طوسی بود و است و کتابخانه ربع رشیدی در تبریز که بهجت خواجه رشید الدین فضل الله
بعدانی بوجود آمد و بود و نیز کتابخانه بزرگ تبریز شیخ صفی الدین در اردبیل بکلی بنیت توجه و علاقه خاص ملت ایران بر امر کتاب
کتابخانه بود و است .

بر اثر حوادث مختلف قسمت عظیم آثار علمی و ادبی و اسناد و مدارک تاریخی ما از کشور خارج شد و مورد استفاده دانشمندان
جهان قرار گرفت .

کتابخانه پهلوی که تاسیس آن را چندی پیش فرمان دادیم بدین منظور بود و است که ذخیره عظیم آثار گرانمایای علم و ادب ایران که بصورت مجموعه کتب و اسناد و مدارک خطی و چاپی در اقطار گیتی پراکنده است در این کانون گرد آید تا اهل تحقیق و مطالعه و مراکز علمی و فرهنگی جهان امکان یابند از این گنجینه پرافتخار بهره مند گردند .

در عصر دور و راه مالک پیشرفته جهان دوشادوش ترقیات صنعتی و مادی در ایجاد و توسعه مراکز علمی و تحقیقی و مخصوصاً کتابخانه های بزرگ و مجرب بر یکدیگر بست میجویند و بودجه و اعتبار قابل ملاحظه ای را صرف تاسیس و تقویت این مراکز می کنند لازم است مسئولان مملکتی بفرمان با تحولات اجتماعی سالهای اخیر برای بالا بردن سطح معلومات و اطلاعات عمومی از طریق تشویق و ترغیب عامه مردم خاصه جوانان و دانش آموزان بامطالعه و کتاب و خودآموزی اقدامات اساسی بعمل آورند و این نکته را بجا بیاورند که کتاب خوب علاوه بر آنکه اثرات عمیق آموزشی و اجتماعی در بردارد و خواه ناخواه خواننده را بسوی کمال می کشاند غیر تقسیم بجان را از بسیاری بدآموزیها و لغزشها و انحرافات باز میدارد .

برای تأمین این نظر مقرر شدیم که وزارت فرهنگ و هنر و وزارت آموزش و پرورش هفتمه ای از سال تحصیلی را بنام هفته کتاب جز اصول کار خود قرار دهند تا فعالیتها و کارهایی که در طول هر سال در باره کتاب و کتابخانه انجام میگیرد بتواند بنحو شایانی مشخص باشد و بطرز نمایانی انعکاس یابد .

خوشبختانه اینک که برگزاری مراسم هفته کتاب در سال جاری با بعثت حضرت ختمی مرتبت مصداق است با استعانت از پروردگار توانا و تعالیم عالیله آن پیامبر بزرگ مراسم هفته کتاب را اقیانوس می کنیم و انتظار داریم کلیه سازمانهای دولتی و ملی و ارباب مطبوعات و رجال علم و ادب بطور تعمیم امر مطالعه و شناساندن نقش کتاب و اهمیت آن در تأمین سعادت و کمال و تکمیل معلومات و اطلاعات اشترک مساعی کنند و برای توسعه و ایجاد کتابخانه ها در سراسر کشور از کلیه امکانات موجود استفاده نمایند و عموم طبقات مردم از روستائی و شهری ساعتی از اوقات فراغت شبانوزی خود را ب مطالعه بپردازند و کتاب را بهترین هبدم و مونس خود بدانند باشد که کشور ما نقش تاریخی خود را در اشاعه و تقویت موازین فرهنگی بصورتی دیگر و در سطحی بالاتر ایفا کند .

سخنی چند پیرامون تأسیس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

همزمان با تحولات اجتماعی عظیمی که پس از انقلاب ششم بهمن در کلیه شؤون مملکتی پدید آمد، درمورد هدایت و راهنمایی نوجوانان و کودکان نیز بدستور علیاحضرت شهبانو فرح اقدامات مفید و مؤثری انجام گرفت.

بنا بر امر شهبانوی ایران کانونی بنام کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان تأسیس گردید تا با موازین و اصول منشور انقلاب ششم بهمن ذوق و اندیشه کلیه کودکان و نوجوانان با راهنمایی‌های درست و ارزنده متخصصین فن، پرورش یابد و فضائل اخلاقی کودکان و نسل جوان آب و خاک از طریق مواد خواندنی مناسب و وسائل سمعی و بصری مفید تحکیم و تقویت شود.

برای نیل باین هدف عالی مقرر گردید کتابخانه‌هایی مخصوص نوجوانان در کلیه شهرستانها تأسیس شود و در کتابخانه‌های عمومی نیز برای پرورش فکری اطفال و بالابردن سطح معلومات نوجوانان کتابهای مناسبی تهیه گردد و همچنین از طریق کتابخانه‌های سیار مواد خواندنی برای نوجوانان و روستائیان تأمین شود.

برای توسعه و اصلاح ادبیات کودکان و نوجوانان و بمنظور رسیدن باین هدف عالی انسانی کانون درصدد برآمده است موجبات تشویق طراحان و نویسندگان را درین زمینه فراهم سازد و چنانچه مؤسسات ایرانی و غیر ایرانی کانونی مشابه کانون فوق داشته باشند آنان را به همکاری و تعاطی افکار وادار سازد.

بنا بر اراده علیاحضرت شهبانو فرح عده‌ای از وزراء و شخصیت‌های مملکتی بشرح زیر بعنوان هیأت امنا، اساسنامه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

را تنظیم و تهیه کردند و آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش افتخار یافتند که بوکالت از طرف شهبانوی ارجمند نسبت به ثبت قانون اقدام نمایند و در نتیجه قانون تحت شماره ۱۱۶۸۷ در اداره ثبت شرکتهای به ثبت رسید.

ما توفیق هر چه بیشتر این قانون را در اجرای منویات شاهنشاه آریا مهر آرزو داریم، امید است کودکان و نوجوانان کشور ما از این اقدام خیرخواهانه شهبانوی گرانمایه بیش از پیش برخوردار شوند و به تحکیم فضائل اخلاقی و تقویت فکری خود نائل گردند.

اسامی اعضای هیأت امناء

قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

جناب آقای قدس نخعی وزیر دربار شاهنشاهی
 جناب آقای مهرداد پهلبد وزیر فرهنگ و هنر
 جناب آقای دکتر اقبال رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران
 جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش
 آقای عباس مسعودی مدیر مؤسسه اطلاعات
 آقای دکتر مصطفی مصباح زاده مدیر مؤسسه کیمیا
 آقای دکتر احسان یارشاطر مدیر مؤسسه نشر کتاب
 آقای همایون صنعتی زاده مدیر مؤسسه انتشارات فرانکلین
 آقای دکتر محمد دفتری مدیر عامل انجمن ملی حمایت کودکان
 خانم لیلی جهان آرا
 خانم هما اتحادیه

برای آگاهی بیشتر خوانندگان عزیز
ذیلا اساسنامهٔ قانون درج میگردد

اساسنامهٔ قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

فصل اول

در تأسیس و هدف قانون پرورش کودکان و نوجوانان

مادهٔ ۱ - بموجب این اساسنامه قانونی بنام قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به ریاست عالیۀ علیا حضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران مؤسس قانون تأسیس میشود .

مادهٔ ۲ - منظور از تأسیس قانون پرورش کودکان و نوجوانان که در این اساسنامه قانون خوانده میشود پرورش ذوق و اندیشهٔ کودکان و نوجوانان و تقویت فضائل اخلاقی و توسعهٔ معلومات آنان از طریق مواد خواندنی و وسایل سمعی و بصری است .

مادهٔ ۳ - قانون برای نیل بمقاصد خود از راههای ذیل فعالیت خواهد کرد :

الف - تأسیس کتابخانه های مخصوص کودکان و جوانان در تهران و شهرستانها .

ب - کمک به کتابخانه های عمومی موجود برای ایجاد قسمت های مخصوص کودکان و جوانان .

ج - همکاری باوزارت آموزش و پرورش ووزارت فرهنگ و هنر برای ایجاد

و توسعه کتابخانه‌های مدارس و کتابخانه‌های کودکان و جوانان و تعمیم وسائل سمعی و بصری .

ه - ایجاد و اداره کتابخانه‌های سیار بمنظور بر آوردن نیازمندیهای روستاها .
و - ایجاد و کمک به توسعه و اصلاح ادبیات کودکان و جوانان بوسیله تشویق نویسندگان ، طراحان و ناشران و همکاری با آنان .

ز - مطالعه و جستجو و آزمایش برای یافتن بهترین و مؤثرترین طرق استفاده از وسایل سمعی و بصری .

ح - همکاری با کلیه مؤسسات ایرانی و غیر ایرانی که با کانون هدفهای مشابه دارند .

ط - هر گونه اقدام دیگر که وصول به هدفهای کانون را تسهیل کند .

ماده ۴ - کانون مؤسسه غیر انتفاعی و دارای شخصیت حقوقی است .

ماده ۵ - مرکز کانون تهران است . کانون میتواند به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب هیأت امناء ، در داخل کشور شعبه‌هایی تأسیس کند .

ماده ۶ - کانون از تاریخ ثبت برای مدت نامعلوم تأسیس می‌شود .

فصل دوم

در ارکان کانون

ماده ۷ - ارکان کانون عبارتست از :

هیأت امناء

هیأت مدیره

الف - هیأت امناء کانون که به فرمان علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران

بدین سمت منصوب میشوند عبارتند از:

۱- وزیر دربار شاهنشاهی

۲- وزیر فرهنگ و هنر

۳- وزیر آموزش و پرورش

- ۴- رئیس دانشگاه تهران
- ۵- رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران
- ۶- مدیر مؤسسه اطلاعات
- ۷- مدیر مؤسسه کیهان
- ۸- مدیر کل بانک ملی ایران
- ۹- مدیر عامل مؤسسه نشر کتاب
- ۱۰- مدیر مؤسسه انتشارات فرانکلین
- ۱۱- مدیر عامل انجمن ملی حمایت کودکان
- ۱۲- دو نفر از علاقه‌مندان وارد به امور کودک

فصل سوم

در تشکیل هیأت امناء و وظایف آن

- ماده ۸- رسمیت جلسات هیأت امناء منوط به حضور لااقل بیش از نصف اعضای آن هیأت در هر جلسه خواهد بود و تصمیمات هیأت با اکثریت آرای اعضای حاضر معتبر است .
- ماده ۹- خدمت هیأت امناء افتخاری است.
- ماده ۱۰- هیأت امناء لااقل هر سه ماه یک بار تشکیل جلسه می‌دهد.
- ماده ۱۱- بفرمان علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران دو نفر از اعضای هیئت امناء بدست نواب رئیس انتخاب خواهند شد .
- ماده ۱۲- در مواقع ضروری بدقتضای مدیر عامل و دعوت یکی از نواب رئیس جلسه فوق العاده هیأت امناء تشکیل می‌گردد .
- ماده ۱۳- وظایف هیئت امناء عبارتست از :
تصویب بودجه سالانه .
تصویب طرحها و برنامه‌ها و تأمین اعتبار برای هر طرح.

تصویب تر از نامدسالا ند .

سعی و کوشش در تسهیل اجرای طرحهای کانون و تحصیل درآمد .
 کلیه اموری که در صلاحیت مجامع عمومی عادی و فوق العاده مذکور در قانون
 تجارت باشد .

فصل چهارم

هیأت مدیره

ماده ۱۴- هیئت امناء از میان خود یا خارج ، هیأت مدیره را بمدت دو سال
 بفرمان ریاست عالیه ، بدشرح زیر انتخاب خواهند نمود:

الف -- نایب رئیس هیئت مدیره .

ب - مدیر عامل .

ج -- خزانه دار .

د -- دو نفر از علاقه مندان بامور کودک .

تبصره ۱ك - حدود اختیارات هیئت مدیره راهیأت امناء تعیین خواهند نمود .

تبصره ۲ - آن عده از اعضای هیئت مدیره که از خارج انتخاب میشوند در مدت

خدمت در هیأت مدیره جزو هیأت امناء میباشند .

وظایف ومسئولیتها و اختیارات مدیر عامل از این قرار است :

الف - تأسیس سازمانی که برای تأمین هدفهای کانون لازم است .

ب - تهیه برنامه فعالیت های سالانه کانون بصورت طرح های جداگانه و مشخص .

ج - مدیر عامل مسؤول اجرای کلیه طرح ها میباشد .

د - تهیه و تدارك وسایل و تجهیزات لازم برای اجرای این طرح ها .

ه - مدیر عامل رئیس دستگاه اداری بوده و کلیه اختیارات اجرایی برای اداره

کانون را دارد . در غیبت نایب رئیس هیأت مدیره اداره جلسات هیأت مدیره بعهده مدیر

عامل خواهد بود .

باز کردن حساب بانکیها ، استخدام نمودن کارمندان مورد نیاز ، امضاء قراردادها

و نامه‌ها، جلب مساعدت مقامات دولتی و ملی و بین‌المللی، و همکاری با مؤسسات مشابه از اختیارات مدیر عامل است.

و - مدیر عامل میتواند با تصویب هیأت امناء برای کانون عطا یا وهدایای نقدی یا جنسی اعم از منقول و یا غیر منقول قبول کند.

ز - مدیر عامل میتواند برای حفظ حقوق کانون در محاکم لازم‌الاجراء اقدام نموده و یا دفاع نماید.

وظایف خزاندار از این قرار است:

الف - سپردن وجوه کانون به بانکهای که خزاندار و مدیر عامل تعیین میکنند.

تبصره - چکها با دو امضاء خزاندار و مدیر عامل به مصرف مخارج کانون میرسد. مدیر عامل و خزاندار هر يك میتواند حق امضای خود را به مسؤولیت خود به شخص دیگری واگذار کنند.

ب - نظارت بر اجرای بودجه مصوب.

ج - سعی در ازدیاد درآمد کانون.

د - هر گونه اوراق بهادار که کانون متعهد پرداخت آن باشد به امضای خزاندار و مدیر عامل توأماً معتبر و قابل پرداخت است.

ه - تهیه گزارش مالی و ترازنامه برای تقدیم به جلسه سالانه هیأت امناء کانون.

تبصره - گزارشهای مالی و ترازنامه‌های خزاندار باید با امضاء مدیر عامل و به تصدیق حسابداران قسم خورده رسیده باشد.

فصل پنجم

در انحلال کانون

ماده ۱۵ - در صورت انحلال کانون دارائی آن با نظر هیأت امناء به مؤسسه یا مؤسساتی که مقاصد مشابهی با مقاصد کانون دارند منتقل خواهد شد.

ویب‌ماچیه

با آنکه مراسم « هفته کتاب » برای نخستین بار در کشور ما برگزار گردید و تجربه و لوازم کافی در اختیار نبود معینا در جریان برگزاری جشن هفته کتاب اقدامات و فعالیتها و کوششهای دامنهداری در واحدهای فرهنگی این وزارت بعمل آمد و از مراکز استان گرفته تا دورترین روستاها همهجا، شور و شوق فراوان و علاقمندی شایان توجهی مشهود گردید که حقیقتاً ما فوق تصور بود و بسیاری از مسؤولان ادارات آموزش و پرورش و رؤسای مدارس و معلمان و دانش آموزان و صاحب نظران و دانشدوستان با ابراز کمال علاقمندی و حسن نیت کوششهای قابل ستایش برای اجرای فرمان شاهنشاه در بزرگداشت کتاب و ایجاد شوق و رغبت در عامه مردم بامر مطالعه کتاب از خود نشان دادند و موجبات هر چه باشکوهتر برگزار شدن این جشن فرخنده را فراهم ساختند. اداره کل نگارش تمام اخبار و نامه‌ها و تلگرامهای هفته کتاب را که از شهرستانهای دور و نزدیک به تهران رسید در کمال حوصله و دقت مورد بررسی و ارزشیابی قرار داد و تا آنجا که مقدور و میسر بود در تشویق و تقدیر از کسانی که در برگزاری هفته کتاب فعالیت کرده بودند اقدام لازم بعمل آمد اما خبرهایی که از اطراف و اکناف کشور میرسید آنقدر امیدبخش و شورانگیز و موفقیت آمیز بود که دریغ آمد اینهمه مظاهر کار و کوشش و این درجه از عشق و صمیمیت نسبت بدیك امر معنوی از نظرهای همگان، بدور ماند و بدست فراموشی سپرده شود. بنابراین آنچه گذشت با ارشاد و راهنمایی جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش، اداره کل نگارش مأموریت یافت کلیه فعالیتها و اقداماتی را که در تهران و شهرستانها باین منظور انجام گرفته است در مجموعه‌ای بنام « کارنامه هفته کتاب » انتشار دهد و هدف از این کار:

نخست تجلیل و تکریم از این نهضت بزرگ معنوی و سپاسگزاری از شاهنشاه بزرگ و دانش پرور است که با اندیشه‌ای تابناک و تصمیمی شاهانه، وزارتخانه‌های فرهنگ و هنر و آموزش و پرورش را در طریق بزرگداشت از کتاب و کتابخانه رهنمون شدند و با فرمان تاریخی سنتی فرخنده و شیوه‌ای مرضیه درین مرزوبوم بنیان نهادند. درثانی برای اینکه این تلاشها و کوششها بتواند مالاک عمل و سرمشق کار مجریان آینده قرار گیرد و برای مسئولان، راهنمایی صادق باشد لازم آمد خلاصه اقدامات واحدهای فرهنگی در مجموعه‌ای گرد آید تا علاقه‌مندان بهسبوت بتوانند از کم و کیف قضایا مطلع شوند و از نحوه کار آگاهی حاصل نمایند.

ثالثاً بخاطر حقشناسی از همکاران گرامی و افراد نیکوکار و معنی پرست که درین رهگذر بی‌هیچگونه چشم داشت مادی، همکاری و اشتراک مساعی کردند و برای اجرای فرمان شاهنشاه آریامهر سعی بلیغ مبذول داشتند با انتشار این مجموعه مبادرت شد تا تلویحاً تقدیری از آنان بعمل آمده باشد و پاداش معنوی نصیب گردد. هدف دیگر ما اینست که با انتشار این مجموعه موجبات تشویق و ترغیب سایرین بامور معنوی و فرهنگی فراهم آید تا با تأسی از مجریان و برگزار کنندگان نخستین مراسم هفته کتاب، در انجام این قبیل امور ثمر بخش تربیتی و اجتماعی کوشا باشند و دستورها و راهنماییهای لازم را به نیکوترین وجهی بمرحله اجراء و عمل گذارند و بسهم خویش در ترویج و اشاعه کتاب و کتابخانه کمر همت ببرند.

بی‌گمان راهنمایی و تأیید همه جانبه جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش در برگزاری هفته کتاب عامل مهم بوده است و همچنین در تدوین و انتشار «کارنامه هفته کتاب» مقام وزارت کمال لطف و محبت و عنایت را مبذول داشته و مشکلات کار را با رأی صائب مخصوص خویش حل فرموده‌اند. بدین جهت بر خود فرض میدانم که از راهنمائیها و مساعدت‌های گران قیمت معظم له از صمیم قلب تشکر نمایم. از همکاران گرامی و مدیران کل استانها و رؤسای شهرستانها و همه سازمانهای ملی و دولتی که در امر برگزاری هفته کتاب با ما همکاری فرموده و موجبات اجرای فرمان شاهنشاه داد گستر و دانش پرور را فراهم آورده‌اند کمال امتنان را دارد

از آقایان دکتر پور کریم رئیس اداره ماهنامه آموزش و پرورش و نشریات تربیتی و حسین فرزانه رئیس اداره امور کتابخانه‌ها و اسماعیل روزبه‌معاون اداره کتابخانه‌ها که در جمع آوری گزارشها و عکسها و تنظیم مطالب کتاب کمال مجاهدت را مبذول داشتند و همچنین از جناب آقای شفق‌ی مدیر کل امور مالی که اعتبار چاپ کتاب را تأمین فرموده‌اند سپاسگزار است امید است این کوشش اداره کل نگارش مورد قبول در باب نظر افتد و مقدمه‌ای برای کار پرمایه آینده قرار گیرد .

دکتر فضل‌الله صفا

دعوت به همکاری

چون پیش بینی شده بود که برگزاری مراسم هفته کتاب در سراسر کشور، خاصه در تهران باشکوه هر چه تمامتر برگزار گردد و همکاری پاره‌ای از وزارتخانه‌ها و مؤسسات بزرگ لازم می‌نمود دعوت‌نامه‌ای بشرح زیر برای وزارت فرهنگ و هنر، وزارت اطلاعات، دانشگاه تهران، شرکت‌های عامل نفت ایران، سازمان جشنهای دوهزاروپانصد ساله، کمیسیون ملی یونسکو، شهرداری تهران، شرکت ملی نفت سازمان شیر و خورشید سرخ ایران، شورای کتاب‌های کودک فرستاده شد و عده‌ای از شخصیت‌های فرهنگی و علاقه‌مندان به امر کتاب و مطالعه ارسال گردید .

اداره کل نگارش

شماره ۱۹۶۱/ن

تاریخ ۴۴/۴/۲۴

اداره کل نگارش در صدد بر آمده است که به پیردی از منویات شاهنشاه آریامهر و همزمان با تحولات اجتماعی اخیر، توجه مردم بخصوص طبقه جوان کشور

و دانش آموزان را به امر مطالعه کتاب و کتابخانه جلب نماید و گام‌هایی برای توسعه و ایجاد کتابخانه‌ها بردارد و برای نیل باین هدف پیش‌بینی هفته‌ای از سال تحصیلی را بنام « هفته کتاب » جزو اصول کار قرار داده است ، اینک برای آنکه مقدمات این امر مهم از هم اکنون فراهم گردد ، تمنی دارد مقرر فرمایند نماینده آن در جلسه‌ای که برای همین منظور روز سه‌شنبه ۲۹ تیرماه جاری ساعت ۱۰ صبح ، در دفتر جناب آقای مدرسی معاونت محترم وزارت آموزش و پرورش تشکیل می‌شود شرکت فرمایند ، قبلاً از مساعی و همکاری‌های آن صمیمانه تشکر میکند .

رئیس اداره کل نگارش دکتر فضل‌الله صفا

اولین کمیسیون مراسم هفته کتاب با حضور نمایندگان وزارتخانه‌ها و سازمانهای دعوت شده در ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه ۲۹/۴/۴۴ در دفتر جناب آقای مدرسی مقام محترم مالی و اداری تشکیل شد و مذاکراتی بشرح زیر بعمل آمد :

بدواً آقای دکتر فضل‌الله صفا رئیس اداره کل نگارش از تشریف فرمائی بانوان و آقایان اظهار تشکر کرده گفتند: « اداره کل نگارش در اجرای منویات عالیّه شخص اول مملکت و مقام وزارت آموزش و پرورش مبنی بر لزوم راهنمایی نسل جوان و ارشاد و هدایت آنان در نظر دارد بنا بوظیفه خود و با کمک فکری و همکاری معنوی بانوان و آقایان محترم برای طبقه جوان کشور و دانش آموزان سرگرمی و تفریح سالم ایجاد کند و با وسائل لازم، عموم مردم بخصوص جوانان را به امر کتاب و کتابخوانی ترغیب و تشویق نماید و برای اخذ نتیجه بیشتر با راهنمایی و کمک علاقه‌مندان و دانشمندان نسبت بانتخاب کتب مفید و مناسب برای نوجوانان و جوانان دانش آموز در سنین مختلف اقدام بعمل آورد . » آنگاه آقای برزین نماینده شرکت‌های عامل نفت ایران گفتند « باتوجه بمحدود بودن عسده اعضای کمیسیون ، ابتدا باید بر نامه کار معلوم شود . اگر این کمیسیون بخواهد موفق شود ضرورت دارد که در وهله

اول تعداد کتابخانه‌ها، افراد مطالعه کننده و کتابهای مفید معلوم گردد» آقای بهتاش نماینده وزارت اطلاعات ضمن بیان نقش آن وزارتخانه در ارشاد و هدایت عمومی بامر کتاب و مطالعه گفتند: «خوبست کار این کمیسیون محدود بایجاد شوق و رغبت مطالعه دانش آموزان و جوانان نباشد و بهمه طبقات اختصاص داده شود. وزارت اطلاعات هم بسهم خود کوشش میکند و طرح تبلیغاتی تهیه خواهد کرد تا عامه مردم را به کتاب و مطالعه رهبری کند.» آقای رکن الدین همایونفرخ ضمن اشاره بکیفیت اداره سازمان کتابخانه‌های عمومی شهر تهران گفتند: «این سازمان ۵۸۰۰ وابسته دارد و توانسته است که کار خود را در این مدت بخوبی انجام دهد. باید اول کتابخانه بوجود بیاید تا کتابخوان داشته باشد. بهتر است کار کمیسیون هفته کتاب عمومیت یابد و کتابخانه‌ها شناخته شوند و آمار کتابهای هر یک معلوم گردد.» در این موقع جناب آقای مدرسی معاون محترم وزارت آموزش و پرورش رشته سخن را بدست گرفته فرمودند: «خوشوقتم که پیشنهاد آقای دکتر صفا مورد استقبال قرار گرفته است. هم باید کتاب تهیه شود و هم مردم بسوی کتابخانه‌ها راه نمائی کردند. پیشنهاد آقای دکتر صفا در مورد انحصار موضوع بدانش آموزان با توجه بکتاب درسی است که وزارت آموزش و پرورش تأمین آنرا بعهده دارد. کتاب باید در اختیار همه طبقات قرار گیرد و برنامه‌ای هم تنظیم بشود.» آقای دکتر صفا گفتند: «باید ترتیبی فراهم شود که هفته کتاب هفته تجلی فعالیتها باشد» خانم دکتر یکانی گفتند: «برای پیشرفت این مقصود دو چیز باید مد نظر قرار گیرد نخست تهیه کتابخانه و دوم تربیت کتابخوان. در این باره باید موجدانی فراهم شود که بچه‌ها قدر کتاب را از همان اول بدانند و بمطالعه آن خوب گیرند. آقای بهتاش مجدداً در توجیه مطالب خود گفتند: «باید کتابها با تقسیم بندی صحیح عرضه شود همچنانکه رادیو ایران برای طبقات مختلف برنامه‌های گوناگون ترتیب داده است. برنامه توسعه کار هفته کتاب هم با توجه بتناسب سنی و موقعیت اشخاص باید در سراسر کشور عملی شود.» خانم آهی گفتند: «غالب مطالعه کنندگان جوانان هستند که چون باین امر عادت کنند در بزرگی خود بخود کار مطالعه جزو وظائف و در زمره کارهای مهم آنان بحساب خواهد آمد؛ مع الوصف اگر هفته کتاب عمومی باشد

بزرگسالان هم به امر مطالعه توجه پیدا خواهند کرد». آقای کوشادادستان وزارت آموزش و پرورش گفتند: «خوبست فهرستی از کتابها تهیه و در آن نوع کتابهایی که متناسب با سطح فکر و سلیقه هر يك از طبقات باشد معرفی شود و عده ای مأموریت پیدا کنند که آنها را بمردم بشناسانند و در دسترس آنان بگذارند. بدیهی است اگر ناشران هم تخفیفی در قیمت کتابهای خود قائل گردند شوق عمومی برای مطالعه کتابهای مناسب بیشتر خواهد بود». آقای دکتر صفا در تأیید بیانات آقای کوشا گفتند: «تهیه و تنظیم فهرست کتب جزو اصول کار است و برنامه هفته کتاب اختصاص به یکسال ندارد و از این بعد همه ساله نظیر هفته جشن مهرگان، هفته کتاب درموقع مناسبی از سال تحصیلی برگزار خواهد شد». آقای فرخ نیامدیر کل کارگزینی وزارت آموزش و پرورش در مورد اقدامات خود در اداره کل سپاه دانش و ارسال کتاب به روستاها اشارتی نموده گفتند: «که باید کتاب خواندن جزو برنامه ساعات هفتگی باشد و کتاب هم در ردیف اموال استهلاکی بحساب آید. درد ما اینست که کتابخانه های آ. و زشگاهها غالباً کتابخوان ندارند». آقای دکتر صفا در تأیید گفته های ایشان گفتند: «باید یکی از شرایط انتخاب رؤسا و مدیران مدارس وجود علاقه آنان بامر کتاب باشد و این موضوع در آئین نامه مدارس منعکس شود و بعلاوه ایجاد ساختمان قرائتخانه و مخزن کتاب هم در ساختمان مدارس باید وجهه همت قرار گیرد». بانو میرهادی مطالب خود را طی دو پیشنهاد بیان داشته گفتند: «باید اولاً هفته کتاب عمومی باشد و موجبات تشویق عموم طبقات به مطالعه کتاب فراهم آید ثانیاً هر يك از حضار محترم بادستگاه مربوط خود تماس بگیرند و برنامه خاصی برای خودشان از این حیث تنظیم نمایند و سهم خود کارهای مثبتی در این زمینه انجام دهند». آنگاه آقای برزین گفتند: «برای انجام گرفتن این منظور سه عامل باید مورد توجه قرار گیرد: «زمان» «بودجه» «وسائل» و هر يك از کمیسیونها مختلف قسمتی از وظایف را بعهده داشته باشند». سپس از چگونگی تأمین بودجه سؤال کردند. آقای دکتر صفا گفتند در مورد بودجه وزارت آموزش و پرورش بکمک سایر سازمانها نیازمند است ما بیشتر جنبه هماهنگ کننده خواهیم داشت.

دنبالاً بحث منجر به پیش‌بینی دو کمیته بنام «کمیته طرح و برنامه» و «کمیته اجرایی» گردید و اعضای آنها بدین ترتیب انتخاب شدند:

الف - کمیته طرح و برنامه - بانوان و آقایان برزین، بهناش، میرمیران، میرهادی، همایونفرخ، ایرج افشار، عامری، دکتر بدیعی، کوشا (دادستان)، کاظمی، آهی، دکتر فضل‌الله صفا، ناصرزاده، شفق.

ب - کمیته اجرایی - بانوان و آقایان جعفری، رضانی، دکتریکانی، آزاد، دکتر بنائی، دکتر بطحائی، مهدی‌حکمی، بهناش، برزین، دکتر صفا، خانم جهان‌آرا، خانم‌درویش. و قرار شد اعضای کمیته طرح و برنامه با تهیه مقدمات لازم در ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه پنجم مرداد ماه ۱۳۴۴ در تالار آینه کتابخانه فنی حضور بهم رسانیده در اولین جلسه شرکت نمایند.

تشکیل نخستین جلسه (شخصی) اعضای کمیته طرح و برنامه‌ها

روز سه‌شنبه پنجم مرداد ماه ۱۳۴۴

و اهم مطالبی که درباره آنها بحث شد

- ۱ - تشویق و ترغیب مردم بامر مطالعه و خواندن کتاب.
- ۲ - گسترش کار کتابخانه‌ها و ازدیاد کتب و تعیین و تنظیم فهرست کتابهای مناسب برای طبقات مختلف مردم مخصوصاً دانش‌آموزان.
- جلب نظر عمومی برای تأسیس کتابخانه‌های سیار و ثابت به موازات تشکیل کلاس کتابداری برای کتابداران.
- ... برای ایجاد شوق و رغبت عمومی بامر مطالعه کتاب باید دست‌در دست مردم بدیم و موجبات علاقه آنان را باین امر مهم فراهم کنیم. شهرداریها و دستگاههای دیگر هم باید کمک کنند...
- ... بسیاری از جوانان هنوز نمیدانند مطالعه چه کتابی برای آنان سودمند است البته ایجاد تسهیلات امر و توسعه کتابخانه‌ها و راهنمایی ناشران در مورد انتشار

کتاب مخصوص هر طبقه مسائلی است که حتماً باید مورد توجه و عمل قرار گیرد. باید نوع کتابها و فوائد آنها معلوم گردد و با تهیه نمایشگاههای کتاب، نمایشگاههای عکس، تشکیل شورای کتاب کودک، سرود کتاب، جلب همکاری مؤلفان و ناشران کتاب و تشویق آنان، مصاحبه با مؤلفان و دانشمندان و شاعران، تنظیم پوستر و کارتهای تبلیغاتی، تهیه فیلم از کتابخانههای گوناگون، ترتیبی فراهم شود که در اندک مدتی مردم بصوب کتابخانهها و کتاب روی بیاورند و مطالعه را جزو کار روزانه خود منظور داشتند آنرا برای خود يك امر لازم و ضرور بدانند و افرادی را بکتابداری بگمارند که از فن کتابداری و تهیه فهرستهای مربوط اطلاع داشته باشند.

... برای اخذ توفیق در اجرای برنامه و هدفهای هفته کتاب باید با شرایط موجود و تمهید مقدمات لازم کار را دنبال کرد و بتدریج مردم را بکتاب خواندن تشویق نمود و کلاسی برای کتابداران و خواستاران فن کتابداری تشکیل داد.

... باید کاری کرد که هفته کتاب قیافه جدی و واقعی پیدا کند و همانطور که برای روز مادر و یا سایر روزهای مهم احترام قائل هستیم و آنرا جشن میگیریم باید روز و روزهایی هم برای بزرگداشت دانشمندان و مؤلفان و شاعران اختصاص بدهیم و در آن روزها از آنان تجلیل نمائیم. البته باید باین کمیته کمکهایی بشود تا بر اثر آن اعضای کمیته بتوانند در کار خود توفیق حاصل کنند.

همزمان باتشکیل کمیسیونهایی که بدین منظور تشکیل میشد با توجه بکلیه جوانب طرح کلی زیر تهیه گردید.

« طرح کلی هفته کتاب »

مقدمه

مسأله جوانان و استفاده صحیح از اوقات فراغت آنان همواره مطمح نظر خیراندیشان و میهن دوستان بوده است. امروز بتجربه ثابت شده است که اگر در

این زمینه فکری عاجل و تدبیری شایسته اتخاذ نشود چه بسا که نابسامانیها و مشکلات فراوانی ببار آید. بهمین لحاظ دستگاههای مختلف مملکتی بامر شاهنشاه فرهنگ پرور، از دیر باز در اندیشه این مهم بوده اند و راه حل‌هایی نیز پیش بینی کرده اند اما آنچه که باید مورد دقت و امعان نظر قرار گیرد اینست که درد نیای متمدن بامر کتاب و کتابخوانی توجه خاصی مبذول می‌گردد چه علاوه بر اینکه کتاب مناسب بنقشه اثرات مهم آموزشی و اجتماعی دارد و خواه ناخواه خواننده را بسوی کمال میکشاند غیر مستقیم هم از بسیاری بدآموزیها و لغزشها و انحرافات جلوگیری میکند. اگر افراد و آحاد مملکت بکار مطالعه دلبستگی پیدا کنند و کتاب را بواقع مونس و همدم حقیقی خود بدانند سطح معرفت عمومی بالا میرود، اخلاق و رفتار مردم بهبود می‌یابد و در نتیجه هدفهای عالی، تحول و دگرگونی زودتر جامه عمل خواهد پوشید.

هدف

برای نیل باین مقصود بنا بر راهنمایی مقامات وزارت آموزش و پرورش و فرهنگ همگام با تحولات اجتماعی اخیر با همکاری سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و دستگاههای دولتی و ملی که میتوانند در این راه کمک نمایند، اقداماتی صورت گرفت. ضمناً برای اینکه فعالیتهایی که در طول هر سال درباره کتاب انجام میگردد بتواند بنحو نمایانی انعکاس یابد تصمیم گرفته شد هفته‌ای از سال بنام «هفته کتاب» انتخاب و اعلام گردد تا در این هفته کلیه فعالیتهای برای شناساندن کتاب و اهمیت آن مصروف شود و شوق و رغبت مردم مخصوصاً نونهالان و جوانان بدین امر مهم فرهنگی و اجتماعی جلب گردد.

بی‌گمان در امر کتاب و مطالعه سد عامل وجود دارد:

محل مطالعه

کتاب

کتابخوان

نخست باید کتابخوانی باشد تا کتابها مورد استفاده واقع شود و پس از آنکه کتاب خوان آماده شد آنگاه لازم است کتابهای مناسب برای مطالعه فراهم گردد و سپس

محلی جهت مطالعه تدارك دیده شود .

بطور اجمال و اختصار هدف از برگزاری هفته کتاب تحقق بخشیدن موارد ذیل است :

۱- ایجاد شوق و رغبت در عامه مردم خاصه نونهالان و طبقه جوان باهر کتاب و مطالعه .

۲- تهیه و معرفی کتب مناسب.

۳- تکمیل و تجهیز کتابخانه های موجود و کوشش در ایجاد کتابخانه های جدید .

وسایل کار

۱- ایجاد نمایشگاهها در نقاط مختلف کشور

الف - سازمانهای مسؤول : شهرداریها ، دانشگاهها ، وزارتخانه های آموزش و پرورش و فرهنگ و هنر ، مؤسسات ملی ، ناشران .

ب - محل تشکیل نمایشگاهها و غرفه های نمایشی : مدارس ، پارکها ، تالارهای بانکها ، فرودگاهها ، تالارهای اجتماعات ، ایستگاههای راه آهن و هر نقطه دیگری که برای تشکیل نمایشگاه مناسب باشد .

ج - کتابهایی که در نمایشگاهها باید گذارده شود : در نمایشگاههای کتاب باید از کتابهای مناسب ، چه خطی و چه چاپی و تصویرها و اوراق که در تنویر افکار عمومی مؤثر است استفاده شود .

د - مدت تشکیل و ساعات : نمایشگاهها برای مدت يك هفته باز خواهد بود و ترتیبی داده میشود که در تمام مدت صبحها و عصرها برای استفاده عمومی مفتوح باشد . بازدید از این نمایشگاهها مجانی است و هیچگونه ورودیهای گرفته نخواهد شد .

۲ - انتشارات

الف - جزوه‌ها :

- ۱- راهنمای کتابخانه‌های ایران .
- ۲- تاریخچه تحول کتاب در ایران .
- ۳- راهنمای کتابداری و اصول آن .
- ۴- فهرست کتابهای مناسب .
- ۵- فهرست کتابهای سال (کارنامه فعالیت‌های یکساله).
- ۶- تنظیم و انتشار فهرست کتابفروشی و ناشران جهت توزیع در نمایشگاهها .

ب - اوراق تبلیغاتی :

- ۱- پوستر .
- ۲- کارت پستال از مینیاتورها و یا تابلوهای ارزنده کتب قدیمی با شرح مختصر معرفی کتاب در پشت آن .
- ۳- چاپ تمبر مخصوص یادبود هفته کتاب .
- ۴- چاپ و توزیع تراکتهای مخصوص هفته .
- ۵- تهیه آفیش برای مراکز بزرگ و محل تجمع مردم در فروشگاهها .
- ۶- تنظیم شعارهای پارچه‌ای مناسب و نصب آن در محلهای مختلف و خیابانهای شهر .

ج - تهیه فیلم و اسلاید:

- ۱- نمایش فیلمهای موجود و مستند در زمینه فعالیت کتابخانه‌های مختلف جهان در سینماها و تلویزیون و مدارس و سایر جاهای مناسب با استفاده از دستگاههای سینماهای سیار .
- ۲- تهیه فیلم مناسب از فعالیت‌های کتابخانه‌های مهم تهران و نمایش آن در سینماها و تلویزیون‌های تهران و آبادان و مدارس و سایر جاهای مناسب با استفاده از دستگاههای سینماهای سیار .

۳- تهیه فیلم از مراسم مختلف مربوط به هفته کتاب بمنظور نمایش در سینماها و تلویزیونهای تهران و آبادان و مدارس و سایر جاهای مناسب با استفاده از دستگاههای سینماهای سیار.

۴- تهیه اسلاید از آرم هفته کتاب و شعارهای مناسب مربوط به کتاب و کتابخانههای مهم شهر.

۵- پیامها و سخنرانیها و جشنهای ملی :

- ۱- استعدا از پیشگاه مبارك شاهنشاه آریامهر بمنظور آغاز هفته کتاب.
- ۲- پیام وزیران آموزش و پرورش و فرهنگ و هنر و رؤسای دانشگاهها.
- ۳- تشکیل مجالس سخنرانی در مراکز فرهنگی بویژه در دبستانها و دبیرستانها بوسیله دبیران و آموزگاران و دانشمندان.
- ۴- برگزاری جشنهای محلی بوسیله سازمانهای فرهنگی، شهرداریها، انجمنهای محلی و سایر مؤسسات و سازمانهایی که در امر کتاب شهیمند.
- ۵- اختصاص چند ساعت در برنامه درسی دانش آموزان در هفته کتاب (تلخیص و انتقاد و نقل کتاب بوسیله دانش آموزان).
- ۵- مطبوعات :

- ۱- انتشار خبر مربوط به برگزاری هفته کتاب لااقل از يك هفته قبل.
- ۲- انتشار مطالب و مقالات مناسب در باره کتاب خواندن و فواید آن در اجتماع.
- ۳- باز کردن ستون انتقاد و معرفی کتابهای سودمند در جرائد یومیه و هفتگی.
- ۴- انتشار اخبار و تهیه رپرتاژها و مصاحبههای مطبوعاتی در طول هفته کتاب.
- و- رادیو :

تهیه طرح انتشاراتی هفته کتاب بوسیله وزارت اطلاعات با همکاری کمیته طرح هفته کتاب.

ز- تلویزیون:

- ۱- انتشار اخبار مربوط به هفته کتاب.
- ۲- تشکیل میزگرد در باره کتاب.

۳- مصاحبه بامسئولان هفته کتاب .

۴- ترتیب مسابقات تلویزیونی از منابع علمی و هنری براساس طرح وزارت اطلاعات .

۳- فعالیتهای عمومی :

۱- استدعا از پیشگاه مبارك شاهنشاه آریامهر و جلب موافقت درمورد اهداء جوایز سلطنتی و جوایز یونسکو و جوایز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان کتاب در هفته کتاب هر سال بجای اول فروردین .

۲- ترتیب بازدیدها (بازدید از کتابفروشیها، چاپخانهها، کتابخانهها) برای دانش آموزان .

۳- ترتیب بازدید نمایندگان طبقات مختلف مردم از کتابخانههای مهم شهر.

۴- ترتیب بازدیدهای محلی از آرامگاههای شعرا و دانشمندان نامی بمنظور بزرگداشت کتاب .

۵- تخفیف استثنائی قیمت کتاب در هفته کتاب از طرف ناشران و کتابفروشیها.

۶- تشویق و تجلیل کتابداران و ناشران و مؤلفان که وظایف خود را بمنحواحسن انجام میدهند .

۷- تهیه آرم مخصوص هفته کتاب بمنظور استفاده در روزنامهها و تلویزیون و همچنین تهیه نشانها و مهر برای مکاتبات در هفته کتاب .

۸- کوشش در انعکاس فوائد کتاب خواندن و تاربخچه هفته کتاب در کتابهای درسی دانش آموزان از طریق شرح و بسط تاریخ تحول کتاب و چاپ آن .

۴- ایجاد کتابخانه :

۱- تجهیز و تکمیل کتابخانههای موجود.

۲- ایجاد کتابخانههای سیار بوسیله سازمانهای مختلف .

۳- ایجاد کتابخانه در مراکز استانها و شهرستانها .

۴- تشکیل کتابخانه در شهرها و بخشها و دهات بکمک انجمنهای شهر و شورای ده

و ادارات اوقاف .

۵- تشکیل کتابخانه از طریق همکاری اتحادیه های کاری و کارفرمایان در حوزه های صنعتی و معدنی .

۶- توصیه به ستاد بزرگ ارثستانان بمنظور ایجاد کتابخانه در واحد های نظامی .

۵- مراسم برگزاری مخصوص هفته کتاب :

در اولین روز هفته کتاب مراسم مخصوصی که با پیام شاهنشاه آغاز خواهد شد برگزار می شود. در این مراسم از رجال و شخصیت های مهم و ناشران و مؤلفان و نویسندگان دعوت بعمل خواهد آمد و ترتیبی داده خواهد شد تا مراسم مزبور مستقیماً از رادیو ایران پخش شود .

بر اساس طرح کلی فوق و امکاناتی که برای اجرای مواد آن در دست بود طرح انتشاراتی زیر از طرف وزارت اطلاعات تهیه و به تمام واحد های تبلیغاتی ابلاغ گردید .

طرح انتشاراتی هفته کتاب

مسأله جوانان و استفاده صحیح از اوقات فراغت آنان همواره مورد نظر خیر- اندیشان و میهن دوستان بوده است . امروز بتجربه ثابت شده است که اگر در این زمینه فکری عاجل و تدبیری شایسته اتخاذ نشود چه بسا که نابسامانیها و مشکلات فراوانی ببار آید. بهمین لحاظ دستگاه های مختلف مملکتی بنا بامر شاهنشاه آریامهر از دیر باز در اندیشه این امر مهم بوده اند و راه حل هایی نیز پیش بینی کرده اند . اما آنچه که باید بیشتر مورد دقت قرار گیرد این است که در دنیای متمدن امروزی بامر کتاب و کتابخوانی توجه خاصی مبذول میگردد چه علاوه بر اینکه کتاب مناسب بنقسه اثرات مهم آموزشی و اجتماعی دارد و خواه ناخواه خواننده را بسوی کمال

می‌کشاند غیرمستقیم هم از بسیاری از بدآموزیها و لغزشها و انحرافات جلوگیری میکند. اگر افراد مملکت بکار مطالعه دلبستگی پیدا کنند و کتاب را مونس و همدم حقیقی خود بدانند سطح معرفت عمومی بالا می‌رود و اخلاق و رفتار مردم بهبود می‌یابد.

اینک بمنظور منعکس ساختن اهمیت کتاب و نقشی که میتواند در جامعه داشته باشد طرح زیر تهیه شده است که از ۲۴ آبان تا اول آذر که هفته کتاب نامیده میشود بمرحله اجرا گذاشته شود.

هدف

- ۱- تشریح و تفهیم اهمیت و نقش کتاب در بالابردن سطح افکار مردم.
 - ۲- تشریح طرز صحیح استفاده از کتاب بمردم خاصه بچوانان.
 - ۳- علاقمند نمودن مردم بمطالعه کتاب سودمند و آموزنده.
 - ۴- تشویق مردم بایجاد کتابخانههای عمومی و خصوصی.
- بمنظور اجرای این طرح از عوامل و وسایل زیر استفاده خواهد شد :

برنامه تشریفاتی :

بعد از ظهر روز ۲۴ آبان در تالار فرهنگ مراسمی بمناسبت هفته کتاب برگزار خواهد گردید. این مراسم شامل قسمتهای زیر خواهد بود :

- ۱- سرود شاهنشاهی.
- ۲- ترانه هفته کتاب.
- ۳- قرائت پیام شاهنشاه آریامهر.
- ۴- سخنرانی جناب آقای وزیر آموزش و پرورش.
- ۵- پیام جناب آقای وزیر فرهنگ و هنر.
- ۶- قرائت گزارشی درباره هفته کتاب.
- ۷- اجرای یک برنامه هنری توسط وزارت فرهنگ و هنر.

۸- بازدید از نمایشگاه کتاب در محل تالار.

سایر برنامه‌های تشریفاتی

- ۱- گشایش نمایشگاه مرکزی هفته کتاب در پارک شهر بوسیله آقای وزیر آموزش و پرورش. (بامداد روز ۲۵ آبانماه)
- ۲- بعد از ظهر روز ۲۵ آبانماه از طرف ناحیه ۲ فرهنگی در دبیرستان انوشیروان دادگرم مراسم مربوط به هفته کتاب برگزار خواهد گردید.
- ۳- بعد از ظهر روز ۲۶ آبانماه کتابخانه دهخدا واقع در دبیرستان دهخدا (ناحیه ۳ فرهنگی) افتتاح خواهد گردید.
- ۴- بعد از ظهر روز ۲۷ آبانماه مراسم اعطای گواهینامه کلاس کتابداری در دبیرستان مهران (ناحیه ۱ فرهنگی).
- ۵- بعد از ظهر شنبه ۲۹ آبانماه مراسم پایان هفته کتاب و اعطای جوایز مربوط به نویسندگان و ناشران در دارالفنون.

برنامه انتشاراتی

- ۱- پخش اخبار و گزارشهای مربوط به هفته کتاب.
- ۲- در مدت هفته کتاب هر روز يك مصاحبه با مسؤولان هفته کتاب و کتابداران کتابخانه‌های عمومی بعمل خواهد آمد.
- ۳- پخش مستقیم مراسم تالار فرهنگ روز ۲۴ آبانماه (در صورت امکان).
- ۴- مصاحبه ای بمدت پنج دقیقه با جناب آقای وزیر آموزش و پرورش. این مصاحبه در برنامه روزنامه گویای روز ۲۳ آبان پخش خواهد شد.

رادیو

- ۱- در برنامه‌های شادی و امید - کودک - سیری در فرهنگ و تمدن ایران

و کارگران از روز ۲۴ آبان تا اول آذر ماه مطالبی پیرامون اهمیت کتاب گفته خواهد شد .

۲- در برنامه مرزهای دانش روز ۲۷ آبان، آقای دکتر رعدی آذر خشی درباره نقش کتاب صحبت خواهند کرد.

۳- اجرای برنامه کتاب شناسی و معرفی يك كتاب تازه (بمناسبت هفته کتاب) .

۴- اجرای برنامه میز گرد از ساعت ۱۳-۱۵ تا ۱۳-۴۵ روز شنبه ۲۹ آبان ماه .
(اعضای شرکت کننده با نظر شورای نویسندگان رادیو تعیین خواهند شد و ممکن است از مسئولان هفته کتاب استفاده شود) .

تلویزیون ایران

۱- پخش اخبار و گزارشهای مربوط به هفته کتاب .

۲- اجرای برنامه میز گرد و مصاحبه در روز ۲۳ آبان ماه . در این برنامه جناب آقای وزیر آموزش و پرورش و آقای دکتر صفار رئیس اداره نگارش وزارت آموزش و پرورش شرکت میکنند .

۳- نمایش فیلمهای کوتاهی درباره کتاب (وزارت فرهنگ و هنر فیلمها را در اختیار تلویزیون ایران خواهد گذارد) .

۴- در مسابقات مختلف تلویزیونی ببرندگان بعنوان جایزه کتاب داده خواهد شد .

۵- اجرای برنامه کتاب شناسی (آقای مبشر مجری این برنامه خواهند بود) .

مطبوعات

۱- جراید سراسر مملکت لا اقل يك هفته قبل از برگزاری هفته کتاب مطالبی درباره این هفته چاپ خواهند نمود (۱۰۰ مقاله حد اکثر پنج روز قبل از هفته کتاب توسط اداره کل نگارش وزارت آموزش و پرورش در اختیار اداره امور

اطلاعات و مطبوعات وزارتخانه ها و روابط عمومی وزارت اطلاعات قرار خواهد گرفت.

۲- ساعت ۹ صبح روز ۲۲ آبان با آقای وزیر آموزش و پرورش مصاحبه مطبوعاتی بعمل خواهد آمد.

۳- اخبار و مصاحبه های مطبوعاتی را در طول هفته کتاب چاپ خواهند کرد.
تمبر مخصوص

شورای عالی تمبر، تمبر مخصوصی بمناسبت هفته کتاب چاپ و منتشر خواهد نمود. (از طرف وزیر آموزش و پرورش در مورد تمبر اقدام شده است.)

فیلم

۱- وزارت فرهنگ و هنر چند حلقه از فیلمهای موجود مستند در زمینه فعالیت های کتابخانه های مختلف جهان را در اختیار تلویزیون ایران و شبکه سینمای سیار قرار خواهد داد تا به معرض نمایش گذاشته شود.

۲- وزارت فرهنگ و هنر از مراسم تالار فرهنگ و گشایش نمایشگاه ها و همچنین از فعالیتهای کتابخانه های مهم تهران فیلمی تهیه و در اختیار تلویزیون و سینماهای کشور قرار خواهد داد.

نشریات

۱- چاپ راهنمای کتابخانه های ایران.

۲- تاریخچه تحول کتاب در ایران.

۳- راهنمای کتابداری و اصول آن.

۴- فهرست کتابهای مناسب.

۵- فهرست کتابهای سال. (کارنامه فعالیت های یکساله).

۶- تاریخچه کتابخانه های ایران قبل از اسلام و بعد از اسلام تا زمان حاضر.

۷- چاپ پستر مخصوص.

۸- تهیه آفیش مخصوص.

۹- تنظیم شعارهای پارچه‌ای و نصب آن در نقاط مختلف شهر.

نمایشگاه کتاب

- ۱- يك نمايشگاه مركزى كتاب درسه سالن پارك شهر و همچنين ۲۰ غرفه بمنظور فروش كتاب با تخفيف تشكيل خواهد گرديد. آقاى وزير آموزش و پرورش اين نمايشگاه را بامداد روز ۲۵ آبان افتتاح خواهند نمود.
- ۲- در تالار آئينه شهردارى ناحيه ۲، يك نمايشگاه بوسيله بنگاه ترجمه و نشر كتاب دائر خواهد گرديد.
- ۳- در بخش‌هاى دهگانه و مراکز فرهنگى، نمايشگاه‌هاى بوسيله دانش آموزان ترتيب خواهد يافت.
- ۴- در فرودگاه مهر آباد بوسيله مؤسسه امير كمير نمايشگاهى ترتيب خواهد يافت.

برنامه بازدید

- ۱- برنامه‌اى بمنظور بازدید طبقات مختلف مردم از پارکها، نمايشگاه مركزى، و كتابخانه مجلس شورى ايملى، ترتيب داده خواهد شد (در برنامه بازدید، ۶۰ نفر شرکت خواهند کرد).
- ۲- بامداد روزهاى ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۹ آبان دانش آموزان دبیرستانها از نمايشگاهها بازدید خواهند نمود.

ادارات اطلاعات و رادیو استانها

ادارات اطلاعات و رادیو استانها براساس اين طرح برنامه‌هاى تنظيم و اجرا خواهند کرد.

در جلسه ديگرى كه روز چهارشنبه ۱۷ شهر يورماه ۱۳۴۴ در تالار آئينه وزارت

آموزش و پرورش محل کتابخانه تشکیل شد تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

- ۱- هفته کتاب از ۲۴ آبانماه تا آخر آبانماه برگزار شود.
- ۲- کتابهای ذیل بمناسبت هفته کتاب انتشار یابد.
- الف - اصول کتابداری مشتمل بر چهار فصل و یک مقدمه . چهار فصل این کتاب وسیله چهار نفر از متخصصان فن، تنظیم خواهد شد.
- ب - فهرست کتابهای مناسب در دو قسمت یکی برای کودکان و نوآموزان ۵ تا ۱۳ ساله و دیگری فهرست ۵۰۰ جلد کتاب که مطالعه آن برای عموم مناسب باشد .
- ج - فهرست راهنمای کتابخانههای ایران ، فهرست کتابخانههای موجود دانشگاهی و مدارس در سراسر کشور . نام کتابخانهای در این فهرست ذکر خواهد شد که لااقل هزار جلد کتاب داشته باشد .
- د - فهرست کتابخانه شهرداری .
- ه - فهرست سالنامه کتاب .
- و - رساله سیر کتاب در ایران .
- ۳- چاپ ۵۰ هزار پستروسیله شرکتهای عامل نفت و شرکت سهامی چاپ افست .
- ۴- چاپ کارت پستال و تراکت با هزینه سازمان بر نامه.
- ۵- تهیه شعارهای پارچه ای.
- ۶- از طرف وزارت آموزش و پرورش بتمام واحدهای مربوطه دستور داده شد تا هفته کتاب را هر چه باشکوه تر برگزار نمایند.
- ۷- از وزارت پست و تلگراف تقاضا شود که بمناسبت برگزاری مراسم هفته کتاب بانشار تمپر مخصوصی مبادرت ورزد .

وزارت آموزش و پرورش بمنظور اجرای بند (۶) جلسه فوق ،
بخشنامه زیر را در تاریخ ۴۴/۶/۲۶ تحت شماره ۳۵۵۹ صادر کرد .

اداره کل نگارش ۲۱

شماره ۳۵۵۹/ن

تاریخ ۴۴/۶/۲۷

ضمیمه طرح هفته کتاب

اداره کل آموزش و پرورش استان ...

اداره آموزش و پرورش شهرستان ...

بطوریکه استحضار دارند اداره کل نگارش ازچندی قبل درصدد برآمد که همزمان با تحولات اجتماعی اخیر، توجه مردم بخصوص جوانان ودانش آموزان را به امر کتاب و کتابخوانی جلب نماید و گامهایی برای توسعه و ایجاد کتابخانهها بردارد و برای نیل باین هدف پیش بینی هفته ای ازسال تحصیلی را بنام «هفته کتاب» جزو اصول کار قرارداد .

براین اساس جلساتی چند باحضور عده ای از صاحب نظران وعلاقه مندان تشکیل شد و طرح لازم وسیله کمیته طرح وبرنامه آماده گردید و بنا به تصویب مقام عالی وزارت، کمیته های فرعی اجرایی ازهم اکنون شروع بکار کرده است.

اینک با ارسال يك نسخه طرح مصوب هفته کتاب و کمیته های فرعی اجرایی انتظار دارد طرح مزبور را باتوجه بدهموارد ذیل وامكانات محلی دقیقاً بمورد اجرا گذارند :

۱- مراسم هفته کتاب در تمام کشور در هفته آخر آبانماه هر سال (در سال جاری از بیست و چهارم آبانماه تا اول آذرماه) برگزار میشود.

۲- چون طرح هفته کتاب با همکاری واشتراك مساعی دو وزارت آموزش و پرورش و فرهنگ و هنر ، تهیه گردیده است لذا دعوت کنندگان مراسم هفته کتاب در هر محل مسؤولان آموزش و پرورش وفرهنگ و هنر خواهند بود .

۳- برای اجرای این طرح نخست باید کمیته ای بنام کمیته اصلی اجرایی باشركت عده كافی ازعلاقه مندان واشخاص مطلع وبصیر، وكلیه طبقاتی كه در طبع و

نشر کتاب صاحب نظر هستند تشکیل گردد و سپس کمیته‌های فرعی از میان اعضای کمیته اصلی، بنا به امکانات محلی آن ^{استان} شهرستان انتخاب شوند .

در کنار کمیته اصلی اجرائی ، بمنظور رسیدگی به کلیه امور مربوط به هفته کتاب و هماهنگی ساختن کلیه فعالیتها ، دبیرخانه مرکزی قرار دارد که مسؤولیت آن بر عهده آقایان مدیر کل درمرکز استانها و رؤسای ادارات در شهرستانها میباشد . ضمناً کمیته فرعی مالی که در آن علاوه بر متخصصان و صاحب نظران اشخاص خیر و معتمدان محل نیز از نظر جلب کمکهای مالی ، عضویت خواهند داشت در جنب دبیرخانه بفعالت خواهند پرداخت .

۴- علاوه بر کمیته مالی که فوقاً بدان اشاره شد ، پنج کمیته فرعی دیگر نیز عهده دار اجرای امور مربوط به هفته کتاب میباشد بدین ترتیب :

الف : کمیته نمایشگاهها .

ب : کمیته انتشارات و تبلیغات .

ج : کمیته فعالیتهای عمومی .

د : کمیته توسعه و ایجاد کتابخانهها .

ه : کمیته تهیه فهرست و کتاب .

فهرست وظائف هر يك از کمیته‌ها پیش بینی شده است .

۵- اطلاع دارند که امور سمعی و بصری بخصوص نمایشگاهها اثرات مطلوبی در بینندگان باقی می گذارد ، بنابراین جادارد هر چه بیشتر در این زمینه سعی و اهتمام بعمل آید .

۶- گذشته از مواد مذکور در فوق آقایان مسؤولان ادارات آموزش و پرورش می توانند هر نوع اقدام و ابتکار دیگری را که در راه نیل به هدف مفید و مؤثر باشد با توجه بامکانات ملی مورد استفاده قرار دهند .

۷- چون اجرای دقیق و سریع طرح هفته کتاب و کوششها و مساعی مسؤولان امر مورد توجه خاص وزارت آموزش و پرورش میباشد ، بنابراین خواهشمند است

نهایت دقت و کمال مجاهدت در هر چه باشکوه‌تر برگزار شدن این مراسم معمول گردد. بدیهی است نتیجه اقدام را مرتباً به اداره کل نگارش اعلام خواهید داشت.
از طرف وزیر آموزش و پرورش

وزارت کشور نیز بخشنامه زیر را برای کلیه استانداریها و فرمانداریها صادر کرد :

استانداریها - فرمانداریهای کل

وزارت آموزش و پرورش بمنظور آشنا ساختن عموم مردم بخصوص طبقه جوان کشور و جلب توجه مردم در امر مطالعه کتاب و کتابخانه گامهایی برای ایجاد و توسعه و تجهیز و کتابخانه‌ها برداشته و بدین جهت هفته‌ای از سال تحصیلی را که در سال جاری از بیست و چهارم آبانماه تا اول آذرماه طول خواهد کشید بنام هفته کتاب جزو اصول کار قراردادده است. اینک يك نسخه از طرح تنظیمی که مورد تصویب قرار گرفته به پیوست ارسال میگردد خواهشمند است مقرر فرمایند کمال همکاری و مساعدت را ضمن تماس با مسؤولان ادارات آموزش و پرورش در مورد پیشرفت این هدف مقدس معمول و مراتب را بفرمانداریها و شهرداریهای تابعه ابلاغ و نتیجه را اعلام فرمایند.

وزیر کشور

تشکیل جلسه مخصوص هفته کتاب در تالار کتابخانه فنی

وزارت آموزش و پرورش

ساعت ۹/۵ بامداد روز ۵ شنبه ۶ آبانماه ۴۴ آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش در جلسه‌ای که با حضور آقایان شاکرین معاون، دکتر منتظری مدیر کل استان مرکز، دکتر صفا رئیس اداره کل نگارش و رؤسای نواحی دهگانه

در تالار آئینه، بمنظور برگزاری مراسم هفته کتاب تشکیل شد اظهارداشتند: وزارت آموزش و پرورش در اجرای منویات ملوکانه و بمنظور تشویق و ترغیب جوانان بخواندن کتابهای مفید هفته‌ای را بنام هفته کتاب اعلام نموده که امسال در آخرین هفته آبانماه در سراسر کشور برگزار خواهد شد. در دنیائی که علوم و فنون سرعت پیش میرود عموم طبقات باید اطلاعات خود را بایشرفت زمان تطبیق دهند و این جز بامطالعه کتابهای مفید حاصل نمیشود.

خوشبختانه در گذشته مؤسساتی از قبیل شورای کتاب کودک - انجمن نشر کتاب - بنگاه فرانکلین و غیره بمنظور نشر کتابهای سودمند و تشکیل کتابخانه و قرائت‌خانه‌های عمومی و خصوصی متحمل زحمات فراوانی شده‌اند. در حال حاضر با انقلاب اجتماعی که کلیه شئون کشور را دستخوش دگرگونی نموده و جمعیت بیشتری به خواستاران علم در شهرها و روستاها اضافه شده است ما وظیفه داریم پاسخگوی احتیاجات این دسته از مردم باشیم و نه تنها با تهیه و تدوین کتابهای مفید و سودمند بلکه از راه ایجاد کتابخانه‌ها و قرائت‌خانه‌های عمومی باین احتیاج ضروری و مبرم مردم پاسخ مثبت بدهیم. برای خواندن کتاب نمیشود هفته یا ماه معینی را تعیین کرد بلکه مطالعه باید مداوم و در تمام مدت سال انجام گیرد منتبئی تعیین هفته کتاب برای تشویق و ترغیب جوانان به استفاده از کتابهای مفید و راهنمایی آنها در این امر اجتماعی مؤثر خواهد بود. خوشبختانه باتوجه خاصی که شخص اول مملکت نسبت باین امر مهم دارند فرمان تأسیس کتابخانه پهلوی را که یکی از اقدامات اساسی برای حفظ میراث گرانبهای کشور باستانی ماست صادر فرمودند. باتشکیل این کتابخانه کلیه آثار خطی فرهنگ و تمدن درخشان ایران در یک کتابخانه برای مراجعه عموم جمع آوری می گردد و این خود نمودار بارزی از توجهات خاص شاهنشاه آریا مهر به حفظ آثار گذشتگان میباشد.

همچنین از طرف علیاحضرت شهبانو فرح پهلوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بوجود آمده است تا به تهیه کتابخانه‌های مفید برای جوانان و دانش آموزان اقدام نماید.

آقای دکتر هدایتی در پایان اضافه کردند انتظار داریم در مراسم هفته کتاب که از روز شنبه بیست و چهارم آبان در سراسر مملکت برگزار خواهد شد نهایت تلاش و مجاهدت را برای معرفی کتابهای مفید به جوانان و دانش آموزان بعمل آورید و آنان را بخواندن کتب سودمند تشویق نمائید .

در این موقع آقای دکتر صفا رئیس اداره کل نگارش ضمن اظهار تشکر از حضور آقای دکتر هدایتی گزارشی از کارهای انجام شده و برنامه کارهایی که باید با کمک متصدیان ادارات نواحی اجرا شود باستحضار رساندند . این جلسه در ساعت ۱۰/۵ پایان یافت .

مصحف مطبوعاتی جناب آقای وزیر آموزش و پرورش

روز دوشنبه ۲۴ آبان ماه ۴۴

ساعت ۹ صبح روز دوشنبه ۲۴/۸/۴۴ بمناسبت برگزاری مراسم هفته کتاب جلسه مصاحبه مطبوعاتی در دفتر آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش با حضور آقای دکتر صفا رئیس اداره کل نگارش و خبرنگاران و نمایندگان جراید پایتخت تشکیل گردید. آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش پس از خوش آمد گفتن به حضاران چنین فرمود :

« بطوریکه اطلاع دارید کشور ما یکی از کشورهای است که تاریخ کهنی در پشت سر دارد و از تمدن درخشان برخوردار بوده است . گنجینه آثار ادبی و علمی کشور ما در طی ۲۵۰۰ سال تاریخ ، امروز در سراسر جهان پراکنده است و آثار آن همه جا هویدا است . انقلاب ششم بهمن که برهبری شاهنشاه آریا مهر برای رفاه و آسایش و سعادت ملت ایران پایه گذاری شد موجب شده است که در آینده نزدیک نهضتی عظیم از لحاظ تهیه کتاب و نشر کتاب خوب در ایران بوجود آید زیرا اگر ۱۷ میلیون مردم روستایی ایران که در گذشته از حقوق اجتماعی محروم

بوده‌اند و در نتیجه این انقلاب بحقوق اجتماعی رسیده‌اند و از تعلیم و تربیت برخوردار شده‌اند در نظر بگیریم قطعاً بهمین نسبت میزان کتاب خوان در کشور ما افزایش خواهد یافت .

جناب آقای دکتر هادی هدایتی
وزیر آموزش و پرورش

مسأله دیگر تهیه کتاب خوب برای این نوسوادان و نوجوانان است و در هر دو مورد یعنی در حفظ گنجینه باستانی ایران و تهیه کتاب خوب برای نوجوانان و نوسوادان شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران پیشقدم شده‌اند و شاهنشاه با تشکیل کتابخانه پهلوی که یکی از افتخارات بزرگ تاریخ معاصر ایران محسوب میشود و در آینده نزدیکی کلیه آثار گنجینه پرافتخار تمدن و فرهنگی ایران در اختیار آن قرار خواهد گرفت در حقیقت قدم بسیار بزرگی در راه تعالی و پیشرفت معنوی کشور و پایه گذاری فرهنگ نوین ایران متناسب با شؤون کشوری که از انقلاب ششم بهمن برخوردار است برداشته‌اند . علیاحضرت شهبانوی ایران در طی دو ماه اخیر دست بتأسیس سازمانی تحت عنوان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان زده‌اند که شخصاً ریاست عالیه این کانون را تقبل فرموده‌اند و این کانون باین منظور تأسیس شده است که کتابهای خوب در حدود سطح سواد و اطلاعات نوسوادان و اطفال برای اطفال و نوسوادان تهیه و در سراسر کشور توزیع شود .

در این مورد در مقابل ابتکار بزرگ شاهنشاه و اقدام خیر علیاحضرت شهبانوی ایران وزارت آموزش و پرورش برای معرفی این اقدامات بزرگ و معرفی کتابهای خوب و تشویق مردم بقرائت کتاب و تجلیل از مقام آن هفته‌ای بعنوان هفته کتاب تشکیل داده است و برای اولین بار از روز ۲۴ آبانماه سال جاری این هفته شروع

خواهد شد و در سالهای بعد هر سال يك هفته بمرگزارى مراسم كتاب تخصیص داده خواهد شد . »

آقای وزیر آموزش و پرورش و آقای دکتر فضل الله صفا در جلسه مصاحبه مطبوعاتی

آقای دکتر هدایتی درباره نقش مسئولان وزارت آموزش و پرورش در برگزاری هفته کتاب گفتند : « اداره کل نگارش وزارت آموزش و پرورش که بعد از تفکیک وزارت فرهنگ و هنر يك مقداری از کارهایش تقلیل پیدا کرده بود مبتکر این طرح است و کارکنان این اداره برای تهیه این طرح که در سراسر کشور بموقع اجرا گذارده خواهد شد زحمت کشیده اند و باید از وزارت فرهنگ و هنر که کمال تشریک مساعی و همکاری را برای اجرای این طرح نمودند تشکر کنم . اما درباره کارهایی که سؤال فرمودید در طی هفته انجام خواهد گرفت در روز دوشنبه ۲۴ آبان مراسم افتتاح هفته کتاب در تالار فرهنگ با پیام شاهنشاه آریامهر آغاز خواهد شد و بعد از آن سخنرانیها و مصاحبه های مطبوعاتی و تلویزیونی و مراسم مختلفی برای معرفی کتاب بمردم و تجلیل از مقام کتاب و تشویق به قرائت کتاب از قبیل افتتاح

نمایشگاههای مختلف صورتی از بهترین کتابها منتشر خواهد شد و بطور کلی يك نوع فعالیت شدید بین مدارس مملکت و جوانان بعمل خواهد آمد و ترتیبی داده خواهد شد که دانش آموزان از این نمایشگاهها بازدید بکنند و آن عشق و علاقه‌ای که باید نسبت بکتاب و کتاب خوب داشته باشند در آنها بوجود بیاید که در آینده اطفال ما بتوانند هر کدام در خانه خودشان هم کتابخانه تأسیس بکنند.»

آقای وزیر آموزش و پرورش راجع با اقدامات وزارت آموزش و پرورش در این مورد اظهار داشتند : « البته این مراسم فقط بآن منظور انجام نگرفته است که تجلیل از مقام کتاب و تشویق برای کتابخانه انجام بگیرد زیرا باید حتماً اقدامات اجرایی بدنبال آن باشد . در این مورد هدف اینست که ترتیبی اتخاذ بکنیم که در تمام مدارس کشور کتابخانه بمنظور واقعی کلمه برای دانش آموزان ایجاد شود و همچنین در روستاهای کشور مخصوصاً روستاهایی که سپاهیان دانش راه یافته‌اند حتماً يك کتابخانه روستایی تأسیس شود . این مطلبی است که مورد کمال علاقه علیاحضرت شهبانوی ایران است و همیشه او امر مؤکدی در این زمینه صادر فرموده‌اند که هم کتابهای جدیدی برای نوآموزان تهیه شود و هم این کتابها بترتیب صحیح بین مدارس مخصوصاً در روستاها و نقاط پرجمعیت توزیع شود . در اجرای اوامر علیاحضرت هم اکنون مشغول مطالعه هستیم که کتابهایی برای نوسوادران تهیه کنیم که کلمات آن در حدود کلماتی باشد که نوسوادران خوانده‌اند و این کتابها موجب افزایش سطح معلومات آنها و بهبود زندگی ایشان در روستاها شود . و البته بر نامه‌های دیگر برای تهیه کتابهای خوب و تشویق از آنها خواهیم داشت . »

سپس آقای دکتر فضل‌الله صفا رئیس اداره کل نگارش گفتند : « وزارت آموزش و پرورش همواره اعتقاد داشته است که کتاب نقش اساسی و مهمی در تعلیم و تربیت و بالا بردن سطح دانش و فرهنگ دارد . هدف از برگزاری مراسم هفته کتاب اشاعه و ترویج کتاب خواندن ، کتابهای خوب خواندن ، و کتاب را خوب خواندن و همچنین تکمیل و تجهیز کتابخانه‌های موجود و تأسیس کتابخانه‌های جدید است .

باین منظور از نیمه دوم تیرماه جاری جلساتی باحضور گروهی از صاحب-نظران و نمایندگان وزارتخانه‌ها و بنگاه‌های دولتی و ملی تشکیل شد و طرح لازم بوسیله « کمیته طرح و برنامه » آماده گردید و کمیته اصلی و اجرایی و کمیته های فرعی مأمور شدند تا حد امکان نسبت با اجرای مواد طرح کوشش نمایند .

بنا بد تصمیم کمیته اجرایی مراسم هفته کتاب در سراسر کشور در هفته آخر آبانماه هر سال و در سال جاری از روز ۲۴ آبان تا اول آذرماه برگزار خواهد شد.

اما کار بهمین جا خاتمه نمی یابد، آئین نامدینی در دست تهیه است تا کسانی بسمت مدیریت برگزیده شوند که بامر مطالعه و کتاب و کتابخانه علاقه داشته باشند و از این راه دانش آموزان را بامر کتاب و مطالعه راغب و علاقه مند نمایند . دیگر اینکه کتابخانه ها تا آنجا که ممکنست گسترش یابند و بتوانند تعداد بیشتری کتابخوان بپذیرند . برای انجام این امر باید کلاسهای تشکیل شود تا افراد بتوانند در آنجا فن کتابداری را فرا گیرند و در کتابخانه ها بخدمت مشغول شوند .

این جلسه در ساعت ۱۰ صبح پایان یافت .

مصحف تلویزیونی جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش
و آقای دکتر صفا رئیس اداره کل نگارش

ساعت ۱۰ شب دوشنبه ۲۴ آبان ۱۳۴۴

جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش راجع به پیشرفت هائیکه اخیراً نصیب ملت ایران شده است اظهار داشتند : « جای خوشبختی است که امروز فرد فرد ملت ایران به اهمیت انقلاب ششم بهمن و نتایج ثمر بخشی که از این اقدام بدست آمده است پی برده است. طرح سپاه دانش و اعزام سپاهیان بمراکز دهات دور افتاده و افزایش با سوادان کشور ، از آثار این انقلاب و این روز است . دیگر اطفال روستائی کشور ما از نعمت خواندن و نوشتن محروم نخواهند بود و امکان با سواد شدن برای همگان فراهم گردیده است بهمین مناسبت مقرر گردیده است در روستاهای کشور خصوصاً روستاهائیکه سپاهیان دانش در آنجا انجام وظیفه میکنند کتابخانه های روستائی متناسب با احتیاجات مردم در محل تأسیس شود . موضوع دیگر که از هر حیث تازگی دارد کانون پرورش فکری نو آموزان و جوانان کشور است که بابتکار و تشویق علیا حضرت شهبانوی ایران بوجود آمده و مسلم است که این کانون با امکاناتی که فراهم خواهد آمد در پیشرفت معلومات و پرورش قوای فکری نو آموزان و نو سوادان روستائی ما خواهد توانست گامهای مؤثری بردارد. خوشبختانه اخیراً یکی از خواسته های بزرگ فرهنگی و ملی بامر شاهنشاه آریامهر جامه عمل پوشید و آن فرمانیست که شاهنشاه آریامهر در مورد تأسیس کتابخانه بزرگ پهلوی صادر فرموده اند . این کتابخانه که در واقع گنجینه عظیمی از ذخایر علمی و ادبی فرهنگ کهنسال ماست علاوه بر وظایفی که معمولاً يك کتابخانه بعهده دارد جمع آوری نسخ خطی و چاپی نادری خواهد بود که غالباً در کتابخانه های اروپا

دور از دسترسی محققان و دانشمندان ما وجود دارد. این اقدام مفید و بزرگ به صاحب نظران و اهل تحقیق فرصت بیشتری خواهد داد و دیگر ناگزیر نخواهند بود با زحمت و تحمل مخارج زیاد برای ادامه تحقیقات و تبعات خود بخارج بروند یا دنباله کوشهای خود را ناقص بگذارند. و این نمودار بارزی از توجه خاص شخص اول مملکت به حفظ میراث گذشتگان و تسهیل کار مراجعین و دانشمندان بامر کتاب و مطالعه میباشد.

آقای دکتر صفا اظهار داشتند: با توجه به پیشرفتهای روزافزون و همزمان با انقلاب اجتماعی و مدنی سالهای اخیر و بنا بر فرمان شاهنشاه آریامهر، اداره کل نگارش با همکاری سازمانهای دولتی و ملی مقدمات کارها را فراهم آورد.

ایشان پس از آنکه وظایف خاص هر يك از کمیته‌ها را بطور تفصیل بیان داشتند از همکاری صمیمانه سازمانهای دولتی و ملی سپاسگزاری کرده و افزودند: حقیقتی را که نباید از یاد برد اینست که پایان مراسم جشن هفته کتاب آغاز کار و فعالیت ماست؛ باید از این فرصت و موقعیتی که تحت رهبری شاهنشاه آریامهر بدست آمده است هر چه بیشتر بهره بگیریم. سعی کنیم وسائل خواندن و مطالعه را با انتشار کتابهای مفید برای عموم مردم خاصه جوانان فراهم سازیم و کتابهای خوب را با قیمتی ارزان در اختیار افراد قرار دهیم.

باید بکوشیم طبقه جوان را بکتاب خواندن عادت دهیم و وسائل ترغیب آنان را در امر کتاب فراهم سازیم تا در مواقع فراغت بمطالعه آثار علمی و ادبی مشغول شوند. بدیهی است اینکار مستلزم آن خواهد بود که در انتخاب کتاب و محتویات آن دقت بیشتری بعمل آید. هر چه برای این منظور وقت صرف نمائیم خواهیم دید که ثمره کار ما، ارزش این مجاهدتها و فعالیتها را داشته است. فراموش نکنیم موضوع کتاب مسأله حیاتی نسل جوان ماست و کدام هادی و راهنما بهتر از کتاب مفید و خواندنی میتواند این نقش مهم را ایفاء نماید.

برنامه مراسم و همی آغاز هفته کتاب که با حضور گروهی از شخصیت‌های مملکت
در تالار فرهنگت برگزار گردید

۱ - سلام شاهنشاهی

۲ - قرائت پیام شاهنشاه آریامهر بمناسبت هفته کتاب توسط
جناب آقای بهلبد وزیر فرهنگ و هنر

۳ - بیانات جناب آقای دکتر هادی هدایتی وزیر آموزش و پرورش

۴ - سخنرانی جناب آقای دکتر صادق کیا معاون وزارت
فرهنگ و هنر

۵ - ترانه هفته کتاب

۶ - گزارش هفته کتاب توسط دکتر فضل‌الله صفا رئیس اداره
کل نگارش وزارت آموزش و پرورش

۷ - اجرای برنامه هنری

۸ - پذیرائی در سالن نمایشگاه کتاب «سالن مجاور»

جناب آقای مهرداد پهلبد وزیر فرهنگ و هنر پیام شاهنشاه
آریامهر را در مراسم آغاز هفته کتاب در تالار فرهنگ
قرائت نمودند

پس از پیام شاهنشاه آریامهر که وسیله جناب آقای پهلبد وزیر فرهنگ و هنر
قرائت گردید (۱) جناب آقای دکتر هدایتی چنین گفتند :

در اجرای اوامر متاع شاهنشاه آریامهر امسال برای اولین بار مراسم جشن
هفته کتاب در سراسر مملکت باشکوه خاصی برگزار میشود. کتاب نه تنها از لحاظ
حفظ میراث تمدن نیاکان ما اهمیت فراوانی دارد بلکه از نظر آموزشی و بمنظور
تشویق جوانان یکی از اقدامات مؤثر و مفیدی است که شخص اول مملکت باین
امر مهم توجه فرمودند.

خوشبختانه با ابتکار علیاحضرت شهبانو فرح کانون پرورش فکری کودکان و
جوانان نیز تشکیل یافته است و هدف این کانون راهنمایی جوانان و نونهالان با

تحولات اجتماعی دیگریست که در کشور عزیز باستانی ما صورت گرفت است .
 ما سعی خواهیم کرد با همکاری تمام سازمانهای مختلف مملکتی و کسانی که
 بکتاب علاقمندند با معرفی کتابهای خوب و سودمند کار کتاب و کتاب خواندن را
 بیش از پیش رونق بخشیم و بهمین دلیل نمایشگاههایی در کتابخانههای سراسر کشور
 تشکیل شده است تا مردم بیش از پیش با کتاب آشنا شوند و در واقع این روزها را چون
 ایام عید جشن بگیرند .

در باره اهمیت و ارزش کتاب آنچه لازم بود در پیام شاهنشاه آریامهر منعکس
 گردید و با الهام از رهبری خردمندان و معظم له هفته ای بنام هفته کتاب اختصاص یافت .
 امید است که در سال آینده این مراسم باشکوه هر چه تمامتر در سراسر کشور
 برگزار گردد .

سخنرانی جناب آقای دکتر صادق گیا معاون وزارت فرهنگ و هنر و استاد دانشگاه تهران در تالار فرهنگ

کتاب چیست؟ کتاب چه وظیفه‌ای به عهده دارد؟ کتاب چه خدمتی انجام می‌دهد؟ اگر بتوانیم باین پرسشها، پاسخ درست و کافی بدهیم ارزش و اهمیت و لزوم کتاب در زندگی گانی کنونی بشر دانسته و آشکار خواهد شد.

کتاب وسیله‌ای است برای ضبط و انتقال آگاهیها، اندیشه‌ها و احساسات از شخصی به اشخاص دیگر خواه با او همزمان باشند و خواه پس از او به این جهان بیایند.

این وسیله را پیشینیان پدید آورده‌اند و از راه آن باما سخن می‌گویند و از تمام جنبه‌های زندگی مادی و معنوی خود آگاهیهای گرانبها در دسترس ما می‌گذارند و ما بر بنیاد این آگاهیها می‌توانیم در راه پیشرفت فرهنگ و بهبود زندگی و افزایش معلومات خود گام برداریم.

تا زمانی که خط اختراع نشده بود انسان نمی‌توانست جز از راه گفتار که گذران و ناپایداری است، خواسته‌ها، اندیشه‌ها و دانسته‌های خود را به دیگران منتقل نماید ناچار آنچه بایستی بماند تا دیگران از آن بهره‌مند شوند دهان به دهان و سینه به سینه به دشواری فراوان منتقل می‌شد. اکنون پس از گذشت روزگاران دراز هر گاه بخواهیم در زندگی مردمان آن زمان بدشویش و بررسی پردازیم چاره‌ای جز کاوش و یافتن و دیدن آثار هنری و وسایل زندگی آنان نداریم و بدسختی و گاهی با حدس و گمان معلومات خود را افزایش می‌دهیم اما از روزی که خط به جهان آمد پیشینیان باما سخن می‌گویند از رنجها، شادیها، کوششها و پیشرفتها و تمام جنبه‌های زندگی خود آگاهی می‌دهند.

بشر با اختراع خط پای در مرحله تازه‌ای از زندگی و تکامل فرهنگ خود نهاد

اما بکار بردن خط بر روی سنگها و فلزات و مواد دیگر و نشر و انتقال دانش و هنر از آن راه گران و بسیار دشوار بود پیدایش کاغذ و سپس کتاب این گرانی و دشواری را از میان برداشت و راهی تازه برای پیشرفت فرهنگ پدید آورد.

کتاب به سرعت و به آسانی هنر و دانش را از شهری به شهری و از کشوری به کشور دیگر رسانید و درهای تازه به روی جهانیان گشود. آنان را از چگونگی کوششها و اندیشه‌ها و دانسته‌های یکدیگر آگاه نمود و این آگاهی مردمان کشورهای مختلف و دور از یکدیگر را به هم نزدیک کرد و به دانش و فرهنگ آنان نیرو و رنگ تازه‌ای بخشید. این خدمتی است که کتاب قرنهای پیش از این به عهده گرفته است و هنوز نیز همچنان به عهده دارد.

تاریخی که کتاب با دست و قلم نوشته می‌شد تکثیر و به دست آوردن آن به همان صورت که مؤلف فراهم کرده بود و به بهای ارزان آسان نبود و هر کس در همه جا نمی‌توانست از آن بهره‌مند شود. اختراع چاپ این نقایص را نیز از میان برداشت و بشر توانست که آنچه می‌نویسد به همان صورت و به تعداد فراوان و به بهای ارزان در دسترس دیگران بگذارد و جهانیان را برای همیشه از دانش و هنر و اندیشه خود بهره‌مند نماید. اختراع چاپ گام بسیار بلندی در راه پیشرفت و نشر فرهنگ و تعمیم آموزش و پرورش بوده است.

به‌طور خلاصه در بررسی تاریخ فرهنگ و آموزش و پرورش می‌توان سده‌مر حله جدا از یکدیگر تشخیص داد نخست دوره‌ای که خط اختراع نشده بود دوم دوره‌ای که خط و کاغذ و کتاب بوجود آمد و سوم دوره‌ای که بکار بردن چاپ معمول گردید.

بر اثر پیدایش کتاب و چاپ تغییر شگرفی در زندگی بشر حاصل شد و جهانیان در ارتباط نزدیک با یکدیگر قرار گرفتند و از کوششهای پراکنده و جدا جدا رهائی یافتند و دانش و هنر آنان با آشنائی از دانش و هنر دیگران در راه کمال گام نهاد و از مرزهای خود گذشت و به کشورهای دیگر راه یافت.

به نظر این جانب کتاب یکی از پایه‌های چهارگانه آموزش و پرورش است سدپایه

دیگر آن آموزگار، بر نامه و روش است.

بدون داشتن کتاب آموزش و پرورش ناقص و ناتوان است. بدون داشتن کتاب کوشش معلم چند برابر و حاصل کار و رنج او کمتر خواهد بود. کتاب با معلم همکاری بسیار صمیمانه می نماید و او را در خدمت مقدسی که به عهده دارد یاری می کند.

برای کمتر کسی در جهان میسر است که در آموزشگاهها تا پایان زندگی به تحصیل ادامه دهد و از خرمن دانش و هنر استادان بهره مند گردد ولی همگان به تکمیل دانسته های خود و آموختن و دانستن آگاهیهای تازه نیاز دارند. اینجاست که کتاب تمام وظیفه استاد و آموزشگاه را یک تنه به عهده می گیرد. کتاب بیدریغ چکیده اندیشه ها و احساسات و کوششهای هزاران دانشمند و هنرمند بزرگ را در دسترس مامی گذارد؛ دانشمندان و هنرمندانی که در کشورهای دوردست پراکنده اند یاروی درنقاب خالک کشیده اند و دست ما به دامان آنان نمی رسد.

روزی که تحولات دانشگاهی به پایان می رسد روزی است که نیاز به کتاب افزایش می یابد. بجز کتاب کیست که از آن پس بهما استادی کند و دست ما را در راه پیشرفت و کمال بگیرد؟

هر اختراع و کشف تازه یا پیشرفت فرهنگی در سایه وجود کتاب انجام پذیر است؛ کیست که بی او بتواند گامی فراتر نهد و پرده از چهره مجهولی بر گیرد؟

اگر برای پرورش تن به ورزش و گردش می پردازیم برای پرورش و آسایش جان وسیله ای و جایگاهی بهتر و آماده تر و زود یاب تر از کتاب نداریم.

هنگامی که کتابی را می خوانیم خود را همراهش می کنیم و اندیشه ها و احساسات و سخنان نویسنده جان و دل ما را فرا می گیرد و از جهان خود به جهان دیگری می رویم که بسیاری از چیزها در آن تازگی دارد. هنگامی که از آن جهان برمی گردیم رهاوردی گران بها همراه داریم که با آن می توانیم به اندیشه تازه پردازیم و بیافرینیم و بسازیم.

کتاب بهترین همدم روزگار تنهایی است، او ما را سرگرم می کند، به ما چیزهای

تازه می آموزد بی آنکه آزاری برساند.

اکنون که شمه‌ای از خدمات گرانبهای کتاب و اهمیت آن گفته شد به بینیم که آیا وسایل دیگری که در قرنهای اخیر اختراع شده است هیچکدام می تواند جای کتاب را بگیرد یا نه.

با اندکی ژرف اندیشی می توان دریافت که هیچیک از این وسایل و اختراعات با تمام اهمیت و ارزش خود جانشین کتاب نشده است. وسایل سمعی و بصری که کمکهای ارزنده به پیشرفت آموزش و پرورش و نشر فرهنگ و بیداری مردم می نماید کار کتاب را انجام نمی دهد. سینما زود گذراست و همراه دیدن آن ژرف اندیشی دشوار است و نمی توان همیشه و همدا و به آسانی از آن بهره مند شد. نوارها و صفحه‌های ضبط صوت و رادیو و تلویزیون نیز هر یک کم و بیش چنین وضع و حالی دارند. این وسایل کتاب را در خدمتی که به عهده دارد یاری کرده اند ولی جانشین آن نشده اند.

هر جا و هر زمان که بخواهیم کتاب را می گشائیم آنچه را که می خواهیم می یابیم آیا وسایل دیگر به همین آسانی آگاهیهای تازه در دسترس مامی گذارند؟ در نوشته‌های پیشین می خوانیم که پادشاهان و بزرگان ما دانشمندان را به تألیف کتابها و نوشتن آگاهیها و معلومات خود تشویق کرده اند و خود به تهیه کتابخانه‌های بزرگ همت گماشته اند. اگر بخواهیم خلاصه‌ای از این گونه اقدامات آنان را در اینجا ذکر نمائیم ساعتها وقت لازم است و می توان درباره آن نه مقالات بلکه کتابها نوشت همچنین فهرست تمام کتابهایی که از کهن ترین زمان تا کنون در کشور ما نوشته شده است چندین مجلد کتاب خواهد شد.

این سرزمین گهواره فرهنگ و هنر است و فرزندان پر خرد و تیزهوش آن همواره در راه پیشبرد و نشر هنر و دانش پیشگام و کوشا بوده اند و کتاب را گرامی و محترم داشته اند. با چنین گذشته‌ای درخشان و استعداد کم نظیر و در روزگاری که همای آرامش و امنیت بر سر اسر شاهنشاهی ایران بال گسترده است و رهبر و پیشوای آگاه و ژرف بین ما شاهنشاه آریامهر خود درفشدار نبرد بزرگ با اهریمن

نادانی هستند نبردی که از هر نبرد دیگر بایسته‌تر و مقدس‌تر است و هر روز مرده‌ی يك اقدام بزرگ تازه به گوش می‌رسد کتابخانه و دانشگاه و آموزشگاه و مؤسسات فرهنگی بنیان گذاشته می‌شود شایسته است که همگان در راه پیشرفت فرهنگ از جان و دل بکوشند و هم‌میهنان خود را به خواندن کتابهای سودمند و بررسیهای علمی تشویق نمایند و ناشر کتابهای گوناگون بایسته و ارزنده بر سرمایه بزرگ معنوی و فرهنگی خود بیفزایند؛ باشد که باریگر آفتاب جانفزای دانش و هنر از کشور مقدس ایران به سراسر جهان تابیدن گیرد و فروشکوه نیاکانی با چهره دلربای خود به این سرزمین روی نماید.

دریغ است که ایرانی کتاب، این وسیله مقدس نشر و پیشرفت دانش و هنر و تهذیب اخلاق و اندیشه را به سخنان زشت و غرضهای ناشایسته بیالاید و سبب گمراهی هم‌میهنان خود گردد یا از آن سودجویهای گناهکارانند نماید.

بر مؤلفان و ناشران است که از این وسیله جز برای بهبود زندگی و اخلاق و پیشرفت دانش و هنر استفاده نکنند و آن را به بهترین و شایسته‌ترین صورت و با کمترین بها در دسترس همگان قرار دهند و از این راه در تحول شگرف جامعه ایران همکاری مؤثر نمایند.

گزارش آقای دکتر رضا در آغاز مراسم هفته کتاب (تالار فرهنگ)

حضار محترم ، بانوان و آقایان

افتخار دارد که بعنوان رئیس اداره کل نگارش وزارت آموزش و پرورش و مسؤول دبیرخانه کمیته هفته کتاب ، از تشریف فرمایی بانوان و آقایان محترم صمیمانه تشکر کند و گزارشی از فعالیت های کمیته هفته کتاب را باستحضار برساند .

اگر این بنده بخواهد در محضر اساتید معظم و دانشمندان محترم از اهمیت وفایده و نقش کتاب سخن بگوید کاری چندان مطلوب نیست زیرا بانوان و آقایانی که در جلسه تشریف دارند همگی از بنده بهتر و کاملتر مطلب را میدانند . با این همه توضیح چند نکته اگر چه در ردیف واضحات باشد خالی از فایده نتواند بود .

وزارت آموزش و پرورش همواره اعتقاد داشته است که کتاب نقش اساسی و مهمی در تعلیم و تربیت و اعتلای سطح معرفت و فرهنگ دارد و بیگمان کتاب یکی از بزرگترین عوامل پیشرفت تمدن و تعمیم فرهنگ بشمار می آید ، و ترویج و اشاعه کتاب بمقدار زیاد بمنزله فرا راه داشتن چراغ هدایت پیش راه طبقات گوناگون کشور است . کتاب خلاصه هستی انسان و چکیده تمدن بشری است . بقول کارل لایل نویسنده معروف اسکاتلندی «هر اندیشه ای که در مغز بشر راه یافته و هر تحولی که در جهان بوقوع پیوسته بطور سحرانگیزی در صفحات کتاب بر جای مانده است» و بقول امرسون فیلسوف معروف امریکایی «در عالیترین مسدنیها هنوز عالیترین مایه لذت و حظ روحانی کتاب است» و بقولی دیگر کتاب یکی از مهمترین وسایل نقل افکار و معانی و حفظ آثار و تمدن بشری است .

از سوی دیگر در دنیای امروز احتیاج به کسب اطلاعات و معلومات و

دانش نوین هر لحظه محسوس تر است و انقلاب و تحول علمی و فنی بقدری سریع است که محققان و معلمان و پزشکان و مهندسان و کشاورزان و دیگر طبقات تحصیل کرده در هر درجه و مقامی که باشند ناگزیرند پا بپای زمان پیش بروند و همواره معلومات و دانستنیهای خود را با پیشرفتها و ترقیات جدید هماهنگ سازند ، در غیر این صورت دیری نخواهد پایید که معلومات آنان نسبت بسطح دانش روز کهنه و عقب افتاده محسوب خواهد گردید . برای تأمین این منظورها چه وسیله‌یی بهتر و آسانتر و کم خرج تر از کتاب میتوان یافت ؟

علاوه بر این مسأله جوانان و استفاده از اوقات فراغت آنان همواره مورد نظر مسؤولان وزارت فرهنگ و هنر و وزارت آموزش و پرورش بوده است و بنا بامر شاهنشاه آریامهر فرهنگ پرور ، متصدیان دستگاههای مختلف مملکتی از دیر باز در اندیشه این مهم بوده‌اند و راه‌حلهایی نیز پیش‌بینی کرده‌اند .

آقای دکتر فضل‌الله صفا رئیس اداره کل نگارش

با آنکه در سالهای اخیر ترقی محسوس و فعالیت‌های شایان تقدیری در کار طبع و نشر کتاب پدید آمده است و کتب ادبی و تاریخی و علمی و اجتماعی سودمند بنیور طبع آراسته گردیده ، معذرا باید پذیرفت که هنوز در کشور ما کتابخانه کم است و طبقه کتابخوان اندک و در کتابخانه‌های تازه سال و معدودی هم که وجود دارد ، تعداد مراجعه‌کنندگان قابل ملاحظه نیست . کار بیخبری عده‌ای از هموطنان نسبت بمطالعه و کتاب تا بدانجا رسیده است که گروهی از خدا بی‌خبر بقصد انتفاع و سودجویی و تحریک غرایز پست انسانی و جلب مشتری بیشتر باتتشار کتابهای نامناسب دست میزنند و متأسفانه متاع ناباب

ایشان در بازار کم خردان و غافلان رواج کامل دارد و آنها را چون ورق زر می برند و با دست خود موجبات گمراهی و بدبختی خویش را فراهم می آورند .

لیکن باید گفت اگر هنوز خرف بازار لعل را می شکند و کتابهای نامناسب خریدار بیشتر دارد نومیذنباید بود . زیرا بقول افصح المتکلمین :

سنگ بد گوهر اگر کاسه زرین شکند

قیمت سنگ نیفزاید و زر کم نشود

با توجه به این عوامل و همزمان با تحولات اجتماعی سالهای اخیر که بر اهبری شاهنشاه بزرگ داد گستر ما صورت گرفته است این هر دو وزارتخانه بنا بامر شاهنشاه آریامهر موظف شدند هفتدهی از سال تحصیلی را بنام هفته کتاب جزو اصول کار خود قرار دهند تا کوششهایی که در طول هر سال در زمینه کتاب صورت میگیرد بنحو نمایانی منعکس شود .

بطور کلی هدف از برگزاری هفته کتاب اشاعه و ترویج «کتاب خواندن و کتابهای خوب خواندن و کتاب را خوب خواندن» و همچنین تکمیل و تجهیز کتابخانههای موجود و تأسیس کتابخانههای جدید است .

بر این اساس از نیمه دوم تیرماه سال جاری جلساتی چند با حضور عدهایی از صاحب نظران و علاقه مندان و نمایندگان وزارتخانه های فرهنگ و هنر ، اطلاعات ، کشور ، پست و تلگراف و سازمانها و بنگاههای دولتی و ملی چون شرکت ملی نفت ایران ، شرکت های عامل نفت ، شهرداری تهران ، دانشگاه تهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، شورای کتاب کودک ، انجمن کتاب ، انجمن ملی یونسکو ، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ، سازمان جوانان جمعیت شیر و خورشید سرخ ، مؤسسه فرانکلین ، سازمان جشنهای دو هزار و پانصد ساله شاهنشاهی ایران ، اتحادیه ناشران ، اتحادیه کتاب فروشان ، سندیکای چاپخانه ها ، سندیکای نویسندگان و صاحب نظران و همه علاقه مندان بامر کتاب و کتابخانه که میتوانند در این راه

کمک نمایند در دفتر مقام معاونت مالی تشکیل شد و طرح لازم بوسیله « کمیته طرح و برنامه » آماده گردید و بتصویب رسید . سپس کمیته اصلی و اجرائی و کمیته های فرعی بشرحی که باستحضار خواهد رسید مأمور شدند تا حد امکان نسبت با اجرای مواد طرح مجاهدت نمایند .

بنابر تصمیم کمیته اجرائی، مراسم هفته کتاب در سراسر کشور در هفته آخر آبان ماه هر سال و در سال جاری از روز ۲۴ آبان ماه تا اول آذر ماه برگزار خواهد شد .

کمیته هایی که عهده دار اجرای طرح هفته کتاب بوده اند عبارتند از :

۱ - کمیته دبیرخانه که مأمور انجام کلیه امور مربوط به هفته کتاب و هماهنگ ساختن فعالیت های دیگر کمیته ها بوده است با مسئولیت اینجانب انجام وظیفه کرده است و کمیته مالی با مسئولیت آقای شفقی مدیر کل مالی وزارت آموزش و پرورش در کنار کمیته دبیرخانه بفعالیّت پرداخت و با جلب مساعدت سازمان های مختلف اعتبار اجرای طرحها را تأمین کرده است .

۲ - کمیته نمایشگاهها با مسئولیت خانم بایندر رئیس دبیرستان انوشیروان دادگر کار تشکیل گرفته ها و نمایشگاهها را در فرودگاهها و پارکها و تالارهای اجتماعات تنظیم کرده است .

۳ - کمیته تبلیغات با مسئولیت آقای مسعود برزین رئیس اداره نگارش شرکتهای عامل نفت و با همکاری مؤثر آقای بهتاش نماینده وزارت اطلاعات و آقای دکتر فریور مشاور فنی چاپ اداره کل نگارش مأمور تنظیم طرح انتشاراتی و مصاحبه های مطبوعاتی و انتشار مقالات و اخبار مربوط به هفته کتاب و تهیه آرم و اوراق تبلیغاتی بوده است .

۴ - کمیته فعالیت های عمومی با مسئولیت آقای حکمی معاون اداره کل آموزش بزرگسالان کار برگزاری جشنها را عهده دار بوده است .

۵ - کمیته فهرست و کتاب با مسئولیت آقای ایرج افشار رئیس اداره کل انتشارات دانشگاه جزوهای انتشاراتی را تدارك دیده است .

۶ - کمیته ایجاد کتابخانه‌ها با مسئولیت آقای دکتر بطحائی مدیر کل تربیت معلم و همکاری خانم لیلی جهان آرا مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اقداماتی در زمینه تأسیس کتابخانه‌ها انجام داده است .

خلاصه اقداماتی که انجام گرفته بدین شرح است :

۱ - بدنبال تشکیل کمیته اجرایی هفته کتاب در مرکز، طی بخشنامه‌های متعدد بتمام واحد های آموزشی کشور اطلاع داده شد که در این باب اقدام نمایند و خوشبختانه بموجب اخباری که پی در پی می‌رسد در مراکز استانها حتی در دور افتاده ترین روستاها کمیته هفته کتاب تشکیل و فعالیت های پی گیر آغاز گردیده و مراسم جالبی تدارك دیده شده است .

۲ - در ادارات نواحی دهگانه و شهرستانهای تابعه تهران جشنهای مفصلی ترتیب یافته و مراسم جالبی برگزار خواهد شد .

۳ - در تمام مدارس، کمیته هفته کتاب تشکیل گردیده و دانش آموزان تحت نظر دبیران بتشکیل نمایشگاههای کتاب و برگزاری جشنها همت گماشته و کلاسها را تزین کرده و بحثهای جالبی درباره کتاب و اهمیت آن در تأمین نیکبختی و سعادت نسل بشر، آغاز کرده اند .

۴ - نمایشگاه مرکزی کتاب در پارک شهر با شرکت ناشران و سازمانهای مختلف تشکیل گردیده و غرفه های فروش کتاب در محل نمایشگاه با سی درصد تخفیف کتابهای مناسب را در دسترس همگان قرار خواهد داد . این نمایشگاه فردا ساعت ۹ صبح بنام نامی شاهنشاه آریامهر بوسیله جناب آقای دکتر هدایتی وزیر دانشمند آموزش و پرورش افتتاح خواهد شد . ورود برای عموم طبقات آزاد است .

نمایشگاههای دیگری هم در فرودگاه مهر آباد ، کتابخانه های عمومی ، پارکها و سالن مجاور تالار فرهنگ (همین تالار) آماده بازدید می باشد .

۵ - برای اینکه دانش آموزان به نحوه کار چاپخانه ها و کتابخانه ها از نزدیک آشنایی حاصل نمایند ترتیب بازدید آنان از چاپخانه های معتبر و

کتابخانه‌های معروف و نمایشگاه داده شده است و همچنین يك گروه ۶۰ نفری از طبقات مختلف مردم از طرف وزارت اطلاعات از نمایشگاه‌های و کتابخانه‌ها دیدن خواهند کرد .

۶ - نشان مناسبی جهت هفته کتاب تهیه شده و برپسترها و کارت‌ها و نشریات نقش شده است .

۷ - اوراق رنگین و شعارهای مقوایی و پارچه‌ای بمقدار کافی تهیه و توزیع شده است .

۸ - از نظر انتشارات، جزوه‌ها و کتاب‌های زیر انتشار یافته است :

فهرست کتاب‌های مناسب جهت کودکان ، نوجوانان و بزرگسالان .

اصول ساده کتابداری .

سیر کتاب در ایران .

کتابخانه‌های ایران و مقدمه‌ای درباره کتابخانه‌های قدیم .

جزوه کتاب‌های ایران .

تاریخچه کتابخانه‌های ایران و کتابخانه‌های عمومی کدهمه این جزوه‌ها

خدمت حضار محترم تقدیم شده است .

۹ - روز سه شنبه ۲۵ آبانماه جشن هفته کتاب در دبیرستان انوشیروان داد گز

برگزار خواهد شد .

۱۰ - کتابخانه مجهری در دبستان دهخدا واقع در ناحیه ۳ فرهنگی تأسیس

گردیده و در روز چهارشنبه ۲۶ آبانماه افتتاح خواهد شد و همچنین برای زندان

زنان کتاب‌های مناسبی از طرف کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان فراهم

گردیده و بكمك مقامات شهر بانی کتابخانه‌ای گشایش خواهد یافت .

۱۱ - مقدمات تشکیل کلاس تربیت کتابداران فراهم گردیده است و بزودی

این کلاس شروع بکار خواهد کرد .

۱۲ - کسانیکه کلاس کتابداری شورای کتاب کودک را گذرانده اند روز

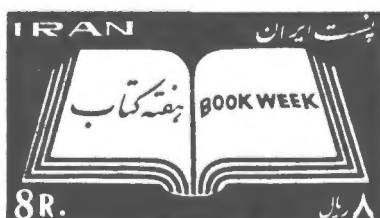
پنجشنبه ۲۷ آبانماه در دبیرستان مهران واقع در ناحیه يك فرهنگی گواهینامه‌های

خود را دریافت خواهند کرد . دوشنبه ۲۹ آبانماه مراسم پایان هفته کتاب در

دیرستان دارالفنون برگزار خواهد شد .

۱۳ - مصاحبه‌های رادیویی و تلویزیونی ترتیب یافته و در برنامه مرزهای دانش و میزگرد رادیو ایران درباره کتاب صحبت‌بمیان خواهد آمد .

۱۴ - طرح تمپر یاد بود هفته کتاب از طرف وزارت فرهنگ و هنر تهیه گردیده و برای انتشار به وزارت پست و تلگراف ارسال گردیده است .

تمپر یاد بود
هفته کتاب

۱۵ - از طرف وزارت فرهنگ و هنر در طول هفته کتاب فیلمهای مستندی در زمینه فعالیتهای کتابخانه‌های مختلف جهان و ایران در تلویزیون و مدارس نشان داده خواهد شد و همچنین از مراسم مختلف هفته کتاب فیلمهایی تهیه و بمعرض تماشا گذارده میشود . این بودمجمعی از مفصل فعالیتهای ما در هفته کتاب . تا آنجا که مقدور بود برای بزرگداشت کتاب تلاش و مجاهدت بعمل آمد و باز هم دنباله این کوششها ادامه خواهد یافت .

در اینجا لازم میدانم از همکاری صمیمانه و مساعدتهای پرارزش وزارتخانه‌های فرهنگ و هنر و اطلاعات و کشور تشکر کند و همچنین از شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای عامل نفت و شهرداری و مؤسسه فرانکلین و اتحادیه ناشران و کتابفروشان و از مؤسسات انتشاراتی امیر کبیر و ابن سینا که هر سه، قسمتی از طرح هفته کتاب را تأمین کرده‌اند سپاسگزاری نماید .

از علاقه‌مندان به امر کتاب و متخصصان و صاحب نظران و مخصوصاً از همکاران محترم در اداره کل نگارش که بدون هیچگونه چشم داشت مادی و تنها بخاطر بزرگداشت کتاب و توجه به آموز معنوی اوقات گرانبهای خود را بروزان و شبان در جلسات کمیته‌ها صرف کرده و ما را در این امر مهم ملی یاری فرموده‌اند از صمیم قلب تشکر میکند .

جناب آقای پهلبدوزیر محترم فرهنگ و هنر - جناب آقای دکتر هادی هدایتی
وزیر محترم آموزش و پرورش و آقای دکتر فضل الله صفار رئیس اداره کل نگارش
هنگام بازدید از تالار نمایشگاه خط و کتاب

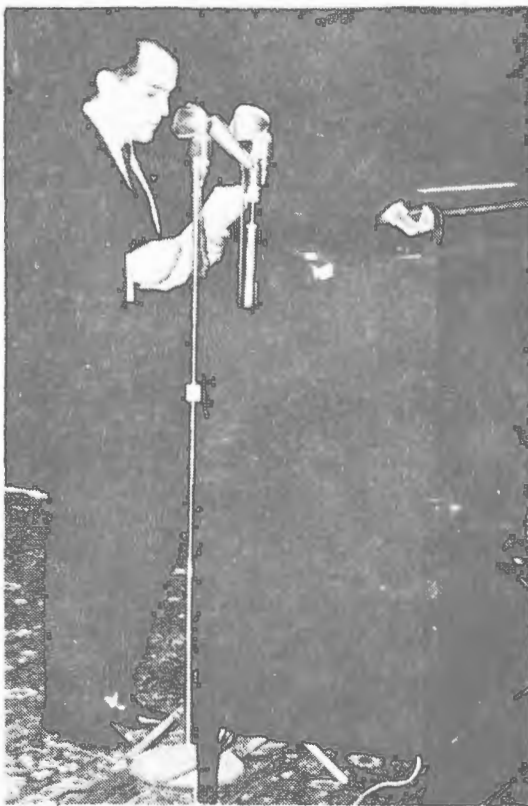
امید دارد با عنایات خاصه شاهنشاه آریامهر فرهنگپرور امر مطالعه و کتاب
در این سرزمین تعمیم یابد و همانگونه که شاهنشاه بزرگ در پیام تاریخی خویش
بمناسبت هفته کتاب مقرر فرموده اند مسئولان مملکتی برای بالا بردن سطح
اطلاعات عمومی اقدامات اساسی بعمل آورند و این سنت فرخنده هفته کتاب که
بامر پدر تاجدار بنیان گذاشته شده است همه ساله باافر و شکوه برگزار گردد.
ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید هم مگر پیش نهد لطف شما گامی چند

آنگاه برنامه هنری توسط هنرمندان وزارت فرهنگ و هنر اجراء گردید.
در پایان این مراسم نمایشگاه هفته کتاب که در آن آثار خطی و کتابهای
ارزنده تاریخی ایران بهعرض نمایش گذاشته شده بود مورد بازدید مدعوین و
شخصیت های مملکتی قرار گرفت و این مراسم در ساعت ۹ بعد از ظهر خاتمه یافت.

افتتاح نمایشگاه مرکزی کتاب در پارك شهر

روز سه شنبه ۲۵ آبانماه مقارن ساعت ۹ صبح نمایشگاه مرکزی هفته کتاب در پارك شهر بوسیله آقای دکتر هدایتی وزیر محترم آموزش و پرورش افتتاح شد.

جناب آقای دکتر هدایتی
وزیر محترم آموزش و پرورش
در کلیه جشن های هفته
کتاب با شور و علاقه خاصی
حاضر را بخواندن کتابهای
خوب ارشاد می نمودند

محوطه مرکزی پارك شهر به غرفه های زیبا و جالب کتابها اختصاص یافته بود و کف محوطه با فرش تمیزی مفروش بود. در وسط نمایشگاه حوض زیبایی که با شیشه محدود شده بود بچشم می خورد و با ریزش آب چند فواره، زیبایی و

منظره آن چند برابر شده بود .

هرغرفه با آرم مخصوص خود توجه مراجعین را بخود جلب میکرد و ناشران و کتابفروشان کوشش داشتند تا در تزئین و تنظیم کتابها هرچه بیشتر دقت بعمل آورند و از دیگر همکاران خود سبقت بگیرند .

کتابها با رنگها و قطع های مختلف منظره جالبی را به صحنه نمایشگاه بخشیده بود . آهنگ ملایم و دلنشینی بگوش میرسید و انسان را در رؤیای لذت بخشی غرقه میساخت و در عالم خیال قیافه های نویسندگان و مؤلفان آنان در نظر مجسم می گشت و ناگهان شخص بیاد میآورد که شعرا و نویسندگان

عده ای از نمایشگاه کتاب در پارک شهر دیدن میکنند

چقدر برای تهیه اشعار و سخنان دلشین خود زحمت کشیده اند و چه اندازه برای هدایت بشر تلاش بعمل آورده اند. در سمت راست نمایشگاه اطاقکی با چند مبل خوشرنگ جلب توجه میکرد و نوار سهرنگی که میبایست در موقع افتتاح وسیله آقای وزیر آموزش و پرورش قطع گردد بنظر می رسید. درواقع هر کسی که وارد

نمایشگاه میشد از ذوق و سلیقه بانیان این مراسم لذت می برد و از اینکه صاحب نظران و مسئولان امور در صدر بر آمده اند نسل جوان را بخواندن کتاب و مطالعه آثار علمی و ادبی تشویق نمایند تحسین میکرد.

اعضای هیأت مدیره اتحادیه کتاب فروشان روز افتتاح مراسم هفته کتاب در پارک شهر درست مقارن ساعت ۸:۵۵ صبح بود که آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش به همراه عده ای از شخصیت ها بمحوطه نمایشگاه قدم گذاشت.

پس از نواختن سرود شاهنشاهی خانم دکتریکانی مسؤول تشکیل نمایشگاه پشت میکرفن قرار گرفتند. پس از خیر مقدم درباره نمایشگاه کتاب پارک شهر گزارشی دادند و مطالبی درباره زمینه هفته کتاب و اهمیت آن بیان داشتند.

سپس آقای دکتر هدایتی در مورد کتاب و نمایشگاه چنین اظهار داشتند:

«برای کشور ما مهمترین مسئله ای که اکنون مطرح شده است مسئله واداشتن مردم بخصوص جوانان بخواندن کتابهای خوب و خواندنی است.

پس از انقلاب مقدس ششم بهمن که شاهنشاه آریا مهر سند آزادی هفده

میلیون کشاورز ایرانی را از قید ارباب و رعیتی امضا فرمودند مبارزه بایسوادى از اهم مسائلى بود که با موفقیت صورت عمل بخود گرفت. درمورد کتاب و جشن مربوط بآن هم از نيات پاک و ثمر بخش شاهنشاه آريا مهر الهام گرفته شد بدنبال اجرای طرح انقلابی و پرازش معظم له ما وظیفه داریم مواد خواندنی را برای اکثریت مردم بخصوص جوانان و نسل فعلی خود فراهم نمائیم .
بعلاوه نهضت بزرگ کتاب خوانی و کتاب نویسی که تحت حمایت ورهبری مستقیم علیاحضرت شهبانوی ایران آغاز شده درین راه میتواند نقش مؤثری ایفا نماید و ما هم میتوانیم وظایف خود را بوضع بهتری انجام دهیم .

یکی از غرفه های کتاب در نمایشگاه پارک شهر

شهبانوی ارجمند ما مستقیماً ریاست عالیۀ کانون پرورش فکری جوانان را تقبل فرموده اند و هدف ما اینست که تحت رهبری نهضت کتاب خوانی که علیاحضرت شهبانوی ایران بعهدہ گرفته اند بتوانیم موفقیت های شایان توجهی بدست آوریم .
درپایان آقای دکتر هدایتی از ابتکار اداۀ کل نگارش در زمینه برگزاری

مراسم هفته کتاب تجلیل و تقدیر کردند .

آنگاه آقای وزیر آموزش و پرورش در میان ابراز احساسات حضار با قطع نوار سه رنگ نمایشگاه کتاب را افتتاح فرمودند و پس از نوشتن چند سطر در دفتر یادبود بازدید نمایشگاه پرداختند .

در این نمایشگاه سی غرفه ترتیب داده شده بود و آقای دکتر هدایتی با يك يك ناشران صحبت نمودند و آنان را به نشر کتب مفید و خواندنی تشویق میکردند و از اینکه در امر کتاب اهتمام کافی نموده اند قدردانی فرمودند.

آقای دکتر هدایتی و آقای دکتر صفا و جمعی از رجال و شخصیت‌های فرهنگی هنگام بازدید از نمایشگاه کتاب پارک شهر تهران

کلیه صاحبان غرف فهرست انتشاراتی خود را بطرز بسیار زیبایی چاپ نموده و در دسترس مراجعین قرار میدادند و کتابها را با سی درصد تخفیف بفروش میرسانیدند . غرفه‌های پارک شهر عبارت بود از :

- ۱ - مؤسسه چاپ و انتشاراتی امیرکبیر
- ۲ - مؤسسه انتشاراتی آسیا
- ۳ - کتابخانه ابن سینا
- ۴ - مؤسسه مطبوعاتی عطائی
- ۵ - مؤسسه مطبوعاتی آرمان
- ۶ - اقبال
- ۷ - کتابفروشی ادبیه
- ۸ - انتشارات پیروز
- ۹ - انتشارات فراهانی
- ۱۰ - کتابفروشی سنائی
- ۱۱ - انتشارات جاویدان
- ۱۲ - بنگاه مطبوعاتی

صفیعلیشاه ۱۳ - غرفهٔ رسولی ۱۴ - کتابخانه طهوری ۱۵ - کتابفروشی فروغی ۱۶ - کانون انتشاراتی معرفت ۱۷ - کتابخانهٔ گوتمبرگ ۱۸ - انتشارات یونسکو ۱۹ - سازمان کتابخانه‌های عمومی شهرداری تهران ۲۰ - کتابفروشی خیام ۲۱ - مرکز تهیه مواد خواندنی برای نوسوادان ۲۲ - انتشارات وزارت اطلاعات ۲۳ - سازمان کتابهای جیبی ۲۴ - مدرسهٔ عالی بازرگانی ۲۵ - مؤسسهٔ جغرافیائی و کارتوگرافی سحاب ۲۶ - هنرمرای عالی ۲۷ - انتشارات مروارید ۲۸ - مؤسسهٔ انتشاراتی فرانکلین ۲۹ - انتشارات پدیده ۳۰ - سازمان تربیت معلم .

قرارداد این نمایشگاه تا يك هفته مورد بازدید مردم قرار بگیرد و کتابها با تخفیف صدی سی بـمـشـتـریـان و ارباب رجوع عرضه شود .

در کنار و گوشهٔ این نمایشگاه همه جا شعارهای مختلف کتاب بچشم می خورد . یکجا نوشته شده بود :

قرن بیستم قرن تفکر و تخصص است این هر دو بدون مطالعه میسر نیست .

در جای دیگر این شعار جلب توجه میکرد:

گنجینهٔ علمی و فلسفی و ادبی و هنری گذشتهٔ ایران در کتابها نهفته است ؛ بخوانیم تا از آن بهره بگیریم .

جای دیگر :

بناها فرومی ریزند ، انسانها می میرند ، زمین و زمان دگرگون می شود ، ولی افکار عالی در کتابها زنده می ماند .

گوشهٔ دیگر اینطور نوشته شده بود :

پایه های تمدن قرن بیستم بر اساس کتاب و مطبوعات استوار است .

سرانجام این شعار در جای نمایانی نصب شده بود :

اگر کتاب نباشد روح بشر پرورش نمی یابد .

جشن کتاب در دبیرستان انوشیروان دادگر

عصر روز سه شنبه ۲۵ آبانماه ساعت ۵ره بعد از ظهر مراسم با شکوه هفته کتاب در دبیرستان انوشیروان دادگر بشرح زیر برگزار گردید :

جناب آقای مدرسی معاون وزارت آموزش و پرورش هنگام ایراد سخنرانی در تالار دبیرستان انوشیروان دادگر در مراسم هفته کتاب

سر در ورودی دبیرستان با پرچم‌های زیبائی تزیین یافته بود. دانش آموزان که با لباس مرتبی در مقابل در ورودی مأمور پذیرائی بودند حاکی از برقراری مراسم باشکوه کتاب بود .

در مدخل راهرو خانم بایندر رئیس دبیرستان به مدعوین خوش آمد میگفت

و بوسیله همکاران خود مهمانان را بسالن جشن هدایت میکرد. در راهرو دبیرستان دانش آموزان دختر با شور و شوقی در تکاپو بودند و همه سعی داشتند تا از مهمانان خود بنحو مطلوبی پذیرایی نمایند.

دانش آموزان انوشیروان دادگر با علاقه خاصی مراسم جشن را برقرار میکنند

سمت راست راهرو دو دانش آموز دبیرستان که بسبك قدیم لباس بتن کرده بودند بنظر می رسید. در مقابل آندو انواع و اقسام کتب حتی نمونه های بیشماري از کتابهای قدیم ایران قرار داشت و در تزئین نیز دقت شده بود که عیناً همان وسائلی که زرتشتیان قدیم در جشن های خود بکار می بردند بکار برده شود. خاطره پر عظمت ایران باستان در نظرها مجسم میگشت.

بالاخره مراسم جشن بانواختن سرود شاهنشاهی افتتاح شد و آقای مدرسی معاون محترم وزارت آموزش و پرورش پشت میکرفن قرار گرفتند و مطالب مفیدی در باره کتاب و نقش مهم آن در امر تعلیم و تربیت ایراد کردند و از جمله فرمودند:

منظره دیگری از مراسم هفته کتاب در سالن دبیرستان انوشیروان دادگر

« باید وسائلی فراهم کرد تا جوانان و دانش آموزان از کودکی و جوانی بمطالعه بپردازند و عمر عزیز خود را ببطالت نگذرانند و بخواندن کتاب راغب شوند و با کمک اولیاء باید نوجوانان را باین مسئله حیاتی متوجه ساخت تا در بزرگی خود بخود این کار را دنبال کنند و بخواندن کتابهای خوب علاقه مند شوند.»

پس از ختم بیانات جناب آقای مدرسی چندین برنامه جالب هنری وسیله دانش آموزان اجرا گردید و در خلال آنها از مدعوین پذیرائی گرمی بعمل آمد. در گوشه و کنار سالن همه جا شعارهای مربوط بکتاب دیده می شد و در قسمت چپ سالن دخترخانمی با وضع بسیار مرتبی لباس مخصوصی بتن کرده بود که روی لباسش انواع نقش های کتاب بچشم میخورد.

پس از پایان جشن و سخنرانی بازدید از کتابها شروع گردید و کلیه حضار بمحل های نمایشگاه کتابها مراجعه نمودند. همه جا کتابها با سلیقه و ظرافت

خاصی چیده شده بود و نور چراغهای الوان منظره کتابها را از نظرزیبائی چندین برابر کرده بود. دانش آموزان با کمال متانت بسؤالات حضار جواب میدادند. روی دیوارهای اطاق این شعارها بچشم می خورد :

تنهائی جهنم است اما بامطالعه، این جهنم تبدیل به بهشت، میشود.

ارزش يك كتاب قيمتى نيست كه در مقابل آن بپردازيم .

منظره گوناگون کتابها و سرور و شادمانی، حضار بیننده را بدنیای الهام

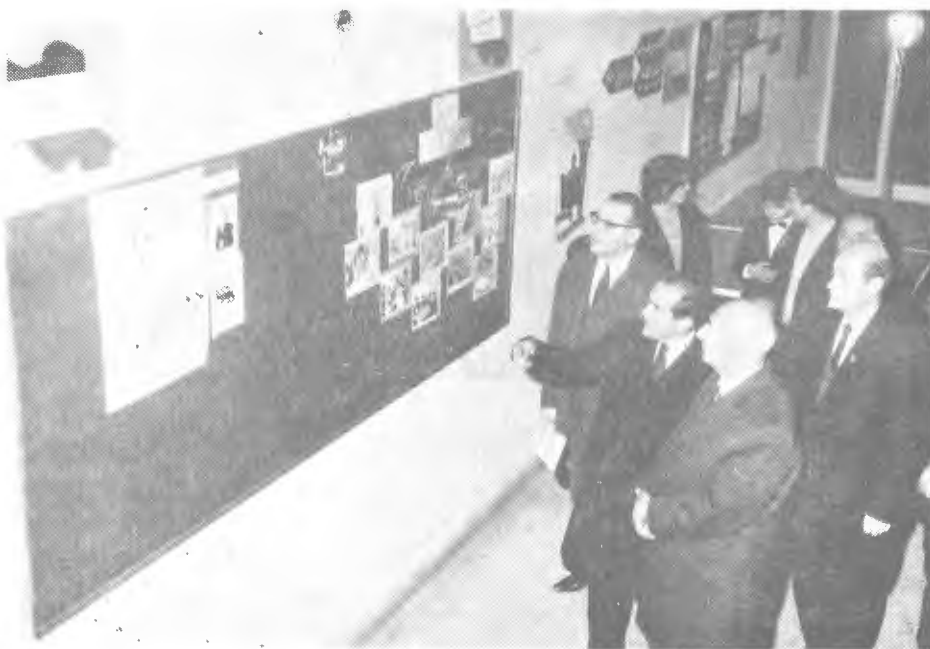
دانش آموزان دبیرستان انوشیروان هنگام اجرای برنامه هنری

بخش فکر و اندیشه منتقل می نمود و ارزش و اهمیت کتاب را بیش از پیش مجسم می ساخت .

در ساعت ۸ بعدازظهر این مراسم پایان یافت .

جشن هفته کتاب در دبستان نمونه دهخدا

ساعت ۶ بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۶ آبانماه مراسم جشن هفته کتاب در دبستان دهخدا واقع در بخش سه آموزش و پرورش با حضور آقایان مهندس ریاضی رئیس مجلس شورای ملی و دکتر هدایتی وزیر محترم آموزش و پرورش و عده‌ای از شخصیت‌های مملکتی طی مراسم با شکوهی بنام نامی شاهنشاه آریا مهر افتتاح گردید .

جنابان آقایان مهندس ریاضی ریاست مجلس شورای ملی و دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش و عده‌ای از شخصیت‌های فرهنگی از نمایشگاه کتاب دبستان دهخدا بازدید می‌کنند

دزین مراسم قبلا آقای جعفری ریاست اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳

جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش دفتر یادبود مراسم هفته کتاب را امضاء می نمایند

پشت تریبون قرار گرفت و از تشریف فرمائی حضار اظهار تشکر کرد و سپس در مورد اهمیت کتاب و نقش مهمی که میتواند در بالا بردن سطح افکار و اندیشه اشخاص بعهدہ بگیرد مطالبی بیان داشت و از اینکه با الهام از منویات مؤثر شاهنشاه آریامهر متصدیان امور اجرای این وظیفه مهم را تقبل کرده اند و جوانان را بامر کتاب و کتاب خواندن تشویق و ترغیب مینمایند اظهار خوشوقتی نمود. سپس در مورد تأسیس کتابخانه ۲۵ شهریور گزارش مبسوطی باستحضار رسانید و یادآور شد که مدارس و آموزشگاههای مربوط به ناحیه ۳ با کمال شوق و رغبت در برگزاری مراسم هفته کتاب شرکت کرده اند و امید است که این خاطره پر شور علمی هیچگاه فراموش نشود و هر سال باشکوه و عظمت هرچه تمامتر در سراسر کشور برگزار گردد. آنگاه آقایان دکتر هدایتی و مهندس

جناب آقای مهندس ریاضی ریاست محترم مجلس شورای ملی هنگام سخنرانی در دبستان دهخدا

ریاضی پیرامون اهمیت کتاب و مدرسه و نقش مؤثری که این دو عامل در پیشرفت‌های فرهنگی و اجتماعی دارد به تفصیل سخن گفتند و از اینکه متصدیان مربوط درین امر مهم نهایت کوشش و مراقبت را معمول داشته‌اند تشکر فرمودند و اظهارداشتند که فرمان شاهنشاه آریامهر دائر به تشکیل کتابخانه پهلوی یکی از اقدامات مهم فرهنگی و تاریخی تلقی میشود و با تشکیل این کتابخانه کلیه اسناد و سوابق تاریخی ۲۵۰۰ ساله کشور عزیزما جمع‌آوری خواهد شد و همین امر شور و شوق جوانان را به مطالعه بیش ازپیش خواهد کرد و سبب خواهد شد که نسل جوان بخواندن کتابهای خوب و مفید علاقه‌مند شوند و به سوابق پر افتخار کشور عزیز ما آشنا گردند.

پس از بازدید از غرفه‌ها و نمایشگاه مربوط بکتاب پذیرائی گرمی از مدعوین بعمل آمد و این مراسم در ساعت ۷/۵ بعد از ظهر پایان یافت.

جشن هفته کتاب در دبیرستان مهران

عصر روز پنجشنبه ۲۷ آبانماه ساعت ۵ بعداز ظهر طبق دعوتی که از طرف هیأت مدیره شورای کتاب بعمل آمد عده‌ای از شخصیت های وزارت آموزش و پرورش در دبیرستان مهران واقع در جمشیدآباد حضور بهم رسانیدند . ابتدا آقای دکتر صفا رئیس اداره کل نگارش مطالبی پیرامون هفته کتاب باطالع مدعوین رسانیدند و اظهار داشتند :

«با ملاحظه تحولات اجتماعی که در سالهای اخیر تحت رهبری شاهنشاه آریامهر در کلیه شؤون اجتماعی بوجود آمده است و با الهام از منویات ثمر بخش

آقای دکتر صفا رئیس اداره کل نگارش هنگام سخنرانی

آقای دکتر صفا رئیس اداره
کل نگارش جوایز مراسم هفته
کتاب را اهداء مینمایند

ملوکانه دو وزارتخانه فرهنگ و هنر و آموزش و پرورش موظف شدند تا هفته‌ای از سال تحصیلی را بنام هفته کتاب جزو اصول کار خود قرار دهند و آنچه را که در طول سال در زمینه کتاب صورت گرفته است بطور نمایانی در معرض افکار عموم مردم بگذارند.

سپس افزودند: «با آنکه در سالهای اخیر ترقی محسوسی در کار طبع و نشر کتاب بوجود آمده و کتب مفید و خواندنی بطبع رسیده باوجودبراین باید اذعان کرد که هنوز تعداد کتابخانه معدود است و طبقه جوان کمتر بامر کتاب و مطالعه آن رغبت و علاقه نشان میدهند». آنگاه بتفصیل در زمینه کار و کوششی که باید در این مقوله انجام پذیرد توضیح دادند و اضافه کردند که مسؤولان وزارت آموزش و پرورش همیشه معتقد بوده‌اند که کتاب نقش مهم و اساسی در تعلیم و تربیت افراد دارد و در واقع انتشار کتاب مفید میتواند نقش هدایت و رهبری مردم، بویژه نسل جوان را بعهده بگیرد بهمین مناسبت با استظهار به عنایات خاصه شاهنشاه آریا مهر مسؤولان مملکتی

منظره دیگر توزیع جوایز دردبیرستان مهران

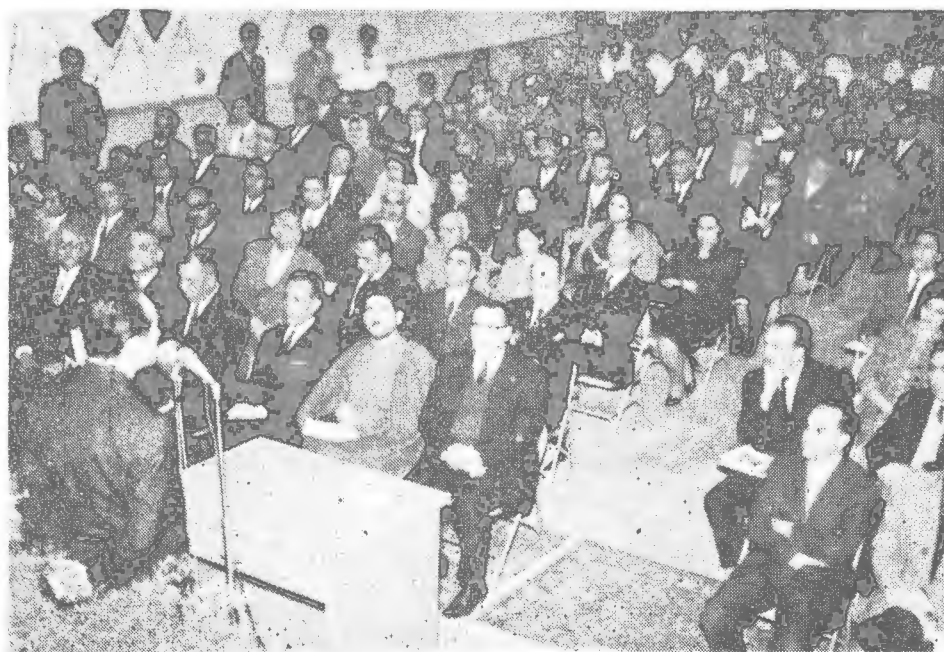
موظف شدند برای بالابردن سطح اطلاعات عمومی اقدامات اساسی و همه جانبه معمول دارند و حتی المقدور ما باید ازین موقعیت و فرصتی که تحت رهبری شاهنشاه آریامهر نصیب ملت ایران شده است حداکثر استفاده را بنمائیم و وسایل خواندن و مطالعه کتابهای خوب را برای نسل جوان و افراد این مملکت فراهم سازیم و کتابهای خوب را با قیمت ارزان و مناسب در دسترس همگان و افراد تحصیل کرده قرار دهیم .

آنگاه ضمن پذیرائی از مدعوین غرفه‌های کتابخانه‌ها مورد بازدید قرار گرفت و مراسم جشن در ساعت ۸ بعداز ظهر خاتمه یافت .

جشن هفته کتاب در دبیرستان دارالفنون

ساعت ۵ بعد از ظهر روز شنبه ۲۹ آبانماه مراسم اختتام هفته کتاب در سالن امیر کبیر دبیرستان دارالفنون با حضور آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش و معاونان و مدیران کل وزارت آموزش و پرورش و عده کثیری از شخصیت‌های مملکتی با طرز باشکوهی برگزار گردید .

ابتدا آقای سرور رئیس دبیرستان دارالفنون خیر مقدم گفت و درباره استقبال که عموم مردم بخصوص طبقه تحصیل کرده مملکت بامر کتاب و کتابخوانی نموده‌اند مطالبی بیان داشت.

جناب آقای دکتر هدایتی وزیر محترم آموزش و پرورش هنگام سخنرانی در تالار دبیرستان دارالفنون

سپس آقای دکتر هدایتی وزیر محترم آموزش و پرورش ضمن اشاره با اهمیت کتاب اظهار داشتند :

«در اجرای اوامر مطاع شاهنشاه آریا مهر امسال برای نخستین بار مراسم هفته کتاب در سراسر مملکت باشکوه خاصی برگزار شد و این اقدام در آغاز بیست و پنجمین سال سلطنت شاهنشاه آریامهر گام دیگری است که در راه ترقی و تعالی فرهنگ مملکت برداشته شده است. انقلاب ششم بهمن که یکی از عمیق - ترین مواد آن ریشه کن کردن چهل و بیسوادی در کلیه نقاط مملکت است آنچنان غیر مترقبه بود که جهانیان را بتعظیم و تکریم وا داشت. چنانکه در کنفرانس جهانی مبارزه با بیسوادی که با حضور وزیران آموزش و پرورش ۸۷ کشور جهان در تهران تشکیل شد طرح سپاه دانش یکی از بهترین طرحهای مبارزه با بیسوادی در جهان شناخته شد. حال که چنین نهضت مقدسی توسط شخص اول مملکت رهبری میشود لازم است ملت ایران بخصوص جوانان و دانش آموزان بیش از گذشته با کتاب و فرهنگ آشنائی حاصل کنند و تلاش امروز ما هم برای تحقق بخشیدن باین آرزوست.»

آقای دکتر هدایتی افزودند : «چنانکه بارها گفته‌ام اگر ایرانی تا

جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش و رئیس اداره کل نگارش
در مراسم هفته کتاب در دبیرستان دارالفنون

بحال بتمدن گذشته خود میباید امروز باید باین افتخارات و امتیازات که توسط شخص شخیص شاهنشاه آریا مهر نصیب مملکت و هموطنان ما میشود ببالد و امیدوارم جشن هفته کتاب در سالهای آینده با شکوه هرچه بیشتری در کلیه نقاط مملکت انجام گیرد.

وزیر آموزش و پرورش فرمان شاهنشاه را دائر به تشکیل کتابخانه پهلوی بعنوان یکی از اقدامات مهم فرهنگی و تاریخی تلقی نموده فرمودند: « با تشکیل این کتابخانه کلیه اسناد و سوابق تاریخی مربوط به ۲۵۰۰ سال تاریخ پرافتخار کشور ما جمع آوری خواهد شد و همچنین ایجاد کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان که بنا بامر و اراده علیاحضرت شهبانوی ایران تشکیل شده است سبب هدایت و ارشاد جوانان مملکت ما خواهد گردید. خوشوقتم که آخرین روز هفته کتاب را که باشب بعثت حضرت رسول اکرم مصادف شده است و مایه افتخار مجریان برنامه میباشد بهمه مسلمانان تبریک بگوئیم و آنرا بفال نیک بگیریم.»

جناب آقای دکتر هدایتی جوآنز کسانی را که در امر کتاب کوشش نموده اند اهداء میفرمایند

نمونه‌ای از اجتماع فرهنگیان در تالار دبیرستان دارالفنون بمناسبت پایان مراسم هفته کتاب

آنگاه آقای دکتر صفار رئیس اداره کل نگارش گزارش گزارش مختصری در مورد هفته کتاب و فعالیت‌هایی که از طرف کلیه مسؤولان مملکتی درین زمینه بعمل آمده است بسمع حضار رسانیدند و اشاره کردند باید از این موقعیت و فرصت حداکثر استفاده را کرد و نسل جوان را بخواندن کتابهای خوب و مفید علاقه‌مند ساخت.

پس از بیانات آقای دکتر صفار آقای عدیلی خطیب وزارت آموزش و پرورش پشت تربیون قرار گرفت و مطالبی در مورد اهمیت کتاب و کتابخوانی بسمع حضار رسانید. در پایان آقای وزیر آموزش و پرورش تقدیر نامه‌ها و جوایز فعالین هفته کتاب را توزیع کردند و سپس از کتابخانه دبیرستان دارالفنون و غرفه‌های آن بازدید بعمل آوردند. این مراسم در ساعت ۷:۵۵ بعد از ظهر در میان ابراز احساسات شدید حاضران نسبت به شاهنشاه آریامهر خاتمه یافت.

جشن هفته کتاب در ادارات نواحی و شهرستانهای استان تهران

بخش يك آموزش و پرورش

در این بخش تعداد ۸۳۷ جلد کتاب مفید و خواندنی تهیه گردید و برای ایجاد و توسعه کتابخانه‌ها در اختیار دبیرستانهای دولتی اسدآبادی و کیوان و دبستان روشنگر قرار گرفت.

ضمناً عصر روز پنجشنبه ۲۷ آبانماه ساعت ۵ بعد از ظهر طبق دعوتی که از طرف هیأت مدیره شورای کتاب بعمل آمده‌ای از شخصیت‌های وزارت آموزش و پرورش در دبیرستان مهران واقع در جمشیدآباد حضور بهم رسانیدند و مراسم هفته کتاب باشکوه هرچه تمامتر بر گزار گردید که جریان مفصل آن قبلاً باطلاع خوانندگان رسیده است.

بخش دو آموزش و پرورش

از طرف مسؤول نگارش اداره این اقدامات صورت گرفت :

۱ - مسؤولان امور تربیتی و کتابداران دبیرستانها روز سده‌شنبه ۴۴/۸/۱۱ و مسؤولان دبستانها روز ۴۴/۸/۱۲ در اداره ناحیه ۲ اجتماع کردند و در مورد برگزاری مراسم هفته کتاب تصمیمات مقتضی اتخاذ کردند و تأکید گردید حتی المقدور سعی شود تا توجه دانش آموزان بامر کتاب و کتاب خواندن جلب گردد. متعاقب آن در دبیرستان انوشیروان دادگر مراسم باشکوه جشن هفته کتاب برگزار گردید و مسؤولان مربوط به تهیه و تنظیم غرفه‌های کتاب پرداختند که جریان آن قبلاً باطلاع خوانندگان رسیده است.

بخش سه آموزش و پرورش

وسیله مسئولان و کتابداران فعالیت دامنه‌داری انجام گرفت و غالب مدارس این ناحیه کوشش داشتند بمناسبت آغاز هفته کتاب و سائلی فراهم نمایند تا دانش آموزان و جوانان را با کتاب و کتابخوانی تشویق نمایند و بر تعداد کتابهای کتابخانه خود بیفزایند مخصوصاً عصر روز -پهارشنبه ۲۶ آبانماه مراسم

منظره دیگری از سخنرانی جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش در دبستان نمونه دهخدا هفته کتاب در دبستان نمونه دهخدا با حضور آقای دکتر هدایتی و آقای مهندس ریاضی و سایر شخصیت های مملکتی با جلال هرچه تمامتر برگزار گردید که جریان مفصل آن قبلاً باطلاع رسید.

ضمناً در دبستان مزین الدوله مجلس جشنی با حضور عده ای از رجال و شخصیت ها و اولیای دانش آموزان برگزار گردید و کتابخانه دبستان بنام (۲۵) شهرپور نامگزاری و کتابخانه با اهداء ۹۵۰ جلد کتاب افتتاح شد.

منظره‌ای از مراسم هفته کتاب در دبستان نمونه‌دهخدا

فعالیت‌هایی که در مورد هفته کتاب در مدارس ناحیه ۳ تهران انجام گرفت از هر لحاظ ثمربخش و مفید بود و از طرف افراد علاقه‌مند قریب ۷۴۰ جلد کتاب به کتابخانه‌های آموزشگاه‌های ناحیه مذکور اهداء گردید.

بخش چهار آموزش و پرورش

از طرف رئیس اداره بکلیه دبیرستانها و دبستانها حتی کودکانها دستور داده شد تا برای برگزاری مراسم هفته کتاب اقدامات لازم بعمل آورند و دانش-آموزان را بامر کتاب و کتابخوانی واقف و آگاه سازند.

بخش پنج آموزش و پرورش

مراسم اولین جشن هفته کتاب در دبیرستانهای دخترانه اسدی و شیرین با

انعقاد مجالس با شکوهی برگزار گردید و بمنظور تجلیل از کتب مفید و تنویر افکار افراد و اثر مستقیم کتاب در ترقی و تعالی شؤون اجتماعی، فعالیت‌هایی بعمل آمد و برای ترغیب دانش آموزان بامر مطالعه اقدامات مفیدی انجام گرفت و متعاقب آن قرار شد تعداد زیادی کتاب مناسب جهت مطالعه دانش آموزان به کتابخانه‌های دبیرستانهای تابع بخش ۵ اهداء گردد.

بخش شش آموزش و پرورش

در ناحیه شش آموزش و پرورش برای برگزاری مراسم هفته کتاب فعالیت دامنه‌داری انجام گرفت و مخصوصاً عصر روز ۲۹ آبان‌ماه هم مراسم ختم هفته کتاب در سالن امیر کبیر دبیرستان دارالفنون با حضور جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش و شخصیت‌های مهم مملکتی برگزار گردید که شرح آن بطور مفصل در صفحات قبل منعکس است

اهداء تهمال حضرت
ختمی مرتبت وسیله
یکی از حضار به جناب
آقای دکتر هدایتی

بخش هفت آموزش و پرورش

فعالیت‌هایی در این ناحیه از طرف اولیای امور صورت گرفت که اهم آن در دبیرستان الهی بشرح زیر انجام گرفت .

۱ - جلسات سخنرانی در دبیرستان تشکیل شد و از اینکه کتاب در مورد بالا بردن سطح معلومات دانش آموزان نقش مؤثری دارد مذاکرات زیادی بعمل آمد .

۲ - بدبیران رشته ادبیات تأکید شد تا طریقه مطالعه کتاب را به دانش آموزان گوشزد نمایند و آنان را بامر کتاب بیش از پیش تشویق کنند .

۳ - کمیته اجرائی از میان دانش آموزان انتخاب گردید تا اطلاعات ذیقیمتی در زمینه کتاب کسب و در اختیار دانش آموزان قرار دهند .

بخش هشت آموزش و پرورش

مراسم هفته کتاب در دبستان رازی در ناحیه ۸ آموزش و پرورش بنحو مؤثری برگزار شد و در مورد کتاب و کتابخوانی مطالب لازم بدانش آموزان گوشزد شد ضمناً کلیه راهروها و سالن دبستان با شعارهای مختلف رنگی مربوط به هفته کتاب تزئین گردید .

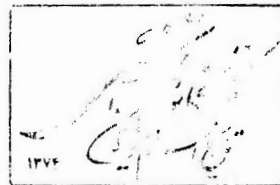
بخش نه آموزش و پرورش

از روز یکشنبه ۲۳ آبانماه با افتتاح کتابخانه تهران پارس آغاز فعالیت هفته کتاب آموزشگاههای تابعه بخش آغاز گردید و تا روز سوم آبانماه که کتابخانه دبیرستان آموزش افتتاح شد ادامه داشت. از جمله روز چهارشنبه ۲۶ آبانماه کتابخانه دبیرستان نوربخش و روز پنجشنبه ۲۷ آبانماه کتابخانه

دبیرستان پیام و روز شنبه ۲۹ آبانماه کتابخانه دبیرستان آموزش، با حضور عده کثیری از اولیای دانش آموزان و دبیران افتتاح شد .

بخش ده آموزش و پرورش

در این ناحیه فعالیت مربوط به برگزاری مراسم هفته کتاب در دبیرستان ذوقی بعمل آمد . روز ۴۴/۸/۲۴ ساعت ۴/۵ بعداز ظهر بمنظور بزرگداشت هفته کتاب و تشویق دانش آموزان بمطالعه، مراسم با شکوهی در سالن دبیرستان بر پا شد. قبلاً رئیس دبیرستان لزوم مطالعه و استفاده از کتاب را برای دانش آموزان توضیح دادند. بعداً معاون دبیرستان سخنرانی مبسوطی پیرامون هفته کتاب و اهمیت مطالعه و نگهداری کتاب که باید مانند سایر فرایض زندگی انجام گیرد ایراد نمود سپس عده ای از دانش آموزان دبیرستان درباره اهمیت کتاب مطالبی بیان داشتند .

فصل‌بندی‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های استان مرکزی

۱ - شهران

در طول هفته کتاب مراسم مجلل و باشکوهی در آموزشگاه‌های دولتی و ملی تجریش و قلپک برگزار شد و نیز از طرف دبیرستان رضا پهلوی از عده کثیری از شخصیت‌های برجسته دولتی و محلی و همچنین محترمین و معاریف و اولیای اطفال دعوت بعمل آمد ضمناً با همکاری شهرداری شمیرانات شعارهایی جالب با مطالب تشویق آمیز درباره ایجاد کتابخانه‌های خصوصی در خیابان‌های مختلف نصب گردید.

۲ - قشور

ضمن جلسه‌ای که با حضور کلیه رؤسای ادارات و سایر سازمان‌ها و همچنین عده کثیری از معتمدین و معاریف، در محل سالن شهرداری تشکیل شد آقایان رؤسای ادارات و معتمدین محل تعهد کردند که ۱۲۸ جلد کتاب برای استفاده افراد به کتابخانه عمومی شهرستان اهدا کنند.

روز دوشنبه ۱/۹/۴۴ جلسه‌ای به مناسبت بزرگداشت هفته کتاب تشکیل گردید و در مورد اهمیت کتاب و تأسیس کتابخانه که بفرمان شاهنشاه آریا مهر میباشد، بیاناتی ایراد شد و مورد قدردانی قرار گرفت. در این جلسه جمعی از حاضران تعهد کردند ۱۳۰ جلد کتاب به کتابخانه عمومی اهدا کنند و ۴۸۰۰ ریال پردازند تا بمصرف خرید کتابهای ضروری برسد.

۳ - زنجان

۱ - پنجاه نوع شعار روی پارچه سفید تهیه و در گوشه و کنار شهر و خیابان‌های اصلی و فرعی و میدان‌های عمومی جهت استفاده مردم نصب گردید.

۲ - در کلیه واحدهای فرهنگی در یک-ی از روزهای هفته مجلس جشنی برپا و نمایشگاهی از کتب موجود ترتیب داده شد و از شرکت کنندگان که غالباً از اولیای اطفال بودند تقاضا شد که از نمایشگاه کتاب بازدید کنند.

۳ - از دبیران رشته ادبیات فارسی در کلاسهای دبیرستان، و آموزگاران سالهای ۵ و ۶ در دبستانها خواسته شد که درباره کتاب مطالبی برای دانش آموزان ایراد و با اتخاذ شیوه های مختلف آنان را به امر مطالعه و استفاده از کتاب تشویق کنند.

۴ - در کلیه مدارس، در عرض هفته کتاب، ساعات دروس فارسی و انشاء اختصاص به امر کتاب و مطالعه و نتایج حاصل از آن داده شد.

۵ - در طول هفته کتاب کلیه کلاسهای دبیرستانها و دبستانها طوری تزیین شده بود که خاطره کتاب را در اذهان زنده میکرد و امر مطالعه را مجسم میساخت.

۶ - در هر یک از کلاسهای واحدهای فرهنگی، کمیته برگزاری هفته کتاب تشکیل، و از میان کمیته های کلاسها کمیته اجرایی انتخاب و این کمیته فعالیت های معمول در این مورد را ضمن نظریه مدیر مدرسه راهنمایی و راهبری می نمود.

۷ - در کلیه مدارس که کتبی قبلاً جمع آوری شده بود کتابخانه های آنها افتتاح و در مدارس که نسبت به چنین امری قبلاً اقدام بعمل نیامده بود با کمک اولیای دانش آموزان و اشخاص خیر و متمکن محلی نسبت به تأسیس کتابخانه اقدام شد.

۸ - روز سه شنبه ۴۴/۸/۲۵ غرفه کتابخانه دبیرستان پهلوی و روز بعد غرفه کتابخانه دبیرستان امیر کبیر و روز پنجشنبه ۲۷ غرفه سازمان جوانان، در محل سازمان و دبیرستان شاهدخت در محل دبیرستان شاهدخت، و روز جمعه ۲۸ غرفه دبیرستان نورجهان و روز شنبه ۲۹ غرفه دبیرستان صدرجهان و روز یکشنبه سی ام آبان غرفه دبیرستان آزر بوسیله آقای فرماندار و رؤسای ادارات دولتی و اولیای اطفال بازدید شد و مردم در جشنهایی که از طرف دبیرستانها برگزار شده بود شرکت نمودند.

۹ - علاوه بر اقدامات فوق مجلس جشنی از ساعت ۶ بعد از ظهر روز ۴۴/۸/۲۹ از طرف اداره آموزش و پرورش در سالن شیر و خورشید سرخ زنجان

برگزار گردید . در این جشن که کلیه دیوارهای سالن و کریدورهای ساختمان با شعارهای مؤثر تزئین یافته بود خانم وحدت و آقای میرزائی دبیران دبیرستانهای زنجان و آقای فرماندار بیاناتی ایراد کردند و پس از انجام نمایشگاهی که در مورد شناساندن اهمیت کتاب تهیه شده بود- مجلس پایان یافت .

۴ - محلات

در هفته کتاب این اقدامات صورت پذیرفت :

اجرای برنامه های سخنرانی وسیله دبیران ، آموزگاران و دانش آموزان درباره اهمیت کتاب و کتابخوانی .

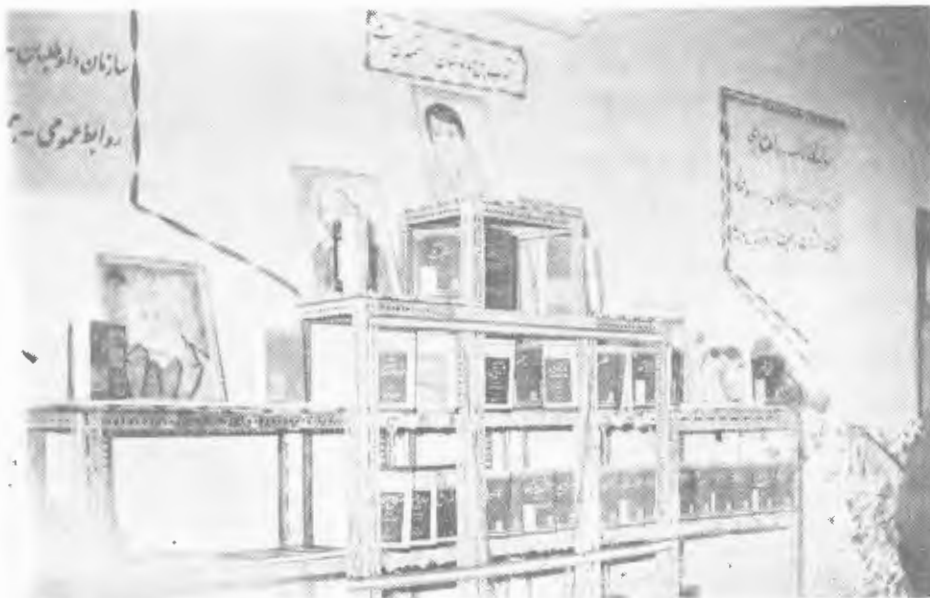
اهدای جوایز بین دانش آموزانی که بهترین انشاء را درباره کتاب نوشته اند .

تهیه و نصب شعارهای مناسب توسط دانش آموزان .

توزیع کتاب بمنظور مطالعه دانش آموزان وسیله دبستانهایی که کتابخانه داشته اند .

۵ - قزوین

۱ - تشکیل نمایشگاه کتاب با توجه بامکانات در آموزشگاههای شهر .

غرفه کتابخانه اداره آموزش و پرورش شهرستان قزوین

- ۲ - تشکیل نمایشگاه کتاب در خانه پشاهنگی .
- ۳ - تشکیل نمایشگاه کتاب در جمعیت شیرو خورشید سرخ قزوین با همکاری جمعیت جوانان شیرو خورشید سرخ قزوین .
- ۴ - اختصاص ساعات درس فارسی و انشاء آموزشگاهها درباره کتاب .
- ۵ - نصب شعارهای متعدد در شهر .
- ۶ - انتشار يك سلسله مطالب در روزنامه‌های محلی .
- ۷ - ایراد سخنرانی پیرامون هفته کتاب وسیله آقای احمد آرام رئیس اداره آموزش و پرورش .
- ۸ - انجام برنامه جشن و نمایش بمناسبت هفته کتاب بمدت دو شب .
- ۹ - تشکیل نمایشگاه کتاب از طرف اداره آموزش و پرورش با کمک مؤسسه فرانکلین در ساختمان شیرو خورشید سرخ .
- ۱۰ - ایراد سخنرانی وسیله دبیران و آموزگاران مطلع در مدارس به مناسبت هفته کتاب .

آقای کجوری رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان قزوین هنگام افتتاح مراسم هفته کتاب

یکی دیگر از غرفه‌های کتابخانه شهرستان قزوین

۱۱ - توزیع پستر .

۱۲ - برگزاری هفته کتاب در بخشهای تابعه با توجه بامکانات محلی.

۱۳ - بازدید دانش آموزان دبیرستانها از غرفه‌های نمایشگاه کتاب .

۶ - قم

در کلیه دبیرستانها مراسمی با حضور رؤسا و دبیران و مدیران و آموزگاران مدارس برگزار شد و طی آن ارزش کتاب بنحوشایسته‌ای بیان گردید .
شعارها و پسترها و عکسهای مناسب در اماکن عمومی نصب گردید .
در برنامه‌های سخنرانی که طی يك هفته در دبستانها و دبیرستانها برگزار شد ارزش معنوی کتاب بخوبی تشریح شد . ضمناً بر اثر فعالیتهایی که در این هفته انجام گردید تعدادی از دبستانها به تکمیل کتابخانه‌های خود پرداختند .

۷ - کاشان

به مناسبت هفته کتاب در دبستانها و دبیرستانها شعارهای مناسب نصب گردید

و مراسمی با حضور عده‌ای در دبیرستانها تشکیل شد و در این مراسم رؤسای دبیرستانها و یکی از دبیران ادبیات آن آموزشگاه مطالب سودمندی دربارهٔ فواید کتاب و تشکیل کتابخانه ایراد نمود. در جریان مراسم مرتباً شعارهای هفته کتاب از بلندگو پخش میشد.

۸ - اوراق

- ۱ - تشکیل کمیته‌های اصلی اجرایی و فرعی هفته کتاب.
- ۲ - انتشار روزنامه‌های دیواری در دبیرستانها از نظر جلب توجه مخصوص دانش‌آموزان به امر کتاب و کتابخوانی و تأسیس کتابخانه.
- ۳ - برگزاری مراسم و مجالس سخنرانی در آموزشگاهها و کلاسها.
- ۴ - تهیه شعارهای متعدد و متناسب در روی اوراق تبلیغاتی الوان و پارچه‌ها و انتشار آنها از لحاظ حصول بیشتر اطلاع مردم.
- ۵ - تشکیل و ترتیب نمایشگاههای اختصاصی کتاب در مدارس.
- ۶ - ترتیب ویتترینهای لازم برای چیدن کتابهای مؤلفان محلی و اهداکنندگان کتاب.
- ۷ - تزئین مغازه‌های کتابفروشی اوراق در طول هفته کتاب.
- ۸ - انتشار مقاله‌های مهیج و مؤثر در روزنامه‌های محلی راجع به کتاب و کتابخانه و فوائد مطالعه بقلم یکی از دبیران مبرزو علاقه‌مند و باذوق دبیرستانها.
- ۹ - تهیه و انتشار نشریه‌ای راجع به کتاب.
- ۱۰ - تبلیغ بوسیله بلندگوی سیار در شهر از نظر تنویر افکار عمومی.
- ۱۱ - اقدام به تشویق دانش‌آموزان و مردم نسبت به اهدای کتاب.
- ۱۲ - تهیه و تکثیر و توزیع اشعار مناسب به وسیله یکی از آقایان دبیران در اطراف مزایای کتاب و فواید خواندن آن.
- ۱۳ - ارسال نوشته‌ها و اوراق تبلیغاتی هفته کتاب به مدارس و واحدهای فرهنگی.
- ۱۴ - ارسال کتابها و جزوه‌های مربوط به هفته کتاب.

۹- گرمسار

نمایشگاه کتاب با تزیینات هرچه جالبتر تا سرحد امکان در محل کتابخانه اداره آموزش و پرورش تشکیل گردید. از این نمایشگاه معارف و مخبرین و رؤسای ادارات و فرهنگیان و کارگران و اصناف و دهقانان و دانش آموزان بازدید و عده ای از بازدید کنندگان در دفتر کتابخانه از عظمت نمایشگاه و مساعی اداره آموزش و پرورش گرمسار قدردانی کردند.

به منظور شناسائی کتاب و تشویق مردم به حضور در کتابخانه، مجلس با شکوهی در تالار فرهنگ تشکیل گردید. قاطبه اهالی در آن شرکت داشتند. در این جلسه قطعات کوتاه ادبی و فکاهی و آموزنده در فاصله سخنرانیها اجرا شد. کتابفروشان شهر بنا بدعوت اداره آموزش و پرورش در هفته کتاب با مسئولین این اداره همکاری نمودند و در نرخ کتابهای خودتقلیل کلی قائل گردیدند. اجرای این برنامه و تشویق مردم به آمدن در کتابخانه، باعث گردید که تعداد مراجعه کنندگان به کتابخانه طبق آمار موجود زیاد شد و تعداد قابل ملاحظه ای نیز کتاب از طرف مردم به کتابخانه های آموزشگاه اهدا گردید.

به تمام دبستانها و دبیرستانها دستور داده شد چنانچه کتابخانه ندارند در تأسیس آن اقدام کنند و در صورتی که کتابخانه در آموزشگاهشان موجود است به گسترش و توسعه آن همت گمارند و اقدامات انجام شده را به اداره مرتباً گزارش کنند. در اجرای این دستور دبیرستان پنج کلاسه دخترانه شاهدخت بوسیله مردم و انجمن خانه و مدرسه اقدام بجمع آوری کتاب کرده و تعداد ۲۵۰ مجلد کتاب به بهای بیست هزار ریال تهیه نموده است. ضمناً رئیس دبستان عامری نیز ۶۸ مجلد کتاب جمع آوری کرده است.

به مدیران و معلمان ادبیات دبیرستانها توصیه شده است در ساعات درس در فرصتهای مناسب دانش آموزان را به کتابخوانی تشویق و کتابهای مفید و قابل مطالعه و درخور فهم آنان را به ایشان بشناسانند.

فعالیتهای مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان اول (گیلان)

۱- رشت

روز چهارشنبه ۲۷ آبان کتابخانه بانوان شهر رشت با ۲۰۰۰ جلد کتاب و کلیه وسایل با حضور معارف و رؤسای ادارات بنام نامی شاهنشاه آریا مهرافتتاح گردید. روزهای ۲۷ و ۲۸ آبان چهارصد نفر دانش آموزان دبیرستانها از کتابخانه ملی رشت بازدید بعمل آوردند. روز ۲۹ آبان کتابخانه دکتر معین در محل دبستان دکتر معین بنام نامی شاهنشاه آریا مهرافتتاح گردید.

۲- آستارا

روز ۲۴ آبان بمنظور برگزاری مراسم هفته کتاب، برابر دعوت قبلی عده کثیری از رؤسای ادارات و کارمندان و معتمدان محل در سالن دبیرستان حکیم نظامی حضور یافتند، دو نفر از آقایان دبیران دبیرستانها در مورد اهمیت کتاب و ارزش آن در اجتماع سخنرانی مبسوطی ایراد نمودند. سپس مدعوین از غرفهائی که هر یک از دبیرستانها بنحو شایسته ای تهیه کرده بود بازدید بعمل آوردند و عده زیادی از رؤسای ادارات و معتمدان محل از کتب مختلفه خطی و چاپی دیدن کردند - از روزهای بعد کلیه مردم این شهرستان از کتابخانه ملی بازدید بعمل آوردند و قرائتخانه در طول هفته برای پذیرائی از عموم طبقات مردم بازو آماده بوده است.

منظره یکی از غرفه‌های کتاب در شهرستان آستارا

اهالی شهرستان آستارا از کتابخانه بازدید بعمل می‌آورند

یکی دیگر از غرفه‌های کتاب آستارا

۲ - فوئونات

دبیران رشته‌های ادبی در کلاسهای دبیرستان و همچنین آموزگاران در کلاسهای ۵ و ۶ دبستان، درباره کتاب مطالبی ایراد کردند و کلاسها بنحوی که بتواند خاطره کتاب را در اذهان زنده نگهدارد تزیین یافت.

روز بیست و پنجم آبان سه شعار پارچه‌ای جهت جلب توجه عمومی در محلهای پرجمعیت شهر آویخته شد.

روز ۲۶ آبان جهت اطلاع همگان درمورد هفته کتاب و تشویق مردم به خواندن کتاب وسیله بلندگو شعاری داده شد.

روز ۲۷ با حضور عده کثیری از اهالی و دانش آموزان دبیرستانها مطالبی درباره عادت بمطالعه و فواید آن، وسیله رئیس اداره آموزش و پرورش و آقای صابری

دبیر دبیرستانهای فومن ایراد گردید .

روز ۲۹ آبان زیر نظر کمیته نمایشگاههای هفته کتاب در آموزشگاههای یکه مجموعه‌ای از کتاب موجود بود نمایشگاه‌هایی تشکیل و در معرض تماشای عموم قرار داده شد .

از ساعت ۵ بعد از ظهر روز سی‌ام آبان ماه مجلس جشن و سروری از طرف دبیران و دانش آموزان زیر نظر کمیته فعالیتها و جشنهای هفته کتاب در دبیرستان امیر کبیر فومن با حضور رؤسای ادارات و اصناف و طبقات مختلف بر گزار و در این جشن برنامه‌های هنری و نمایشنامه پشیمان اجرا گردید و چون مصادف با روز عید مبعث بود پیرامون تعلیمات عالیّه حضرت رسول اکرم (ص) راجع به کسب دانش و فضیلت در مورد اینکه هر کس باید لا اقل روزی یک ساعت از عمر خود را صرف مطالعه کند و همچنین توجه عمیق شاهنشاه آریامهر به امر کتاب و کتابخوانی و سیله رئیس اداره آموزش و پرورش و آقایان روشنفکر و نظرنیا رئیس دبیرستان امیر کبیر ایراد گردید .

۴ = انگرود

- ۱- تشکیل نمایشگاه کتاب در آموزشگاهها .
- ۲- تشکیل مجالس سرور و شادمانی بمناسبت هفته کتاب .
- ۳- ایراد سخنرانی و سیله دبیران ادبیات و آموزگاران کلاسهای ۵ و ۶ بمنظور تشویق و ترغیب دانش آموزان بمطالعه کتاب .
- ۴- بحث و مذاکره در ساعات فارسی و انشاء در زمینه اهمیت کتاب و کتابخوانی .
- ۵- تزیین کلاسهای آموزشگاهها بمنظور زنده کردن خاطره کتاب در اذهان دانش آموزان .

۶ - ترغیب دانش آموزان و جوانان به مطالعه کتابهای کتابخانه شیرو- خورشید سرخ شهرستان لنگرود .

دانش آموزان کلاس ششم دبستان پرتو شهرستان لنگرود در جشن هفته کتاب

منظره دیگری از اجتماع دانش آموزان دبستان پرتو شهرستان لنگرود در جشن هفته کتاب

۵ - لاهیجان

نمایشگاه کتاب درمحل قرائت خانه عمومی لاهیجان تشکیل گردید و در باره کتابهای موجود در نمایشگاه - وسیله آقای پرویز محسنی آزاد دبیر ادبیات و ۱۶ نفر از دانش آموزان سال ششم ادبی برای مراجعان توضیحات لازم داده شد .
 بمناسبت هفته کتاب تراکتهای رنگی جالبی در شهر پخش گردید .
 برای جلب توجه عموم مردم شعارهای پارچه‌ای در چهارراهها و جاهای پر-جمعیت نصب شد .

بمنظور خرید کتاب برای قرائتخانه عمومی یکپنجاه قبض ده ریالی بفروش رسید در روزهای هفته کتاب در دبیرستانها، در کلاسهای درس وسیله آقایان دبیران ادبیات فارسی سخنرانیهایی مبسوطی درباره فواید کتاب برای دانش آموزان بعمل آمد.
 در شب آخر هفته کتاب درمحل قرائتخانه عمومی، سخنرانی مبسوطی درباره فواید کتاب ایراد شد .

۶ - رودهن

صبح روز ۴۴/۸/۲۴ نمایشگاه کتاب در سالن کتابخانه تربیت نسوان با گشایش غرفه اختصاصی کتابفروشیها و نمایندگان مطبوعات - با حضور دانش آموزان و مدیران افتتاح گردید . در این نمایشگاه دوهزار جلد کتاب مختلف بمعرض نمایش گذارده شد و تا روز ۴۴/۹/۱ مرتباً دانش آموزان از این نمایشگاه دیدن کردند .

روز ۴۴/۸/۲۵ کتابخانه دبیرستان ششم بهمن با تعداد ۲۵۰ جلد کتاب رسماً بمناسبت هفته کتاب گشایش یافت .

تعداد ۱۵۰ جلد کتاب ارزنده از طرف دانش آموزان به کتابخانههای تربیت نسوان - ششم بهمن اهدا شد .

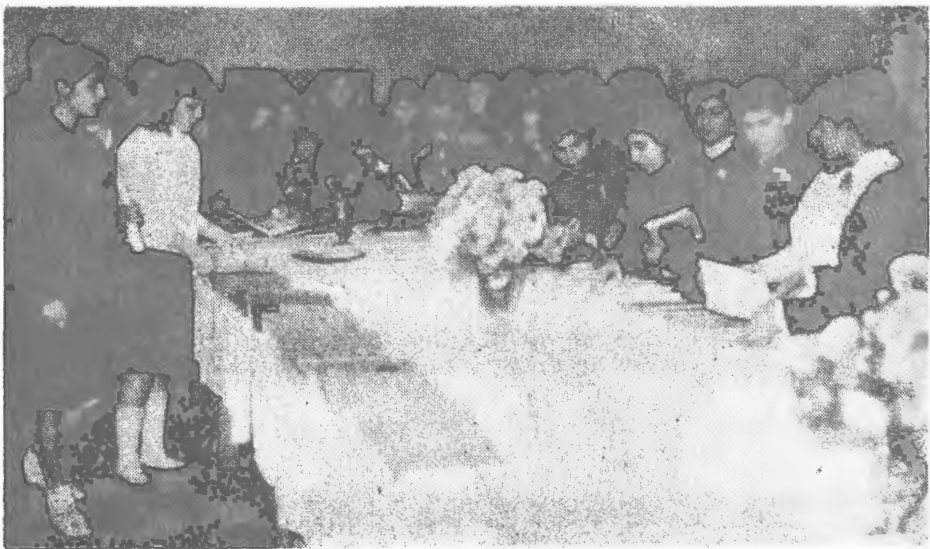
دبیران دبیرستانها از روز ۸/۲۴ لغایت ۴۴/۹/۱ بیاناتی بمناسبت هفته کتاب ایراد کردند .

روز سی‌ام آبان در سالن جمعیت شیر و خورشید سرخ مراسمی با حضور مدیران

و آموزگاران مدارس و بیش از دویست نفر دانش آموزان عضو جمعیت شیر و خورشید سرخ بر گزار شد. آقایان کاسب و نصری دبیران ادبیات سخنرانی جامعی ایراد کردند.

۷ = بندر پهلوی

بمنظور برگزاری مراسم هفته کتاب کتابخانه عمومی شهر افتتاح شد و برای تشکیل کتابخانه، از چند اطاق سابق شهرداری استفاده گردید. پیرو این تصمیم محل مزبور تعمیر و رنگ آمیزی شد و آقای رحیم اسدی آن که یکی از دبیران با سابقه است بسمت سرپرست کتابخانه عمومی شهر منصوب شد. پس از خریداری وسایل مورد نیاز از طرف شهرداری، کلیه کتابهای موجود در کتابخانه آموزش و پرورش و کتابخانه جمعیت شیر و خورشید سرخ به این کتابخانه منتقل و برای استفاده عموم آماده خواهد شد. در تاریخ ۴۴/۸/۲۹ نمایشگاه کتاب در تالار دبیرستان مهدخت تشکیل شد. در این روز رئیس دبیرستان بوذرجمهری درباره تاریخ کتاب و کتابخانه و ارزش و فواید آن و اقدامات ارزنده شاهنشاه آریا مهر در این خصوص - سخنرانی جالبی بیان کرد و چند نفر از دوشیزگان دبیرستان خطابه ایراد نمودند.

بازدید دانش آموزان شهرستان بندر پهلوی از نمایشگاه کتاب

نمایشگاه هفته کتاب در دبیرستان بوذرجمهر شهرستان بندرپهلوی

منظره یکی از غرفه های کتاب در شهرستان بندرپهلوی

فعالیت‌های مراسم هفته در شهرستان‌های استان دوم (مازندران)

۱- ساری

- ۱- چندین پلاکات در خیابان‌های شهر نصب شد .
- ۲- در تمام مدارس جلسات سخنرانی درباره اهمیت کتاب و تشویق نوآموزان و دانش‌آموزان به مطالعه کتاب ترتیب داده شد .
- ۳- کلاسهای مدارس در هفته کتاب بوضع با شکوهی تزین شد و در ساعات دروس فارسی و انشاء مطالب مربوط به کتاب مورد بحث و مذاکره قرار گرفت .

مناظره دانش‌آموزان در مورد اینکه کتاب یا فیلم کدامیک اهمیتش بیشتر است ؟
مربوط به جشن هفته کتاب در شهرستان ساری

نمایشگاه کتاب در مرکز تربیت معلم استان مازندران بمناسبت جشن هفته کتاب

۴- سردر کلیه مدارس و حوزه‌های فرهنگی در مدت هفته کتاب چراغانی شد
 ۵- نمایشگاه بزرگی با شرکت کلیه دبیرستانها و هنرستانها و مرکز تربیت معلم استان در محل دبیرستان ایراندخت سیاری تشکیل گردید و از این نمایشگاه کلیه دانش آموزان مدارس ساری و رؤسا و کارمندان محترم ادارات و معاریف شهر دیدن کردند .

۶- روز ۲۹ آبان که مصادف با شب بعثت حضرت ختمی مرتبت و پایان هفته کتاب بود مراسم جشن و سروری در سالن اجتماعات دبیرستان ایراندخت برگزار شد که در آن معاونت استانداری و افسران و قضات و رؤسای ادارات دولتی و بینگاههای ملی با- بانوانشان شرکت کردند .

مراسم بزم حافظ در جشن همگانی هفته کتاب در شهرستان ساری

غرفه کتابخانه عمومی شهرستان ساری در جشن هفته کتاب

غرفه کتابفروشی حسامی در نمایشگاه هفته کتاب در شهرستان ساری

غرفه کتابفروشی فرهنگ در جشن هفته کتاب شهرستان ساری

۲ - شاهی

۱- در آغاز مراسم هفته کتاب شعارهایی بهمین مناسبت در راهروهای ادارات و معابر عمومی و کارخانه‌ها نصب گردید ، و کلیه سردر مغازه‌های کتابفروشی‌ها چراغانی و تزئین، و در بهای کتاب تخفیف کلی داده شد .

۲- کتابهایی که از طرف دانش آموزان در هفته مذکور به کتابخانه‌های آموزشگاهها اهدا شده بود جمع آوری شد و در دسترس کتابخانه‌های مذکور قرار گرفت .

۳- دبیران و آموزگاران در کلاسهای درس در مورد اهمیت کتاب و نقش مؤثر آن در بالا بردن سطح معلومات مطالبی ایراد کردند .

۴- در آخرین روز هفته کتاب نمایشگاه کتاب در سالن دبیرستان شرف با همکاری کتابفروشیهای معتبر شهر تشکیل شد و غرفه‌های آن مورد بازدید معارف و رؤسای دوائر دولتی و اهالی قرار گرفت و رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان در مورد ارزش کتاب و تشویق دانش آموزان با مر مطالعه و توجهاتی که شاهنشاه آریامهر بمسأله تربیت نسل جوان دارند مطالبی ایراد کرد. آنگاه آقای عضدی فرماندار شهر

رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان شاهی هنگام سخنرانی در مورد اهمیت کتاب

آقای فرماندار جوایز دانش آموزان ممتاز شهرستان شاهی را توزیع مینمایند
 درمورد توسعه کتابخانه‌های آموزشگاهها سفارش مؤکدی دادند و جوایزی را که تهیه
 شده بود بین شاگردان ممتاز مدارس توزیع نمودند .

عده‌ای از معارف و روسای طبقات مختلف از نمایشگاه کتاب شهرستان شاهی بازدید مینمایند

منظره دیگری از توزیع جوایز شاگردان ممتاز وسیله فرماندار شهرستان شاهی

۳ = به شهر

۱- در طول مدت هفته کتاب دبستانها و دبیرستانهای حوزه فرهنگی بطور جالبی تزئین یافت .

۲- برنامه های سخنرانی وسیله دبیران و آموزگاران ادبیات برای دانش آموزان ترتیب داده شد و هدف هفته کتاب و استفاده از کتاب بطرز صحیح به دانش آموزان تفهیم شد .

۳- در پایان هفته کتاب مراسمی در سالن دبیرستان ششم بهمن با شرکت رؤسای ادارات و دبیران و آموزگاران و معارف شهر برگزار گردید. در این مراسم رئیس اداره آموزش و پرورش در خصوص بوجود آمدن کتاب و نحوه استفاده از آن اقدام مجدانه شاهنشاه آریا مهر در مورد تأسیس کتابخانه بنیاد پهلوی شرحی بیان و اولیای دانش آموزان را تشویق کرد که فرزندان خود را به خواندن کتاب ترغیب کنند .

۴ - گرگان

روزدوشنبه ۲۴ آبان آقای عباس مولائی رئیس آموزش و پرورش در اجتماع دانش آموزان درباره هدف وزارت آموزش و پرورش از هفته کتاب سخنرانی کرد . در همین روز آقای شعبانعلی رنگچی رئیس امور تربیتی و اطلاعات و مطبوعات در رادیو گرگان درباره اهمیت و فواید مطالعه کتاب و بررسی کتابخانه های آموزشگاه های گرگان صحبت کرد .

مدیران آموزشگاهها در صرف برای دانش آموزان درباره فواید مطالعه کتاب و کمک به کتابخانه های دبیرستانها و ایجاد کتابخانه خصوصی در منزل سخنرانی کردند .

با دبیران ادبیات جلساتی تشکیل و توصیه شد که در هفته کتاب انشاء آموزشگاهها منحصر با اهمیت کتاب و کتابخانه باشد . نشریه های دیواری به مناسبت هفته کتاب انتشار یافت .

روز سه شنبه ۲۵ آبان دانش آموزان دبیرستان لامعی از چاپخانه های گرگان و فردوسی بمنظور آشنائی بطرز کار چاپ، بازدید کردند و دانش آموزان دبیرستان ابن سینا از کتابخانه های پارك شهر و تماشای کتابهای منتشر شده وسیله ناشران تهران و دبیرستانها دیدن کردند .

روز چهارشنبه ۲۶ مصاحبه ای با آقای مسیح الله ذبیحی مدیر کتابخانه پارك شهر در رادیو گرگان در مورد روش کتابداری و انواع کتاب بعمل آمد و دانش آموزان دبیرستان پروین از کتابخانه پارك شهر و دانش آموزان دبیرستان ایرانشهر از چاپخانه های گرگان و فردوسی بازدید کردند .

همچنین روزهای ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ دانش آموزان دبیرستانها به نوبت از کتابخانه پارك شهر و چاپخانه ها دیدن کردند .

روز ۲۹ بادشیزه سیمین سخن سنج دانش آموز سال ششم ادبی دبیرستان پروین در رادیو گرگان در مورد اینکه چگونه مطالعه کنیم و چه کتابهایی بخوانیم و اهمیت هفته کتاب مصاحبه ای ترتیب یافت .

۵ = نوی شهر

اولین جلسه کمیته اصلی هفته کتاب با حضوری تن از مدیران کتابخانه ها و چاپخانه ها و علاقه مندان به کتاب صبح روز پانزدهم آبان تشکیل و نسبت به انتخاب اعضای کمیته نمایشگاه ، انتشارات و تبلیغات ، توسعه و ایجاد کتابخانه ها ، تهیه و فهرست کتاب اقدام بعمل آمد .

به کلیه دبیرستانها دستور داده شد که در هفته کتاب چند ساعت از برنامه درس دانش آموزان به تلخیص و نقل کتاب اختصاص داده شود .

به منظور ایجاد يك قرائت خانه عمومی در نوشهر به انتشار آگهی جهت جمع آوری کتاب از مردم خیر مبادرت شد و فعالیت این کمیته که با آغاز هفته کتاب و توزیع آگهی شروع شده بود تا افتتاح کتابخانه و قرائت خانه عمومی ادامه داشت .

آقای نگهبان، فرماندار نوشهر با قطع نوار سر نك نمایشگاه کتاب را بنام نامی شاهنشاه آریامور افتتاح مینمایند

با انتشار شعارهای هفته کتاب و پخش شعارهای مزبور وسیله بلندگو و در خیابانها، مردم را جهت بازدید از نمایشگاه کتاب دعوت کرد.

به منظور تشکیل نمایشگاه یکی از معتمدان این شهرستان دو باب مغازه در اختیار کمیته نمایشگاهها قرارداد. در این نمایشگاه غرفه‌های متعدد جهت نمایش کتاب ایجاد شد و اعضای کمیته دبستانها و دبیرستانها هر يك غرفه مخصوص تشکیل داد. نمایشگاه کتاب با حضور رؤسای ادارات و اعضای کمیته‌ها وسیله فرماندار شهرستان بنام نامی شاهنشاه آریا مهر گشایش یافت. سالن نمایشگاه با شعارهای کتاب و پوستر مخصوص هفته کتاب و تابلوهای دیگری که اعضای کمیته در اختیار گذاشته بودند تزیین گردیده بود.

در نمایشگاه مزبور دفتر یادبودی جهت درج خاطره بینندگان قرارداد شد.

دو تن از قضات دادگستری از غرفه نمایشگاه کتاب شهرستان نوسهر دیدن میکنند

فصلنامه‌های مراسم هفته کتاب در استان موم (آذربایجان شرقی)

۱ - تبریز

مراسم هفته کتاب با پیام رادیویی تیمسار صفاری استاندار آذربایجان آغاز شد .

پیام تیمسار صفاری استاندار آذربایجان شرقی به مناسبت هفته کتاب .
برگزاری مراسم هفته کتاب که با پیروی از منویات مقدس شاهنشاه فرهنگ دوست و دانش پرور همگام با سایر تحولات بزرگ فرهنگی نظیر ایجاد سپاه دانش ،
اعطای جوایز سلطنتی برای بهترین کتابهای سال و تأسیس کتابخانه معظم پهلوی از

جناب آقای دکتر هدایتی وزیر آموزش و پرورش و جناب آقای مهندس ریاضی رئیس مجلس شورای ملی
از غرفه کتب خطی شهرستان تبریز بازدید مینمایند

آقای مهندس ریاضی رئیس مجلس شورای ایملی برای فرهنگیان تبریز سخنرانی مینمایند

امسال در سراسر کشور معمول میگردد ، یکی از قدمهای بسیار سودمندی است که در راه تنویر افکار و ارشاد و هدایت مردم بخصوص طبقه جوان کشور برداشته میشود .

بحث در فواید کتاب و مطالعه آن مستلزم فرصت زیاد و خوشبختانه موضوعی است که همگان کم و بیش از آن اطلاع دارند . تشویق و ترغیب جوانان به خواندن کتابهای سودمند و تأسیس کتابخانه‌ها یکی از وظائف مهم اولیای جوانان و مربیان است که تعلیم و تربیت آنان را به عهده دارند . بدون شك جوانان عزیز با خواندن کتابهای مفید، هم بر میزان معلومات خود خواهند افزود و هم از لحاظ اخلاق و زیور ملکات فاضله آراسته خواهند شد. من بانهایت خوشوقتی بنام نامی شاهنشاه آریامهر مراسم هفته کتاب را افتتاح میکنم و بسیار خرسندم که در شهری توفیق ارسال این پیام یافته‌ام که مانند سایر شئون فرهنگی و دارا بودن کتابخانه‌های قابل توجه و مردم کتابدوست در برگزاری مراسم هفته کتاب نیز بر دیگر شهرهای کشور سبقت دارد و سالها است این مراسم را برپا میدارد .

فضیلت دیگری که متوجه هفته کتاب امسال میشود صدور فرمان شاهنشاه-

تیم سارصفاری استاندار آذربایجان شرقی به همراه عده‌ای از کتابخانه شهرستان تبریز بازدید می‌نمایند

دانش‌آموزان دبیرستان‌های تبریز از غرفه کتاب بازدید می‌نمایند

آریامهر فرهنگ پرورد را افتتاح کتابخانه بزرگ و عظیم پهلوی است که باردیگر بدینوسیله افتخاراتی برای عموم مردم ایران تحصیل شده است . امیدوارم عموم فرهنگیان و دانشگاهیان و دوستان علم و ادب در این هفته نیز در اجرای منویات مقدس شاهنشاه که اشاعه علم و ترویج فضایل اخلاقی در بین افراد کشور است هرچه بیشتر موفق گردند .

روز بیست و چهارم آبان بمناسبت نخستین روز هفته کتاب مجلسی در کتابخانه ملی تبریز برپا گردید و جمع کثیری از طبقات مختلف شهر بخصوص دانشگاهیان و فرهنگیان و دانشمندان و فضلاء تبریز در این مجلس شرکت کردند و آقای علی اصغر مدرس عضو شورای کتابخانه سخنرانی جالبی درباره مطبوعات و تأثیر آن در اخلاق عمومی ایراد کرد . سپس تیمسار صفاری ریاست عالی شورای کتابخانه ملی تبریز مردم تبریز را بشرکت کامل در مراسم هفته کتاب و کمک بیشتر بترویج کتاب و کتابخوانی و بالا بردن سطح معلومات عمومی دعوت کرد و آنگاه نمایشگاه مرکزی کتاب را گشود و مدعوین از غرفه‌های مختلف نمایشگاه دیدن کردند .

جنابان آقایان دکتر هدایتی و مهندس ریاضی در میان فرهنگیان تبریز

سخنرانی جناب آقای دکتر هدایتی در سالن کتابخانه ملی تبریز

غرفه کتاب کودکان و نمونه ای از انتشارات ناشرین تبریز

در کلیه مدارس تبریز کلاسها و کتابخانه‌ها و کریدورها با شعارهای متنوع مربوط به کتاب و تصاویر و پسترها تزئین شد. دانش‌آموزان مدارس طبق برنامه مرتبی دسته دسته از کتابخانه‌های عمومی شهروندباشگاه مرکزی کتاب و مؤسسات طبع و نشر بازدید کردند.

مجالس سخنرانی و جشن کتاب باشکوهی در همه مدارس ترتیب یافت و یک هیأت پنج نفری منتخب از رؤسای دبیرستانها و دوهیات منتخب از مدیران دبستانها در تمام این هفته از فعالیتهای کتاب دبستانها دیدن کردند.

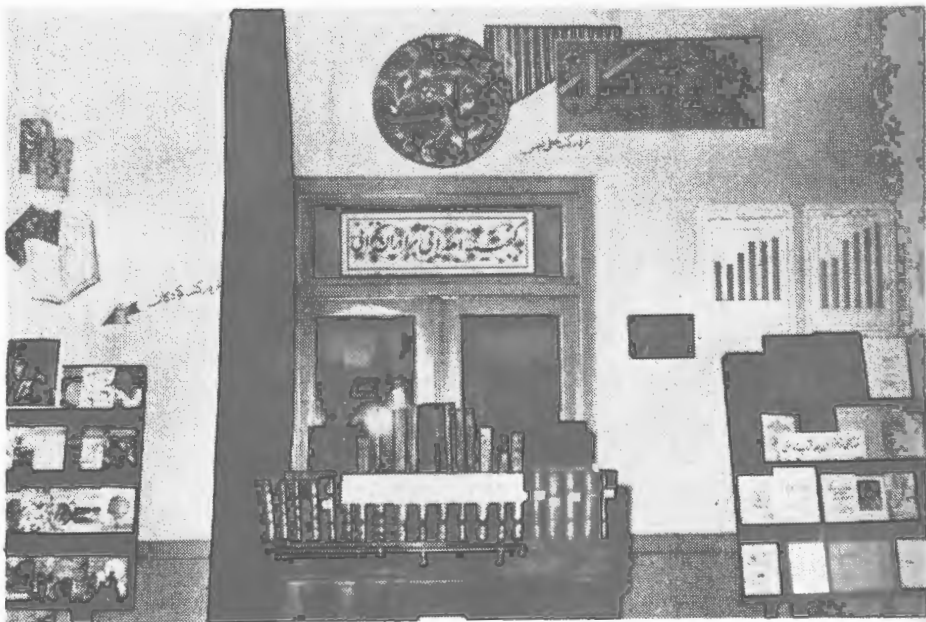
روز ۲۶ آبانماه روز ممتاز هفته کتاب بود. همه معلمان و کارکنان اداره آموزش و پرورش تبریز برای شنیدن بیانات جناب آقای وزیر آموزش و پرورش و آقای مهندس ریاضی رئیس مجلس در تالار سخنرانی کتابخانه ملی گرد آمدند. آقای وزیر بیانات مفصلی درباره اقدامات اصلاحی دامنه دار در وزارت آموزش و پرورش، و آقای مهندس ریاضی بیانات موجز و آموزنده‌ای درباره رفتار معلم، اهمیت کتاب و کوشش

غرفه کتابفروشی معرفت در نمایشگاه مرکزی کتاب در شهرستان تبریز

گوشه‌ای از نمایشگاه کتاب در شهرستان تبریز

منظره دیگری از نمایشگاه مرکزی کتاب در شهرستان تبریز

برای تکثیر و تأسیس مدارس ملی و همکاری صمیمانه با خدمتگزاران آموزش و پرورش ایراد نمودند.

این جلسه پس از بازدید از غرفه‌های نسخ خطی و نسخ چاپی نمایشگاه مرکزی کتاب پایان یافت.

رادیو تبریز در طول هفته کتاب برنامه مخصوصی برای کتاب اجرا کرد و در برنامه هفتگی خود متن پیام شاهنشاه آریامهر و سخنرانی تیمسار صفاری استاندار آذربایجان شرقی، بیانات جناب آقای وزیر آموزش و پرورش و جناب آقای مهندس ریاضی رئیس مجلس شورای ملی و آقای اسماعیل مرتضوی برازجانی و آقای علی اصغر مدرس و دکتر محمدعلی دانشور استاد دانشگاه تبریز و حسین امید رئیس شورای نویسندگان رادیو تبریز و همچنین اشعار و شعارها و رپورتاژهای متعددی درباره فعالیت‌های مربوط به کتاب را پخش نمود.

جراید محلی همه روز مطالبی درباره کتاب منتشر کردند.

دانش آموزان در حال بازدید از غرفه نسخ خطی

قسمتی از نمایشگاه مرکزی کتاب در شهرستان تبریز

گوشه دیگری از نمایشگاه مرکزی کتاب در شهرستان تبریز

۲ - اردیبه

- ۱- درج مقالات به مناسبت شروع هفته کتاب.
- ۲- تهیه شعارها و اعلامیه های رنگی و توزیع آن بین کلیه آموزشگاهها و اهالی شهر به منظور علاقه مند ساختن مردم به مطالعه کتاب.
- ۳- تزئین کتابخانه ها و قرائت خانه ها بمناسبت شروع هفته کتاب.
- ۴- تشکیل مرتب شورای بر گزار کننده هفته کتاب و نظارت به برام های تنظیمی کمیته های اجرایی.
- ۵- تهیه و تنظیم برنامه بازدید دانش آموزان از کتابخانه های مدارس و قرائتخانه .
- ۶- تخفیف کلی در بهای کلیه کتابهای علمی ، ادبی ، اخلاقی و اجتماعی وسیله کتاب فروشان شهرستان .
- ۷- ایراد سخنرانی در مدارس از طرف دبیران ادبیات پیرامون اهمیت هفته کتاب.
- ۸- ایراد سخنرانی از طرف دانش آموزان برجسته دبیرستانها.
- ۹- معرفی کتابهای اخلاقی و اجتماعی وسیله دبیران و دانش آموزان.
- ۱۰- معرفی نویسندگان نامی ایران وسیله دانش آموزان، باراهنمائیهای لازم دبیران ادبیات .
- ۱۱- معرفی نویسندگان نامی خارجی وسیله دانش آموزان، زیر نظر دبیران ادبیات .
- ۱۲- درج مقاله های مناسب در روزنامه های دیواری دبیرستانها.
- ۱۳- ایجاد نمایشگاهها.
- ۱۴- تأسیس کتابخانه در چند آموزشگاه .
- ۱۵- در اکثر دبیرستانها از ۲۴ آبان لغایت اول آذر ساعات ادبیات فارسی اختصاص به برگزاری مراسم هفته کتاب داد شد.
- ۱۶- دعوت از کتاب فروشان به منظور تخفیف در قیمت کتابها.

- ۱۷- بازدید طبقات مختلف مردم از کتابخانه‌ها و قرائتخانه‌ها.
- ۱۸- تشویق و قدردانی از کسانی که در هفته کتاب فعالیت قابل توجهی از خود نشان داده‌اند.

۳- ارمپاروان

- ۱- از ۲۴ آبان تا اول آذرماه کتابخانه عمومی تزیین و چراغانی و نمایشگاه کتاب تشکیل شد و از عموم اهالی دعوت شد که از کتابخانه بازدید کنند.
- ۲- از آقایان دبیران ادبیات درخواست شد که دانش آموزان را وادار سازند تا در عرض هفته کتاب انشاء و مقالات مفیدی درباره کتاب تهیه و تنظیم کنند.
- ۳- در عرض هفته، نمایشگاهی از کتب موجود در دبیرستانها و دبستانها تشکیل شد و کمیته اجرایی دانش آموزان بازدید کنندگان را راهنمایی میکرد.
- ۴- در سه دبیرستان محمدرضا شاه پهلوی، رضاشاه کبیر، و همت مجلس سخنرانی با شرکت کلیه دانش آموزان ترتیب داده شد و دبیران ادبیات درباره کتاب و لزوم مطالعه و نقش کتاب در جامعه و همچنین لزوم همکاری مردم با کتابخانه‌های عمومی صحبت کردند.
- ۵- از عموم مردم محل دعوت شد که در عرض هفته کتاب از قرائتخانه فرهنگ بازدید کنند.

۴- اسکوکو

- نمایشگاهی از کلیه کتابهای کتابخانه‌های دبیرستانهای حوزه اسکوکو در سالن کتابخانه و قرائتخانه عمومی اسکوکو ترتیب داده شد همچنین نمایشگاه جداگانه‌ای از طرف کتابخانه عمومی اسکوکو شامل ۸۰۰ مجلد، کتاب تشکیل شد.
- روز دوشنبه ۲۴ آبان از طرف دبیرستان شاپور اسکوکو جهت تجلیل از هفته کتاب

و بزرگداشت آن مجلس جشنی ترتیب داده شد که عده کثیری از معاریف و علمای محل در آن شرکت داشتند، و در این جشن آقای عسکریان کفیل دبیرستان شاپور و آقای محبی دبیر ادبیات درباره کتاب و فواید مطالعه بیاناتی ایراد کردند. علاوه بر این قسمتی از کتابهای کتابخانه دبیرستان در سالن آموزشگاه بمعرض تماشا گذاشته شد.

آقای میرزا علی اکبر اسکوئی یکی از معاریف اسکو و عضو کمیته فرعی، ۱۷ مجلد کتاب نفیس به کتابخانه و قرائتخانه عمومی اهدا کرد.

۵ - دانشگاهین شهر

در تمام مدارس و معابر و مؤسسات فرهنگی بمنظور تبلیغ فواید و محاسن کتاب در تنویر افکار عمومی و احیای روح معاضدت و مجاهدت برای یک زندگی بهتر منطبق با اصول و درایت ذاتی بشری شعارهای مناسبی تهیه گردید.

از عموم طبقات مردم و رؤسا و کارمندان دولت دعوت بعمل آمد و ضمن ترتیب مجلسی برای بزرگداشت هفته کتاب، سخنرانی مبسوطی درباره تأثیر و نفوذ کتاب در ارشاد جوامع و افکار افراد اجتماع ایراد و بطور مؤثر تصریح شد که کتاب در زندگی ماشینی کنونی که احیاناً بر اثر تراکم جمعیت و زندگی فشرده شهری و عدم کنترل عصبی بعضی از افراد موجب انحرافات در ایفای وظایف اخلاقی و انسانی میگردد بی اندازه مؤثر است و این نفوذ روح و احساسات لطیف نویسندگان، دانشمندان و شرای نازک بین و روانشناسان مطلع علم الروح است که در کتابهایشان بصورت عالیتین راهنما و معلم عالم بشریت به ابناء انسانی درس اخلاق و زندگی میدهد.

۶ - مرند

با آغاز هفته کتاب در روز ۲۴ آبان سه نمایشگاه جالب در کتابخانه دولتی

اداره آموزش و پرورش و کتابخانه دبیرستان محمدرضا شاه پهلوی و کتابخانه کلوب جوانان شیر و خورشید مرند تشکیل شد. ضمناً اوراق تبلیغاتی بوسیله کمیته انتشارات و تبلیغات چاپ و در شهر توزیع گردید.

بمنظور روشن شدن اذهان عمومی به هدف واقعی برگزاری هفته کتاب بعد از ظهر روز ۲۵ آبان ماه در سالن دبیرستان محمدرضا شاه پهلوی مجلس سخنرانی تشکیل شد. در این مجلس نمایشگاهها و غرفه های مخصوص کتاب بطرز جالبی ترتیب داده شده بود. مجلس سخنرانی با سرود شاهنشاهی آغاز شد و رئیس اداره آموزش و پرورش و آقایان اویسی رئیس دبیرستان محمدرضا شاه پهلوی و صفی زاده رئیس دبیرستان ناصر خسرو، دین دوست رهبر سازمان جوانان شیر و خورشید به ترتیب راجع با اهمیت و فواید کتاب و هدف از تشکیل هفته کتاب - تاریخچه مختصری از تحول ادبیات در ایران - زندگی مولای متقیان حضرت علی علیه السلام، اهمیت و فواید کتاب به تفصیل سخن گفتند. در پایان جلسه آقای برومند فرماندار نیز درباره اهمیت کتاب سخنرانی کردند و اهالی را تشویق نمودند تا بکتابخانه های شهر کمک نمایند.

منظره یکی از غرفه های کتاب در شهرستان مرند

آقایان فرماندار و رئیس اداره آموزش و پرورش و رؤسای ادارات دولتی شهر مرند
از غرفه کتاب بازدید مینمایند

در جریان هفته کتاب دانش آموزان از کتابخانه دیدن کردند و دبیران
راجع به اهمیت کتاب در کلاسها سخنرانی مفصلی ایراد نمودند .
روزی ام آبان فرماندار و رؤسای ادارات دولتی از نمایشگاه کتابخانه
بازدید و هریک يك يا چند کتاب بکتابخانه اهدا کردند .

۷ = هیانه

روز ۲۴ آبان آقایان دبیران در کلاسهای درس راجع با اهمیت و فایده کتاب
برای شاگردان صحبت کردند .
در دومین روز هفته کتاب کتابخانه دبیرستان رازی با حضور فرماندار محل
و رؤسای سایر سازمانهای دولتی و کلیه فرهنگیان و معتمدان محل و اعضای همکاری
خانه و مدرسه افتتاح شد .
در سومین روز هفته کتاب با همین تشریفات کتابخانه دبیرستان شاپور

نمایشگاه کتابخانه دبیرستان رازی شهرستان میانه بمناسبت برگزاری مراسم هفته کتاب

گشایش یافت و چند پرده نمایش نیز اجرا شد .

روز چهارم هفته کتاب نمایشگاه کتاب در محل دبستان دخترانه فرمانفرمائیان که با غرفه های سایر دبستانهای دخترانه تکمیل شده بر- افتتاح گردید .

فعالیتهای مراسم هفته کتاب در استان چهارم (آذربایجان غربی)

۱ = شهرستان خوی

از نخستین روز اجرای مراسم هفته کتاب مردم شهرستان خوی که علاقه شدیدی به کتاب دارند مرتباً طبق برنامه تنظیمی از کتابخانه های دبستانها و غرفه مرکزی شهرستان بازدید نمودند و از طرف اولیای مدارس و مسؤولان نمایشگاهها و دبیران ادبی هنگام مراجعه اهالی در مورد اهمیت کتاب و منظور از برگزاری هفته مزبور بیانات جالب و سودمندی ایراد شد از کلیه افراد خواسته شد تا به مطالعه کتابهای مفید و سودمند اشتغال ورزند .

بازدید آقای اقوامی مدیر کل از کتابخانه دبستان آذر میدخت شهرستان خوی

کتابخانه دبستان آذرمیدخت شهرستان خوی

توزیع جوایز میان نوآموزان دبستان نوین یاد خوی

آقای اقوامی مدیر کل آموزش و پرورش استان چهارم از نمایشگاه کتاب در تالار اداره آموزش و پرورش شهرستان خوی بازدید میکنند

در باره هفته کتاب در دبستان نوبنیاد خوی سخنرانی مفصلی بعمل آمد

کتابخانه دبستان هدایت شهرستان خوی در هفته کتاب مورد بازدید قرار گرفت

بازدید روسای ادارات از کتابخانه و نمایشگاه کتاب دبستان آذر میدخت شهرستان خوی

در یکی از روزهای اواخر هفته کتاب کلیه دانش آموزان دز سالن دبیرستان دعوت شدند آنگاه در مورد ایجاد کتابخانه‌های کوچک در منازل و طرز قفسه بندی و نگهداری کتابها فیلمهای مستندی نمایش داده شد .

روز آخر هفته کتاب جشن با شکوهی با حضور عموم اهالی شهرستان در سالن بزرگ ورزشی سرپوشیده منعقد گردید و نمایشنامه‌های جالب تفریحی و علمی و ادبی بمعرض نمایش گذارده شد.

سخنرانی آقای قاسم زاده مدیر دبستان ۶ بهمن در مراسم افتتاح کتابخانه شهرستان خوی

۲ = شهرستان میاندوآب

در هفته کتاب در ساعات درس فارسی و انشاء از طرف دبیران و آموزگاران مطالبی مربوط به کتاب بیان شده در کلیه کلاسهای پنجم و ششم ابتدائی موضوع « فواید کتاب را شرح دهید » و در دبیرستانها نیز موضوع « تأثیر کتاب در تمدن بشری » انشاء گفته شد و مقرر گردید به بهترین نویسندگان دبستانی و دبیرستانی جایزه مناسبی داده شود.

در دبیرستانها صورت کتب موجود در اختیار دانش آموزان قرار گرفت

تا در اوقات بیکاری از این کتابها استفاده نمایند و توصیه گردید بمنظور توسعه کتابخانه دبیرستان، هر کدام از دانش آموزان در صورت تمایل کتابی بنام خود به کتابخانه دبیرستان اهدا نماید.

در دبستانها وسایل مقدماتی تأسیس کتابخانه فراهم شد.

۲- شهرستان نقده

طی مراسم هفته کتاب از طرف کارکنان و دانش آموزان علاقه‌مند مقالات و سخنرانیهای سودمند درباره اهمیت ارزش واقعی کتاب در جامعه و تنویر افکار عمومی ایراد گردید و با نصب شعارهای تبلیغاتی در مناظر و معابر - و تشکیل انجمن‌های خانه و مدرسه و جلب علاقه و استقبال اولیای اطفال برای تأسیس کتابخانه‌ها فعالیت‌های مطلوبی از طرف مسئولین امر ابراز گردید.

فمالتهاى مراسم هفته كتاب در استان پنجم

۱ - گرمانشاهان

۱ - نمايشگاه هفته كتاب شامل غرفه هاى بسيار جالب از كتابخانه شهردارى ، كتابخانه انجمن ادبى گرمانشاه ، كتابخانه شخصى يك دانش آموز ، كتابخانه هاى چند نفر از كتاب فروشان ، كتابخانه اداره كل آموزش و پرورش ، كتابخانه دبirstانها تشكيل و آماده بازديد مراجعان شد .

۲ - شعارهاى مفيد و مناسبى روى پارچه نوشته و در خيابانها و معابر عمومى

اهدائى دسته گل به جناب آقاى هويدا نخست وزير در حين ورود به تالار فرهنگ گرمانشاه
ضمن افتتاح نمايشگاه كتاب

جناب آقای نخستوزیر و جمعی از معارف در نمایشگاه کتاب کرمانشاه

گوشه‌ای از اجتماع معارف و محترمین شهرستان کرمانشاه در سالن نمایشگاه کتاب

نصب شد همچنین شعارهای لازم برای درنمایشگاه تهیه گردید .

۳ - کمیته عمومی مرکب از کمیته‌های فرعی و اجرائی بمنظور هماهنگ ساختن فعالیتها تشکیل شد و تصمیماتی بشرح زیر اتخاذ گردید :

الف - عده‌ای از افراد واجد صلاحیت تعیین شدند تا به افرادی که دارای کتابخانه شخصی هستند مراجعه کرده و نسبت به تنظیم فهرست کتابهای آنان جهت استفاده عامه اقدام نمایند.

ب - اطلاعیه‌ای در رادیو کرمانشاه منتشر شد و از افرادی که کتابهای نفیس و نمونه‌های خطی زیبا دارند درخواست گردید تا آنها را بمعرض تماشای عموم قرار دهند.

ج - در اولین شب هفته کتاب مطالبی بوسیله مدیر کل آموزش و پرورش

استان در رادیو کرمانشاه ایراد و در شبهای بعد پنج نفر دیگر در این مورد سخنرانی کردند .

۴ - فهرست کتابهای آموزشگاهها و کتابخانه‌های ملی تنظیم و آماده گردید .

۵ - آرم مخصوصی برای هفته کتاب در نظر گرفته شد .

۶ - نمایشگاه هفته کتاب توسط

جناب آقای نخست‌وزیر افتتاح و غرفه‌ها از طرف معظم له و همراهان محترم و سایر مدعوین بازدید گردید.

در جلسه افتتاحیه آقای مهندس

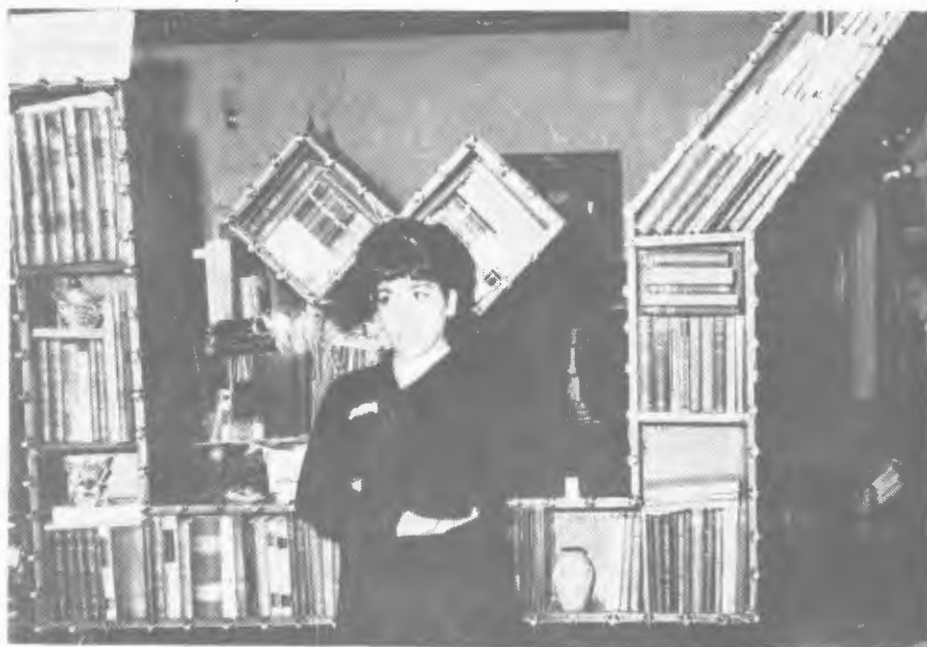
شیوا رئیس حمل و نقل شرکت ملی

نفث ایران و نیابت ریاست کمیته

غرفه کتابخانه ملی شهرداری کرمانشاه در هفته کتاب

دائمی توسعه و ایجاد کتابخانه مطالبی ایراد و ضمن آن درخواست کمک مالی از جناب آقای هویدا به منظور ایجاد یک کتابخانه عمومی نمودند و جناب آقای نخست وزیر نیز وعده کمک دادند.

غرفة کتاب دبیرستان فرح کرمانشاه در هفته کتاب

۲ - ایلام و پشتکوه

از روز ۲۴/۸/۴۴ آغاز مراسم هفته کتاب سردر کلیه آموزشگاهها بطرز جالبی با نصب تمثال مبارك شاهنشاه آریامهر و پرچم سه رنگ و نصب شعارهای مناسب در مورد کتاب و اهمیت آن، تزئین گردید.

در تمام طول هفته، مراسمی در واحدهای آموزشی بدین مناسبت انجام گرفت و وسیله مسئولان و مربیان در مورد شناسائی کتاب بدانش آموزان و تشویق آنان به مطالعه اقداماتی بعمل آمد. در دبیرستانها با استفاده از ساعات دروس ادبیات نوشتن مقالات و انشاء در زمینه اهمیت کتاب وسیله خود دانش آموزان انجام گردید و توسط آقایان دبیران ادبیات در مورد اهمیت کتاب توضیحاتی به محصلین داده شد.

نمایشگاه جالبی با تشکیل نمونه‌های متعدد کتاب در محل دبستان رشیدیاسمی این شهرستان ترتیب داده شد که در مدت هفته مورد بازدید مردم قرار گرفت و نتیجه آن بسیار رضایتبخش بود.

روز ۴۴/۸/۲۴ با دعوت از رؤسای ادارات و کارمندان دولتی و قاطبه مردم با شرکت فرهنگیان مجلس جشنی ترتیب داده شد و در مورد اهمیت کتاب و شناسایی بیشتر آن، مطالبی ایراد، و با استفاده از ابراز علاقه مردم زمینه افتتاح کتابخانه عمومی مجهزی اعلام شد. سپس فرماندار با قطع نوار سرنگ نمایشگاه را بنام‌نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح کرد و کتابخانه مورد بازدید قرار گرفت.

در معابر و محله‌های پر جمعیت شعارهایی نصب گردید و به وسیله بلندگو درباره اهمیت کتاب تبلیغات دامنه‌داری انجام گرفت.

۳- شاه آباد غرب

در هفته کتاب غرفه‌هایی در آموزشگاه‌ها جهت شناسایی ارزش کتاب و تشویق و ترغیب مردم بخصوص جوانان به امر کتابخوانی افتتاح گردید و طبقات مردم از غرفه بازدید کردند.

در هفته کتاب شعارهایی تهیه و در معابر و محله‌های مناسب نصب گردید.

۴- اورامانات

به مناسبت هفته کتاب در آموزشگاه‌های این شهرستان مجالس جشن و سخنرانی منعقد شد و کلیه آموزشگاه‌ها در ساعات دروس فارسی و انشاء مطالب مربوط به کتاب را مورد بحث قرار دادند.

در هفته مذکور مدیران آموزشگاه‌ها از جوهری که از طرف انجمن همکاری خانه و مدرسه در اختیارشان گذاشته شده بود کتاب‌هایی خریداری و به کتابخانه آموزشگاه‌ها تحویل نمودند.

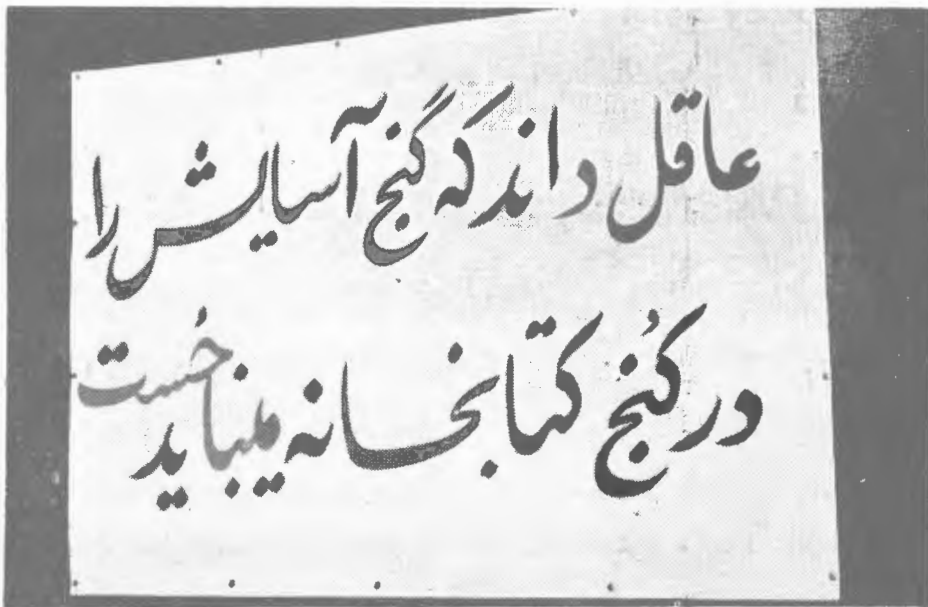
فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های استان ششم

۱ = آبادان

ساعت ۷ بعد از ظهر روز ۲۳ آبان ماه مراسم هفته کتاب با گفتار رئیس اداره آموزش و پرورش از تلویزیون و پخش همان مطالب از رادیو افتتاح گردید. ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۲۴ آبان جمع کثیری از رؤسای ادارات دولتی و شرکت‌های ملی و تصفیۀ نفت، معاریف، قضات داد گستری، خبرنگاران جراید، فرهنگیان و ارباب قلم با حضور آقای فرماندار در مجلس جشنی که به دعوت اداره آموزش و پرورش در دبیرستان رازی تشکیل شده بود اجتماع نمودند. در این مراسم پس از سلام شاهنشاهی آقای دکتر نراقی رئیس دبیرستان رازی

رؤسای ادارات وعده‌ای از اهالی از نمایشگاه کتاب در آبادان بازدید مینمایند

یکی از شعارهای مربوط به هفته کتاب هنگام برگزاری مراسم جشن در شهرستان آبادان

مطالبی درباره اهمیت کتاب بیان داشتند و از اقدامات شاهنشاه آریامهر در مورد اهداء جوایز به نویسندگان بهترین کتاب و تأسیس کتابخانه پهلوی تجلیل نمودند. سپس مناظره قلم و شمشیر وسیله دانش آموزان رشته ادبی دبیرستان رازی اجرا گردید و بعد از اجرای چند برنامه متنوع جالب، حضار از کتابخانه دبیرستان رازی و غرفه‌های متعددی که وسیله سایر دبیرستانها و کتابفروشیهای آبادان تشکیل شده بود بازدید بعمل آوردند و چندین جلد کتاب به کتابخانه رازی اهدا نمودند. در طول هفته کتاب کتابفروشیها غرفه‌هایی در باغ کودک، فرودگاه و معابر ترتیب دادند و کتب مختلف را با بیست درصد تخفیف در اختیار مردم گذاشتند.

طبق برنامه تنظیمی بالغ بر چهار هزار نفر از دانش آموزان دبیرستانها از کتابخانه‌های دانشکده نفت، موزه هنرهای زیبای کشور، باشگاه ایران، باشگاه آبادان و سایر باشگاههای شرکت بازدید بعمل آوردند. ضمناً بازدید از کتابخانه رازی و کتابخانه‌های شهر برای عموم آزاد بود و چند دستگاه بلندگو مرتباً مردم را به بازدید از کتابخانه‌ها دعوت می نمود.

در طول هفته کتاب شب ها برنامه های به مدت ده دقیقه از تلویزیون و رادیو نفت ملی شامل گفتاری درباره فواید کتاب و لزوم وجود کتابخانه در شهر پخش گردید و در فواصل برنامه ها شعارهایی راجع به مطالعه کتاب از تلویزیون و رادیو پخش شد.

۲- شهر مشهد

۱ - پیش از آغاز هفته کتاب جلسه ای مرکب از ۸۰ نفر از فرهنگیان و معارف شهر تشکیل و طرحی در سیزده ماده تهیه و بکلیه مدارس و مراجعی که لازم بنظر رسید در مراسم هفته کتاب شرکت نمایند ابلاغ گردید تا مالاك عمل قراردادده شود .

۲ - نسخی از طرح مصوبه شورای ۸۰ نفری برای رادیو های اهواز و نفت ملی (آبادان) و تلویزیون آبادان ارسال گردید تا بمنظور اشتراك مساعی در امر برگزاری هفته کتاب ضمن اجرای برنامه های خود توجه همگان را باین موضوع جلب نمایند و مراجع تبلیغاتی مذکور در بخشهای اخبار خود بیاناتی در این زمینه ایراد نمودند .

۳ - شب دوم هفته کتاب به دعوت اولیای تلویزیون آبادان رئیس اداره آموزش و پرورش مصاحبه تلویزیونی بعمل آورد و اهمیت کتاب و نیت مقدس شاهنشاه آریامهر و اولیای محترم وزارت متبوع را نسبت به برگزاری هفته کتاب بتفصیل بیان نمود .

۴ - بیانیهای خطاب به اولیای دانش آموزان در ده هزار نسخه چاپ و آماده شد و روز اول هفته کتاب بین مدارس توزیع و بوسیله دانش آموزان برای اولیای آنان فرستاده شد .

۵ - در آغاز هفته کتاب از طرف دبیرستان رضاییه مجلس جشنی در سالن آمفی تاتر سازمان جوانان برگزار شد و ضمن اجرای برنامه های سازو آواز و نمایش، سخنرانیهای مبسوط و مؤثری بوسیله چند تن از فرهنگیان و دانش آموزان

- پیرامون اهمیت هفته کتاب و فوایدی که بر آن مترتب است بعمل آمد .
- ۶ - بیانیه دیگری بمنظور جلب همکاری اعضای کتابخانه و قرائتخانه صادر گردید وعده ای برای تقویت کتابخانه کتابهایی اهدا کردند .
- ۷ - طی هفته کتاب در کلیه مدارس جلسات سخنرانی در پیرامون هفته کتاب برگزار، و هر روز پیش از رفتن دانش آموزان بکلاس، سرصف بیاناتی بوسیله یکی از دانش آموزان یا معلمان ایراد گردید و همچنین مدارس با استفاده از شورا های آموزگاران و جلسات انجمنهای همکاری خانه و مدرسه منظور از برگزاری هفته کتاب و لزوم فعالیت های همه جانبه را تشریح و توجیه و توجه همگان را از این راه جلب نمودند .
- ۸ - در هفته کتاب در کلیه کلاسها موضوع انشاء بکتاب و اهمیت مطالعه اختصاص داده شد و دبیران و آموزگاران ادبیات ساعاتی از درس خود را بمعرفی کتاب خوب جهت مطالعه دانش آموزان اختصاص دادند .
- ۹ - روزنامه های دیواری مدارس با نوشتن مقالات سودمند، ومطالب مصور نقش خود را در این زمینه ایفا کردند .
- ۱۰ - شعارها و پوسترهای زیاد در معابر عمومی و آموزشگاهها نصب همچنین با استفاده از تابلو سیار توجه مردم به هفته کتاب معطوف گردید .
- ۱۱ - ۵۲۳۶ مجلد کتاب جهت کتابخانه های دبیرستانها و دبستانها و کتابخانه آموزش و پرورش جمع آوری شد و هنوز تهیه کتاب ادامه دارد .
- ۱۲ - مبلغ ۱۳۹۳۰ ریال بمنظور خریداری کتاب کتابخانه دبیرستان بایندر جمع آوری گردید .
- ۱۳ - آموزشگاه حرفه ای خرمشهر در هفته کتاب اقدام به ساختن محل مخصوصی برای کتابخانه خود کرد و هم اکنون ساختمان آن ادامه دارد .
- ۱۴ - دبستانها با تهیه قفسه های دیواری چوبی یا فلزی کتابهای جمع آوری شده را در کلاسها متمرکز و اقدام به تشکیل کتابخانه کلاس کردند .

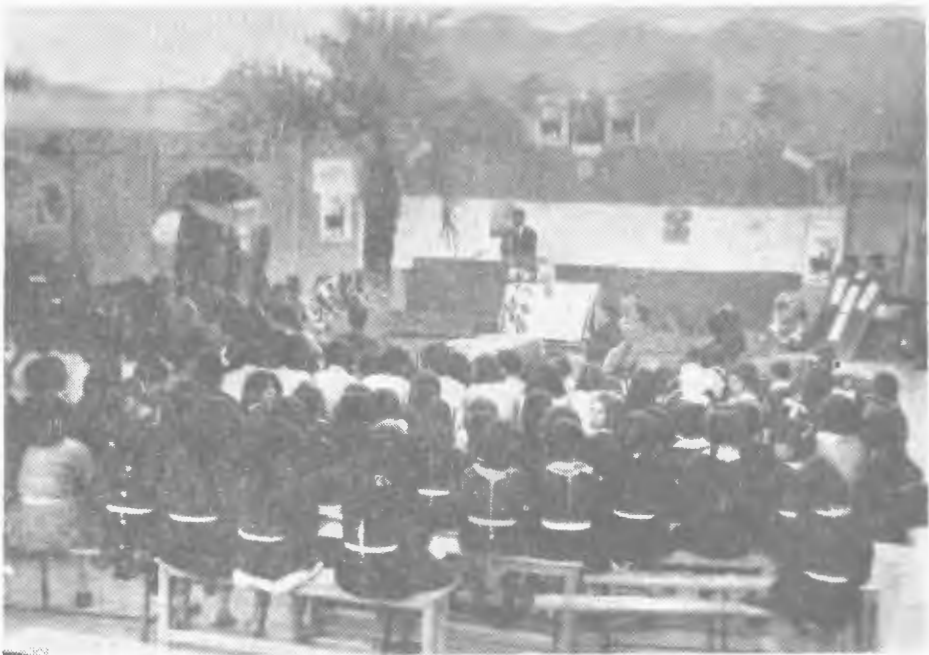
۱۵ - برای تشکیل کتابخانه و قرائتخانه در باشگاههای اختصاصی مانند باشگاههای گمرک و راه آهن اقداماتی صورت گرفت و باشگاه راه آهن در صدد تأسیس کتابخانه شد و باشگاه گمرک نیز که کتابخانه کوچکی تشکیل داده بود برای تکمیل و توسعه و تنظیم روش کتابداری اقداماتی بعمل آورد.

۲ = رامهرمز

در شهرستان رامهرمز فعالیتهای زیر انجام گرفت:

۱ - با همکاری کمیتههای فرعی شعارهای پارچه‌ای و کاغذی و پسترهای مناسبی در معابر عمومی و بازارها و دوائر دولتی نصب و تبلیغات همه جانبه شروع شد.

۲ - از طرف کمیتههای اجرایی فرعی در کلیه مدارس جشنهای هفته کتاب

گوشه‌ای از اجتماع دانش‌آموزان در جشن هفته کتاب در شهرستان رامهرمز

یکی از دانش آموزان دبستان

۱۵ بهمن شهرستان رامهرمز

در حال خواندن اشعاری به

مناسبت هفته کتاب

یکی دیگر از دانش آموزان

دبستان ۱۵ بهمن شهرستان

رامهرمز در امر کتاب و

کتابخوانی سخنرانی میکند

گوشه ای از اجتماع شرکت کنندگان جشن هفته کتاب در رامهرمز

برپا شد و نمایشهای هنری مناسب هر روز در یکی دو آموزشگاه انجام یافت و ضمن سخنرانیهای سودمند علاقه مردم به مطالعه و جمع آوری کتاب جلب گردید .

۴ = مسجد سلیمان

۱ - در طول هفته کتاب در ساعات درس فارسی و انشاء مطالب مربوط به کتاب مورد بحث قرار گرفت .

۲ - کلیه کلاسهای آموزشگاهها با شعارهای مربوط به کتاب تزئین گردید .

۳ - در بعضی از آموزشگاهها با کمک اولیای دانش آموزان کتابخانه های کوچکی تأسیس شد .

۴ - در دبیرستانها ضمن دعوت از اولیای دانش آموزان برنامه های جالب نمایش و سخنرانی اجرا گردید و کتابهایی از طرف اولیای دانش آموزان به کتابخانه اهدا شد .

- ۵ - برای تأسیس و افتتاح يك کتابخانه مجهز عمومی در شهر که بتواند مورد استفاده علاقه‌مندان به مطالعه قرار گیرد با شهرداری و شرکت نفت مذاکراتی بعمل آمد و اقدامات مؤثری صورت گرفت.
- ۶ - به کتابفروشیها توصیه شد که در طول هفته کتاب برای خریداران کتاب تخفیف قابل ملاحظه‌ای قائل شوند.
- ۷ - در بعضی از آموزشگاهها نشریه‌ای بنام کتاب و کتابخانه و اهمیت آن منتشر گردید.
- ۸ - در کتابخانه‌های آموزشگاهها عکسهای ازدانشمندان و مؤلفان کتابهای ایرانی و خارجی الصاق گردید.
- ۹ - کتابهای درسی دانش آموزان وسیله خودشان مجلد شد.
- ۱۰ - پوسترها و شعارهایی که بمناسبت هفته کتاب منتشر شده بود در معابر عمومی الصاق گردید.
- ۱۱ - در بعضی از آموزشگاهها نمایشگاه کوچکی از کتاب ترتیب داده شد.
- ۱۲ - اکثر دانش آموزان يك جلد کتاب به کتابخانه آموزشگاه خود اهدا کردند.
- ۱۳ - در بعضی از آموزشگاهها بدانش آموزان ممتاز کتابی بعنوان جایزه داده شد.
- ۱۴ - از معاریف شهر درخواست شد که به کتابخانه‌های آموزشگاهها کتاب اهدا کنند.
- ۱۵ - چندین کتابخانه از طرف عده‌ای از اولیای دانش آموزان مورد بازدید قرار گرفت.

۵ - بندر ماهشهر

کمیته نمایشگاه درد بیرستانها و دبستانها نمایشگاههایی از کتب نفیس و همچنین نوشته‌های خطی ترتیب داد و عموم طبقات از نمایشگاه بازدید کردند.

کمیته انتشارات و تبلیغات باپخش پوستر وشعارها و ایراد سخنرانیها در کلیه مدارس واجتماعات نظرمردم را به خرید و اهداء کتاب به کتابخانهها جلب کرد و این امر در بهبود وضع کتابخانه آموزشگاهها تأثیر بسزائی داشت وتعداد قابل ملاحظه ای کتاب ازطرف اشخاص فرهنگ دوست به این اداره اهدا شد ومورد استفاده کتابخانه اداره آموزش وپرورش قرار گرفت .

کمیته فعالیتهای عمومی با کتابفروشان شهرستان جلساتی تشکیل داد و تخفیفهای قابل ملاحظه ای در بهای کتب تحصیل نمود واین امر توجه خریداران را بخود جلب کرد.

کمیته توسعه وایجاد کتابخانهها فن کتابداری را به دانش آموزان مسؤول کتابخانهها آموخت. کمیته تهیه فهرست کتاب در این شهرستان با مطالعه کامل در انواع کتب مفید فهرستهای تهیه ودر مدارس ومجموع عمومی توزیع کرد .
دبیران رشته های ادبی دبیرستانها همچنین آموزگاران کلاسهای ۵ و ۶ دبستانها نوشتن موضوعاتی را که در خصوص کتاب باشد به مسابقه گذاشتند ودر هر کلاس به بهترین انشاء جایزه داده شد .

مقرر گردید که کتابخانه های آموزشگاهها برای همیشه بعد از ظهرها برای دانش آموزان مفتوح باشد و کتب مورد علاقه آنان در دسترسشان گذارده شود .

۶ = به بیان

۱- در دبیرستان پهلوی از طرف رئیس دبیرستان درباره نقش کتاب و کتابخانه و اهمیت آن در اجتماع سخنرانی جالبی ایراد شد .

۲- دبستان سیمه اولیای دانش آموزان را بمناسبت هفته کتاب دعوت کرد و از طرف مدیر دبستان درباره کتاب و شخصیت دانش آموز سخنرانی ایراد شد .
در همین اجتماع یکی از دانش آموزان بنمایندگی دانش آموزان همان دبستان درباره ارزش کتابخانه مقاله ای قرائت کرد .

۳ - دبستان حجت به سرپرستی مدیر دبستان کمیته‌های هفته کتاب کلاسها و کمیته اجرائی تشکیل داد و سالن آموزشگاه را با شعارهای جالب توجه‌پی تزین کرد .

۴ - کتابخانه عمومی شهرستان که با طرز جالب توجهی تزین شده بود مورد بازدید عموم قرار گرفت .

۵ - دبستان امیر کمیر سرپرستی آقای تقی آصفی نشریه دیواری مخصوص هفته کتاب را انتشار داد .

۶ - مدیر دبستان دهخدا با تشکیل کمیته اجرائی هفته کتاب دانش آموزان را به لزوم داشتن يك کتابخانه تشويق کرد و دانش آموزان با اهدای کتاب، کتابخانه کوچکی را دائر نمودند .

۷ - دبستان پهلوی کتابهای موجود در کتابخانه را برای جلب توجه دانش آموزان بطرز جالبی در جعبه‌های مخصوص جای داد و با شعارهای مناسبی مقام و ارزش کتاب را برای عموم بازدید کنندگان آشکار ساخت .

۷ - دزفول

۱ - تأسیس چند کتابخانه در مدارس .

۲ - نصب شعارهای مناسب در کلیه مدارس و اماکن عمومی .

۳ - اقدام جهت ایجاد يك کتابخانه در شهر .

۴ - تقاضای کمک از مردم برای اهدای کتاب .

فعالیتهای مراسم هفته کتاب در استان هفتم (فارس)

۱ = شیراز

۱ - بمنظور برگزاری مراسم هفته کتاب مجلس جشنی با شرکت گروه زیادی از فرهنگیان و رؤسای ادارات درلتنی و دوستان کتاب روز سدهشبه ۲۵ آبان در تالار کتابخانه عمومی فارس تشکیل گردید. دراین اجتماع پس از بیانات آقای مدیر کل استان فارس پیرامون اهمیت و فواید کتاب و اثرات آن در بالا

گوشه‌ای از اجتماع مراسم هفته کتاب در شهرستان شیراز

بردن سطح افکار عامه و لزوم توجه بامر مطالعه، آقای دکتر مژده استاد دانشگاه سخنرانی مبسوطی در همین زمینه ایراد نمودند و جریان برگزاری مراسم مزبور همان روز از رادیو استان فارس پخش گردید.

۲ - برای روشن شدن اذهان مردم بخصوص طبقه جوان و تحصیل کرده، و جلب توجه عموم نسبت بمراسم مزبور و اثرات تربیتی و اخلاقی و اجتماعی ناشی از تألیف و تدوین کتب سودمند و مطالعه، آنها ضمن مکاتباتی که صورت گرفت زمینه همکاری و اشتراك مساعی بین اداره آموزش و پرورش استان و رادیو استان و کلیه جراید محلی فراهم گردید و اداره اطلاعات و رادیو استان همه روزه بخشی از برنامه خود را به پخش گفتارهایی پیرامون کتاب اختصاص داد و به موازات این اقدام مقالاتی در همین باب در جراید منتشر شد.

جلسه سخنرانی عده‌ای از شخصیت‌های شیراز هنگام برگزاری مراسم هفته کتاب

۳ - علاوه بر افتتاح کتابخانه و نمایشگاه کتاب در اغلب آموزشگاهها از جمله دبیرستانهای ناموس - رضاشاه کبیر - روحانی - وصال - روز پنجشنبه ۲۷ آبان مجلس جشنی در تالار اجتماعات دبستان روستائیان تشکیل شد و عده‌ای از اساتید دانشگاه پهلوی و مدیر کل آموزش و پرورش استان سخنرانی جالبی دایر به لزوم گسترش کتابخانه‌ها و تفهیم امر مطالعه بین جوانان و دانش‌آموزان ایراد کردند .

۴ - بمنظور آنکه هفته کتاب و اجرای طرح مربوط به آن بحسن ختام انجامد روز یکشنبه سی‌ام آبان ماه که مصادف با بعثت حضرت رسول اکرم بود ضمن بیاناتی درباره کتاب و توسعه کتابخانه‌ها و لزوم به امر مطالعه و فواید مترتب بر آن، کتابخانه مبارک آستان مقدس حضرت شاهچراغ توسط آقای پیرنیا استاندار فارس بنام‌نامی شاهنشاه آریامهر گشایش یافت .

۵ - در هفته کتاب بمنظور جلب توجه عامه ، مدیران کتابفروشیها در بهای کتب تخفیف کلی دادند .

۲ - بهار

روزیکشنبه ۳۰/۸/۴۴ برای برگزاری مراسم جشن هفته کتاب در سالن آمفی - تئاتر دبیرستان اسلامی جلسه مفصلی تشکیل شد . ابتدا آقای سالاری فرماندار شهرستان ضمن ابراز خرسندی در مورد اختصاص دادن هفته‌ای از سال تحصیلی بنام هفته کتاب مطالب مفیدی بیان داشت . پس از آن بترتیب آقایان رئیس اداره آموزش و پرورش - رئیس دبیرستان اسلامی و یکی از دبیران راجع به کتاب ، تاریخچه مشروح کتاب و دیگر گونیهایی که در ادوار مختلف بر اثر مطالعه کتاب بوجود آمده است ، آماری مفصل از عجیب‌ترین کتابها و کتابخانه‌های دنیا و تعداد کتبی که تا کنون منتشر گردیده سخنرانی کردند . سپس یکی از دانش‌آموزان کلاس ششم دبیرستان اسلامی مقالدهای مشروح پیرامون اهمیت و ارزش کتاب قرائت کرد

و آقای موسوی نژاد اشعاری را که درمورد هفته کتاب سروده بود خواند و در پایان حاضران از کتابخانه دبیرستان اسلامی بازدید کردند.

اجتماع رؤسای ادارات و عده‌ای از اهالی در مراسم برگزاری هفته کتاب در شهرستان جهرم

سخنرانی یکی از دبیران دبیرستان اسلامی شهرستان جهرم

بازدید بانوان از کتابخانه دبیرستان اسلامی شهرستان چهارم

۳- کازرون

۱- روز ۲۴ آبان ماه مراسم هفته کتاب در دبیرستان شاهپور با شرکت چندین دبستان برگزار گردید و رئیس دبیرستان سخنرانی مفصل و مشروحی در مورد کتاب و ارزش حقیقی آن ایراد کرد. سپس مقالاتی توسط دانش آموزان که درباره اهمیت کتاب و فایده مطالعه تهیه شده بود قرائت شد.

۲- روز ۲۵ آبان مراسم باشکوه دیگری در دبیرستان شاکر با همکاری چند دبستان دیگر برگزار شد. ابتدا رئیس دبیرستان درباره پیدایش اولین کتابخانه سخن گفت. سپس رئیس آموزش و پرورش در همین موضوع بیانات جالبی اظهار داشت. در یکی از روزهای هفته کتاب در دبیرستان بواسحق مراسمی بعمل آمد. رئیس دبیرستان درباره کتاب و لزوم توجه مردم به امر مطالعه مطالبی گفت و در پایان، کلیه مدعوین از غرفه های تزئین شده کتاب دیدن کردند. روزهای بعد چهار

جلسه دیگری نیز در چهار دبیرستان و دبستان تشکیل و در این جلسات برنامه‌های جالبی اجرا گردید.

۴ - داراب

به منظور تجلیل و بزرگداشت هفته کتاب و بخاطر اینکه یاد این هفته بزرگ در خاطره کودکان نقش بندد توصیه شد که دانش آموزان در هفته کتاب بجای نوشتن تاریخ بالای تکالیف شبانه و روزانه خود روزهای هفته کتاب را مقدم بر تاریخ روز با خط خوش بنویسند. مثلاً بنویسند: اولین روز هفته کتاب (دوشنبه ۲۴ آبان ۱۳۴۴) کتابهای قرائتخانه فرهنگی بر اصل سنین افراد طبقه بندی و تزیین گردید. خیابان قرائتخانه بصورت زیبایی آراسته شد.

برای دیدن نمایشگاه کتاب از محترمین و معاریف دعوت بعمل آمد. کتابهای موجود در اداره آموزش و پرورش بین مدارس تقسیم شد. دانش آموزان کلاسهای پنج و شش بنوبت از دو کتابخانه شهر و قرائتخانه بازدید کردند.

کتابخانه سازمان پیشاهنگی توسط آقای فرماندار افتتاح شد. شعارهای مربوط به کتاب روی مقوا و پارچه نوشته شد و در چهار راهها خیابانها و نقاط پر جمعیت شهر نصب گردید. در دو دبیرستان امیر کبیر و ۲۵ شهریور جشنهای باشکوهی با شرکت عده زیادی از فرهنگیان تشکیل شد و سخنرانیهای مفیدی پیرامون کتاب و کتابخانه ایراد گردید.

۵ - هشتنق

روز دوشنبه ۲۴/۸/۴۴ جلسات متعددی در مورد برگزاری کتاب در آموزشگاهها

تشکیل گردید و پیرامون هفته کتاب وسیله آقایان رؤسای آموزشگاهها و دبیران و آموزگاران بیاناتی ایراد شد .

روز سه شنبه ۲۵ آبان طی مراسمی با حضور کلیه دبیران و آموزگاران کتابخانه دبیرستان ایزدی گشایش یافت .

روز چهارشنبه ۲۶ آبان کتابخانه نظامیه دختران و روز بعد کتابخانه دبستان ایزدی افتتاح شد .

روز شنبه ۲۹ آبان فرماندار و کلیه رؤسای ادارات و اولیای دانش آموزان و قاطبه مردم ممسنی از نمایشگاه کتاب بازدید کردند .

در پایان هفته کتاب نشریده ای بمناسبت جشن هفته کتاب انتشار یافت .

۶ - اصطیانات

از روز ۲۴ آبانماه در دبیرستانهای مغربی و امیر کبیر و همت دختران و دبستانهای مغربی - آموزگار - جلوه - محقق - حافظ - ششم بهمن - مهستی فعالیت هفته کتاب آغاز شد و رؤسای دبیرستانها و دبیران و آموزگاران پیرامون هفته کتاب و اهمیت مطالعه برای دانش آموزان سخنرانی کردند و در طول هفته در کلاسهای ۵ و ۶ ابتدائی ساعات دروس فارسی ، بحث و مذاکره درباره کتاب و اهمیت مطالعه اختصاص داده شد و در همین روز دانش آموزان از آثار شیوای نویسندگان که بصورت نمایشگاهی ترتیب داده شده بود دیدن کردند .

روزهای ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ آبان جشن باشکوهی در دبستان حافظ بنام هفته کتاب برپا گردید و رئیس دبستان درباره اهمیت کتاب و کتابخانه و طرز استفاده از آن سخنرانی نمود و نمایشگاهی در داخل آموزشگاه ترتیب داده شد .

در دبیرستان مغربی نمایشگاهی تشکیل شد و اولیای دانش آموزان از نمایشگاه مذکور دیدن کردند و رئیس دبیرستان درباره اهمیت و ارزش کتاب سخنرانی مفیدی کرد .

روز دوشنبه ۳۰ آبان آخرین روز هفته کتاب که مصادف با روز با عظمت بعثت حضرت ختمی مرتبت بود و مراسم سلام عید در محل فرمانداری تشکیل یافته بود عموم نمایندگان آموزشگاهها بادر دست داشتن شعارهای مختلف از برابر تمثال مبارک همایونی رژه رفتند و آقای زارع مدیر فنی تربیت بدنی بنماینده گی از طرف عموم فرهنگیان و ورزشکاران و پیشاهنگان اعضای سازمان جوانان شیرو خورشید سرخ از فرماندار تقاضا کرد که مراتب جانبازی فرد فرد فرهنگیان و ورزشکاران و دانش آموزان و پیشاهنگان اعضای سازمان جوانان را در اجرای نیت مقدس شاهنشاه آریامهر بخاکهای مبارک همایونی عرضه دارد

۷ = فضا

روز دوشنبه ۲۴ آبان ماه مراسم جشن هفته کتاب با حضور آقایان فرماندار و رؤسای ادارات و متصدیان و راهنمایان سپاه دانش و معتمدین محل در دبستان پهلوی برگزار شد. آقای فیروزی دبیر انجمن ادبی کمال وابسته به کتابخانه

بازدید طبقات مختلف از نمایشگاه کتاب در شهرستان فسا

مؤسسه دینی فسا شعر جالب و مناسبی خواند و آقای سمیعی مدیر داخلی کتابخانه عمومی بیانات سودمندی ایراد کرد .

روز ۲۵ آبان ماه ۹۰۰ مجلد کتاب در دبستان پهلوی به معرض نمایش گذارده شد که ۶۰۰ نفر از آن بازدید کردند . سخنرانی آقای رفیعی و اشعار آقایان صدوقی و حامد اعضای انجمن ادبی کمال مورد توجه قرار گرفت .

روز ۲۶ آبان بمناسبت هفته کتاب جشن دیگری در دبیرستان ذوالقدر منعقد شد و آقای قائمی رئیس دبیرستان ۴۰۰ جلد کتاب برای ملاحظه مراجعین قرار داد و ۵۰۰ نفر از آن بازدید کردند . سخنرانی آقای شیخ الاسلامی دبیر دبیرستانها و قرائت مقاله آقای توانگر دبیر ادبیات توسط یکی از دانش آموزان، و شعر دانش-آموز سرکاری نژاد توجه شنوندگان را جلب کرد .

روز ۲۷ آبان جشن دیگری در دبیرستان حکمت تشکیل شد و آقایان ادیبی رئیس دبیرستان - شیخ الاسلامی دبیر دبیرستان - رفیعی مدیر کتابخانه دینی فسا

در دبیرستان فردوسی فسا مراسم باشکوهی بمناسبت هفته کتاب برگزار گردید.

منظره جشن هفته کتاب در دبیرستان فردوسی فسا

سخنرانی مفصلی کردند و ۶۵۰ نفر از اهالی از ۴۵۰ جلد کتاب بازدید کردند. روز ۲۸ آبان سخنرانی و نمایش کتب دبستانهای دخترانه و پسرانه در سالن شهرداری و باغ ملی انجام شد.

روز ۲۹ آبان جشن هفته کتاب در دبیرستان شهناز تشکیل شد. خانم طاهر رئیس دبیرستان و خانم مشایخی و خانم پوست فروش دبیران دبیرستان سخنرانی کردند و از ۴۸۰ جلد کتاب بازدید بعمل آمد.

روز سیام آبان جشن هفته کتاب در دبیرستان فردوسی تشکیل شد و آقایان منزوی و شیخ الاسلامی رئیس و دبیر دبیرستان و رفیعی مدیر کتابخانه عمومی سخنرانی کردند و ۱۵۰ جلد کتاب به معرض نمایش گذاشته شد.

تشکیل جلسات چندروز مذکور بمناسبت کتاب و سخنرانیهای جامع و مفید نشانه میل و علاقه ای بود که کلیه افراد نسبت به کتاب از خود ظاهر ساختند.

۸- آبیاده

۱- در سالن کتابخانه آموزش و پرورش نمایشگاه مرکزی کتاب تشکیل شد

و عامه مردم از نمونه‌هایی که ترتیب داده شده بود بازدید کردند .
 کتابخانه‌های جدیدی در دبیرستانهای نظام وفا - امام جمعه و چند مدرسه دیگر افتتاح شد .
 کتابخانه های شخصی چندتن از معارف در محلهای مناسب بمعرض نمایش گذارده شد .
 وسیله پروژکتورهای موجود در اداره آموزش و پرورش فیلمهای مناسبی در تالار اجتماعات نمایش داده شد .
 وسیله شهرداری چندین شعار پارچه‌ای در نقاط مختلف شهر نصب گردید .
 کتابفروشان محل در هفته کتاب در بهای کتابها تخفیف دادند .
 در آموزشگاهها وسیله دبیران و آموزگاران در ساعات درس فارسی درباره اهمیت کتاب بحث و مذاکره شد و کلاسها بمناسبت هفته کتاب تزیین گردید .

۹ - شهرستان فیروز

۱- در تمام واحدهای فرهنگی (آموزشگاههای شهر، حومه و نمایندگان گیمهای بخش آموزش و پرورش آباده و پشتکوه) تابع این شهرستان با توجه به امکانات موجود، نسبت به تشکیل کمیسیون عمومی هفته کتاب اقداماتی بعمل آمد.
 با کمک و مساعدت فرمانداری و شهرداری با راهنمایی مسؤول نگارش اداره شعارهای پارچه‌ای تهیه و در معابر عمومی و نقاط پرجمعیت نصب شد .
 از کلیه رؤسای آموزشگاههای شهر و کلیه رؤسای دولتی، لشکری و کشوری و عموم معتمدین و محترمین و افراد صاحب نظر و صاحب قلم و بصیر و مطلع به منظور شرکت در نمایشی که از طرف دایره نگارش ترتیب داده شده بود دعوت گردید .
 در این نمایش پس از نواختن سرود شاهنشاهی و اعلام برنامه سخنرانی جالبی مبنی بر بزرگداشت هفته کتاب و اهمیت کتاب و کتابخانه و نقش مهمی که در تنویر افکار عمومی ایفا مینماید ایراد شد و مسؤول دایره نگارش مطالب جامعی از اقدامات معموله

و نتایج حاصله و همچنین مقایسه تمدن اصیل ایران با تمدن سایر ملل و گام‌های بزرگی که متعاقب برنامه انقلاب سفید و مقدس شاهنشاه آریامهر و اراده توانای شاهنشاه محبوب و عدالت گستر در راه مبارزه جهانی با بیسوادی و همچنین تأسیس کتابخانه معظم پهلوی برداشته شده بیان کرد. سپس رئیس شهربانی و مسؤول کمیسیون نمایشگاه اقداماتی را که در این مدت کوتاه بعمل آمد شرح داد. و پس از سخنرانی آقای سیدحسین علوی پیرامون کتاب و کتابخانه، برنامه جشن و نمایش بطرز جالبی اجرا گردید.

در پایان جشن آقای احمدقلی ضیغمی طی سخنرانی جامعی تمدن و فرهنگ اصیل ایرانی را ازدوره باستان تا سلطنت سردار بزرگ رضاشاه کبیرمنجی بزرگ ایران و همچنین اقدامات اساسی و انقلاب سفید و مقدس و همه جانبه‌ای که بدست توانای شاهنشاه آریامهر اجرا گردیده ایراد کرد. آنگاه نهدد قاپ‌دور نما که بمنظور بزرگداشت جشن فرخنده هفته کتاب تهیه شده بود بمنظور تجلیل بدرؤسای کمیته های اصلی و فرعی اهدا شد.

۱۶۲ مجلد کتاب بوسیله رؤسا و کارمندان ادارات دولتی و لشکری تحویل و ۱۳۹ مجلد کتاب از انتشارات دانشگاه به منظور بزرگداشت جشن هفته کتاب به دبیرستانهای احمد، شعله و نزهت این شهرستان تحویل گردید.

فصلهای مراسم هفته کتاب در استان هشتم

۱ - کرمان

۱- از صبح روز چهارشنبه ۲۴ آبان ماه چهار نمایشگاه کتاب در محله‌های کودکان استان کرمانیان، کتابخانه پارك عمومی شهر، کتابخانه صنعتی، سالن اجتماعات شیر و خورشید سرخ با همکاری مدیران کتابخانه‌ها و کتابفروشی‌ها و نمایندگان روزنامه‌های کیهان و اطلاعات برای مدت یک هفته تشکیل گردید و نمایشگاه‌های مزبور مورد استقبال کم نظیر شخصیت‌های علمی و رؤسای ادارات و علاقه‌مندان و اهالی محل و دانش -

گوشه‌ای از اجتماع بازدید کنندگان از نمایشگاه کتاب در سالن کودکان استان کرمانیان

آموزان و کارمندان قرار گرفت و در طول هفته کتاب قریب ۷ هزار نفر از نمایشگاه - های مزبور دیدن نمودند و نیز عده ای کتابهای مورد علاقه خود را از غرفه های کتاب فروشی با تخفیف ۲۰٪ خریداری کردند.

۲ - از طرف دبیران و آموزگاران ادبیات موضوع انشاء دانش آموزان به اهمیت کتاب و فواید مطالعه آن اختصاص داده شد و در کلیه آموزشگاهها مجالسی با حضور دانش آموزان و اولیای آنها تشکیل گردید و از طرف دبیران و آموزگاران درباره اهمیت کتاب مطالبی بیان شد.

۳ - در آموزشگاهها انجمن کتابخانه و مطالعه کتاب تشکیل شد و در آموزشگاههای فاقد کتابخانه، اقدام به تأسیس کتابخانه شد.

۴ - اداره کل آموزش و پرورش اقدام به تهیه شعارهای پارچه ای مناسب نموده و آنها را در خیابانها و معابر عمومی نصب کرد.

۵ - از طرف اداره اطلاعات و رادیو کرمان برنامه میزگرد با شرکت دو نفر

مدیر کل آموزش و پرورش استان هشتم وعده ای از شخصیت ها از نمایشگاه کتاب دیدن میکنند

از دیران و یک نفر از مطلعین بامر کتاب ترتیب داده شد و این بر نامه از رادیو کرمان پخش شد.

طبقات مختلف اهالی از نمایشگاه مرکزی کتاب در باغ ملی کرمان بازدید مینمایند

منظره دیگری از طبقات مختلف مردم هنگام بازدید نمایشگاه مرکزی کتاب در شهرستان کرمان

- ۶- در طول هفته کتاب اداره سمعی و بصری فیلم‌های مناسب بمعرض نمایش دانش‌آموزان قرارداد و همه دانش‌آموزان دبیرستان‌ها از فیلم‌ها دیدن نمودند .
- ۷- روزنامه‌های مجلی مقالاتی درباره اهمیت کتاب انتشار دادند و مراسم هفته کتاب را درج نمودند .

۲- همیرو جان

بمناسبت هفته کتاب نسبت به تشکیل جلسات و دعوت از مردم و نصب شعار - های مناسب و برقراری مجالس سخنرانی و استفاده از کلیه امکانات اقدامات مفیدی انجام گرفت .

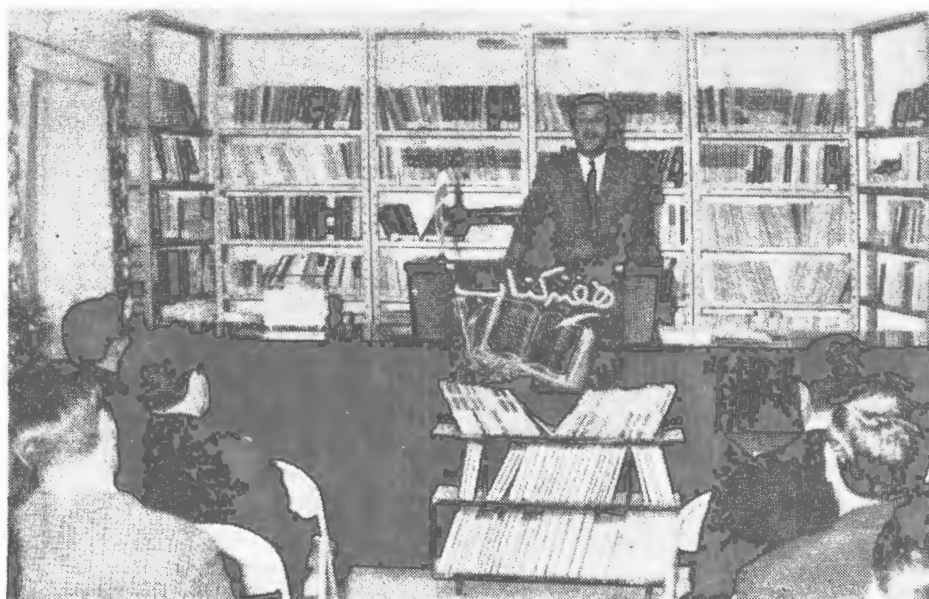
۳- رفسنجان

در هفته کتاب در کلیه دبیرستانها و دبستانهای این شهرستان ، در کتابخانه عمومی آموزش و پرورش مراسم جالبی اجرا گردید . ضمن انجام این مراسم وسیله

اجتماع دانش‌آموزان در یکی از دبیرستانهای رفسنجان

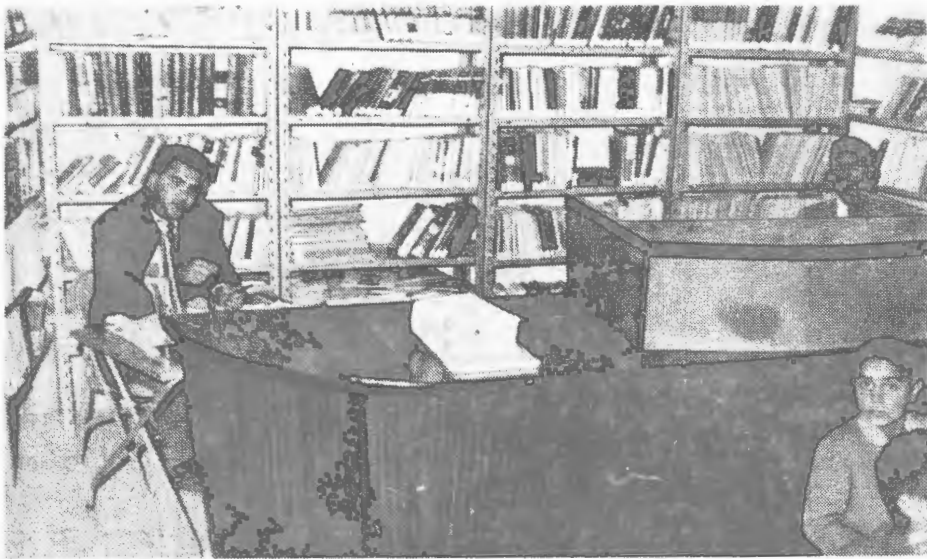
دانش آموزان، دبیران و رئیس آموزش و پرورش درباره کتاب و ارزش معنوی آن سخنرانی شد و در اجتماع کتابخانه، گروه کثیری از معتمدین و معارف شرکت نمودند،

سخنرانی آقای فرماندار رفسنجان بمناسبت جشن هفته کتاب

یکی از شعارهای مراسم هفته کتاب در شهرستان رفسنجان

نمایشگاه کتاب دریکی ازمدارس رفسنجان

و در طول هفته کتاب، گذشته از تأسیس نمایشگاه کتاب در مدارس مطالبی نیز بوسیله آموزگاران و دبیران در مورد اهمیت کتاب برای دانش آموزان صحبت شد و به منظور آشنائی بیشتر آنان به کتاب، کلیه دانش آموزان دسته دسته از کتابخانه مرکزی دیدن کردند و پوستر و شعارهای زیاد در معابر عمومی الصاق گردید .

در طول هفته کتاب تا آنجا که مقدور بود سعی گردید تا بادمونستر اسیون شاگردان همراه با شعارهای پارچه ای در معابر، توجه اهالی و دانش آموزان به سوی کتاب جلب گردد .

۴ چیرفت

بمنظور بزرگداشت مراسم هفته کتاب در دبیرستانهای امیرکبیر و ثریا نمایشگاهی از مجموع کتب مختلف ترتیب داده شد و سخنرانیهای سودمندی وسیله رؤسا و دبیران ادبیات دبیرستانها ایراد گردید و پوسترهای مختلفی در دبستانها و دبیرستانها و نقاط مختلف پرجمعیت شهر نصب شد و در عرض هفته کتاب در حدود پنجاهزار نفر

دانش آموز دبستانها و دبیرستانها و بیش از پنجهزار نفر از اهالی شهرستان جیرفت در مراسم هفته کتاب شرکت جستند .

۵ = شهرستان بم

- ۱- شعارهای مربوط به هفته کتاب در معابر عمومی نصب گردید.
- ۲- کتابهایی که بعضی از افراد نیکوکار شهر در مدت هفته کتاب اهدا کرده بودند در کتابخانه جدید آموزش و پرورش نگهداری گردید و مطالعه آن برای کلیه مردم آزاد شد.
- ۳ - وسیله آقایان دبیران دبیرستانها در مورد اهمیت کتاب و فواید مطالعه سخنان سودمندی ایراد گردید .

فعالتهای مراسم هفته کتاب در استان نهم

۱ = مشهد

بمناسبت آغاز هفته کتاب جلسه‌ای در تالار اتاق بازرگانی تشکیل شد. در این جلسه جمع زیادی از استادان دانشگاه، مدیران جراید و فرهنگیان و نمایندگان مطبوعات حضور داشتند. اتاقهای طبقه پائین ساختمان بازرگانی بوضع زیبائی تزئین شده بود و شعارهای زیادی درمورد کتاب و اهمیت آن به دیوار نصب شده بود. تعداد زیادی کتب نفیس که صاحبان کتابخانه‌های خصوصی بعنوان امانت در اختیار اداره آموزش و پرورش قرار داده بودند بطور زیبائی در

عده‌ای از شخصیت‌های خراسان از غرفه کتاب بمناسبت جشن هفته کتاب بازدید می‌نمایند

قفسه جای گرفته بود .

قبلا سلام شاهنشاهی نواخته شد سپس مدیر کل آموزش و پرورش خراسان گفتند : « بعد از انقلاب مقدس ششم بهمن که بدست رهبر توانا شاهنشاه آریامهر ایجاد شد اقدامات زیادی در شؤون مختلف اجتماعی کشور وملت ما بوجود آمد . از جمله در دستگاههای فرهنگی از نظر برنامه و تشکیلات تحولاتی روی داده که قسمت اعظم آن در آینده انجام خواهد شد . در دوسه ماه اخیر بعد از کنگره جهانی مبارزه با بیسوادی که بنیان گذار آن شاهنشاه آریامهر بودند دو اقدام مؤثر و مهم فرهنگی بوجود آمد که مبتکر آنها هم پیشوای ملت ایران و رهبر عالیقدر ما بودند . اول ایجاد دانشگاه بزرگ آریامهر است که انقلاب بزرگی در صنعت کشور و بسط اقتصاد ما از نظر آموزش و تقویت نیروی انسانی بوجود خواهد آورد و دیگر تأسیس کتابخانه بزرگ پهلوی است که بدون شك در بالا

مدیر کل خراسان به همراه عده ای از رجال و فرهنگیان از نمایشگاه مرکزی کتاب دیدن مینمایند

بردن سطح معلومات مردم و جمع آوری نسخ نفیس کتب ایرانی و خارجی تأثیر بسزا دارد .

امسال وزارت آموزش و پرورش به پیروی از منویات شاهنشاه آریامهر تسمیم گرفته است که هفته آخر آبان را بعنوان هفته کتاب اختصاص دهد و با همکاری وزارت فرهنگ و هنر مراسمی در سراسر کشور انجام دهد . از جمله این مراسم تشکیل نمایشگاه کتاب و توسعه کتابخانه‌ها و ایجاد کتابخانه‌های جدید و توجه به اهمیت کتاب و مطالعه بوسیله رادیو و جراید و نوشتن مقالات مفید می باشد . در خراسان و شهر مقدس مشهد از نظراینگه مهد فرهنگ و هنر و مرکز تمدن قدیم ایران بوده است و مردان با فضل و کمالی را در دامن خود پرورانده است جادارد که در این نهضت مقدس نیز پیشقدم باشد .

با وجود کتابخانه مجهز آستان قدس که نفیس ترین و ارزنده ترین کتابها را

استاندار خراسان با تفافعه‌ای از نمایشگاه کتاب دیدن میکنند

در اختیار دارد و به مناسبت هفته کتاب برای بازدید طبقات مختلف آماده شده است نیاز به تشکیل نمایشگاه دیگری نبود معذک کمیته اجرای طرح کتاب مصلحت میدانند که نمایشگاه دیگری نیز در این تالار که از لحاظ موقعیت در مرکز شهر قرار دارد تشکیل شود.

علاوه بر این نمایشگاه که در این ساعت بنام نامی شاهنشاه آریامهر گشایش می یابد نمایشگاه کتابخانه آستان قدس نیز از صبح امروز تشکیل شده است و تعداد زیادی از طبقات مختلف و دانش آموزان از آن بازدید خواهند کرد و دز طرف همین هفته کتابخانه دیگری از طرف سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ که دارای چهار هزار نفر عضو می باشد تشکیل خواهد شد و چون کتابخانه کودک متأسفانه در این شهر وجود نداشت بمناسبت هفته کتاب یک کتابخانه از طرف آقای بهادری معاون سابق اداره فرهنگ خراسان در محل دفتر خیریه فرح پهلوی تشکیل خواهد شد.

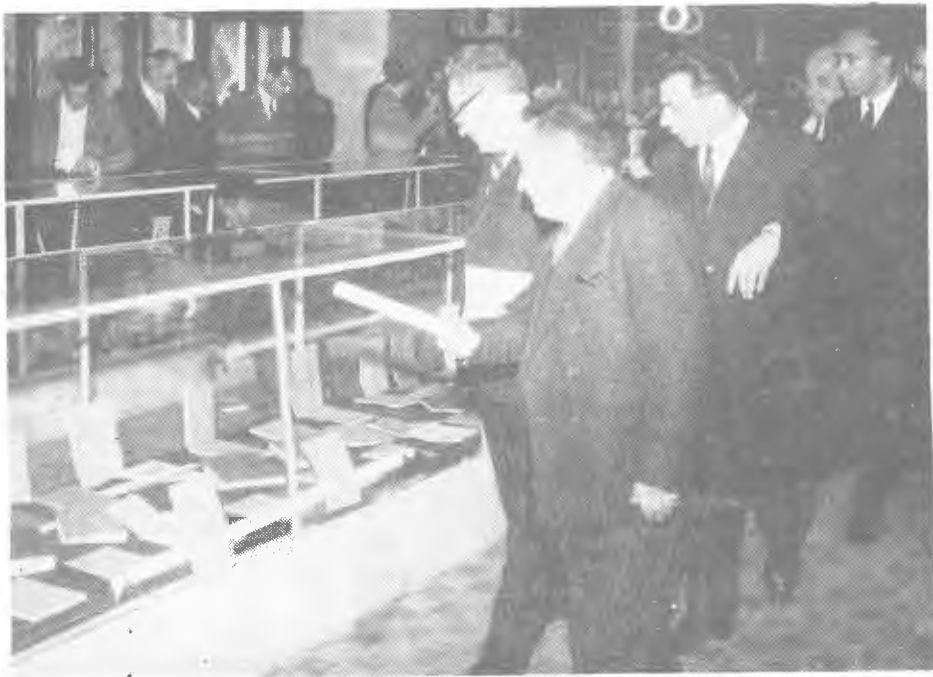
رجال و کلیه افراد شهرستان مشهد با اشتیاق فراوان از غرفه های نمایشگاه مرکزی کتاب دیدن مینمایند

مقداری از کتابهای مفید و فهرستی از کتابهایی که مطالعه آنها برای عموم ضروری میباشد از طرف سازمان شیروخورشید تهیه شده و قرار است این کتابها بطور سیار به مدارس سپاه دانش برده شود تا در مدت معینی در تمام مدارس بتوانند از آن استفاده نمایند.

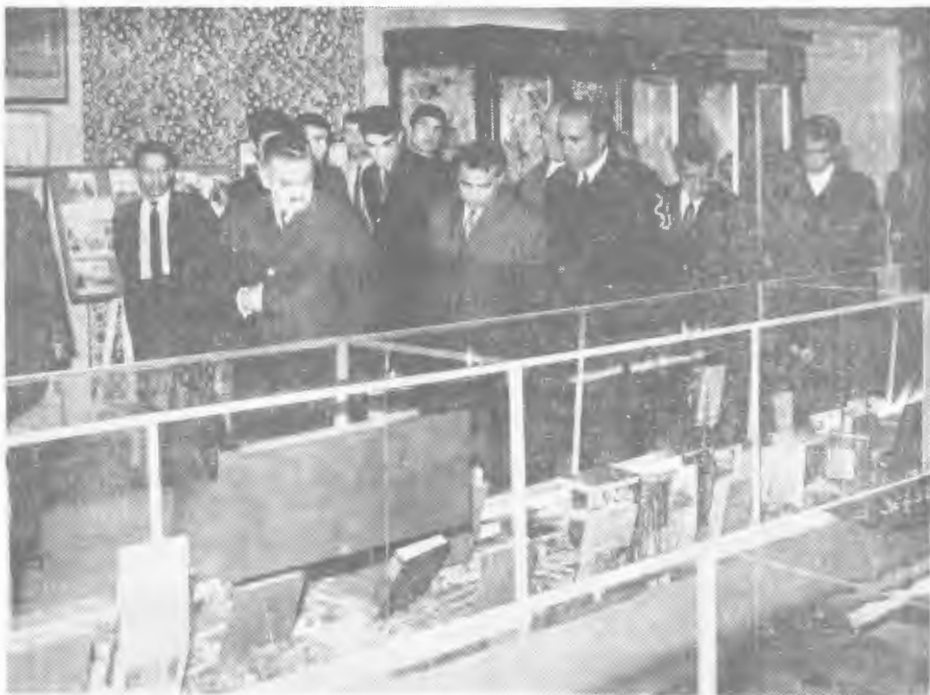
در خاتمه اینجانب از طرف اداره کل آموزش و پرورش لازم میدانم از کلیه خانمها و آقایانی که در این مراسم همکاری کرده اند سپاسگزاری کنم. «
سپس آقای فتوحی رئیس ثبت خراسان نسخه‌هایی از کلام الله مجید را که با سبک زیبایی چاپ شده بود به مدعویین دادند.

آقای کاوسی قطعه شعری را از مرحوم ملک الشعرای بهار در مورد کتاب و اهمیت آن قرائت کردند.

آقای گلشن آزادی مدیر روزنامه آزادی بیانات مبسوطی درباره کتاب و اهمیت آن ایراد نمودند و گفتند: کتاب تأثیر مهمی در زندگی بشر دارد و معارف

غرفه‌های نمایشگاه مرکزی کتاب مورد توجه کلیه مدعویین قرار گرفت

تیمسار سپهبد باهما نقلیج استاندار خراسان از نمایشگاه کتاب بازدید مینمایند

نمایشگاه کتاب یکی از دبیرستانهای مشهد (دبیرستان ارض اقدس) مورد بازدید استاندار خراسان قرار گرفت

و ترقیات بشر مرهون کتاب است که متأسفانه قبلاً توجهی به آن نشده است . امید است با تأسیس کتابخانه بزرگ پهلوی کلیه علاقه‌مندان بتوانند از این اقدام مفید بر خوردار شوند و دانشمندان نیز آثار ارزنده خود را عرضه دارند . آنچه مسلم است تأثیر اقدام مفید شاهنشاه در آینده آشکار خواهد شد . سپس نمایشگاه بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح شد وعده زیادی از طبقات مختلف از قفسه‌های کتاب که با طرز زیبایی چیده شده بود بازدید کردند .

۲ = پیچ‌نورد

در طول مدت هفته کتاب جمعی از اهالی شهر و دانش‌آموزان از کتابخانه عمومی شهر بازدید کردند . در جشنی که بمناسبت هفته کتاب ترتیب یافت سخنرانی جامعی پیرامون فواید کتاب و کتابخوانی ایراد گردید . در هفته کتاب موضوع انشاء دانش‌آموزان در دبیرستان و کلاسهای ۴ و ۵ و ۶ دبستان، کتاب و ارزش واقعی آن بود . کتابخانه‌های موجود در دبیرستانها چندانکه مقدور بود توسعه یافت . در آموزشگاه‌هایی که فاقد کتابخانه بود کتابخانه تشکیل شد . در سالن سخنرانی اداره آموزش و پرورش نمایشگاه مجملی از کتاب ترتیب یافت . کتابفروشا در بهای کتاب تخفیف کلی دادند .

۳ = نیشابور

در چهار نقطه شهر و سه دبیرستان و دو سینما و مسجد جامع نمایشگاه کتاب تشکیل شد و مردم و دانش‌آموزان طبق برنامه منظم از این نمایشگاهها بازدید کردند .

چندین شعار پارچه‌ای در خیابان شهر نصب گردید .
 کتابفروشیها در بهای کتاب تخفیف کلی منظور نمودند .
 سی نفر از دانش آموزان تعدادی کتاب با تخفیف مناسب برای فروش به
 ادارات عرضه داشتند .
 آخرین شب هفته کتاب مجلس جشنی به مناسبت قدردانی از کسانی که
 صمیمانه در این امر مهم همکاری کرده اند ترتیب داده شد .

۴ - شیروان

۱ - پوسترها و شعارهای مختلف در سالن آموزشگاهها و کلاسها نصب
 گردید .
 ۲ - رؤسای دبیرستانها و دبستانها - دبیران و آموزگاران در کلاسها
 پیرامون کتاب برای دانش آموزان بیاناتی در خور فهم آنان ایراد کردند .
 در ساعات درس انشاء در کلاسها راجع به اهمیت کتاب و طریقه مطالعه
 بحثهای سودمندی شد .
 نمایشگاه کتاب در سالن ۲۵ شهریور بوسیله دو کمیته از دانش آموزان
 دبیرستانهای رازی و ششم بهمن تشکیل گردید .
 عده زیادی از دانش آموزان و اولیای آنها از نمایشگاه بازدید کردند .

۵ - شهرستان طبس

برای هفته کتاب شعرا مناسبی انتخاب و محلهایی برای نمایشگاه تعیین شد .
 تا صبح روز ۲۴/۸/۴۴ متجاوز از ۳۵۳ مجلد کتاب از طرف افراد بعنوان هدیه و
 ۱۴۰ مجلد بعنوان امانت در اختیار هیأت مدیره نمایشگاه اداره آموزش و پرورش
 و کتابخانه و قرائتخانه عمومی - و جمعاً ۲۳۵ مجلد کتاب بطور امانت برای نمایش
 در محل بانک ملی که نمایشگاه شماره ۳ نامیده شد قرار گرفت . در محل تالار

نمایشگاه کتابهای مختلفه در شهرستان طبس مورد بازدید کلیه طبقات قرار گرفت

اداره آموزش و پرورش تعداد ۹۱۱ مجلد کتاب امانتی واهدائی و در قرائتخانه و کتابخانه عمومی جمعاً ۹۱۰ مجلد و بطور کلی جمعاً ۲۱۸۱ مجلد کتاب در معرض تماشای بینندگان قرار گرفت .

در نمایشگاه شماره ۱ و ۲ تعداد جالبی از عکسهای مربوط به خانواده جلیل سلطنتی بهمرآه تمثال شاهنشاه آریامهر و شهبانو و والا حضرت ولیعهد و نیز عکسهای مربوط به مسابقات ورزشی و همچنین نمونههای خطی زیبا ، از قرآن مجید بخط حضرت امام رضا علیه السلام و نشریات مذهبی دیگر در معرض نمایش گذاشته شد . یک دوره عکسهای جالب مربوط به جانورشناسی و گیاه شناسی که هر یک خود کتابی را شامل است مورد استفاده طبقات مختلف بخصوص دانش آموزان قرار گرفت . رویهمرفته ۲۱۰۰ نفر از کلیه طبقات مردم از این سه نمایشگاه بازدید نمودند .

در دفتر یادبودی که در اختیار بازدید کنندگان قرار داشت بمیل خود و با سلیقه خاص یادداشتهایی نمودند و عموماً از تشکیل نمایشگاه هفته کتاب بمفهوم

واقعی کتاب پی بردند .

از وجود آقایان دبیران ادبیات برای سخنرانی در مجامع عمومی بمناسبت هفته کتاب استفاده بسیار شد . جمعاً پنج جلسه سخنرانی دایر گردید .

برای نویسنده بهترین انشاء راجع به کتاب در دبیرستانها و دبستانها بطور جدا گانه جایزه تعیین شد . حسابی از طرف کمیته فرعی مالی در بانک ملی باز گردید تا کسانی که می خواهند مبلغی برای تهیه کتاب بپردازند به آن شماره بپردازند . روز ۴۲/۸/۳۰ که مصادف با مبعث حضرت رسول اکرم بود ، آخرین جلسه اعضای کمیسیون هفته کتاب در تالار اداره آموزش و پرورش تشکیل شد ابتدا آقای فریدون تقی زاده دبیر دبیرستان مطالبی پیرامون کتاب ایراد داشت سپس دو جعبه مخصوص کتابخانه سیار که برای استفاده راهنمای تعلیماتی سپاه دانش در روستاها تهیه شده بود توسط آقای رضائی فرماندار به آقای محمد اسمعیلی راهنمای تعلیماتی سپاه دانش تسلیم گردید .

روسای ادارات شهرستان طبس نمایشگاه کتاب را مورد بازدید قرار میدهند

مراسم هفته کتاب در شهر طبرس با دعا به ذات اقدس شهرباری شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنتی پایان یافت .

۶- سخنرانی

در مدت هفته کتاب تعداد کتب سودمند از افراد خیر و متمکن جمع آوری و در تمام آموزشگاهها کتابخانه تأسیس شد .

در دبیرستان شهر قرائتخانه عمومی تشکیل یافت .

در بسیاری از آموزشگاهها روزنامه‌های دیواری منتشر شد . کلیه مطالب آنها در مورد اهمیت کتاب بود .

جلسات متعدد سخنرانی در کلیه مدارس تشکیل یافت و از طرف آقایان دبیران و آموزگاران راجع به کتاب و فواید آن سخنرانی شد .

در مدت هفته کتاب در کلیه مدارس موضوع انشاء به بحث و سخنرانی در مورد اهمیت کتاب اختصاص یافت .

در مدارس بمناسبت هفته کتاب مجالس سرور و شادمانی و نمایش ترتیب داده شد .

در مورد اهمیت کتاب در محلهای عمومی و آموزشگاهها شعارهای مفیدی نصب شد .

آثار پراکنده نویسندگان و شاعران قدیم شهرستان مانند شیخ آذری و عارف اسفراین جمع آوری تا بصورت کتاب در دسترس عموم قرار گیرد .

تعدادی کتب دبستانی و دبیرستانی از افراد متمکن خیر تهیه و بین دانش آموزان توزیع شد .

۷- تربیت حیدریه

در تمام مدت هفته کتاب علاوه بر ساعات رسمی ، ظهرها و روزهای تعطیل

کتابخانه‌ها دایر بود. شعارهای مخصوص هفته کتاب تهیه و برای تشویق عموم توزیع شد.

به کتابفروشیها توصیه شد در مدت هفته کتاب حتی الامکان کتابها را ارزان‌تر بفروشند.

مسابقهٔ مشاعره بین کسانی که تمام شبهای هفته کتاب به کتابخانه مراجعه میکردند ترتیب داده شد.

۸ - دره گز

در اکثر آموزشگاههایی که فاقد کتابخانه بود با همت کارکنان و اولیای دانش‌آموزان اقدام به تشکیل کتابخانه آموزشگاه گردید.

شعارهایی که به مناسبت هفته کتاب تهیه شده بود در کلیهٔ خیابانها مرکزی شهر و آموزشگاهها نصب گردید.

کلیهٔ کلاسهای درس بنحوشایسته‌ای تزیین شد.

معلمان رشته‌ادی در مورد اهمیت کتاب و ارزش آن برای دانش‌آموزان سخن رانیهای مفیدی ایراد کردند.

در کلیهٔ آموزشگاههایی که کتابخانه وجود داشت نمایشگاه کتاب تشکیل شد.

بمنظور روشن کردن اذهان مردم و جاوید ساختن خاطرات با ارزش کتاب، شعارهایی در تمام مدت هفته کتاب بوسیلهٔ بلندگوها پخش گردید.

۹ - سمیروار

در کلیهٔ کلاسهای دبستانی و دبیرستانی ساعات انشاء اختصاص به اهمیت و ارزش

کتاب داده شد و بهترین مقالات در حضور کلیهٔ دانش‌آموزان قرائت گردید.

به تهیه کنندگان بهترین انشاء جوایز مناسبی وسیلهٔ روسای آموزشگاهها اهدا گردید.

از طرف انجمنهای ادبی دبیرستانها و دبستانها نشریه‌های دیواری زیبایی در باره کتاب و ارزش آن منتشر گردید.

اولیای دانش‌آموزان از کتابخانه‌های آموزشگاهها بازدید و دانش‌آموزان را بخواندن کتاب تشویق و ترغیب نمودند.

از دانش‌آموزان خواسته شد تا کتابهای مفیدی را بدقت مطالعه کنند و خلاصه آن را در ساعات انشاء کتفرانس دهند.

در اغلب آموزشگاهها یکی از کلاسها به کتابخانه اختصاص داده شد و برای مطالعه آماده گردید و همین امر سبب گردید تا اولیای دانش‌آموزان تعدادی کتاب به کتابخانه اهدا نمایند. آقایان دبیران و آموزگاران هر آموزشگاه نیز در این امر شرکت داشتند.

انجمنهای خانه و مدرسه اغلب آموزشگاهها در هفته کتاب تشکیل شد و از طرف اعضای مربوط کمکهای قابل توجهی برای توسعه کتابخانه آموزشگاه بعمل آمد. وسیله اداره آموزش و پرورش شعارهای آموزنده‌ای مربوط به اهمیت کتاب بتعداد دو هزار برگ و شامل ۲۱ شعار روی کاغذ گلاس چاپ شد و به کلیه آموزشگاهها و کتابخانه‌ها و ادارات دولتی فرستاده شد و تعدادی از آن در اماکن عمومی نصب گردید.

ضمناً تعدادی از آن شعارها در اختیار مربیان خط قرار داده شد و سرمشق دانش‌آموزان در ساعات خط قرار گرفت.

کتابخانه‌های رضاشاه کبیر - اوقاف - دبیرستان اسرار - قاضی زاده - مرکز سمعی و بصری بطرز زیبایی تزین شد و عده زیادی از اهالی، در هفته کتاب از نمایشگاههای کتاب در محلهای مذکور دیدن کردند.

مقدمات احداث یک ساختمان جدید برای کتابخانه عمومی وسیله کمکهای فرهنگ و مردم در مکانی مناسب بعمل آمد.

نظر به اینکه برای احداث محلی جهت تمرکز کتابها احتیاج بدقت زیادی

بود بنابراین اداره آموزش و پرورش بلافاصله در محل پاساژ هادی واقع در مرکز شهر يك سالن و چند اتاق در اختیار گرفت که مورد استفاده عموم واقع شود .

طی دعوتی که از مدیران کتابفروشیها بعمل آمد کلیه کتابفروشیها ضمن چراغانی و تزئین مغازههای خود در هفته کتاب در بهای کتابها تخفیف کلی دادند و مردم از این امر استقبال کردند .

کمیته هفته کتاب به انجمن حمایت زندانیان اعلام کرد که آماده است کتابهای مفید در اختیار زندانیان قرار دهد و مقدمات احداث کتابخانهای را در داخل زندان فراهم نماید .

مربیان و اعضای سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ در مراسم هفته کتاب شرکت کردند و ضمن اهدای کتابهایی به کتابخانهها ، دانش آموزان را وسیله بلند گو ، و دادن شعارهایی بخواندن کتاب تشویق کردند .

در سینماهای شهرستان شعارهای آموزنده ای مربوط به اهمیت و ارزش کتاب در معرض دید کلیه عموم قرار داده شد .

۱ - شهرستان فردوس

در کلیه آموزشگاههای این منطقه برای جشن هفته کتاب مراسمی برگزار گردید و با ایراد سخنرانیها و نصب شعارهای مناسب دانش آموزان و افراد باسواد محل به ارزش واقعی کتاب و بخواندن آن تشویق و ترغیب شدند و با تبادل نظرهایی که به مدیران آموزشگاهها و افراد بصیر بعمل آمدهفت آموزشگاه برای تشکیل کتابخانه مناسب تشخیص داده شد و مراسم با شکوهی با حضور عده کثیری از فرهنگیان و اولیاء دانش آموزان و فرهنگ دوستان برگزار و تعدادی کتاب و مبالغ قابل ملاحظه ای وجه نقد جمع آوری شد و مقرر گردید بتدریج از محل اماناتی که وسیله افراد خیر جمع آوری خواهد شد نسبت به خرید کتابهای مفید و تهیه قفسه های مناسب برای کتابخانه های این شهرستان اقدام عاجلی معمول شود ضمناً

اداره آموزش و پرورش شهرستان فردوس تعداد ۱۲۰ جلد کتاب از محل اعتبارات عمومی خریداری و پس از تعیین سهمیه، آنها را وسیلهٔ مسؤول امور نگارش بین کتابخانه‌های آموزشگاهها تقسیم نمود.

۱۱ = کلاسها

در آموزشگاهها نمایش کتاب تشکیل گردید .
آموزشگاههایی که کتابخانه نداشت کتابخانه دایر گشت .
در کلاسهای مختلف دبستانها کتابخانه مخصوص هر کلاس تشکیل گردید.
کتابفروشیهای این شهرستان به مدت یک هفته با توصیهٔ این اداره در نرخ فروش کتب خود تخفیف دادند .
شعارهای مناسب و روزنامه‌های دیواری بمناسبت هفتهٔ کتاب در آموزشگاهها تهیه و نصب گردید .
جلسات سخنرانی بدین منظور تشکیل شد .
دانش آموزان هر روز علاوه بر ساعات درس وقتشان را در مدرسه به مطالعه آزاد می گذراندند .
موضوع توجه و بزرگداشت کتاب و ترغیب محصلین به مطالعه در جلسات شوراهای آموزشگاهها مطرح و مورد بحث قرار گرفت .

۱۲ = تربیت جامع

مبلغی پول جهت خرید کتاب جمع آوری شد .
به مناسبت هفتهٔ کتاب بولتن و روزنامه‌های دیواری کلیهٔ آموزشگاهها انتشار یافت و بساختن و بنای کتابخانه عمومی اقدام شد .
به مناسبت هفتهٔ کتاب در محلهای مناسب شعارهایی الصاق گردید .

۱۳ - گناباد

در کلیه نمایندگیهای بخش بجستان و کاخک و بیدخت و همچنین دبیرستانهایی که امکانات بیشتری از نظر کتاب و کتابخانه در اختیار داشتند جشنهای مفصل و جالبی برگزار و نمایشگاه کتاب تشکیل شد و عده زیادی از آن دیدن کردند .

در دبستانها و دبیرستانها بمناسبت هفته کتاب کلاسهای درس تزئین و شعارهای مناسبی به دیوارها نصب گردید .

نمایشگاه مرکزی کتاب در محل کتابخانه عمومی گناباد با کمک کتابفروشیهای شهر تشکیل شد و عده زیادی از آن دیدن کردند .

به منظور علاقمندی بیشتر دانش آموزان به مطالعه کتب سودمند ترتیبی داده شد که کلیه آنان از نمایشگاه مرکزی بازدید کنند .

شعارها و پسترهای مناسب بین مدارس توزیع و چند نمونه نیز در معابر عمومی الصاق گردید .

در خلال هفته کتاب کمیته تبلیغات بوسیله جیب و بلندگو موضوع را به اطلاع عموم اهالی میرسانید .

در کلیه مدارس در طول هفته کتاب جلسات سخنرانی تشکیل و درباره اهمیت کتاب و فایده مطالعه وسیله آقایان آموزگاران و دبیران مطالب سودمندی برای دانش آموزان ایراد شد .

در دبستانهای سپاه دانش نیز هفته کتاب با شور و هیجان برگزار و سخنرانیهایی در این زمینه وسیله سپاهیان دانش برای افراد روستاها در محلهای عمومی بیان گردید . طبق قرار قبلی کتابفروشیهای شهر بهای کتب خود را استثنائاً در خلال هفته کتاب تخفیف دادند .

فعالتهای مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان دهم

۱ - اصفهان

۱ - برنامه هفته کتاب در طی جلساتی که با حضور جمعی از اساتید دانشگاه، فضلا، نویسندگان، فرهنگیان، مدیران جراید و کتابفروشیها تشکیل گردید

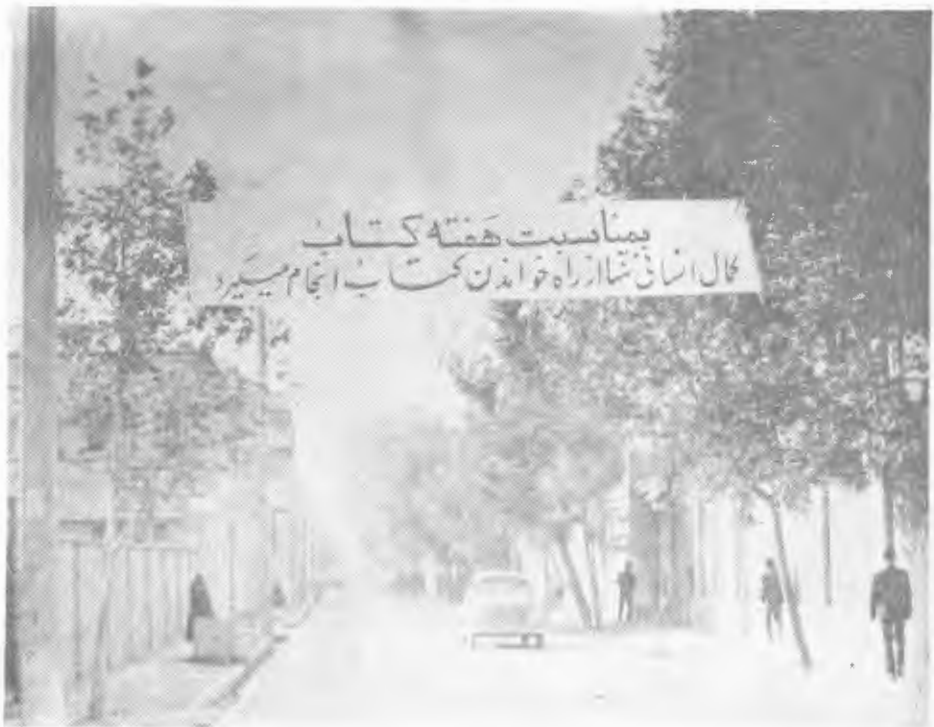

کفالت استانداری استان اصفهان کتابخانه مرکزی تربیت معلم دختران را بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح مینمایند

و نسبت با انتخاب اعضای کمیته مرکزی و کمیته‌های فرعی اقدام و برنامه کار تنظیم و برای اجرا به مسؤولان آن، داده شد.

۲ - قبل از روز ۲۴ آبان سردر کتابخانه‌ها و کتابفروشی‌های شهر تزئین و چراغانی شد. تعدادی شعارهای پارچه‌ای تهیه و در خیابانهای مهم و بزرگ شهر نصب گردید. همچنین تعداد زیادی پستر و شعارهای چاپی نیز تهیه گردید و قبلاً وسیله اکیپ پیمانه‌نگان پوسترها در ویتترین و شعارها در اختیار عموم مردم گذاشته شد.

۳ - برای اجرای برنامه‌های رادیویی شعارها و گفتارهای مناسبی تهیه و از روز ۲۴ آبانماه به مدت یک هفته در برنامه‌های رادیویی کودک، جوانان و کارگران پخش گردید. همچنین چند مصاحبه رادیویی درباره شناسائی و معرفی کتاب با مؤلفان انجام گرفت و مقالات مفیدی در این زمینه در جراید شهرستان

یکی از شعارهای مربوط به هفته کتاب در شهرستان اصفهان

بیچاپ رسید .

۴ - از روز ۲۴ آبانماه به مدت یک هفته مدیران کتابفروشی ها کتب سودمند خود را با بهای سی درصد تخفیف در اختیار علاقه‌مندان گذاردند .

۵ - طبق برنامه تنظیمی ساعت ۵ بعدازظهر روز ۲۴ آبان مراسمی در سالن مرکز تربیت معلم دختران برگزار شد، درین مراسم کفالت استانداری و جمعی از آقایان رؤسای ادارات دولتی و انتظامی و عده‌ای از اساتید دانشگاه ، فضلا ، نویسندگان ، شعرا ، فرهنگیان ، مدیران و نمایندگان جراید و کتابفروشان با بانوانشان طبق دعوت حضور به‌م‌رسانیدند . پس از نواختن سلام شاهنشاهی آقای مدیر کل آموزش و پرورش استان اصفهان به حضار خیر مقدم گفت و پیرامون توجهات شاهنشاه آریامهر در پیشرفت و گسترش فرهنگ و ایجاد کتابخانه بزرگ پهلوی و همچنین توجه مسئولان آموزش و پرورش و اولیاء اطفال در تشویق و

نمونه‌ای از شعارهای هفته کتاب در خیابانهای شهر اصفهان

تربیت دانش آموزان و جوانان به مطالعه کتب سودمند مطالبی ایراد نمود . پس از آنکه از طرف دبیر کمیته گزارش اقدامات کمیته ها برای اجرای برنامه های کتاب هفته داده شد رئیس کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم مطالبی پیرامون کتاب بیان داشته و آمارهای جالبی درین باره باطالع حضار رسانید بعداً رئیس بانک بیمه اصفهان که از شعرای بنام هستند اشعاری را که خود درباره کتاب سروده بودند شخصاً قرائت نمودند در پایان این مراسم مدعوین ابتدا از نمایشگاه کتاب دیدن نموده و سپس بنام نامی شاهنشاه آریامهر کتابخانه جدید مرکز تربیت معلم دختران افتتاح گردید .

۶ - عصر روز ۲۵ آبانماه بنا به دعوت مدیر کل آموزش و پرورش جمع زیادی از طبقات مختلف مردم در محل کتابخانه فرهنگ حضور یافتند و به مدت دو ساعت از نمایشگاه کتاب که بطرز جالبی ترتیب داده شده بود دیدن نمودند .

طبقات مختلف مردم اصفهان از نمایشگاه کتاب بازدید میکنند

۷ - عصر روز ۲۴ آبان ماه بازدید از نمایشگاه کتاب در محل دبیرستان ادب انجام گرفت درین مراسم ابتدا سلام شاهنشاهی نواختند سپس رئیس دبیرستان تاریخچه‌ای از زمان اختراع چاپ و نشر کتب علمی و پیشرفتهائی که در قرن اخیر نصیب عالم بشریت شده است ایراد کرد.

۸ - ساعت ۵ بعد از ظهر روز ۲۷ آبان ساختمان و کتابخانه جدید دبیرستان سعدی که بنام ۲۵ شهریور نامگذاری شده بود طی مراسمی افتتاح شد. در آغاز سلام شاهنشاهی نواختند سپس یکی از دبیران پیرامون نقشی که کفایای سودمند در تهذیب اخلاق دارد بیاناتی ایراد نمود سپس یکی از دانش آموزان اشعاری را که یکی از شعرای اصفهان بمناسبت هفته کتاب سروده بود قرائت نمود. سپس نمایش سپاهی دانش که نشان دهنده توجهات مخصوص شاهنشاه آریامهر در تعمیم و گسترش فرهنگ روستاها و باسواد شدن روستائیان بود اجرا گردید و در پایان این مراسم

منظره‌ای از نمایشگاه هفته کتاب در کتابخانه فرهنگ اصفهان

بنام‌باهی شاهنشاه کتابخانه دبیرستان افتتاح شد . ساختمان کتابخانه این دبیرستان یکی از بهترین و مجهزترین کتابخانه‌هایی است که در مدارس شهر بنا شده است .

۹ - طبق برنامه تنظیمی از نمایشگاههای کتاب که در نقاط مختلف شهر و آموزشگاهها تشکیل شده بود به مدت یک هفته طبقات مختلف مردم و دانش‌آموزان دیدن نمودند .

۱۰ - گزارشهایی که از دبیرستانها و دبستانها رسیده حاکی است که به مناسبت هفته کتاب مراسمی نیز در آموزشگاهها برگزار شد و از طرف دانش‌آموزان و اولیای آنان کتب سودمند و مفیدی بکتابخانه‌های مدارس اهدا شده است .

۱۱ - بمناسبت هفته کتاب از طرف آقای مسعود رئیس شورای فرهنگ اصفهان در حدود سیصد جلد کتاب بکتابخانه فرهنگ اهدا گردید .

۲ - نائین

نمایشگاه کتاب تشکیل شد وعده زیادی از آن دیدن کردند .

در کلیه آموزشگاهها بمنظور بزرگداشت هفته کتاب مراسمی برگزار گردید همچنین در همه مدارس به تناسب امکانات کتابخانه‌هایی تشکیل شد .

۳ - نجف آباد

کتابخانه‌هایی در دبستانهای فردوسی ، منوچهری و خواجه‌نصیر ایجاد شد .

به مدت یک هفته برای دانش‌آموزان مدارس نمایشگاهمرکزی کتاب برای کودکان و نوجوانان تشکیل یافت تصدی نمایشگاه به عهده آقای ضیائی رئیس دبستان شیخ بهائی بود .

نمایشگاه کتاب در همه دبیرستانهای شهر ترتیب یافت ، این نمایشگاهها بصورت زیبایی تزئین یافته بود .

در طول مدت هفته کتاب موضوع انشاء شاگردان دبیرستانها و دبستانها

اهمیت کتاب - فوائد مطالعه و موضوعاتی مشابه آن بود .
 ۲۰۰ مجلد کتاب وسیله آقای حاجتی راهنمای تعلیماتی و مدیر دایره سپاه
 دانش این حوزه بمنظور مطالعه مراجعان به کتابخانه مرکزی واگذار شد و کتابهای
 مورد نیاز کودکان و جوانان وسیله متصدی نمایشگاه صورت برداری شد .
 پستریهای مناسب بین دبستانها و دبیرستانها توزیع گردید .

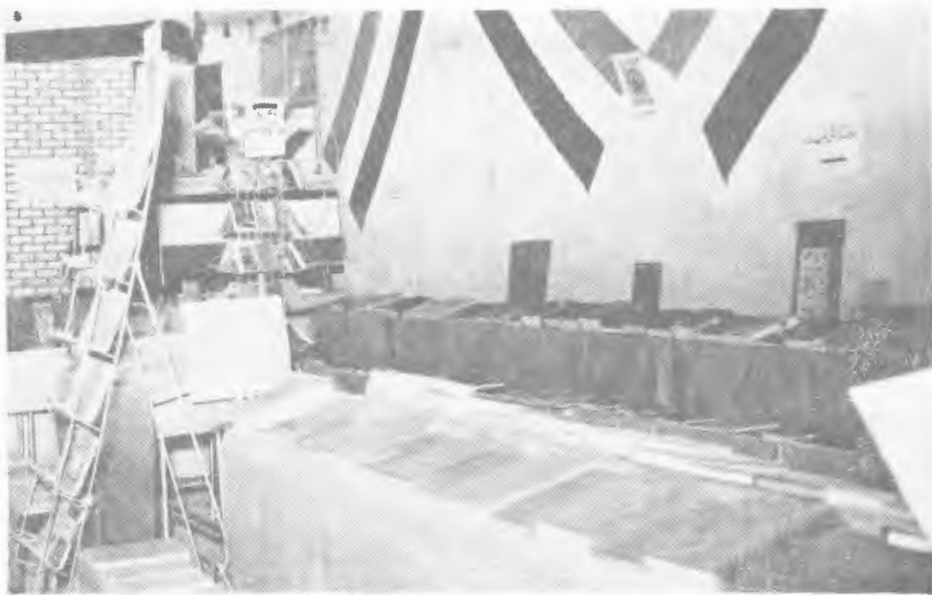
۴ = شهرضا

چندین شعار پارچه‌ای به وسیله اداره شهرداری تهیه و در محلهای مناسب نصب
 گردید .

طی مراسم جشن هفته کتاب نمایشگاه کتاب افتتاح یافت .
 فیلم کتابخانه کنکره نمایش داده شد .
 در آموزشگاهها نمایشگاه کتاب تشکیل و شعارهایی در کلاسها نصب گردید .
 معلمان مربوط ادبیات در مورد ارزش کتاب برای دانش آموزان سخنرانی

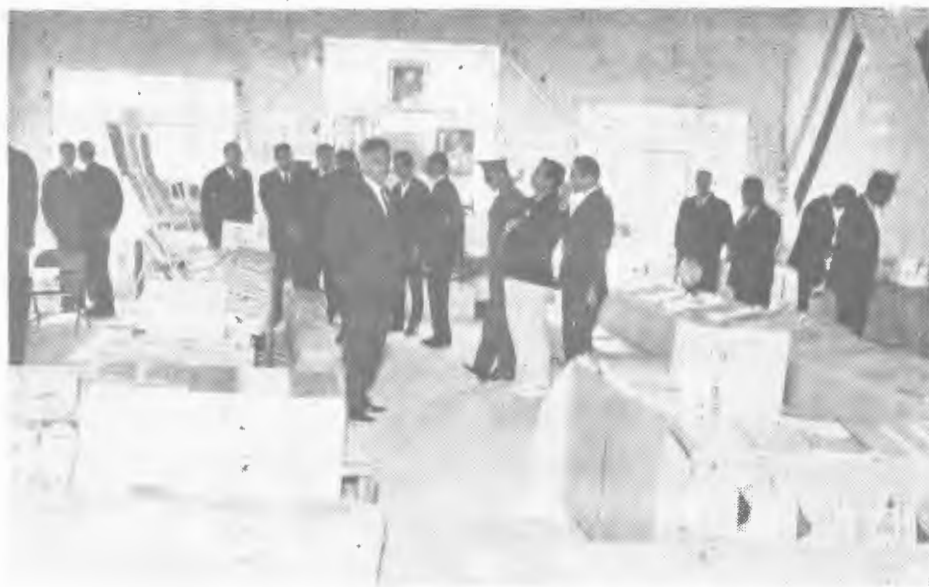
آقای فرماندار شهرضا نمایشگاه کتاب را افتتاح مینمایند

گوشه ای از نمایشگاه کتاب در شهرضا

منظره دیگری از غرفه های کتاب در شهرضا

طبقات مختلف مردم از نمایشگاه مرکزی کتاب در شهرضا دیدن مینمایند

نمودند و طبق برنامه معین کلیه دانش آموزان دبستانها و دبیرستانهای پسرانه و دخترانه از نمایشگاه کتاب بازدید بعمل آوردند. روز اول آذر جشن پایان هفته کتاب در تالار دبیرستان سپهر تشکیل و به برندگان مقاله هفته کتاب جایزه داده شد.

۵ - نظمن

در هفته کتاب بنحو شایسته‌ای توجه دانش آموزان و سایر طبقات مردم نسبت به شناسائی و اهمیت کتاب و ارزش و فایده مطالعه جلب گردید، همچنین پسترهای مناسب در کلیه معابر عمومی و ادارات دولتی و مدارس الصاق شد.

فعالیهای مراسم هفته کتاب در استان یازدهم (سیستان و بلوچستان)

۱ - زاهدان

روز دوشنبه ۴۴/۸/۲۴ مراسم اولین روز هفته کتاب در تالار فرهنگ زاهدان باشکوه فراوانی تشکیل گردید . در این جلسه آقای صدرالدینی مدیر کل آموزش و پرورش استان بلوچستان و سیستان درباره اهمیت کتاب و فواید کتابخوانی مخصوصاً توجه شاهنشاه آریا مهر به موضوع کتاب و کتابخانه و تجلیل از کتابخانه بزرگ پهلوی وسعی و کوشش وزارت آموزش و پرورش در نظارت بتألیف و ترجمه و چاپ

آقای صدرالدینی مدیر کل آموزش و پرورش جلسه هفته کتاب را افتتاح مینمایند

کتابهای مفید و خواندنی برای نوسوآدان و نوجوانان بیاناتی ایراد کرد و جلسات سخنرانی هفته کتاب را بنام نامی اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر از طرف جناب آقای دکتر هادی هدایتی وزیر محترم آموزش و پرورش افتتاح کرد.

دورتالار ۲۳ غرفه مجلل کتابهای نفیس و خواندنی که بوسیله کمیسیون مربوط به هفته کتاب تعیین و از طرف آموزشگاهها و کتابخانههای عمومی و خصوصی شهر تهیه شده بود به چشم میخورد.

این نمایشگاه تا آخر روز یکشنبه سیام آبان برای بازدید عموم مخصوصاً دانش آموزان باز و همه روزه بعد از ظهرها بوسیله یک یا چند نفر از دبیران و استادان سخن سخنرانی بعمل می آمد.

برنامه روزانه هفته کتاب در شهر زاهدان - مرکز استان بلوچستان و سیستان

۱ - روز دوشنبه ۲۴ آبانماه برنامه افتتاحیه مراسم هفته کتاب و گشایش نمایشگاه کتاب.

۲ - روز سه شنبه ۲۵ آبانماه بازدید کلیه طبقات مردم زاهدان از نمایشگاه کتاب و

یکی از خانمها شعری را که بمناسبت هفته کتاب سروده است میخواند

سخنرانی آقای کامبوزیا درباره کتاب .

۳ - چهارشنبه ۲۶ آبانماه بازدید دانش آموزان دبستانها به همراه اولیاءشان از نمایشگاه کتاب و اجرای برنامه دبستانها در تالار فرهنگ و سخنرانی آقای ثمره طالبی لیسانسیه آموزش و پرورش و رئیس دبستان محمد رضاشاه پهلوی زاهدان و نمایش چند حلقه فیلم مفید و مناسب .

۴ - پنجشنبه ۲۷ آبانماه اجرای برنامه کتاب بوسیله دبیرستان ۱۵ بهمن - سخنرانی آقایان داودی - خالصی درباره کتاب - نمایش چند حلقه فیلم مناسب بازدید کلیه دانش آموزان دبیرستانهای پسرانه از نمایشگاه کتاب .

۵ - جمعه ۲۸ آبانماه بازدید کلیه طبقات مردم زاهدان از نمایشگاه کتاب .

۶ - شنبه ۲۹ آبانماه اجرای برنامه انجمن کتاب مرکز تربیت معلم در تالار فرهنگ - بازدید دانش آموزان تربیت معلم و دانشسرا و دبیرستانهای دخترانه زاهدان از نمایشگاه - نمایش چند حلقه فیلم مناسب در محل نمایشگاه .

آقای نیکوکار در مورد کتاب و مراسم برگزاری آن برای طبقات مختلف شهرستان زاهدان سخنرانی میکند

۷ - یکشنبه ۳۰ آبانماه برنامه ختم مراسم هفته کتاب و نمایشگاه و سخنرانی آقای معین‌القربا امام جماعت مسجد امام زاهدان و استاد محیط طباطبائی در باره کتاب در تالار فرهنگ .

ضمناً هرروز صبح و عصر برنامه تبلیغ در باره کتاب در خیابانهای شهر و معابر عمومی بوسیله بلندگو ادامه داشت .

۲ - خاتمه

در هفته کتاب اقداماتی جهت جمع آوری کتابهای مختلفه صورت گرفت و درمورد اهمیت و ارزش کتاب مجالس سخنرانی متعددی ترتیب داده شد و ضمن آن پسترها و عکسهای بین اهالی توزیع گردید .

۳ - سرانجام

- ۱ - سه شب گاردن پارتی برای جمع آوری وجوه جهت تهیه و خرید کتاب و آشنائی مردم با کتاب برگزار شد .
- ۲ - شب پنجم جشن آقای اختیار فرماندار و آقای دکتر عارف دربار اهمیت کتاب سخنرانی کردند .
- ۳ - شب ششم و هفتم نمایشی برای خرید کتاب ترتیب داده شد .
- ۴ - شعارهایی با خط درشت تهیه و در معابر عمومی و جاهای مناسب نصب گردید .
- ۵ - در تمام مدت هفته کتاب وسیله بلندگوی اداره آموزش و پرورش شعارهایی پیرامون معرفی کتاب مفید پخش شد .
- ۶ - با همکاری آقای دکتر عارف نمایشگاه کتاب در غرفه های متعدد تشکیل شد .

۲۰۸۲۳ ریال از طریق گاردن پارتی و نمایش برای خرید کتاب جمع آوری گردید .

۴ - زابل

عصر روز ۴۴/۸/۲۵ آقای فرزین شکوهی دبیر دبیرستان زابل سخنرانی جالبی درباره فواید مطالعه ایراد کرد و عصر روز ۸/۲۶ آقای علی کمیلی رئیس دبیرستان فردوسی سخنرانی مفیدی درباره گنجینه علمی و هنری و فلسفی گذشته ایران بیان نمود .

فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در استان دوازدهم (گردستان)

۱ - سنجش

در مدت هفته کتاب هر شب یکی از آقایان دبیران درباره آثار نویسندگان و نوابغ ایران و ارزش مطالعه و هدف از تأسیس کتابخانه سخنرانی‌های مفیدی از رادیو سنجش ایراد کردند .

در طول هفته کتاب نمایشگاه کتاب جهت استفاده اهالی توسط کتابخانه امور تربیتی و کتابفروشیها در محل اداره آموزش سمعی و بصری استان بطرز جالبی دایر شد و مرتباً اهالی از نمایشگاه مذکور دیدن کردند.

در کلیه آموزشگاهها بمنظور آشنا نمودن دانش آموزان بنحوه مطالعه و ترغیب آنان بخواندن کتاب فعالیتهای مؤثری بعمل آمد.

تمام کتابفروشیهای مرکز استان بنا به توصیه اداره آموزش و پرورش در بهای فروش کتب خود تخفیف کلی دادند.

در پایان هفته کتاب جشن مفصلی در محل اداره آموزش سمعی و بصری استان تشکیل گردید و در آن استاندار و رؤسای ادارات و نمایندگان طبقات و عده‌ای از اهالی شرکت داشتند و سخنرانی جالبی در مورد فواید کتاب وسیله یکی از دبیران ایراد گردید .

جناب آقای نخست وزیر ضمن بازدید از سنجش از تأسیس کتابخانه امور تربیتی دانش آموزان ابراز خرسندی نمودند و جهت تکمیل کتابخانه مبلغ یکصد هزار ریال اعطا فرمودند.

۲ = سخن

درس اسر هفته کتاب کلاسها و راهروها و محیط آموزشگاهها بصورتهای مختلف تزئین یافت و کتابهایی در معرض دید دانش آموزان قرار گرفت . ساعات انشای هفته کتاب بخازنه کردن کتب مفید از طرف دانش آموزان اختصاص یافت . بانوان و آقایان دبیران و آموزگاران در سر کلاس فواید کتاب و کتابخوانی را با زبان ساده برای دانش آموزان بیان کردند . هر آموزشگاه یکروز از هفته را بمنظور دعوت از اولیای دانش آموزان اختصاص داد و از طرف مدیران برای آنان در مورد وا داشتن اطفال بخواندن کتابهای خوب سخنرانیهای مفصلی بعمل آمد . در هر آموزشگاه با استفاده از کتب موجود و کتب دبیران و آموزگاران غرفههایی برای بازدید اولیای دانش آموزان تشکیل گردید . لیستهایی از کتب مفید و آموزنده تهیه و در معرض استفاده دانش آموزان

نمایشگاه هفته کتاب در شهر ستان سقز مورد بازدید عموم طبقات مردم قرار گرفت

قرار گرفت.

روز جمعه ۲۸ آبانماه در سالن دبیرستان شاهپور نمایشگاه عمومی کتاب
افتتاح یافت.

غرفه کتاب در شهرستان سقز

در شهرستان سقز بمناسبت برگزاری هفته کتاب مردم با اشتیاق و شور فراوانی از کتابخانه بازدید کردند

در هر آموزشگاه ابیات و شعارهای مناسبی در زمینه تشویق و ترغیب دانش-آموزان به خواندن، نوشته شد و به دیوارهای کلاسها و راهروها نصب گردید.

یکی از غرفه‌های کتاب در شهرستان سقز

گوشه‌ای از اجتماع مردم شهرستان سقز هنگام بازدید از نمایشگاه هفته کتاب

۳- گزین

با اجرای مراسم چراغانی و تزیین و با نصب شعارهای پارچه‌ای بر سردر اداره آموزش و پرورش و سردر کتابخانه دبیرستان پهلوی، شروع جشن هفته کتاب اعلام گردید.

روزهای ۲۴ و ۲۵ در اکثر آموزشگاه‌ها شعاری به منظور ترغیب دانش آموزان به مطالعه توزیع شد و آقایان دبیران موافقت کردند که در مدت هفته کتاب در کلاس درس درمورد کتاب و فواید مطالعه سخنرانی کنند . کتابخانه دبیرستان مفتوح شد و مورد بازدید طبقات مختلف قرار گرفت.

۴- قروه

وسیله بلند گوهائی که شهرداری بمرکز پر جمعیت وصل کرده بود متن سخنرانیهای جالبی درمورد کتاب مفید بسمع کلیه اهالی رسید . پلاکات و شعارهای فراوانی وسیله کتابخانه رضا پهلوی و سازمان جوانان شیر و خورشید تهیه و در محل اجتماعات مردم نصب گردید . در ساعات درس فارسی وسیله آقایان دبیران ، آموزگاران ، مطالبی پیرامون هفته کتاب و طرز مطالعه و فواید کتاب ایراد گردید و موضوعات انشاء دانش آموزان مدارس در طول هفته درمورد کتاب و منافع آن اختصاص یافته بود.

۲۹ آبان رئیس دبستان دخترانه ناهید دعوتی از اولیای دبستان بعمل آورد و برای آنان سخنرانی جالبی درمورد کتاب کرد.

فرمانداری‌ها

فرمانداری بنادر و جزایر خلیج فارس

۱ - بو شهر

کتابخانه عمومی اداره کل آموزش و پرورش بنادر و جزایر خلیج فارس روز ۲۳ آبان ماه توسط جناب آقای دکتر اقبال مدیر کل شرکت ملی نفت ایران با حضور رؤسا و معاونین ادارات و معتمدین شهر و رؤسای دبیرستانها و سایر افراد علاقه‌مند افتتاح شد.

در دبیرستانها و دبستانها کمیته جشن کتاب تشکیل شد و نسبت به افتتاح کتابخانه‌های جدید اقدام مقتضی بعمل آمد. آموزشگاههایی که کتابخانه داشتند به ایجاد نمایشگاه کتاب مبادرت نمودند و مجالس جشن و سرور تشکیل دادند. مجالس سخنرانی از طرف انجمنهای ادب آموزشگاهها درباره کتاب برگزار شد و در ستایش مقام کتاب مراسم جالبی اجرا گردید.

دبیران ادبیات و تاریخ دبیرستانها و آموزگاران کلاسهای ۵ و ۶ دبستانها علاوه بر تشکیل کتابخانه‌های کوچک موضوعات انشاء و سخنرانیها را در مورد کتاب معین کردند.

انجمنهای روزنامه‌نگاری دبیرستانها و دبستانها شمارهای مخصوصی پیرامون کتاب منتشر و بر دیوارها نصب کردند.

۲ - برازجان

۱ - کلیه دبیرستانها و دبستانها کتابخانه‌های خود را تزئین و برای تماشای

دانش آموزان آماده کردند .

۲- هر يك از دبیران و آموزگاران درباره اهمیت کتاب در خور فهم دانش آموزان همان کلاس بیاناتی ایراد نمودند .

۳- آموزگاران هر کلاس پس از تشریح اهمیت کتاب موضوعاتی چند از قبیل (چه کتابی را دوست دارید) ، (وضع کتابخانه دبستان را تشریح نمائید) تعیین کردند تا دانش آموزان درباره آنها مقاله ای بنویسند .

۴- در هر دبستان کمیته ای برای برگزاری هفته کتاب تشکیل شد .

۵- برای اینکه کتابخانه دبیرستان ۲۵ شهریور که جدیدالتأسیس است بتواند همگام با کتابخانه سایر دبیرستانها از تماشا کنندگان استقبال کند روز ۲۴ آبان رسماً توسط آقای فرماندار دشتستان افتتاح گردید .

۶- در طول هفته کتاب کلیه نقاط دبیرستان با تمثال شاهنشاه آریامهر و پرچمهای سدرنگ ملی تزیین و چراغانی شده بود و دانش آموزان در مسیر بازدید کنندگان و جایگاههای مخصوص ، مدعوین را راهنمایی و پذیرائی می نمودند .

۷- دفتر یادبود هفته کتاب تهیه و بازدید کنندگان نظرات و مشاهدات خود را در آن درج می نمودند .

۸- قفسه جدیدی در کتابخانه نصب و کتابها بترتیب خاص در آن چیده شده بود .

۹- تصاویر بزرگان علم و ادب ایران و سایر کشورها در محل های مخصوص نصب گردید .

۱۰- گفتار بزرگان درباره کتاب بر روی کاغذهای مخصوص با خطی شیوا نوشته شد و در محل های مناسب نصب گردید .

۱۱- اهمیت تأسیس کتابخانه پهلوی و نوید آن بدمت ایران، بصورت های مختلف جلوه داده شد .

۱۲- نشریه کتابخانه دبیرستان بمناسبت هفته کتاب منتشر گردید .

۱۳- چندین شعار و پستر در معابر عمومی نصب گردید .

۱۴- کتابخانه دبیرستان نو بنیاد بیست و پنج شهریور بنام نامی شاهنشاه آریامهر

افتتاح گردید .

فرمانداری چهارمحال و بختیاری

۱- شهر گرد

۱- کمیته اصلی و کمیته های انتشارات و مالی و توسعه کتابخانه ها در شهر گرد تشکیل گردید .

۲- شعارهایی با همکاری شهرداری محل بروی پارچه نوشته و در محلهای مناسب شهر نصب شد .

۳- کمیته هفته کتاب در جلسه ۴۴/۸/۲۲ تصویب کرد که شهرداری شهر گرد بادر نظر گرفتن امکانات ، کتابخانه عمومی ایجاد کند .

۴- دبیران در ساعات تدریس ادبیات ، بخصوص ساعتهای انشاء از موضوعات مربوط به کتاب و کتابخانه صحبت نمایند .

۲- شهرستان بروجین

۱- از صبح روز دوشنبه ۴۴/۸/۲۴ سر در اداره و کلیه آموزشگاههای شهر و حومه نمایندگی بخشهای تابعه و آموزشگاههای وابسته به نمایندگیها ، تزئین و چراغانی گردید . این آیین بندی تا پایان هفته کتاب ادامه داشت .

۲- از طرف شهرداری بروجین نسبت به تهیه شش قطعه شعار پارچه ای در زمینه بزرگداشت هفته کتاب اقدام و در اختیار کمیته مربوط این اداره قرار گرفت . شعارهای پارچه ای در خیابانهای شهر بروجین نصب گردید .

- ۳ - نسبت بایجاد يك نمايشگاه كتاب در محل ساختمان كتابخانه ۲۵ شهريور واقع در مركز شهر اقدام گرديد .
- ۴ - در هفته كتاب سردر كليۀ آموزشگاهها ، كلاسها تزئين شد و معلمان انشاء درباره اهميت كتاب براى دانش آموزان سخنرانى كردند .
- ۵ - از طرف كميتۀ مراسم هفته كتاب نسبت به چاپ و انتشار يك سري شعار در مورد ارزش كتاب اقدام گرديد .
- ۶ - از شهردارى تقاضا گرديد ساختمان قرائت خانه كه فعلا فاقد كتاب و قفسه و ميز و صندلى ميباشد به اداره آموزش و پرورش واگذار گردد تا نسبت به تهيه وسائل اداره كتابخانه اقدامات لازم صورت گيرد .
- ۷ - در هفته كتاب دبیرستان شهاب نیز نمایشگاهی از کتابهای چاپی و خطی با همکاری دانش آموزان ترتیب داد که در روز ۲۹ آبان مورد بازدید آقایان فرماندار و رؤسای ادارات دولتی و محترمین شهر قرار گرفت .
- ۸ - در هفته كتاب نسبت به تخفيف بيست درصد بهاي كتاب از طرف كتابفروشى هاى شهر اقدام گرديد .
- ۹ - از رؤسای ادارات دولتی شهرستان بروجن تقاضا گرديد در هفته كتاب سردر ادارات مربوطه را تزئين کنند .

فرمانداری گل بنادر و جزایر بحر عمان

۱ = بندر عباس

- دو نمايشگاه بزرگ كتاب تشكيل يافت و رؤسای ادارات و فرهنگيان و ديگر علاقه مندان بكتاب از آن بازدید كردند .
- كتابخانه اى براى زندان ايجاد و مجهز گرديد .

پسترها و شعارهای متعددی در جاهای مناسب نصب شد .
 بمنظور آشنا کردن اهالی شهر به بزرگداشت هفته کتاب چهار جلسه سخنرانی ترتیب یافت .
 بمنظور تحصیل درآمد برای خریدن کتاب، نمایشی ترتیب داده شد و وجوه حاصله در بانک ملی بحساب مخصوص واریز گردید .
 يك نمایشگاه بزرگ دیگر کتاب در محل فرمانداری و نمایشگاه مجلل دیگری در باغ شهرداری تشکیل شد .

۲ - بندر لنگه

بمناسبت برگزاری مراسم هفته کتاب کلیه کتابهای آموزشگاهها و اداره آموزش و پرورش در سالن دبستان پهلوی بمعرض تماشای مردم قرار گرفت .
 آقایان فرماندار و رؤسای ادارات در روز اول افتتاح نمایشگاه از آن بازدید کردند . این نمایشگاه که در حدود امکان نسبت به تزئین آن و نصب شعارهای مناسب اقدام شده بود مورد بازدید عده کثیری از اهالی قرار گرفت .

۲ - میناب

مراسم هفته کتاب در کلیه مدارس شهر برگزار شد و همه روزه سخنرانیهای جالب درباره اهمیت کتاب وسیله رؤسای مدارس و آموزگاران مربوطه ایراد گردید .

دبستان ششم بهمن بمنظور اهدای کتاب برای توسعه کتابخانه مدرسه از اولیای شاگردان دعوت کرد و مدعوین از کتابخانه آموزشگاه بازدید کردند .
 شعارها و پستریهای زیادی بر دیوارهای مدارس و معابر عمومی نصب گردید .
 در کلیه مدارس نمایشگاه کتاب تشکیل شد و مردم از آن بازدید کردند .
 مدیر دبستان دخترانه ششم بهمن از بانوان فرهنگی و اعضای وابسته بکانون

زنان دعوت کرد و آقای منوچهر یزدان‌پناه درباره اهمیت و ارزش کتاب سخنرانی مفصلی ایراد نمود.

فرمانداری گل سمنان

۱ = سمنان

نمایشگاه جالبی از کتابهای موجود در کتابخانه دبیرستان دخترانه ششم بهمن تشکیل گردید. اجتماع بزرگی از مردم در تالار دبیرستان مزبور بعمل آمد و رئیس فرهنگ و رئیس دبیرستان در فواید کتاب صحبت کردند.

همچنین نمایشگاه بزرگ دیگری با همکاری متصدیان کتابخانه‌های دبستانها و کتابفروشیهای شهر در تالار دبستان مهران با تزئینات جالبی برپا شد که از این نمایشگاه با شکوه آقای اکبر فرماندار گل سمنان و رؤسا و محترمین اصناف، کارگران و قاطبه مردم بازدید نمودند و خدمات ارزنده رؤسای واحدهای فرهنگی و زحمات متصدیان کتابفروشیها و عظمت نمایشگاه را ستودند با همکاری شهرداری نیز شعارهایی تهیه و در نقاط مناسب شهر نصب شد. اعلامیه‌ای نیز از طرف کتابفروشا

رئیس آموزش و پرورش
سمنان- رئیس دبیرستان
ششم بهمن و سرپرست
تربیت معلم در نمایشگاه
کتاب آموزشگاه ششم
بهمن

گوشه‌ای از مراسم هفته کتاب در دبیرستان ششم بهمن شهرستان سمنان

بشرح زیر انتشار یافت :

« به پیروی از منویات شاهنشاه آریا مهر که همیشه مشوق علم و ادب بوده اند کتابفروشان و ناشران شهرستان سمنان ضمن بزرگداشت هفته کتاب در کتابخانه‌های خود مراسم چراغانی برگزار و ضمناً جهت تشویق همشهریان محترم به خواندن کتاب ، نرخ کلیه کتابهای خود را بمناسبت این هفته بطور غیر قابل ملاحظه‌ای کاهش داده و با ایجاد نمایشگاههای متعدد همکاری خود را با اداره کل آموزش و پرورش سمنان اعلام میدارند و از کلیه طبقات محترم دعوت مینمایند که جهت بازدید از نمایشگاههای کتب در دبستان مهران که در روز شنبه ۲۹/۸/۴۴ انجام می شود شرکت فرموده و با خرید کتب و تشویق کودکان به خواندن کتاب مفید با فرهنگ کشور همکاری فرمایند.

۲ - دامنان

بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۶/۸/۴۴ آقای معتمدی فرماندار با حضور رؤسای ادارات و عده کثیری از طبقات مردم دامغان نمایشگاه کتاب را که با همکاری کلیه دبیرستانها و دبستان پهلوی و کتابفروشیها و مؤسسات مطبوعاتی ترتیب داده شده بود بنام نامی شاهنشاه آریامهر گشودند. غرفه های کتاب دبیرستانها و دبستان پهلوی با سلیقه و طرز خاصی تزیین یافته بود و تمثال شاهنشاه آریامهر زینت بخش نمایشگاه شده بود.

عده ای از بازدید کنندگان در دفاتر یادبود غرفه ها مطالبی یادداشت کردند که حاکی و شاهد فعالیت و علاقه مندی و همچنین تلاش و کوشش کم نظیر فرهنگیان در هفته کتاب بود. جمعا تا آخر آبان ماه همه روزه صبح و عصر عموم طبقات از نمایشگاه بازدید بعمل آوردند.

۳ - شاهرود

- ۱- ایجاد قرائتخانه در بسطام و چهل دختر با کمک اداره اوقاف و پادگان.
- ۲ - با کمک انجمن خانه و مدرسه و اولیای دانش آموزان در دبیرستانها و دبستانهای فاقد کتابخانه، کتابخانه تأسیس شد.
- ۳ - جهت بزرگداشت هفته کتاب شعارهای مؤثر و مفیدی کلیشه گردید و با نظر رئیس اداره پست و تلگراف در ظهر پاکت پستی بکار برده شد.
- ۴ - خبرهای هفته کتاب بوسیله نمایندگان مطبوعات و نشر آگهی در شهر منتشر شد.

۵ - روزنامه دیواری با مساعدت و راهنمایی آقایان دبیران و آموزگاران توسط دانش آموزان با ذوق در مورد فوائد کتاب و هفته کتاب در آموزشگاهها انتشار یافت.

۶- در تمام مدت هفته کتاب طبقات مختلف مردم از کتابخانه عمومی فرهنگ بازدید کردند.

گوشه‌ای از منظره نمایشگاه کتاب در دبیرستان فردوسی شهرستان شاهرود

فرمانداری کل همدان

۱ - همدان

برای انتخاب اعضای کمیته اصلی اجرائی جلسه‌ای با حضور عده‌ای از معارف و فرهنگ‌دوستان و رؤسای ادارات دولتی تشکیل گردید و پس از شور کافی اعضای کمیته‌ها انتخاب شدند .

۲- دبستان حافظ بمنظور افتتاح کتابخانه کودک دعوتی از افراد علاقه‌مند و رؤسای ادارات دولتی با حضور فرماندار کل و تیمسار شهریار فرماندهی تیپ ۲۰ همدان بعمل آورد. در این جلسه ابتدا آقای فقیهی در مورد کتاب کودکان مطالبی اظهار داشت سپس آقای جواد شریفی مدیر دبستان حافظ در مورد ایجاد این کتابخانه و فعالیت‌هایی که برای تأسیس آن با کمک سایر همکاران فرهنگی شده بود مطالب

مشروحي گفت وازاینکه باراهنمائی های خردمندانه شاهنشاه آریامهرچنین کوشش- های مفیدی در پیشبرد علم ودانش در تمام مؤسسات آموزشی شروع گردیده اظهار خوشوقتی کرد .

آنگاه تیمسار شهریاری سخنان جالب و آموزنده ای بیان کرد و آقای قوام فرماندار کل کتابخانه را بنام نامی شاهنشاه آریامهر در میان ابراز احساسات بی شائبه نسبت به ذات مقدس شاهنشاه، افتتاح نمود .

دیرستان علویان به منظور بزرگداشت هفته کتاب و افتتاح کتابخانه علویان از آقای فرماندار و فرمانده تیپ و رؤسای دوائر دولتی و دیران دعوت کرد. در این اجتماع رئیس دیرستان از فعالیتهائی که برای ایجاد کتابخانه و تهیه کتاب از محل جمع آوری اعانه بکار رفته گزارش جامعی داد آنگاه آقای تقی ایزدیار دیر بازنشسته دیرستانها سخنرانی مبسوطی ایراد کرد . سپس خطبدهای توسط یکی از دانش آموزان پیرامون کتاب و فواید کتابخانه قرائت شد و در خاتمه فرماندار کل کتابخانه را بنام نامی شاهنشاه آریامهر گشود .

در دیرستان پروین اعتصامی نمایشگاه مفصل و جالبی از کتب مفید با همکاری مدیران کتابفروشیهای بوعلی سینا، امیر کبیر تشکیل شد تأسیس این نمایشگاه موجب شد که خانم غفاری توانست در مدت سه روز که نمایشگاه دایر بود ۳۰۰ مجلد کتاب به ارزش ۲۰۰۰۰ ریال از نمایشگاه برای استفاده در کتابخانه دیرستان بین بازدید کنندگان بفروش برساند .

دبستان ملی اتحاد همدان بتأسیس و افتتاح کتابخانه اقدام کرد .

مسئولین دیرستان امیر کبیر همدان همگام با سایر مدارس و آموزشگاهها به تأسیس و تشکیل نمایشگاه اقدام نمود و به هنگام گشایش این نمایشگاه آقای ایزدی رئیس دیرستان در باره چگونگی نمایشگاه و آقای رضاغروی دیر دیرستانهای همدان پیرامون فواید کتاب و آقای تقی ایزدیار بیانات شیوا و مؤثری در مورد نقش کتاب در بازگونمودن تجربیات گذشتگان و نتایج حاصل از آن ایراد کردند.

سپس نمایشگاه بوسیله آقای قوام فرماندار کل افتتاح گردید .

۲ - ملایر

روز ۴۴/۸/۲۴ با نصب پلاکات و شعارهای مختلف و بوسیله بلندگو آغاز هفته کتاب در شهر رسماً اعلام گردید .

روز ۴۴/۸/۲۴ رئیس دبیرستان صدری با حضور رؤسای ادارات و طبقات مختلف و فرهنگیان بیانات جالبی درباره اهمیت و فواید کتابخانه برای جوانان و لزوم اهدای کتاب به کتابخانه آموزشگاهها، ایراد کرد . آنگاه آقای حسین میرزاده دبیر ادبیات دبیرستانها مطالب مبسوطی در همین زمینه بیان داشت . سپس از کتابخانه دبیرستان که باشعارهای مخصوصی تزیین یافته بود بازدید بعمل آمد .

روز ۴۴/۸/۲۹ طبق دعوت قبلی، که از طرف اداره آموزش و پرورش بعمل آمد جلسه باشکوهی با حضور عده کثیری از اهالی و معارف و فرهنگیان در سالن دبیرستان پهلوی تشکیل گردید. ابتدا آقای یحیی مهدیانی کفیل دبیرستان بیاناتی در مورد هفته کتاب و نتایج ثمر بخش این رستاخیز فرهنگی و همچنین در مورد کتابخانه عمومی آن دبیرستان و نیز در مورد احتیاجات معنوی جوانان از جمله وجود يك کتابخانه ملی و آبرومند جهت استفاده عموم، مطالبی ایراد داشت و متذکر گردید که آقای ویلیامز عضو گروه صلح ایالات متحده آمریکا در ملایر بمناسبت برگزاری هفته کتاب ۸۳ جلد کتاب فارسی بکتابخانه آن آموزشگاه اهدا نموده است . سپس از کتابخانه عمومی دبیرستان که بطرز جالب و باشکوهی با شعارهای مخصوصی تزیین شده بود دیدن نموده و سه پرده نمایش و کنسرت راتماشا کردند .

روز یکشنبه ۴۴/۸/۳۰ طبق دعوت قبلی جلسه باشکوهی به همین مناسبت در دبیرستان ۱۷ دی تشکیل گردید . در این جلسه خانم ناهیدپاری دبیر دبیرستان سخنرانی مبسوطی در مورد کتاب و فواید مطالعه و تشویق دانش آموزان به مطالعه از طرف اولیای آنان و همچنین اولیای فرهنگ ، مطالبی بیان داشت .

۳. نهاوند

اولین جلسه هفته کتاب در دبیرستان ابن سینا طبق دعوت قبلی با حضور جمع زیادی تشکیل گردید .

کتابفروشان شهرستان نهاوند متفقاً پذیرفتند که در مدت هفته کتاب در فروش کتابها بیست درصد تخفیف بدهند .

آقایان دبیران رشته ادبی در ساعات فارسی و انشاء دانش آموزان را بنویشتن مطالبی مربوط بکتاب تشویق کردند .

غرفه های هنری و کتابخانه های شخصی در سالن دبیرستان به معرض تماشای عموم گذاشته شد و علاقه مندان به فرهنگ و ادب چهل مجلد کتاب به کتابخانه اهدا کردند .

در پایان هفته کتاب جهت بازدید مجدد از غرفه های هنری و کتابخانه های شخصی جلسه دیگری تشکیل شد و مراسم پایان هفته کتاب بشرح زیر انجام شد :

- ۱ - سرود شاهنشاهی .
- ۲ - بیان تاریخچه کتابخانه دبیرستان ابن سینا توسط متصدی کتابخانه .
- ۳ - مناظره سه نفر دانش آموز عضو کتابخانه درباره توصیف مطالب برجسته کتاب .
- ۴ - قرائت اشعاری چند درباره کتاب .
- ۵ - سخنرانی آقای امینیان درباره کتاب .
- ۶ - سخنرانی درباره هفته کتاب .

۴. تویسرکان

در تاریخ ۴۴/۸/۲۲ کمیسیونی مرکب از طبقات مختلف و افراد بصیر و مطلع و علاقه مند بکتاب تشکیل و کمیته های فرعی تعیین شد .

شعارهایی بوسیله اشخاص خوشنویس با خط درشت نوشته شد و مورد بازدید

عموم مردم قرار گرفت .

روزی ام آبان به مناسبت پایان هفته کتاب که مصادف با روز بعثت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بود مجلس جشن با شکوهی در سالن دبیرستان شاهپور تشکیل شد . پس از قرائت آیاتی از کلام الله مجید وسیله یکی از دانش آموزان در اطراف اهمیت کتابخانه و ارزش کتاب، سخنانی ایراد شد . سپس یکی از دبیران درباره بعثت پیامبر، و یکی دیگر از دبیران در اطراف ارتباط بین بدنیات و روحانیات سخنانی ایراد کرد و نتیجه گرفت که برای پرورش روح افراد مخصوصاً نوباوگان باید به امر کتاب توجه دقیقتری مبذول شود . در پایان جلسه جوایزی که از طرف مؤسسه امیر کبیر این شهرستان تهیه شده بود بدست آقای فرماندار در میان برندگان تقسیم گردید .

فرمانداری لرستان

قبل از آغاز هفته کتاب در سالن دبیرستان امیر کبیر دعوتی از رؤسای ادارات و شرکتهای مدیران کتابفروشیها و افراد خیر بعمل آمد و بتفصیل علت اختصاص یافتن این هفته به مراسم مذکور و هدفهای وزارتخانه از برگزاری این مراسم و کیفیت مساعدت مردم برای ایجاد کتابخانهها تشریح گردید و در پایان اعضای کمیته مالی و دبیر دبیرخانه کمیته اصلی اجرائی و ۴۴ نفر از اعضای کمیتههای فرعی انتخاب گردیدند . کمیته انتشارات و تبلیغات از طریق بلندگو در خیابانها و سخنرانی در آموزشگاهها و نصب شعار در معابر، توجه عموم افراد را به هفته کتاب و فراهم ساختن زمینه ایجاد کتابخانههای عمومی را از طرف مردم آماده ساخت .

دانش آموزان دبستانها و دبیرستانها مقالاتی درباره کتاب نوشتند و جوایزی به صاحبان بهترین مقالات داده شد .

جشنهایی به مناسبت هفته کتاب در دبیرستان امیر کبیر خرم آباد و دبستان هدایت الشتر و دبیرستان نوبنیاد پل دختر برگزار شد .

تمام دبیرستانها و دبستانهایی که کتابخانه نداشتند کتابخانه‌های کوچکی که بتواند جوابگوی نیازمندیهای معلمان و شاگردان باشد دایر کردند.

در بخش الشتر ۱۳۶ جلد کتاب و ۲۱۰۰ ریال - در بخش پلدختر ۱۶ جلد کتاب و ۷۵۰۰ ریال جمع آوری شد.

فرمانداری کل لرستان تعهد کرد از بودجه طرحهای عمرانی قطعه زمینی را در جنب پارک شهر جهت کتابخانه عمومی ساختمان کند و نماینده شهرداری نیز خرید قفسه و تأمین آب و برق و لوازم اولیه را بعهده گرفت و اداره اوقاف نیز موقوفه‌ای را بادرآمد سالیانه ۸۰۰۰ ریال بدین کار اختصاص داد و قرار شد اداره کل و کمیته با تهیه نمایشنامه‌ها و نشان دادن فیلمهای مناسب تربیتی و جوهری جهت خرید کتاب جمع آوری نمایند.

کمیته تهیه فهرست کتاب، تهیه فیشهای کتابخانه بهار را بعهده گرفت.

بروچر

۱ - روزدوشنبه ۴۴/۸/۲۴ از طرف اداره آموزش و پرورش شهرستان بروچرد در سالن قرائتخانه عمومی آموزش و پرورش جشن مفصلی برپا گردید. پس از اعلام برنامه سرود شاهنشاهی نواخته شد. سپس آقای محقق رازانسی مدیر کتابخانه و قرائتخانه عمومی، سخنرانی مفصلی درباره کتاب و تاریخچه آن ایراد کرد و در پایان جشن آقای حسن گودرزی درباره کتاب مقاله‌ای خواند.

۲ - روز سه‌شنبه ۴۴/۸/۲۵ بوسیله کارمندان کتابخانه شعارهای مناسبی در مورد کتاب و فوائد آن از محل کتابخانه پخش گردید.

۳ - در کلیه دبیرستانهای بروچرد روز چهارشنبه ۴۴/۸/۲۶ جشنهایی بمناسبت هفته کتاب برگزار گردید و در این جشنها پیوسته از طرف مدیران دبیرستانها و دبیران، برای مدعوین سخنرانیهای مفصلی بعمل آمد.

۴ - روز پنجشنبه ۴۴/۸/۲۷ از کلیه کتابخانه‌های شهرستان بروچرد بوسیله

آقایان رؤسای ادارات و عموم اهالی بازدید بعمل آمد. این کتابخانهها عبارت بودند از کتابخانه و قرائتخانه عمومی، کتابخانه مدرسه دینیّه نوربخش، کتابخانه اداره کل کشاورزی، کتابخانه زندان، کتابخانه دبیرستان پهلوی.

۵- روز جمعه ۴۴/۸/۲۸ بنا بدعوت اداره شهرداری جشن مفصلی در دبیرستان طوسی برپا گردید. در این جشن پس از اعلام برنامه و سرود شاهنشاهی آقایان افرهی و فیروزی و معماری شعرای بروجرد درباره فواید کتاب اشعاری خواندند. سپس آقای احتشامی شهردار بروجرد سخنرانی مبسوطی کرد و در پایان از آقای پالیزبان رئیس دادگستری و کفیل دادگستری تقاضا شد کلنگ ساختمان کتابخانه عمومی را که نقشه آن به تصویب وزارت کشور رسیده بنام نامی شاهنشاه آریا مهر بزمین بزند. سپس مدعوین به باغ ملی شهر که رو بروی دبیرستان طوسی بود راهنمایی شدند و در میان کفزدنهای ممتد حاضران مراسم کلنگ زدن انجام گرفت.

۶- روز شنبه ۴۴/۸/۲۹ در دبیرستان ۲۵ شهریور از طرف انجمن خانه و مدرسه دعوتی از رؤسای ادارات و فرهنگیان شهر بعمل آمد. پس از نواختن سرود شاهنشاهی آقایان سجادی و رازانی و روناسی و مدیر دبیرستان در مورد کتاب سخنرانی نمودند و شهردار شهرستان بروجرد کتابخانه و قرائتخانه دبیرستان ۲۵ شهریور را بنام شاهنشاه آریا مهر افتتاح کرد. در همین روز نیز در دبیرستان ایران دخت بمناسبت هفته کتاب جلسه ای با حضور اولیای دانش آموزان تشکیل شد.

۷- روز یکشنبه ۴۴/۸/۳۰ در سالن دبیرستان پهلوی جشن مفصلی برپا شد در این جشن آقای حائری رئیس اداره غله و آقای اشراقی رئیس بانک کشاورزی در باره کتاب و کتابخانه سخنرانیهای مفصلی ایراد کردند و آقایان قانع و حسین حزینی و عالمزاده شعرای شهرستان بروجرد بهمین مناسبت اشعاری خواندند.

فرمانداری کل ایلام و پشتگوه

۱- از روز ۴۴/۸/۲۴ آغاز مراسم هفته کتاب سردر کلیه آموزشگاهها بطرز

جالبی با نصب تمثال مبارك شاهنشاه آریا مهر و پرچم سه رنگ و نصب شعارهای مناسب درمورد کتاب و اهمیت آن تزئین گردید .

۲- در تمام طول هفته، مراسمی در واحدهای آموزشی بدین مناسبت انجام ، و وسیله مسوولان و مربیان درمورد شناسائی کتاب به دانش آموزان و تشویق آنان به مطالعه اجرا گردید و در دبیرستانها با استفاده از ساعات دروس ادبیات ، نوشتن مقالات و انشاء در زمینه اهمیت کتاب به وسیله خود دانش آموزان انجام گردید و توسط آقایان دبیران ادبیات قدرتی را که کتاب در تنویر افکار عمومی دارد به محصلین تفهیم شد .

۳- نمایشگاهی جالب با تشکیل غرفه های متعدد محتوی کتاب در محل دبستان رشید یاسمی این شهرستان ترتیب داده شد که در مدت هفته، مورد بازدید مردم قرار گرفت .

۴- در روز ۲۴/۸/۴۴ مجلس جشنی ترتیب داده شد و درمورد اهمیت کتاب و شناسائی بیشتر آن، مطالبی وسیله مسوولین کمیته هفته کتاب ایراد و با استفاده از ابراز علاقه مردم نوید افتتاح کتابخانه عمومی مجهزی که مقدمات تشکیل آن فراهم گردید اعلام شد. سپس وسیله آقای فرماندار با قطع نوار سه رنگ نمایشگاه بنام نامی شاهنشاه آریا مهر افتتاح گشت .

۵- در معاشر و محلهای اجتماع اهالی شعارهایی نصب گردید و به وسیله بلندگو در باره اهمیت کتاب در طی هفته کتاب تبلیغات دامنه داری بمرحله اجرا گذارده شد.

فرمانداری گلپز

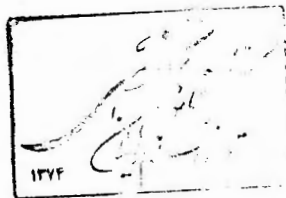
یزد

در روزهای هفته کتاب ضمن سخنرانیهای سودمند با اهداء کتاب که از طرف عده ای دانش آموزان بعمل آمد نسبت به تأسیس کتابخانه در هر آموزشگاه اقدام شد .

فرمانداری گهگیلویه

برای تجلیل از هفته کتاب جشن مفصلی تشکیل شد و در کلیه مدارس وسیله معلمین مربوط سخنرانیهای سودمندی بعمل آمد. طبقات مختلف از کتابخانه دبیرستان کورش کبیر که ۱۲۰۰ مجلد کتاب دارد، و دبیرستان پروین اعتصامی که دارای ۵۸۵ مجلد کتاب است دیدن کردند و در دبستان نظامی بزرگترین آموزشگاههای این شهرستان کتابخانهای ایجاد شد.

در بخش گچساران اهالی از کتابخانه دبیرستان کورش کبیر و دبیرستان پروین اعتصامی بازدید کردند و در این بخش سخنرانی مبسوطی درباره هفته کتاب و فواید کتاب ایراد شد.

برگزاری مراسم هفته کتاب

در چند شهرستان دیگر

با آنکه زمان چاپ و نشر هفته کتاب از هر لحاظ قبلاً پیش بینی و به چاپ درج مطالب و محتویات آن اقدام گردید. معذک در جریان کار گزارش کوشهای ثمر بخش عده ای از ادارات شهرستانها دیرتر از زمانی که انتظار داشتیم رسید و چون روا نبود که فعالیت های آنان در این کتاب درج نشود ناچار به چاپ آن اقدام گردید.

گرچ

روز ۴۴/۸/۲۵ بمنظور بزرگداشت هفته کتاب جشنی در دبستان فرهادآدران ترتیب یافت و درباره ارزش و اهمیت کتاب و نقش آن در اجتماع امروز، سخنرانی شد

سخنرین

بمنظور برگزاری مراسم هفته کتاب در دبیرستانها و دبستانهای عنعری - امیرکمیر - گلزار - هفده دی ، بوعلی - نمایشگاه کتاب تشکیل گردید در طول مدت هفته کتاب درباره اهمیت کتاب و ارزش مطالعه سخنرانیهای جامع و سودمندی ایراد، و در معابر و سالن آموزشگاهها شعارها و پسترهای مناسب الصاق شد.

سأوه

در اغلب آموزشگاههای حوزه فرهنگی شهرستان ساوه در مراسم هفته کتاب جلسات سخنرانی جامع و پرارزشی تشکیل شد و شعارهای مناسبی به در و دیوار آموزشگاهها نصب گردید. همچنین کلیه آقایان دبیران و آموزگاران در ساعات درس

با بیانات مبسوط اهمیت و ارزش کتاب را برای دانش آموزان تشریح و توصیف کردند .

رودبار

روز سه شنبه ۲۵/۸/۹۴ در محل کتابخانه عمومی شهرستان رودبار کمیسیون کمیته های عمومی هفته کتاب تشکیل و کتابخانه بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح شد . در همین جلسه هشت هزار ریال برای خریدن کتاب جمع آوری گردید و مقرر شد برای تهیه کارت عضویت کتابخانه و تکمیل کتابخانه اقدامات مؤثر دیگری بعمل آید. در دبیرستان سیروس تصاویر بسیاری از مشاهیر علم و ادب ایران و دنیا تهیه و بر دیوارهای سالن نصب شد .

کمیته انتشارات مقالات جالبی به صورت نشریه جهت مطالعه دانش آموزان و مردم انتشار داد .

نور

بمناسبت هفته کتاب مراسمی در مدارس برگزار و مقدمات تأسیس کتابخانه در دبیرستان امیرالشعر آماده شد.

بابل

بمنظور برگزاری مراسم هفته کتاب :

۱ - در کلیه آموزشگاهها مطالبی وسیله آموزگاران و دبیران راجع به اهمیت کتاب و فواید کتابخوانی برای محصلین عنوان گردید .

در هفته کتاب موضوعات انشاء فارسی کلاسهای آموزشگاهها به کتاب و کتاب خوانی اختصاص داده شد و دانش آموزان راجع به آن قلم فرسائی نمودند.

در آموزشگاهها شعارهای مخصوص هفته کتاب نصب و توجه محصلین بدانها جلب گردید .

طبق مذاکره‌ای که با بنیاد پهلوی و شرکت نشر کتاب بعمل آمد و بموجب قراردادی کتب منتشره این بنگاه و دو ویتترین مخصوص جهت اداره خریداری گردید و به دبیرستانها نیز توصیه گردید تا از بودجه مخصوص خود نسبت به تهیه آن اقدام نمایند و این نظر اجرا شد.

آذر

بمناسبت هفته کتاب سردر کلیه دبستانها و دبیرستانها و کتابخانه عمومی تزیین و چراغانی گردید و بانصب پستردرمعابر عمومی و پخش تراکت و شعار توجه مردم به اهمیت کتاب و مطالعه آن جلب شد.

روز ۲۶ آبان طبق برنامه تنظیمی کتابخانه دبیرستان هادی شریعت زاده که از محل بودجه دبیرستان ساخته شده بود با حضور عده‌ای از اولیای دانش آموزان و اعضای انجمن همکاری خانه و مدرسه ضمن سخنرانی مؤثری بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح گردید و نیز نمایشگاهی از کتاب در محل کتابخانه عمومی فرهنگ دائر شد که مورد بازدید مردم قرار گرفت.

شبه‌ور

شعارهای بسیاری مربوط به هفته کتاب در جاهای پرجمعیت نصب شد. نسبت به ایجاد یا توسعه کتابخانه‌های مدارس اقدام جدی بعمل آمد. نمایشگاه کتاب در سالن دبیرستان شاهدخت برپا شد و از روز ۲۸ آبان مورد بازدید عموم قرار گرفت.

گنبد کاووس

- ۱- در بیشتر آهوشگاهها نمایشگاه کتاب ترتیب داده شد.
- ۲- وسیله دبیران سخنرانیهای سودمندی پیرامون فواید کتاب ایراد گردید.

خلیج

روز ۲۴ آبان ماه بمناسبت آغاز هفته کتاب جلسه‌ای با شرکت بسیاری از علاقه‌مندان و معلمان برای انتخاب کمیته و تهیه مقدمات کار تشکیل و در خاتمه یک حلقه فیلم تربیتی و علمی مربوط بکتاب نمایش داده شد .
محل مناسبی برای تشکیل کتابخانه و قرائتخانه اجاره شد .

رضائیه

۱ - در جریان نیمه اول مهر ۴۴ جلساتی با شرکت جمعی از علاقه‌مندان و دوستان کتاب و فرهنگیان بصیر و مطلع تشکیل و ضمن انتخاب اعضای کمیته اصلی طرح جامعی بمنظور برگزاری جشن هفته کتاب و تجهیز و تکمیل کتابخانه - های موجود و تشکیل کتابخانه‌های جدید تنظیم شد .

۲ - در محل دبیرستان رضاشاه کبیر نمایشگاهی بنام نمایشگاه کتاب با استفاده از کلیه امکانات موجود ترتیب داده شد و همچنین نمایشگاه‌های دیگری در آموزشگاه‌های رهنما - حکیم نظامی - مافی و چند دبستان دیگر تشکیل شد که در جریان هفته کتاب و جشنهایی که ترتیب داده شده بود مورد بازدید مردم قرار گرفت .

۳ - در کلیه دبیرستانها و دبستانهای استان آذربایجان غربی در جریان هفته آخر آبان ماه مراسم خاصی بمناسبت هفته کتاب بر گزار شد و علاوه بر سخنرانی‌هایی که بوسیله معلمان آموزشگاهها در زمینه اهمیت کتاب و مزایای مطالعه کتب سودمند و لزوم توسعه و تکمیل کتابخانه‌ها ایراد گردید برنامه‌های جالبی نیز شامل سرود ، رقص ، باله ، مناظره و مشاعره بموقع اجرا گذاشته شد و نمایشنامه - های مناسبی نیز بوسیله دانش آموزان هنرمند دبیرستانها اجرا شد .

۴ - کلاسهای دبستانها و دبیرستانها در جریان هفته کتاب بنحو خاصی آرایش یافته بود و مسابقاتی نیز بین دانش آموزان انجام شد بدین معنی که بر طبق دستور

صادره از طرف این اداره، هریک از دانش آموزان در ساعات انشاء فارسی موظف بودند خلاصه‌ای از کتابهایی را که مطالعه کرده‌اند موضوع انشاء قرار دهند و علاوه بر این نتیجه مطالعات خود را برای استفاده دانش آموزان کلاس شرح دهند. در هر آموزشگاه به سه نفر از دانش آموزانی که کتابهای بیشتری مطالعه کرده و مندرجات کتابهای مربوطه را بخاطر سپرده بودند جوایز مناسبی از طرف اولیای آموزشگاهها اعطا شد.

۵ - همگام با اقداماتی که ضمن برگزاری مراسم هفته کتاب برای ایجاد ذوق مطالعه در جوانان و دانش آموزان بعمل آمد فعالیت هایی نیز در زمینه جلب نظر مساعد مردم به توسعه کتابخانه‌ها و تأسیس کتابخانه‌های جدید معمول گردید و کمیته‌های متشکله در آموزشگاهها با راهنمایی معلمان مربوطه در مجالس جشن و سخنرانی، مردم را به اهدای کتب سودمند به کتابخانه‌ها تشویق کردند و در نتیجه تنها در آموزشگاههای رضائیه در حدود ۸۵۰ جلد کتاب بوسیله اولیای دانش آموزان بکتابخانه‌های آموزشگاهها اهداء شد و در هشت دبستان مقدمات تشکیل کتابخانه فراهم گردید و همچنین بر اثر اقداماتی که از طرف این اداره و اعضای کمیته اصلی بعمل آمده بود مقداری کتاب ارزنده و سودمند از طرف اداره اطلاعات و روابط فرهنگی ایران و امریکا (شعبه تبرین) بکتابخانه عمومی رضائیه اهداء شد و از طرف اداره اوقاف و شهرداری رضائیه نیز اقداماتی بمنظور تجهیز و تکمیل کتابخانه عمومی صورت گرفت.

مآکرو

روز چهارشنبه ۲۶/۸/۴۴ دعوتی از نمایندگان طبقات مردم و رؤسای ادارات بکتابخانه عمومی فرهنگ بعمل آمد. ضمن گزارش فعالیت یکساله کتابخانه، در مزایای کتاب و کتابخانه مطالبی عنوان شد و چند جلد کتاب از طرف مدعوین به کتابخانه عمومی اهداء گردید.

مهاباد

- ۱ - کتابخانه عمومی با همکاری کتابفروشیها از تاریخ ۲۴ تا ۳۰ آبان ماه در محل سالن شهرداری تشکیل و مورد بازدید طبقات مختلف قرار گرفت .
- ۲ - عصر روز ۲۴ آبان ماه کلاسهای کلیه آموزشگاهها بطرز جالبی تزئین و از طرف دبیران و آموزگاران و اولیای آموزشگاهها در باره کتاب و هفته کتاب سخنرانی بعمل آمد .
- ۳ - در تمام مدت هفته کتاب دبیران ادبیات در دبیرستانها و آموزگاران ۵ و ۶ در آموزشگاههای ابتدائی در ساعات درس مربوطه، موضوع کتاب را مورد بحث قرار داده و در باره هفته کتاب مطالبی ایراد نمودند .
- ۴ - از عصر روز ۲۴ لغایت ۳۰/۸/۴۴ کتابخانه ۱۳ آموزشگاه بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح یافت و مورد بازدید قرار گرفت .
- ۵ - فهرست کتابهای مفید برای مطالعه دانش آموزان دوره اول و دوم دبیرستانها از طرف دبیران دبیرستان ابن سینا تهیه و برای استفاده بین کلیه دبیرستانها توزیع گردید .

شاهپور

- ۱ - از طرف آموزشگاهها با دعوت انجمنهای خاندان و مدرسه آموزشگاهها سخنرانیهایی مبسوطی پیرامون منافع کتاب و فواید مطالعه و تأثیر این گوهر گرانها در بالابردن سطح اخلاق اجتماعی ایراد گردید .
- ۲ - توسط انجمنهای خاندان و مدرسه آموزشگاهها نسبت به تکمیل و توسعه کتابخانه آموزشگاهها اقدام لازم معمول گردید .
- ۳ - شعارهای مناسب بین آموزشگاهها و افراد بصیر و مطلع شهر پخش گردید .

۴ - دبیران ادبیات و علوم اجتماعی و سایر دبیران از بلندگوهای دبیرستانها اهالی را به اهمیت هفته کتاب متوجه کردند و جشنهای مخصوصی در آموزشگاهها برگزار گردید و کتابهایی ازطرف اشخاص خیر و نیک نفس و انجمنهای خانه و مدرسه به کتابخانه آموزشگاهها اهدا شد.

شاهیندر

۱ - در دبیرستان نظامی گنجوی سخنرانی مفصلی درباره اهمیت کتاب بعمل آمد.

۲ - در کلیه آموزشگاهها دانش آموزان دبیرستانها و کلاسهای ۵ و ۶ تحت عنوان «کتاب بهترین دوست» انشاء نوشتند و نویسنده بهترین انشاء تشویق شد.

۳ - در دبیرستان روشنگ جشنی برپا گردید و درمورد کتاب سخنرانی شد و دانش آموزان برای ایجاد کتابخانه و مطالعه تشویق شدند.

قصر شیرین

۱ - برای ترغیب و تشویق دانش آموزان بدام مطالعه و آشنائی آنان به مراسم هفته کتاب، طی هفته کتاب سخنرانیهای ازطرف دبیران ادبیات و آموزگاران در کلاسها ایراد و با بیانی ساده فواید کتابخوانی برای آنان تشریح گردید و موضوع انشاءهای هفته مذکور درباره فواید کتابخوانی و موضوعاتی دیگر در این زمینه اختصاص داده شد.

۲ - برای تهیه کتاب جهت کتابخانه آموزشگاهها و همچنین تشویق دانش آموزان به اهدای کتاب برای کتابخانه دبیرستانها، قسمتی از قفسه کتابخانه دبیرستانها بکتابهای اهدائی ازطرف دانش آموزان تخصیص داده شد.

۳ - برای تهیه فهرست کتابهای موجود در دبیرستانها اقدام شد.

۴ - برای تأسیس کتابخانه عمومی از شهرداری محل استمداد گردید.

نتیجه

- ۱ - در کلاسهای دبیرستانها و دبستانها بوسیله آقایان دبیران و آموزگاران سخنرانیهائی مربوط به کتاب ایراد گردید .
- ۲ - چند ستون از نشریه دبیرستان پهلوی به مطالبی پیرامون کتاب اختصاص داده شد .
- ۳ - شعارهای زیادی مربوط به فواید مطالعه و کتاب در داخل و خارج آموزشگاهها نصب گردید .
- ۴ - نمایشگاه کتاب در دبیرستان پهلوی تشکیل شد .
- ۵ - هفت قطعه شعار پارچه‌ای به هزینه شهرداری محل تهیه و در محلهای مناسب نصب شد .

پایان

بمنظور بزرگداشت هفته کتاب جلسهای با شرکت رؤسای دواير آموزش و پرورش و مدیران و آموزگاران مدارس در اداره آموزش و پرورش تشکیل و مطالبی درباره ایجاد کتابخانه و اهمیت کتاب ایراد شد .

فیروز آباد

- ۱ - یکباب قرائتخانه و کتابخانه افتتاح شد . محل این قرائتخانه موقتاً دبستان حوت تعیین گردید .
- ۲ - جنب سالن تربیت بدنی مقدمات ساختن محلی برای کتابخانه آماده شد .
- ۳ - از نظر تشویق و ترغیب اهالی و علاقمندان، کتابخانه دبیرستان قاموس يك هفته در معرض تماشای عموم قرار گرفت و برای کتابخانه مزبور قفسه‌های جدید تهیه گردید .

مرزی

بمناسبت هفته کتاب در شهر کوچک مرزی سرخس ضمن ایجاد باشگاهی برای فرهنگیان کتابخانه کوچک با سیصد جلد کتاب تأسیس شد.

پیر جغتو

۱ - درمجله سالن شهرداری نمایشگاه کتاب تشکیل گردید و کتبی که وسیله شهرداری از بنیاد پهلوی خریداری شده بود در معرض نمایش و مطالعه مراجعان گذارده شد.

۲ - شهرداری تعهد کرد در سال جاری یا آینده درمجله باغ ملی یک باب ساختمان برای کتابخانه احداث کند.

۳ - در مدارس پیرامون کتاب وسیله دبیران ادبیات و معلمان کلاسهای ۵ و ۶ سخنرانیهای مفید بعمل آمد.

اردستان

بعد از ظهر روز دوشنبه ۲۴ آبان بمناسبت آغاز هفته کتاب جلسه ای در سالن دبستان مصطفوی تشکیل گردید و اعضای کمیته های فرعی انتخاب شدند.

بانه

۱ - در جلسه ای که درمجله دبستان پهلوی بانه برگزار شد سخنرانی مفصلی راجع به ارزش کتاب و اقداماتی که از طرف شاهنشاه آریامهر در خصوص تأسیس کتابخانه پهلوی که نشانه ای از فرهنگ پروری ذات اقدس شهریاری است ایراد شد.

۲ - در کلیه مدارس در هفته کتاب وسیله اولیای آه و زشگاه اقدامات مؤثری بعمل آمد.

سخنرانیها - مقالات - اشعار

در جریان برگزاری مراسم هفته کتاب، نویسندگان درباره ارزش کتاب و فوائد مطالعه در روزنامه های سراسر کشور مقالاتی مفصل نوشتند، سخنرانان درمجامع مختلف سخنرانیهای جامع و بلیغ ایراد فرمودند و شاعران اشعار نغز سرودند. روا و سزا این بود که متن همه سخنرانیها، مقالات و اشعار در این کتاب درج می شود اما به دلایل بسیار انجام این خدمت بزرگ میسر نگردید، ناچار به درج دو سخنرانی بسنده شد. ولی در چاپ اشعاری که چندتن از شاعران بنام در وصف کتاب سروده اند تردید روا نداشتیم. همچنین میان مقالاتی که دانش آموزان نوشته بودند، دو مقاله برگزیدیم و به منظور تشویق ایشان چاپ کردیم.

دکتر رعدی آذر خشی

سر نوشت کتاب در جهان امروز و فردا

من امروز از سابقه بسیار قدیم کتاب و از اینکه این وسیله ضبط و نشر و انتقال دانش های بشری کی و چگونه پیداشد و در تاریخ چند هزار ساله تمدن های خاور و باختر چه تحولاتی پدید آورد و خود نیز چه از لحاظ شکل و وضع ظاهر و چه از لحاظ مندرجات در معرض چه تغییرات و تحولاتی قرار گرفت سخن نخواهم گفت زیرا اولاً گمان می کنم اکثر کمابیش برای مباحث آشنائی دارند و ثانیاً بر فرض اینکه عده ای حتی اطلاعات کلی در این باره نداشته باشند فعلاً مجال کافی برای راضی ساختن حس کنجکاری آنان در این زمینه نخواهیم داشت.

بیان اهمیت کتاب در تمدن و فرهنگ اقوام مختلف هم از مقوله توضیح واضحات خواهد بود و شاید در این مورد اشاره اجمالی به این نکته کافی باشد که تا زمانی که

* متن این مقاله در اردیو بیرون بخش شده و نویسنده دانشمند آن را بنا بر درخواست اداره کل کلاس برای درج در این کتاب در اختیار ما نهاده اند.

عصر روزنامه و مجله و بدنبال آن دوره فرمانروائی سایر وسایل سمعی و بصری کسب خبر و دانش از قبیل فیلم و میکروفیلم و رادیو و تلویزیون آغاز نشده بود کتاب و تا حدی مقداری از کتبیها تنها وسیله مطمئن و رائج برای ضبط و انتقال معلومات و روایات و اخبار بشمار میرفت. در آن روزگار که از قدیمترین ادوار تاریخ مدون بشری شروع و بدوره ظهور روزنامه و مجله ختم میشود کتاب و کتابخانه مخزن و منبع و پناهگاه منحصر بفرد و نسبتاً پایدار علوم و معارف انسانی و در حکم محفظه و حافظه تمدن‌ها و فرهنگ‌ها بوده است.

اگر بخواهیم تنها بذکر چند مثال از میان هزاران مثال قناعت کنیم میتوان گفت که نام و پیام فیلسوفان نامی یونان و روم قدیم از قبیل افلاطون و ارسطو و سیزرون و سنک Seneque فقط بمرکت کتابهایی که نوشته اند توانست از هفتخوان وحشت و ظلمت قرون وسطای اروپا بگذرد و از دوره رنسانس ببعد، یعنی پس از مدتی متجاوز از هزار سال رونق و اعتبار خود را از سر گیرد. چنانکه میدانید از خود سقراط کتابی در دست نیست و اگر افکار و اقوال و سرگذشت او موضوع قسمتی از نوشته‌های شاگرد وفادارش افلاطون قرار نمیگرفت مسلماً از حکمت و همت و شجاعت اخلاقی سقراط که در راه اعلام حقیقت جام شوکران را لاجرمه بسر کشید جز نامی و حتی شاید کمترین خاطره‌ای در صفحه روزگار باقی نمی ماند.

هنگامی که ساسانیان قریب ششصد سال پس از غلبه اسکندر و نفوذ تمدن یونانی در صدد احیاء رسوم و سنن مذهبی و ملی ایران باستان برآمدند و خواستند مانند دوران هخامنشی قدرت مرکزی نیرومندی در این کشور پدید آرند چاره کار را در این دیدند که اولاً با کوشش فراوان متون پراکنده و متروک اوستا را جمع آوری کنند و ثانیاً روایات داستانی و تاریخی قوم ایرانی را ضمن کتب متعدد که مهمترین و معروفترین آنها «خوئای نامک» یا خداینامه و در راقع شاهنامه پهلوی بود مدون سازند و میدانیم که همین خداینامه گذشته از آنکه قصص و اخبار و قسمتی از حقائق

تاریخی مربوط بادوارمقدم بردوره ساسانی را در دسترس ایرانیان همان دوره قرار داد و از این راه خدمتی بزرگ به تجدید عظمت و وحدت ملی ایران کرد در دوره اسلامی هم الهام بخش و سرمشق منظومه حماسی جاودان ایران و بلکه یکی از بزرگ ترین منظومه های پهلوانی جهان یعنی شاهنامه فردوسی شد و زنجیر وار ارکان ملیت ایران قبل از اسلام و بعد از اسلام را بیکدیگر پیوند داد و ادامه و استمرار کم نظیری را در ارزش های فرهنگی و طرز تفکر ادبی و فلسفی و حیات ادبی این کشور کهن سال میسر ساخت .

فراموش نکنیم که لااقل سده تن از نامی ترین پیغمبران یعنی حضرت موسی و عیسی و محمد مصطفی علیه السلام و اگر زرتشت را هم بآنها اضافه کنیم چهار تن از بزرگترین پیشوایان مذهبی جهان - که در عین حال بنیان گذار چهار تمدن معروف فکری و اخلاقی و یا چهار فرهنگ معنوی جهانگیر بنام فرهنگ مزدائی و یهودی و مسیحی و اسلامی بوده اند رسالت خود را با آوردن کتابهای بنام اوستا - تورات - انجیل و قرآن تبلیغ کرده اند و این کتابها در طی قرون متوالی و حتی امروز برای تمدن های مذکور مهمترین سند و مآخذ و مرجع محسوب شده و می شود . همچنین بخاطر داشته باشیم که بدنبال نهضت دینی عظیمی که شارع بزرگوار اسلام بوسیله کتاب آسمانی خود ایجاد فرمود تمدنی گرانمایه بنام تمدن اسلامی پدید آمد که اقوام گوناگون از عرب و غیر عرب و خاصه ایرانیان در گسترش و تکمیل و بارور شدن آن سهیم و شریک بودند و اگر درست بنگریم بنیاد آن تمدن از جهات مختلف بر کتاب استوار بود . منظور از کتاب در این مورد تنها قرآن کریم که البته سرچشمه اصلی فرهنگ اسلامی و معجزه نبی اکرم بود نیست بلکه کتابهای بیشمار دیگری نیز که دانشمندان مسلمان تألیف یا از زبانهای پهلوی و عبری و سریانی و یونانی و هندی ترجمه کردند هر کدام در جای خود پایه ای از پایه های این کاخ عظیم را بردوش گرفته اند و نیز متن عربی همین تألیف و ترجمه ها بود که در قرون وسطی خاصه در جریان جنگهای صلیبی با اروپا منتقل و بزبان لاتینی ترجمه و بعدها چاپ شد و مایه بخش نهضت فکری و ادبی و فلسفی در اروپای دوره

رسانس و ادوار بعد از آن گردید که آثار آن هنوز تا زمان ما ادامه دارد .

پس اگر در تاریخ ایران و سایر کشورهای متمدن جهان می‌خوانیم که زبیران و پیشوایان و روشنفکران آن کشورها بکتاب و کتابخانه اهمیت خاصی میدادند نباید از دلیل و علت آن بی‌خبر باشیم و مثلاً اگر می‌شنویم که وزیر نامی دانشمند ایرانی صاحب بن عباد نمیتوانست ساعتی در حضر و سفر از کتاب دور باشد و بروایتی صدها و یا لااقل دهها شتر عموده در سفرها کتابخانه او را همراه او می‌بردند باید دریابیم که این روش صاحب بن عباد و امثال او حکایت از فضل فروشی و تفنن و اظهار جلال و جبروت نمیکند بلکه برای این قبیل زعمای دانشمند و مدبر و مدیر، کتاب و کتابخانه در حکم ضروری‌ترین ابزار کار و واجب‌ترین وسیله جهان بینی و جهان داری بود .

عکس این مطلب نیز ما را به همین حقیقت راهنمایی میکند بدین تعبیر که در تاریخ ملل بزرگترین صدمات و لطامات آن روز بر ارکان استقلال و عظمت معنوی آنان وارد می‌آمد که کتابخانه‌ها یعنی گنجینه‌های دانش و بینش آنان را فاتحان مغرور عمداً یا از راه جهالت بدست آب و آتش می‌سپردند .

هنگامی که با وقایعی ناگوار و ننگین از این قبیل در تاریخ عالم رو برو می‌شویم و مثلاً می‌خوانیم که اسکندر با سوزاندن و ویران ساختن کاخ شاهنشاهی هخامنشیان در تخت جمشید دژ نبشت‌ها یعنی گنجینه کتابهای آن کاخ عظیم را نیز نابود کرد، یا خلیفه دوم عمر بن الخطاب، فرمان داد تا سرداران و لشکریان عرب بر هر کتابی مربوط بایران و فرهنگ ایرانی دست یابند آنرا طعمه حریق سازند و یا در دوره‌های بحیرانی تفتیش افکار در اروپا کالون Calvin در ژنو و اسلاف و اخلاف فکری و هم سلیقه او در ایتالیا و فرانسه و اسپانیا و آلمان، علاوه بر قتل و حبس و آزار مخالفان مذهبی در سوزاندن و نابود ساختن تألیفات آنان اصرار می‌ورزیدند در عین تقبیح اینگونه رفتارهای ناروا و شرم‌آور باین نکته نیز توجه داشته باشیم که آنها تشخیص داده بودند که در پیکار با تمدن و فرهنگ و زبان و تاریخ و در واقع با هستی يك قوم یا با رواج يك عقیده مطمئن‌ترین و

کاری‌ترین حربه عبارت است از کوشش در برانداختن گنجینه‌های آن تمدن و انهدام پناهگاه‌های آن عقیده یعنی کتاب و کتابخانه.

بالاخره بر اثر توجه باین قبیل حقائق بدمعنی آنهمه وصف و مدح از کتاب در ادبیات ایران و ادبیات سایر ملل بخوبی پی می‌بریم و دلیل علاقه و عشق‌بازی دانشمندان و گویندگان را نسبت بکتاب و بقول آنان بداین انیس بی‌آزار و خوش حافظه و مؤدب که تا نرسند جواب نمیدهد و هرگاه بخواهند لب از گفتار می‌بندد و انسان از مصاحبت آن ملول نمیشود درمی‌یابیم.

حافظه در این معنی فرماید:

در این زمانه در فقی که خالی از خلل است صراحی می‌ناب و سفینه غزل است
دانشمند دیگری گوید:

همنشینی به از کتاب مخواه که صاحب بود گد و بیگناه
بهجت افزای جان و راحت دل هر چه دلخواه تست از آن حاصل
این چنین همدمی لطیف که دید که نه رنجید و نه برنجانید
یکی از گویندگان فارسی زبان - که اگر درست بخاطر داشته باشم کلیم
است حیرت خود را در باره آغاز و انجام جهان با تشبیه دنیا بکتاب بوجه
شاعر اندای بیان می‌کند و میگوید:

ما ز آغاز و ز پایان جهان بی‌خبریم اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است
کلثوم بن عمرو العتابی شاعر عرب در این باب گوید:

لنا ندماء ما نعل حدیثهم امینون مأمونون غیباً و مشهدا
بلا علة تخشی ولا خوف ریمه ولا تتقی منهم بناناً ولایدا
فان قلت هم احیاء لست بکاذب وان قلت هم موتی فلست مفندا

شاعر دیگری گفته: و خیر جلیس فی الزمان کتاب.

غرض من از اشاره باین مثالها ذکر تاریخچه کتاب نبود بلکه خواستم این نکته را آشکار تر کنم که چگونه کتاب در طی قرون متوالی خاصه پس از آنکه صنعت چاپ پدید آمد و تا دو قرن پیش که عصر روزنامه و مجله آغاز شد پاسدار

یکه تاز و مراقب بی رقیب و فرمانروای بی منازع در میدان دانش و بینش انسانی بود تا جائیکه در تقسیم ادوار بشریت که سه سخن از دوره حجر و دوره مفرغ و دوره آهن می‌رود شاید بتوانیم دوره تاریخ مسدود جهان را تا دو قرن پیش دوره کتاب بنامیم.

حالا باید دید کتاب که در اعصار گذشته چنان مقام و منزلتی داشته است آیا هنوز در جامعه بشری همان قدر و قیمت را دارد یا نه و نسبت بآینده آن می‌توانیم امیدوار باشیم یا نگران و همچنانکه مثلاً با اختراع هواپیما و سفینه‌های فضائی امروز اسب رهوار (ولو رخس داستانی رستم باشد) و عقاب تیز پر (حتی اگر عقاب قصیده معروف منسوب بناصر خسرو را بخاطر آورد) دیگر در زمینه سرعت و سبکتازی و بلندپروازی ضرب المثل و سرور زمین و آسمان نیستند آیا کتاب هم بهمان قرار در نتیجه تحولات قرون جدید در دنیائی که انواع و اقسام وسائل سمعی و بصری مانند روزنامه و مجله و رادیو و سینما و تلویزیون بر قایت بسا او برخاسته‌اند مورد تهدید قرار نگرفته است؟ و آیا در جهان امروز هنوز عزیز و محترم است و فردا نیز وجودش مغتنم خواهد بود یا خیر؟

باید دانست که این بحث صرفاً يك بحث نظری و این سؤال يك سؤال فرضی تقنین آمیز نیست بلکه در اکثر کشورهای جهان و از آنجمله در ایران مسلماً چنین سؤالی بخاطر بعضی از افراد و حتی شاید بنده عده‌ای از دوستداران کتاب خطور می‌کند و درباره‌ای از مجالس و محافل طرح می‌شود.

قبلاً لازم است خاطر نشان شود که این سؤال اگرچه شایع و رایج است ولی در مقام تجزیه و تحلیل معلوم خواهد شد که اولاً طرح آن بدین طریق و بدون هیچگونه قید و شرطی ممکن است حکایت از يك نوع قضاوت سطحی بکند، ثانیاً تصور می‌کنم بقطع و یقین می‌توان گفت که انسان متمدن امروز مانند گذشته و انسان فردا هم مانند دیروز و امروز بوجود کتاب نیازمند است و خواهد بود.

اینك باجمال بتوضیح این بیان با اشاره ببعضی از دلایل عمده می‌پردازم :
اولاً درباره ادامه اهمیت و حتی افزایش قدر و منزلت کتاب در جامعه انسانی امروز،

بزرگترین دلیل، یک دلیل حسی است یعنی آن چیزی است که بچشم میبینیم و یا میتوانیم ببینیم. بقول مولوی: آفتاب آمد دلیل آفتاب. و بسا پیروی از عارف روشن ضمیر دیگری که در پاسخ بیانات سفسطه آمیز مردی مبنی بر نبودن آب در حوض پراز آب کسدای از آب همان حوض برداشت و بصورت او پاشید و گفت دلیل من درباره وجود آب همین است و بس ما نیز کافی است که بگوئیم در تمدن عصر حاضر کتاب و کتابخانه نه تنها ارزش و اعتبار خود را از دست نداده بلکه آشکارا می بینیم که در همه جا خاصه در کشورهای که از سایر وسائل سمعی و بصری حداکثر استفاده میشود هنوز کتاب بزرگترین وسیله تعلیم و تربیت و نشر و انتقال دانش بشمار میرود و از تعظیم و تکریم آن ذره ای فرو گزار نمیشود.

نظری به آمار کتابخانه ها و انواع مختلف آنها از کتابخانه های دهکده ها و کارخانه ها و شهرداریها گرفته تا کتابخانه های تخصصی و عمومی و انجمن های کتاب در کشورهای مختلف بیندازیم و همچنین به افزایش روز افزون چاپ کتاب و عده نسخ آن و به ترقی علم کتابداری و کتابشناسی توجه کنیم و به عنایت خاص که امروز یونسکو یعنی عظیم ترین سازمان جهانی تربیتی و علمی و فرهنگی در عین تشویق و ترویج سایر وسائل سمعی و بصری بکار کتاب و کتابخانه و تشکیل اتحادیه های ملی و جهانی کتابداران و کتاب شناسان و کتاب دوستان و ترجمه کتب مهم بزبانهای مختلف و رفع مشکلات ارزی و گمرکی و سیاسی بمنظور تسهیل خرید کتاب مخصوصاً بوسیله کوپون های مخصوص و رایج در اکثر کشورها مبذول میدارد بیندیشیم تا بخوبی دریابیم که کتاب هنوز براریکه جلال و ضرورت و لزوم جادارد.

گروهی تصور میکنند که چون کتاب رقباتی بنام مجله، روزنامه، رادیو، تلویزیون پیدا کرده وضع حاضر و آینده آن در معرض تهدید است غافل از اینکه این وسائل جدید رفیق کتابند نه رقیب آن، و حتی رقباتی هستند که بکتاب نه فقط بخاطر گذشته برافتخار آن احترام میکنند بلکه در حال حاضر نیز بارزش و اهمیت آن واقفند و احتیاج مبرم خود را بآن معترف. البته درست است که امروز بر خلاف قرون گذشته کتاب دیگر وسیله منحصر بفرد ضبط و نشر و انتقال دانش و

فرهنگ نیست و وسائل دیگر که نام آنها را بر دم سالیان دراز است که بکار افتاده اند اما نکته در اینجا است که از طرفی هیچکدام از آن وسائل از کتاب و مراجع و اسناد بکتاب مستغنی نیستند و از طرف دیگر با آنکه هر کدام از آن وسائل جدید بی شک مزایایی بر کتاب بمعنی اخص از حیث وسعت حیطه عمل و تجسم مطالب بوسیله تصاویر گویا (منظور فیلم و تلویزیون است) و یا از حیث تماس سریعتر و وسیعتر با مردم جهان (مقصود مجله و روزنامه است) و بالاخره از لحاظ دستیابی آسان بهمه کس در همه جا (مراد رادیوست) دارند، ولی هیچکدام از آنان با داشتن آن مزایای فرعی نتوانسته و نخواهد توانست دوزمیت مهم از مزایای خاص کتاب را از او بر باید. بدین معنی که اولاً خواننده کتاب بیشتر از همه کسانی که از سایر وسائل سمعی و بصری استفاده میکنند آزادی عمل و امکان انتخاب دارد. بینندگان تلویزیون و سینماهای عمومی و شنوندگان رادیو ناگزیرند که در ساعات معینی فقط برنامه‌هایی را که این وسائل پخش میکنند ببینند یا بشنوند و امکان انتخاب برای آنها برخلاف آزادی خواننده کتاب یا معدوم است یا لااقل بسیار محدود. ثانیاً و مهمتر از همه حضور ذهن و تمرکز حواس مقرون با آزادی عملی که برای خواننده کتاب در یک محیط آرام دست میدهد و امکان تعمق و غور و مراجع و مطالعه مکرر که پایه و مایه هر کار علمی و ادبی دقیق و ارجمند میباشد منحصرأ یا اقلاً بیش از سایر وسائل از خصوصیات و برکات پایدار کتاب است و بس.

باری در مقایسه کتاب با وسائل نسبتاً مشابه دیگر میتوان ساعت‌ها سخن راند و ما امروز فرصت این کار را نداریم ولی بگمان من نتیجه چنین مقایسه‌ای قبلاً معلوم است زیرا مسلماً کتاب در میدان سابقه پیروزمند و سر بلند خواهد بود.

بالاخره تکرار میکنم که نزد صاحب نظران موضوع مقایسه کتاب با سایر وسائل سمعی و بصری تعلیم و تربیت به منظور احراز برتری یکی از آنها اصلاً نه مطرح است و نه معقول، بلکه بیشتر کوشش‌ها و دقت‌ها متوجه این است که در این باب از اینگونه مناقشه‌های لفظی احتراز شود. زیرا هر گاه جوانب امر بدقت سنجیده شود آشکار خواهد شد که تعریف کتاب به معنی اعم (یعنی بمعنی وسیله ضبط و

نشر و انتقال علم و نه فقط بمعنی جزواتی از کاغذ که مطالبی روی آن نوشته و چاپ و صحافی میشود) تا حدی و تحت شرایطی میتواند شامل سایر وسائل مذکور هم بشود. عبارت دیگر روزنامه و مجله و برنامه‌های علمی و ادبی و هنری رادیو و تلویزیون و فیلم‌های مستند نیز انواعی از کتاب هستند منهای بعضی از مزایای اصلی و منحصر کتاب. از طرف دیگر بر فرض اصرار در نگهداشتن اینگونه تقسیم‌بندی‌های فنی، نکته مهم و اساسی این است که هماهنگی کامل و تقسیم وظایف و مطالب بین کتاب از طرفی و مجله و روزنامه و رادیو و فیلم و تلویزیون از طرف دیگر ایجاد و تکمیل شود.

در خاتمه می‌خواهم از این بحث اجمالی چند نتیجه عملی در مورد کشور خودمان بگیرم:

اول اینکه در کشور ما مانند هر کشور دیگری که در شاهراه ترقی قدم بر نه میدارد لازم است که بموازات توسعه و تکمیل سایر وسائل سمعی و بصری سعی بیشتری در اصلاح و بهبود وضع کتاب و کتابداری و طرز استفاده بهتر از آن خواه در کار تحقیق و مطالعه، و همچنین در مورد جمع‌آوری و حفاظت نسخ خطی و نقیص و نادر بعمل آید. در خصوص مطلب اخیر باید بگویم که حفظ و حراست کتب نقیص و خطی ایران بهمان اندازه برای فرهنگ و تمدن ایران و جهان مهم است که حفاظت و صیانت ابنیه تاریخی ما. زیرا هر دو نوع از این آثار میراث گرانبهای فرهنگ پر افتخار ما هستند.

در ثانی آرزو مندم که هر چه زودتر با همکاری کامل وزارت فرهنگ و هنر و وزارت آموزش و پرورش و وزارت اطلاعات طرح‌های دقیق و برنامه‌های جامعی به منظور راهنمایی عملی طبقات مختلف، خاصه دانش‌آموزان و دانشجویان و افرادی که در پرتو پیکار ملی و جهانی با جهل و بیسوادی خواندن و نوشتن فرامیگیرند، با مساعدت مطبوعات کشور تهیه و اجرا گردد و مخصوصاً نصایح لازم باین طبقات درباره طرز انتخاب کتب قرائتی و نحوه مطالعه، و طریق استفاده از آنها در عین استفاده از سایر وسائل داده شود. امیدوارم تصور نشود که منظور من از این تفصیل تشویق

آنها باین است که مثلاً در اکثر ساعات بیداری همه کارها و وظایف خود را کنار گذاشته غرق در مطالعه کتاب بشوند بلکه مقصود این است که از هر طبقه و حرفه‌ای باشند در برنامه روزانه خود فراخور احتیاجات فردی و اجتماعی و شغلی خود يك يا چند ساعت را صرف مطالعه صحیح و مفید بفرمایند و در این کار هم البته از حد اعتدال تجاوز نکنند زیرا افراط در هیچ کاری پسندیده نیست .

پروفسور « ژان مازاریك » و شاگرد او « ادوارد بنش » دورئیس جمهور سابق چکوسلواکی هر دو مردان دانشمند و کتاب دوست و کتابخوان بودند ولی بنش - در مطالعه افراط میکرد تا حدی که گاهی از کارهای دیگر باز میماند . مازاریك روزی بشوخی باو گفت: « رفیق عزیز تو بیش از حد وقت خود را صرف کتاب میکنی و خود را خسته میکنی ، مطالعه بکن و کتاب بخوان اما در حد اعتدال ، تا فرصت مطالعه در کتاب طبیعت و اجتماع هم داشته باشی . »

آخرین نکته جواب بداین سؤال است که سرنوشت کتاب در دنیای آینده چه خواهد بود ؟ بی آنکه ادعای غیبگوئی و غیب جوئی در این باب داشته باشم گمان میکنم با توجه بآنچه گفته شد جواب این سؤال را هم میتوان اجمالاً داد و گفت: تا روزی که علم و صنعت انسانی وسیله‌ای کشف و اختراع نکرده است که امکان تمرکز حواس و سایر فوائد مترتب بر آن را باندازه کتاب برای جویندگان دانش فراهم کند کتاب و کتابخانه همچنان بر مسند عزت و احترام برقرار خواهد بود و روزی نیز که فرضاً چنان وسیله‌ای کشف شود و لو نام دیگر بر آن نهند در معنی کتاب خواهد بود منتهی در لباس دیگر .

بفرموده هاتف :

سه نگردد بریشم ار اورا پرنیان خوانی و حریر و پرند

کتاب و مطبوعات و تأثیر آنها در اخلاق عمومی

قبل از ورود به مطلب می‌خواهم درباره ماهیت کتاب و مطبوعات مقدمه‌ای بعرض برسانم که اگر زیاد موجب نباشد با توجه با اهمیت موضوع امیدوارم معذور باشم. حقیقت انسان تفکر و تعقل و اندیشه اوست و بدین جهت است که از دیگر موجودات ممتاز شده و رجحان افراد انسانی بین خودشان هم با قوت و ضعف تعقل و تفکر و نحوه آن نسبت مستقیم دارد.

پاسکال (Blaise Pascal ۱۶۶۲-۱۶۶۳) فیلسوف فرانسوی در قرن ۱۷ میلادی مینویسد: انسان در ضعف و ناتوانی به مثابه گیاهی است، منتهی گیاهی که فکر میکند. برای از بین رفتن انسان لازم نیست که تمامی عوالم امکان متحد شوند و دست بدست هم دهند بلکه يك قطره آب دیگر بخار برای از بین بردن انسان کافی است. منتهی انسان که از بین میرود بر عواملی که او را از بین می‌برند فضیلت و مزیت و رجحان دارد برای اینکه انسان میدانند که از بین می‌رود ولی این عوامل نمیدانند که او را از بین می‌برند. پس اساس فضیلت انسان تفکر و اندیشه است بدین جهت است که این فیلسوف بزرگوار مبنای اخلاق را بر تفکر میدانند.

کانت (Immanuel Kant ۱۷۲۴-۱۸۰۴) فیلسوف آلمانی در قرن ۱۸ میلادی معتقد است جهانی که مادرك می‌کنیم مصنوع عقل ماست و بعبارت دیگر ما در جهان نیستیم، جهان در ماست.

بودا میگوید: همه چیز بر اساس افکار ما بنا شده و از افکار ما بوجود آمده است.

مولانا قدس سره العزیز میفرماید:

ای برادر تو همان اندیشه‌ای
گر بود اندیشه‌ات گل گلشنی
پس چو می‌بینی که از اندیشه‌ای
خانه‌ها و قصرها و شهرها
هم زمین و بحر و هم مهر و فلک
پس چرا از ابله‌ی پیش تو کور
و نیز معتقد است که هر کس عالم را با فکر و اندیشه خود می‌سجد و جهان را از دریچه چشم خویش می‌بیند :

عالمش چندین بود کش بینش است
چشم چندین بحر هم چندینش است
مالبراناش (۱۶۳۸-۱۷۱۵ Nicolas Malebranche) فیلسوف فرانسوی
در قرن ۱۷ میلادی عقیده دارد که انسان اشتباه می‌کند که نمایش‌های حواس را حقیقت
اشیاء می‌پندارد .

لذت والهی که ما از اشیاء درک می‌کنیم از آنها نیست بلکه احوال نفس ماست.
فضیلت آنست که انسان در مراتب کمال فکر کند و تمکیر دانشمند بمثابت دعا و نماز و
عبادت اوست.

در حدیث وارد است : تفکر ساعة خیر من عبادة سبعین سنة حضرت مولی الموالی
میفرماید :

اولا آدم از لحاظ قوای جسمانی ضعیف و ناتوان است ، اجالش مکتوم و
امراض مستور و عملش محفوظ است ، پشه‌ای او را آزار می‌دهد ، عرقی وی را بدبو
میسازد و یک گلوگیری برای از بین رفتن وی کافی است. منتهی اگر با وجود این همه
فقر و مسکنت ظاهری مستحق خلعت کرامت شده و خداوند در آیه ۷۰ سوره بنی -
اسرائیل میفرماید : ولقد کرّمنا بنی آدم و حملناهم فی البر والبحر و رزقناهم من
الطیبات و فضلناهم علی کثیر فمن خلقنا تقضیلا ، بواسطه قوه تعقل و تمکیر اوست.
بالاخره مولانا عالم ماده را موجی از عالم معنی میداند و میفرماید :

تاچه عالم هاست در سودای عقل تاچه باپنهاست این دریای عقل
عقل پنهان است و ظاهر عالمی صورت ما موج یا از وی نمی
چنانکه مذکور شد حقیقت انسان فکر و اندیشه است و سخن موجی است که
از دریای اندیشه برمیخیزد و در قالب الفاظ جای میگیرد و زمانی بشکل کتاب و
مطبوعات درمیآید و دست بدست میگردد و از اسلاف باخلاف میرسد . پس کتاب
گنجینهٔ فکر، نمایندهٔ شخصیت، تراوش قریحهٔ انسانیت و موجی از بحر اندیشه و تفکر
ساحب آن است که بقا و دوام و نحوهٔ تأثیر آن در نفوس بشری بستگی بارزش
واقعی آن دارد . کتاب نمایندهٔ تمدن بشریت، نشان دهندهٔ ذوق و فکر و درک و فهم
و قلب و مغز و شعور انسانیت، و بالاخره آئینهٔ هستی نمای اولاد آدم است . عادلترین
قاضی برای تشخیص ارزش واقعی کتاب جریان روز است و بزرگترین حافظ آن
در کشاکش دهر حقیقت آنها . شاعرهٔ شیرین سخن پروین اعتصامی دربارهٔ دیوان
خود میفرماید:

بباغ نظم بهرسو گل و بهاری بود بهار طبع مرا نیز بر گک و باری بود
چکامه و سخن من به صفر میمانست که در برابر اعداد در شماری بود
من این ودیعه بدست زمانه میسپرم زمانه زرگر و نقاد هوشیاری بود
سیاه کرد مس و روی را بکورهٔ وقت نگاه داشت بهر جا زر عیاری بود

هر کس که در این جهان بوده راه فنا پیموده نه از ملک اسکندر و گنج
قارون خبری مانده است و نه از حشمت و جاه و جلال سلیمان اثری « رهروان وادی
عشقی که از سر حد عدم تا باقلیم وجود اینهمه راه آمده و در این دوراهی منزل بهم
رسیده اند . » چند صباحی در این خاکدان نیاسوده ناچار شده اند به سیر و سفر
خود ادامه دهند و پای در طریقی نهند که آن سرش ناپیدا است . در این میان خوشا
بحال کسانی که اگر خودشان رفته اند و خاک وجودشان برباد شده ولی فکرشان
بشکل کتابی سودمند تجلی میکند و مانند گوهر درخشانی در هر زمان و مکانی می-
درخشد و چون حقیقت انسان فکر او است پس مادامیکه مشعل فروزان افکار
کسی نور افشانی میکند مثل این است که نمرده و مصداق این کلام گهر بار حضرت

مولای متقیان است که میفرماید: العلم باقون ما بقی الدهر اعیانهم مفقوده و امثالهم فی القلوب موجهه، و بقول خواجه شیرازی:

هر گز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق

ثبت است در جریده عالم دوام ما
خواندن آثار این بزرگان است که گرد خستگی و مسالال را از روح انسان
متفکر میزداید و دلها را از تشویش و قلق واضطراب میرهاند و «دنیای و شرورش
دمی راحت و آسایش میبخشد» روح را قوت و دل را نور میدهد. واقعاً اگر کتاب
نبود دنیا چه حالی داشت و ابناء بشر در چه ظلمتی از نادانی و جهل و بی خبری زندگی
میکردند خدامیداند.

امرسون فیلسوف امریکائی میگوید در تمدنهای عالی بزرگترین مایه حفظ
روحانی کتاب است زیرا روح تعلق به عالم نامحدود ولایتناهی دارد. لذات مریوطه بر روح
نیز مقید بقیدی و مشروط بشرطی و محدود بحدی نیست.

و اگر کسانی باشند که این لذت را درك نکنند و بالاتر از لذات ناپایدار
دنیوی و برتر از حظوظ بی مقدار جسمانی حظ و لذتی بشناسند رونق بازار آفتاب نمی-
کاهد و از اهل دل این ندارا میشوند:

مادر پیاله عکس رخ یار دیده ایم ای بیخبر ز لذت شرب مدام ما
بالاخره کتاب دواى روحی و تسکین دهنده آلام درونی و ملجأ و مأوی
آزاد مردانی است که در برابر نامالایمات و شدائد زندگی مفر و پناهی ندارند.
مونتسکیو میگوید: غصه ای نداشته ام که با يك ساعت مطالعه بر طرف نشود، و
حضرت علی (ع) میفرماید: ان هذه القلوب تمل كما عل الابدان فاتبعوا لها طرائف
الحكم. یعنی دلها نیز مانند جسمها ملول و افسرده و بیمار میشوند و دواى آن بدست
آوردن غرائب حکمت است. افضل المتكلمين استاد خواجه نصیر الدین طوسی فرماید:
لذات دنیوی همه هیچ است نزد من در خاطر از تغیر آن هیچ ترس نیست
روز تنعم و شب عیش و طرب مرا غیر از شب مطالعه و روز درس نیست
همچنانکه بعضی رسید بعضی از کتابها هستند که در طی قرون و اعصار میمانند و آثار خود

را ظاهر میسازند. این نوع کتابها را کتاب دهر توان گفت. اولین باری که بنده تعبیر کتاب دهر و کتاب عصر را دیدم گویا در یکی از نوشته های حر جلیل علامه شهیر جامع المعقول و المنقول شیخ محمد حسین کاشف الغطاء بود. ایشان در مقام تقریظ نسبت به یکی از مؤلفات فیلسوف شهیر معاصر سید هبة الدین شهرستانی چنین مینویسد که این کتاب را کتاب دهر باید گفت نه کتاب عصر. منظور از کتاب دهر کتابی است که مبتنی بر واقعیات و حقایق ثابت باشد و چون حقیقت و واقعیت از بین نرود و مانند زرع یار در دست روزگار میماند و از اسلاف باخلاف میرسد، اگر در این باب از کتاب آسمانی قرآن مجید بگذریم که بقول گوستاو لوبون در طی چهارده قرن از تاریخ بشریت ذره ای از نفوذ آن در نفوس بشری کاسته نشده و اگر کتاب سر تا پای حکمت و اندرز نهج البلاغه را کنار بگذاریم که سرمشق زندگی فردی و اجتماعی میباشد باید اذعان کنیم که واقعاً کتابهایی هستند که مانند کانون فیضی لایزال آثار درخشان خود را ظاهر میسازد. خداوند در قرآن مجید کلام خوب را که کتاب خوب از مظاهر آن است تشبیه میفرماید بدرخت بارور و سایه گستری که ریشه های آن با عمق زمین فرو رفته و شاخه های آن سر به آسمانها بکشد و با اذن پروردگار بابرها و میوه های خود کام بشریت را محفوظ گرداند همچنانکه اگر چنین درختی پیدا شود از مصادیق بارز باقیات صالحات و حسنات و جاریات است. کلام خوب و کتاب خوب و کتاب مفید نیز همین حال را دارد که در جریان روزگار با میوه های گوارای روحانی و معنوی خود بشریت را بهر همند میسازد. الم تر کیف ضرب الیه مثلاً کلمة کشجر طیبة اصلها ثابت و فرعها فی السماء تؤتی اکلها کل حین باذن ربها. و شاعر عالیقدر ایران فردوسی طوسی در باره شاهنامه خود فرماید :

عجم زنده کردم بدین پیارسی
 بگفتم سرآمد مرا روزگار
 که تخم سخن را پراکنده ام
 ز باران و از تابش آفتاب

بسی رنج بردم در این سال سی
 ز ایات غرا دوره سی هزار
 ازین پس نمیرم که من زنده ام
 بناهای آباد گردد خراب

پی افکندم از نظم کاخی بلند که از باد و باران نیاید گزند
همچنین خداوند در قرآن مجید میفرماید: الیه یصعد الکلم الطیب یعنی
کلام‌های خوب بطرف خدا صعود میکند و با ابدیت سنخیت پیدا کرده و همواره
آثار خود را ظاهر میسازند. مولانا در تفسیر این آیه فرماید:

صاعدا منا الی حیث علم	تا الیه یصعد اطیاب الکلم
متحفا منا الی دار البقا	ترتقی انفسنا بالمنتقی
ضعف ذاک رحمة من ذی الجلال	ثم تاتینا مکافات المقال
کی ینال العبد مما نالها	ثم یلجینا الی مثالها
ذافلا زالت علیه دأما	هکذا یعرج و ینزل دأما
زان طرف آید که آمد آن چشش	پارسی گوئیم یعنی این کشش

و نیز خداوند کتاب را ارث بندگان صالح معرفی میفرماید: ثم اورثنا -
الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقصد ومنهم سابق بالخیرات.
مولانا در این باب فرماید:

وز لئیمان ظلم و لعنتها بماند	نیکوان رفتند و سنتها بماند
در خلائق میرود تا نفخ صور	رگ در گستاخین آب شیرین و آب شور
از چه میراث است اورثنا الکتاب	نیکو نرا هست میراث از خوشاب

باید دانست که کتاب خوب و مفید غیر از کتاب مؤثر است.

روبرت ب. دونز کتابی تألیف کرده بنام «کتابهای که دنیا را تغییر
داده اند» و در این کتاب خود از ۱۶ فقره کتاب اسم برده که از آن جمله است
کتاب پرنس از ماکیاولی - ثروت ملل از آدام اسمیت - رساله‌ای درباره اصل جمعیت
از توماس مالتوس، ولی باید گفته شود که منظور وی معرفی کتابهای خوب نبوده
بلکه کتابهایی بوده است که در نفوس بشری مؤثر بوده است. می‌خواهد نشان دهد
که کتاب ممکن است هم باعث عمران و آبادی و رهبری مردم بطرف اصلاح و فلاح
باشد و هم موجب خرابی و فساد و تباهی و گمراهی. یعنی کتاب در دو جهت مثبت و

منفی دو تأثیر عمیق و متضاد دارد. اگر کتاب خوب در اصلاح اخلاق و زهبری خوانندگان برآه راست مؤثر است تأثیر کتاب بد در تخریب مبانی اخلاقی و شوق مردم برآه فساد و گمراهی بمراتب بیشتر و نقش آن خطرناکتر است خصوصاً در طبقه جوان که اسکلّت و استخوان بندی اخلاق و روحیات و افکارشان نضج و قوام و استعناکم پیدا نکرده است. افراد جوان در هر قوم و ملتی بمثابه نهالهایی هستند که باهر بادی متأثر میشوند و این معنی در حق ایشان بیشتر صادق است، خوپذیر است نفس انسانی، آنچنان گردد او که گردانی مثلی است ایتالیائی که میگوید: « بدترین دردها کتاب بد است » واقعاً مثل پر معنائی است زیرا برای دزدیدن ایمان و تقوی و فضیلت و سجایای اخلاقی و قوه ادراک و عقل و تمیز کتاب بد از هر دزدی بیرحم تر و خطرناکتر است خصوصاً کتابهایی که با جلد های زر کوب و طلائی ظواهر جذاب و درخشان و اسامی فریبنده و عناوین جالبی آتش در خرمن ملکات فاضله میزنند. بعضی از این کتابها تحت عناوین بحث در امور جنسی و یاد دادن راه و رسم زناشوئی یا رهبری بطرف عشق و نظائر آنها با مطالب گمراه کننده و عکسهای جالب نامناسب تمام طرق فساد را بدختران و پسران جوان میآموزد و برخی دیگر در مقام بیان داستانهای عشقی و جنائی و شرح سرگذشت روسپیان و دلکچها و رقصها و زنان هر جنائی و مردان هوسران بی بند و بار و مسخره کردن مبانی دینی و اخلاقی و مذهبی جوانان را فوج فوج بطرف انحرافات و نفسانیات سوق میدهد چه مفاسد و جنایاتی که بر اثر این قبیل مطبوعات ظاهر شده، چه جوانها که بی ایمان بیار آمده و چه ایمانها که بر باد رفته است. اگر عالم آن نیست از مطبوعات سودمند سودها دیده در مقابل چهره های خانمان بر انداز که ندیده است. اگر شفای قلبها، آرامش دلها، دوی دردها و وسیله نجات از آلام و مصائب روزگار کتاب است و اگر جهان تمدن و عالم بشریت از مشعل های فروزان مطبوعات مفید روشن و منور است با کمال تأسف باید تصدیق کنیم که غالب تیرگی ها و گمراهی ها و بدبختی ها و مفاسد و جنایات هم مولود کتاب است یعنی مطبوعات در دو طرف مثبت و منفی دو تأثیر متضاد و عمیق دارند. این چند بیت که مولانا درباره زبان فرموده درباره کتاب نیز

صادق است :

ای زبان هم گنج بی پایان توئی	ای زبان هم رنج بی درمان توئی
هم صغیر و خدعه مرغان توئی	هم انیس و وحشت هجران توئی
ظالم آن قومی که چشمان دوختند	زان سخن ها عالمی را سوختند
ای زبان هم آتش و هم خرمنی	چند این آتش در این خرمن نبی
عالمی را یک سخن ویران کند	رو بهان خفته را شیران کند

آری اگر کتاب و مطبوعات و علم و دانش بر پایه اخلاق حسنه نباشد کار بجائی نمیرسد در این صورت بقول شیخ بهائی علیه الرحمه از مفتحش دری باز نمیشود و از ایضاخش اشکالی رفع نمیگردد ، از مقاصد او مقصد نایاب میشود ، از مطالع وی طالع بخواب میرود و محصل او محصولی نمیدهد و مفصل او جز اجمال نمیفزاید ، اشاراتش راهی نشان نمیدهد و از بشارتش دلی شاد نمیگردد و از شفای بوعلی شغائی حاصل نمیشود . اگر کتاب و مطبوعات و علم و دانش بر پایه اخلاق و حقیقت بینی نباشد بقول مولانا قدس سره رهروان را چو غول راه زن و بر گردن معاندان حبل مسد میشود سامری ها را از درگاه الهی مردود میکند و قارون ها را بقعر زمین فرو میبرد و بوالحکم را در میان خسران و گمراهی سرنگون میسازد و دردل فرعونها زنگهائی پدید میآورد که سفیدی ید بیضا سیاهیش را نمیزداید . علم و دانش زمانی فروغ و درخشندگی دارد که بر پایه ملکات فاضله باشد . عالم غیر عامل و فاسد الاخلاق آتشی است که خرمن تقوی و فضیلت را میسوزاند « دزد با چراغ آمده ایست که کالارا گزیده تر میبرد » و « با سنان قلم دزدی بی تیرو کمان میکند »

دزد جاهل گریکی ابریق برد دزد عارف دفتر تحقیق برد

جای هزاران خوشوقتی است که در کشور ایران خصوصاً در این اواخر نهضتی بطرف کتاب خواندن و کتاب نوشتن و تأسیس کتابخانه ها و توسعه و تکمیل کتابخانه های موجود پیدا شده . در این قسمت از کتابخانه های تهران و قم و استان قدس رضوی و سایر نقاط ایران صحبتی نمیکنیم برای اینکه این خود موضوع مستقلی است همین قدر که در تبریز خودمان علاوه بر کتابخانه و قرائت خانه تربیت کدها شاید قریب چهل سال

پیش بوسیله مرحوم تربیت تأسیس شده و علاوه بر کتابخانه ملی که چندی قبل با همت و مساعدت‌های مادی و معنوی عده‌ای از رجال خیر و نیکوکار آذربایجان و سرمایه کاملاً ملی و با مراقبت‌ها و زحمات آقای دهقان مدیر کل وقت فرهنگ آذربایجان بنیان گذاری شده کتابخانه‌هایی در دانشکده‌ها و بعضی از دبیرستان‌ها بوجود آمده و چند کتابخانه دیگر هم مقدمات تأسیس آنها فراهم میشود از جمله کتابخانه‌های نو بنیاد کتابخانه کانون و کلای دادگستری آذربایجان است که با مساعدت‌های عده‌ای از وکلای محترم دادگستری و اشخاص خارج و با مساعدی جمیل و مجاهدت‌های ارزنده دوست دانشمند آقای علی ابوالفتحی تأسیس یافتند که امیدوارم در آینده خصوصاً در قسمت حقوقی یکی از کتابخانه‌های ارزنده این کشور بشود و در رأس این کتابخانه‌ها از کتابخانه پهلوی باید نام برد. این کتابخانه که بامر شاهنشاه آریا مهر تشکیل میشود بقراری که در روزنامه‌ها خواندم گویا دارای یکصد و پنجاه هزار جلد از کتابهای خطی خواهد بود که خواه بعنوان اصل یا فتوکپی در این کتابخانه گردآوری خواهد شد تا چه رسد به کتابهای چاپی در مسایل و تعلیقات و خطوط و آثار گرانبهای دیگر؛ و یقین دارم در اندک زمانی یکی از گنجینه‌های گرانبها و کتابخانه‌های بزرگ جهان شود و از اطراف و اکناف عالم دانشمندان و فضلا و محققین و متبعین را برای تحقیق و تتبع و استفاده از علوم و ادبیات مشرق زمین باین کتابخانه روی آور شوند، باید هم چنین باشد زیرا ایران امروز وارث ایرانی است کهن، زمانیکه کشور ایران مهد تمدن عالی بود و کتابها و مؤلفات فلاسفه و دانشمندان ما در دارالعلم‌های اروپا تدریس میشد و فرهنگیان با چشم اعجاب و تحسین بمانندگریستند و از همه چیز ما تقلید میکردند، ما دارای کتابخانه‌های مهم بودیم مانند کتابخانه نوح بن منصور سامانی و کتابخانه صاحب بن عباد ملقب بکافی الکفاة متوفی بسال ۳۸۵ هجری قمری. و کتابخانه‌های متعدد خواجه نظام الملک در قرن پنجم هجری که تنها کتابخانه نیشابور وی دارای قریب چهارصد هزار جلد کتاب بوده است و کتابخانه افضل المتکلمین استاد البشر خواجه نصیرالدین طوسی در مراغه که بنا بنوشته تواریخ معتبر دارای چهارصد هزار جلد

کتاب بوده است و کتابخانه‌های زمان صفویان مانند کتابخانه شیخ بهائی، میرداماد، میرفندرسکی و کتابخانه ملامحمد باقر مجلسی و کتابخانه‌های دیگر که مورخین عده کتابهای آنها را قریب یک میلیون جلد نوشته‌اند.

زمانیکه کشور ایران حکما و فلاسفه‌ای مانند ابن‌الرشد و فارابی و بوعلی‌سینا و دانشمندانی مانند یاقوت و ابن‌الاثیر و عطاملك جوینی و ابوالفرج اصفهانی در تاریخ و جغرافیا و بخاری و بیهقی در حدیث و علم الرجال و ابن‌بابویه و شیخ طوسی و محمد بن یعقوب کلینی و علامه حلی در فقه و فخر رازی و غزالی و شهرستانی در علم الاخلاق و کلام و عبدالباقر گیلانی و شیخ شهاب‌الدین سهروردی و شیخ عطار و مولانا جلال‌الدین بلخی و فخرالدین عراقی و نجم‌الدین کبری در عرفان و تصوف و بلخی و خیام و ابوریحان بیرونی در نجوم و ریاضیات و سعدی و حافظ و فردوسی و نظامی گنجوی در عالم شعر و ادب و امام رازیها و ابن‌سیناها در طب و بالاخره هزاران نفر نظیر آنان را در علوم و فنون مختلف داشتیم در غرب خبری که قابل توجه باشد نبود. کتابخانه میلان در ۱۶۰۲ میلادی تأسیس یافت و کتابخانه ملی پاریس در قرن ۱۶ میلادی عمومی شد.

کسانیکه ایران را آباد و ایرانی را سر بلند و سر فر از می‌خواهند باید دست بدست هم دهند و با ایجاد يك نهضت عظیم علمی و اخلاقی که از لوازم آن تأسیس کتابخانه‌ها و توسعه کتابخانه‌های موجود است ایرانی بسازند که افراد آن یکدل و یک‌جهت در راه ترقی و تعالی آن گام بردارند و با جهل و فقر و مفاسد اخلاقی مبارزه بی‌امان نمایند و سپاهی از دانش و اخلاق انسانیت تجهیز کنند و بر لشکر اهریمنی نادانی و فساد غالب آیند بلکه با تأییدات خداوند متعال این کشور کهن، باز کانون علوم و معارف و کعبه ارباب فضل و هنر و مرجع فضلا و دانشمندان جهان شود، بدیهی است هیچ نعمت و موهبتی مفت و ارزان بدست نیاید و نابرده رنج گنج میسر نمیشود:

هیزم سوخته شمع ره منزل نشود باید افروخت چراغی که ضیائی دارد
گوهر وقت بدین خیر گی از دست مده آخر این عمر گرانماید بهائی دارد

آنچه پاره‌ای از شهر را درباره کتاب سرود دارند

از : استاد فقید ملك الشعراء بهار

آرزوی دانشمند

مردمان را هوس بسی بسر است	هوس من بدین دو مختصر است
که نشینم بباغ بر لب آب	که بگل بنگرم ، گهی بکتاب
شاخ گل ساغر شراب منست	یار من دفتر و کتاب من است

شهر دانش

باش مانوس بیاری که نرسد ز توچیز	هم نگوید بتو چیزی که نپرسی ناچار
گرسخن خواهی ، باتوسخن آرد بمیان	ور خمش باشی ، خاموش نشیند بکنار
هرچه زو خواهی ، آرد برت در هر باب	هرچه زو برسی ، پاسخ دهدت در هر کار
نه سخن سازدو ، نزد خلق نماید غیبت	نه خبر پرسدو ، نه کشف نماید اسرار
تا تو در خوابی ، او نیز بماند خفته	تا تو بیداری ، او نیز بماند بیدار
آن چنان محرم و یکدل ، که نباید ببرش	نه تعارف ، نه تکلف ، نه تحفظ ، نه وقار
باتو در خانه بود ، تا تویی اندر خانه	هم بگلزار بسود تا تویی اندر گلزار
ور بزندان فگندت بمثل ، آنجا نیز	مونس روز غم تست و انیس شب تار
لیک در صحبت مخلوق ، ترا ترك کند	هست عذرش که بیک دل نسزد عشق دویار
او کلیه مست و فقیه است و طبیب است و ادیب	کیمیا وی و ریاضی ، فلکی و معمار
واعظ و زاهد و صنعتگر و نقاش و خطیب	حاسب و کاتب و خطاط و سپاهی و سوار
داند اسرار نباتات و علاج حیوان	که بود اهل گل و اهل مل و اهل شکار
گر ز جغرافی پرسی ، بتو بنماید راست	عزیز و طول و جهت و مردم هر شهر و دیار
گر ز تاریخ پرسی ، بنماید تاریخ	ور ز اشعار پرسی ، بسراید اشعار

نکنی گسر سخنی از سخنانش را فهم
همه خط داند ، از چینی و از سنسکریت
ور ز انساب ملل خواهی ، گوید بتوباز
این چنین دوست کتابست . از روی مناب
بچنین شاهد زیبا ببطالت منگر
ور امانت بسپردیش ، ازو چشم بیوش
بر تو تکرار کند ، گر تو بخواهی حد بار
پهلوی و گراک و معری و خط مسما
ز آریایی و ز سامی و ز حامی و ز تار
این چنین یار کتابست ، ازو دست مناب
بشنو ازمن ، بکس او را باعانت مسبار
دیگری خواه ز بازارو بجایش بگذار

لله الحمد ، که در خانه ما حرفی نیست

که بهار است و کتابست و کتابست و بهار

کتاب و کتابخانه

از : استاد فروزانفر

هر کس که در این جهان بد از روز نخست
عاقل داند که گنج آسایش را
آسایش خویش جست و ، این بود درست
در کنج کتابخانه می باید جست

از رشید یاسمی

کتابخانه

ای کان خرد ای کتابخانه
در گلشن تو بر گزیده پیوست
احساس دو صد دل بگنج تو در
هر دم که بیابم مرخویشتم را
نزدیک تو ام خوش پناهگاهی است
خوشبخت کسی کو حیات خود را
جز تو در تو نیم هیچ شادمانه
افکار سرز گمان آشیانه
اندیشه صد سر بهر کرانه
بر تیر مصائب شده نشانه
از کین و جفا و غم زمانه
در تو بگذارد بجاودانه

در وصف کتاب

از : ایرج میرزا

کتاب ارهست کمتر خوردغم دوست
 نه غمازی نه نمایی شناسد
 چو یاران دیرجوش وزود رونیست
 نشیند با تو ، تا هر وقت خواهی
 بگوید از برایت داستانها
 نه از خوی بدش دلاگیر گردی
 که از هر دوستی غمخوارتر اوست
 نه کس از او ، نه او از کس هراسد
 رفیق پول و در بند پل و نیست
 ندارد از تو خواهش های واهی
 حکایت ها کند از باستانها
 نه چون نادان توازوی سیر گردی (۱)

از : ابراهیم صهبای

کتاب و زندگی

نه از کتاب کسی در زماند یارتو نیست
 برور گار چو او در جوانی و پیری
 بیک بهانه ز سوی تو رو نگرداند
 برور ناخوشی از دیدنت نقاب روی
 چو دوستان دیگر یار نیمه ره نبود
 هزار نکته ترا رایگان بیاموزد
 بود همیشه بسراه سفر صاحب تو
 کتابخانه بود گلشنی نشاط انگیز
 رفیق اهل و موافق کتاب خوب بود
 ز مردمان بجهان یاد گارها ماند
 که هیچ یارش و روزدر کنار تو نیست
 کسی اینس ومددکار و غمگسارتو نیست
 گهی مخالف و گه یار بیقرار تو نیست
 بنام حادثه غافل ز روزگار تو نیست
 رقیب حمله گر و خصم نابکار تو نیست
 چنین معلمی آسان در انتظار تو نیست
 که چون کتاب رفیقی باختیار تو نیست
 دریغ باشد اگر زان گلی نثار تو نیست
 بهوش باش که هر دوست ، دوستدار تو نیست
 به از کتاب ثمر بخش یاد گار تو نیست

اثر : محمد حسین شهریار

کتاب

از متن جمال تو کجا دیده شود سیر
 یارب چدر فیتی تو که در کشمکش خواب
 از عینک پیری همه دریاد جوانی
 پیری و زمین گیریم از من بستانی
 شبها منم و حجره ام و شمع و کتابم
 پروانه و شمعیم بیا تا بشتابیم
 هر صورت زیبا که مرا نقش ضمیر است
 سیمای تو مهتابی و نقش تو شبه گون
 هر قصر خیالی که بسودای تو سازم
 در باغ تو باقی همه سرو و گل و ریحان
 نطع تو چرا گاه غزالان معانی است
 هر سرکش کاف تو کمند است عدو بند
 در نقطه خال تو چه دریای لطائف
 لفظت همه مرغان فروخته بزندان
 مرغان غزلخوان که اگر پر بگشایند
 شیران بر آشفته که گر سلسله خیزد
 چون زخمه اندیشه بساز تو زند چنگ
 چشم زحل و زهره با فسانه کنی خواب
 در گوش دلم سر دهی اسرار حقایق
 تو چشمه شیری و منقش همه با مشک
 تو حقه ایمانی و آه از قلم کفر
 هر بی سر و پا گو سرت از مهر بخارد
 این بال فرشته است که باز رخت خورشید
 آری تو کتابی و همان لوح که در وی

گر حاشیه سازیم خط سبز به تفسیر
 من از تو شوم سیر و توازن نشوی سیر
 سیمای تو بینم که بپای تو شدم پیر
 ای مونس تنهایی پیران زمین گیر
 و آنسوی افق مرغ حق و ناله شبگیر
 شب میرود اندیشه کن از آفت تأخیر
 بر لوح جبین تو نگارند بتصویر
 هم شاه سمرقندی و هم شاهد کشمیر
 از عیان بقصور آرد و اقرار به تقصیر
 در جوی توجاری همه شهد و شکر و شیر
 خوبان همه در خیل تو آیند، به نخجیر
 هر دایره جیم تو تیغی است جهانگیر
 کو زیر و زیر میشود از یک زیر وزیر
 معنی همه شیران فرو بسته بزنجیر
 آفاق جهان مسخره گیرند به تسخیر
 تاج از سر خورشید ستانند بشمشیر
 تا بام سموات رود بانگ مزامیر
 چون ساز کنی نغمه سنتور اساطیر
 بی منت نقاله و بی حاجت تقریر
 هان تا قلم کفر نیلایدت از قیر
 کاین سست کمان سخت بچشم تو زند تیر
 آری که بسازیچه نگیرند دم شیر
 آیات قضا و قدر آورده به تحریر
 فرمان خدا میچکد از خامه تقدیر

از : مرحوم میرزا یحیی دولت آبادی

کتاب

ما می-رویم و خانه ما میشود خراب
خاکستر سیاه جهان، یا که زر ناب
ما را بچشم خویش به بیند مگر بخواب
بهرچه خیر و شر که مراوراست با شتاب
گفت و شنو، سکوت و فغان، پرسش و جواب
یک قوم در ذهاب و دگر قوم در ایاب
وز ما دگر حدیث نباشد بهیچ باب
تا شد بزندگانی جاوید کامیاب
بی اختلاف نوع و مکان، همچو آفتاب
از ما بیادگار، کتابی علی الحساب

چون عمر ماست همچو حبابی بروی آب
در چشم ما دگر چه تفاوت کند بخاک
ما میرویم و کس نتواند اگر بده-ر
ما میرویم و در پی ما آید این جهان
وصل و فراق و داد و ستم اندوه و نشاط
تا روزگار هست، همین ماجرا بود
چون جایگاه ما بکف دیگران افتد
باید اثر گذارد زخود در جهان و، رفت
باید چه کرد؟- نیکی،- در باره که؟ خلق،
باید چو میرویم، بماند بروزگار

شاهروش و سخنگو

آن یار که خاموش و سخنگوست کتاب است آن کس که نکوخواه و نکوخواست کتاب است
آن دوست که بی رنج و تمنا و توقع باشد بجهان از دل و جان دوست کتاب است

پژمان بختیاری

از : مهرداد اوستا

روز کتاب

گریکی با چشم دانش سوی هستی بنگری
از نشیب خاک بر اوج سپهر چنبیری
باز خوانی راز گردونی بدین پهناوری
باسرا نکشت زمانه هر سحر، زافسونگری
از کتاب آفرینش گر که نیکو بنگری
آنچه خواندستی بگیتی از ثریا تا ثری
گلشنی پر گل، سپهری پر مه و پر مشتری
سیر در گلشنسرای دانش و نظم دری
اینت بهتر معجزی چون معجز پیغمبری
هر که رانی شایدش، هر گز مردم شمیری
کز عرض گوید گهی گاهت ز سیر جوهری

زی سپهر فضل، ای دل، کی توانی رهبری
آدم خاکی ز یک پرواز دانش برد راه
دفتر ایام بگشا کز چنین فرخ کتاب
صفحه بی از مصحف اسرار بگشاید ترا
این کواکب چیست دانی نقطه هایی تا بناک
از ورق گردانی شام و سحر خوانی همه
چیست میدانی سراستان دلجوی کتاب
روح را خوشتر ز گلگشت بهارست و بهشت
نیست مردم را نکوتر همدمی الا کتاب
شوق دانش ذوق معنی از کتابت و کتاب
ذوق حکمت گر تر باشد حکیمی خوش کلام

نغمه سنجی هم چو حافظ شاعری چون انوری
مولوی، مسعود، خاقانی، لبیبی، عنصری
ورمنجم، راز این گردنده نیلوفری
رسم مردمداری و آئین نیکو محضری
ای عجب کز آب خشکی زاید و زاتش تری
تا بدان زی کشور نور و صفا هر دم پری
خود مبارک تر ز هر روزیست از نیک اختر
حبذا خرم بهشتی از همه عیبی بری
با فته از تار و پودی چون پرند شغری
کش بانگشت سلیمانی بود انگشتی
روز بر گوش شفق نهاده زلف عنبری،
تا بناک آیین دل را، زهی روشنگری
بر همه ملک جهان چون هفت گردون سروری

گر ترا شوق ادب، او شاعری شیرین سخن
رود کی، ناصر، سنایی، فرخی استاد توس
گر ظریفی، گویدت صدگون لطیفه نوبه نو
و رهمی جوئی طریق مردمی بنمایدت
«با چنانها این چنینها، آید از هر برگه او
برگه هر برگه کتابی بال پروازی بود
خوشترا ز هر روز و از هر روز کتاب
گشت ازین جشن نکو آیین، زمانه چون بهشت
در مدیح دانش آمد این سرود دلنواز
این نکو آیین زرای روشنی آمد بدید
«تا بزلف نیلگون شب خاک راز یورنداد
از فروغ علم چون آینه خورشید کرد
خواهم این فرخنده کشور را ز دانش و کتاب

باد روشن از فروغش باختر تا خاوران

تا زمانه روشنی دارد ز مهر خاوری

کتاب و درصفت

زدو چیزش بود جان شادمانه
و یا آن دوست کواهل کتابست

خوشا وقت کسی کاند زمانه
کتابی کودلش زو کامیابست

از : نوید حمیدالدینی

کتاب

که هر گزم بدل از صحبتش هلالی نیست
بهیچگاه مگر او را ز من سؤالی نیست
ولیک هیچ زمان بامنش جدالی نیست
وفا و عهد و را هیچگاه زوالی نیست
که هر گزش طمع منتهی و مالی نیست
که خوشتر از وی در دیده ام جمالی نیست
که هر گزش زدو چشم من انفصالی نیست

مرا ز جمله جهان یاری اختیار آمد
هر آنچه خواهم از وی، هماره پرسم، لیک
هزار مسئله آموزدم ز نیک و ز بد
بقا نباشد عهد و وفای یاران را
چنین رفیق کجا در جهان بدست آید
به روز و شب نظر از روی وی نگیرم باز
سواد دیده من شد مگر سیاهی او

از : محمد بیرای گیلانی (شیدا)

در خفیه کتاب

دانا نهد بتارک خویش افسر از کتاب
تن غرق زیوروز را گر نیست غم مدار
زانگه که آشنا بتمدن شد آدمی
شد غوطه ور بسینه دریای معرفت

روزی زخیر و شرجهانش خبر نبود
جنگل نشین و غار گزین و درنده خوی
فهمید رمز گردش افلاک نیلگون
بگشود پرده از رخ روشنگران چرخ

کار جهان بدین سروسامان نمیرسید
بنیاد گشت کاخ بلند آستان علم
در ژرفنای ظلمت اسرار کائنات
راز درون ذره که افسانه مینمود

هر گز بنزد مردم دانا شگفت نیست
آنانکه در فضا ره کیوان گرفته اند
باشد مقام چرخ نوردان شرق و غرب
زینسان اگر حکایت دنیا کنم بیان

در کار دین نگر که باعجاز خویشتن
دم میزند محمد پیغمبر از کتاب

خواهی گرت حقایق رضوان شود یقین
باغیست پر شکوفه و بحر است پر گهر
یاری است مهر بان و ندیمی است نکته دان
گنج سعادت که طلب میکنند خالق

بگشا بروی خویش جنا را دراز کتاب
نفعی رسان بجان و دل منظر از کتاب
آری مصاحبی نبود بهتر از کتاب
در یافتند مردم دانشور از کتاب

آنها که دولت هنر و دانش آرزوست
کی میشود پذیره فرمان ناکسان
در موج خیز حادثه مردان کاه کار

هر گز بهیچ روی نییچد سراز کتاب
باشد کسی هر آینه فرمانبر از کتاب
بستند بر سفینه خود لنگر از کتاب

انسان بکار گاه جهان میدهند اگر
آری بدیو لغزش و عصیان و انحراف
آنکس که آشنا نفسی با کتاب گشت
کاری بجا بود که سخن سر کنند خالق
(شیدا) تو نیز هم نفس جان خویشتن

باشند بهره ور پدر و مادر از کتاب
بندند راه را پسر و دختر از کتاب
دارم یقین که دل نکند دیگر از کتاب
تجلیل میکند شه نام آور از کتاب
داری همای طبع سخن گستر از کتاب

از: اسماعیل روزبه (فریدخویی)

دو دوستی بهتر از کتاب نبود

خوشترین دوره حیات بشر
چون جوانی که میرود بشتاب
من بر آنم که گر بغفلت رفت
رو به تحصیل علم و دانش کوش
آزمودم جهان و هر چه دروست

همه گویند جز شباب نبود
دوره شور و التماس نبود
آنهم از عمر ما حساب نبود
که جهان جز خیال و خواب نبود
دوستی بهتر از کتاب نبود

از : عبدالرسول حامدی

دبیر و سرپرست دبیرستان فردوسی برازجان

هفتۀ کتاب

خوش آنزمان که کنی با کتاب خلوت ساز
در آنزمان ز سر شور و حال مرغ دلست
خوشا ز راه ادب لایه کردن و سودن
براین مقام گران پایه ، چون گذر کردی
ز سر برون بنما فکر فہم و دانش خویش
کہ ہرچہ دانی و دانند از این مکان باشد
ببال ای مہ آبان بخویشتن کن تو
بماہای دگر بازگو کہ غم نخورند
ہمیشہ وقت کتابست در خلال زمان
کجا شود سخن و قصہ کتاب تمام
در این مقام عبت باشدم سخن گفتن
غزلسرائی نہاید صرفہ ای ندم
« در آن مقام کہ حافظ بر آورد آواز »

خوش آنزمان کہ کنی با کتاب خلوت ساز
در آنزمان ز سر شور و حال مرغ دلست
خوشا ز راه ادب لایه کردن و سودن
براین مقام گران پایه ، چون گذر کردی
ز سر برون بنما فکر فہم و دانش خویش
کہ ہرچہ دانی و دانند از این مکان باشد
ببال ای مہ آبان بخویشتن کن تو
بماہای دگر بازگو کہ غم نخورند
ہمیشہ وقت کتابست در خلال زمان
کجا شود سخن و قصہ کتاب تمام
در این مقام عبت باشدم سخن گفتن
غزلسرائی نہاید صرفہ ای ندم
« در آن مقام کہ حافظ بر آورد آواز »

از : رضا قربانی (بیمنا)

اصفہانی

کتاب

بر صحبتش افتخار دارم
نابودہ و را ز من توقع
زنگ الم از دلم زدودہ
نازردہ مرا بعمر از خویش
تہذیب و کمال یابم از او
بخشد بہ دلم ز مہر تسکین
دادہ است مرا بمصلحت پند
جز خیر نخواہد از برایم
از دوری من تورا ست خسران

آن دوست کہ هست غمگسارم
من بردہ ہمیشہ زو تمتع
صد عقدہ ز خاطر مگشودہ
نگرفتہ رہ نفاق در پیش
ہر بار کہ می کنم بدو روی
با روی خوش و کلام شیرین
کردہ است مرا ز خویش خرسند
این دوست کہ هست رہنمایم
گوید کہ : « زمن مشو گریزان

با من همه عمر همنشین باش
 هر کس که ز من بجهل بگریخت
 برخویش بسی ستم روا داشت
 آنان که به من علاقه بستند
 گشتند سخنوران نامی
 ز اندیشه تابناک آنان
 سرمایه آدمی کمال است
 من گلشن دانش و کمالم
 رخشنده بسان روی شمع
 گر شعله من خاموش افتد
 ظلمت بفروغ چیره گردد
 من هادی نسل هر زمانم
 فرهنگ و تمدن جهانی
 از باده من بنوش جامی
 این مائده قوت عقل و جانست
 از من مگسل ز جهل پیوند
 تا در ره وصل من روانی
 ای اهل کمال و دانش و فر
 این دوست که جان از اوست خرسند
 این مونس مهربان کتاب است

از : اسدالله ایزدگشای

بهترین دوست

از خرمن فیض خوشدچین باش
 با دوست بدشمنی در آویخت
 افتاد اگر بچاه جا داشت
 پیوند ز دیگران گسستند
 فردوسی و سعدی و نظامی
 زنده است همیشه نام ایران
 تنخواه کمال به زمال است
 من داروی هر غم و مالالم
 روشنگر یش پای جمع
 دنیا ز خروش و جوش افتد
 عالم ز فساد تیره گردد
 من معجزة میمیرم
 از بود من است جاودایی
 ترکن ز شمیم من مشامی
 بر طالب علم رایگانست
 بر خویش بلا و جور میسند
 از آفت جهل در امانی
 صاحب نظران نیک احسن
 این یار که میدهد مرا پسند
 این همدم نکته دان کتاب است

گفت با من ، حکیمی از سر مهر
 ای بسا دوست کز دورویی و مکر
 می نمایم بتو رفیقی را
 شناسی تو دوستان تا چند
 دوست را در چه بلا افکند
 که دل از صحبتش نخواهی کند

نه که خواهد رباید از تو کلاه
هم نه از راه چاپلوسی و زرق
نیست کاذب که قند را حنظل
نزیکی مختصر مخالف طبع
نه بیاطن بخون تو تشنه
آن صدیقی که هیچگاه نکند
گفتم آن دوست کیست؟ گفت حکیم:
از حسن بهمنیا (متن اصفهانی)

کتاب معلم است

ای پسر روی از کتاب متاب
تا شوی هوشمند و فرزانه
هر کتابی معلمی باشد
که بیاورده‌ای تو در خانه

در سبب طول عمر

کتاب از بهر طول عمر انسان
بهین نسخه است گر خوانند آن را
بخوانید و بیفزایید هر دم
بعمر خویش عمر دیگران را

همدم مردمان دانا

گر هیچ کسست نمی پذیرد
در خانه خویشتن کتابی
شو همدم مردمان دانا
و رجات نمیدهند هر جا
بردار و به پیش روی بگشا
جاگیر بمزم اهل بینش

آنچه بزرگان درباره کتاب گفته‌اند

به وسیله کتاب بزرگان تاریخی که اکنون در آغوش خاک خفته‌اند گفتگو می‌کنیم و افکارشان را از زبان خودشان می‌شنویم.
کتاب مظهر عجایب است زیر اخلاص افکار و آثار بشری را در اوراق خود محفوظ نگاه میدارد.

اگر می‌خواهید از دردها و اندوههای زندگی رهایی یابید و از خوشبختی و نشاط برخوردار شوید به کتاب پناه ببرید و یقین بدانید که در آن رموز گمشده خود را پیدا خواهید کرد.

مردم مرا دارای خوبیهای بسیار میدانند، حقیقت اینست که اگر چنانکه مردم می‌پندارند خوبیم، همه خوبیهایم را از آنچه در کتابها خوانده‌ام کسب کرده‌ام. هنوز هم خرد و دلم را به یاری آنچه در کتابهای باارج نوشته شده بال و پر می‌دهم.

کسانی که کتابهای خوب می‌خوانند بزرگترین دانشگاههای جهان را دارند. زیرا هر کجا کتاب خوب وجود دارد آنجا دانشگاه است.

در يك كتابخانه كه پر از شاهكارهاي نوابغ است بزرگترین اساتید حاضر و آماده‌اند که بشما مجاناً گرانبهاترین درسها را بدهند. در این دانشگاه حافظ درمیان اسرار دل، هرودت در تشریح تاریخ باستان، شوپنهاور در حل معمای وجود، دادسختن میدهند. گالیله، نیوتن، فاراده، اینشتین و صدها دانشمند دیگر رازهای شگفت‌آور برای شما مکشوف می‌سازند.

کتاب بهترین تسلی بخش خاطر پر اضطراب ما، ملجأ و پناه فکر کنجگاه و پرتلاش ما، و آرامش‌دهنده روح سرکش ناراحت ماست.

هنگامی لذت زندگانی را درمی‌یابید که در کنج خلوت با کتاب همنشین باشید. هیچ لذتی برای شما بالاتر از لذت علم نیست. بجز کتاب همدمی مجوید!.. عصر کنونی، عصر اختراع و اکتشاف، عصر تحقیق و تتبع، تکامل و پیشرفت صنایع و فنون و عصر عمل و تجربه است. بنا بر این احتیاج جوانان ما و کلیه طبقات در این عصر بمطالعه از تمام قرون بیشتر است.

مفیدترین اختراع بشر کتاب است. بکوشید از این اختراع سودمند همیشه برخوردار باشد.

بهترین سخنان بزرگان را از کتاب باید شنید. سعادت‌مند کسانی که گوش هوش بسخن کتاب دارند.

هر چه بیشتر کتاب بخوانید بیشتر از زندگی واقعی برخوردار خواهید شد.

زندگی سعادت‌بار امروز زائیده دانش و هنر است. بمطالعه کتاب بگنجینه دانش و هنر راه جوئید.

اگر می‌خواهید فرزندان شما سعادت‌مند باشند آنان را بمطالعه کتاب عادت دهید. خواندن هم مانند فکر کردن و نوشتن خود هنری است.

کتاب گنج بی‌پایانی است که هر چه از آن بردارند پایان نمی‌پذیرد. بگوئید افراد يك مملکت چقدر کتاب می‌خوانند تا بگویم چقدر متمدن هستند. چنان بخواندن کتاب علاقه‌مندم که این ذوق را با همگی خزائن جهان تعویض نخواهم کرد.

کمال انسانی تنها از راه خواندن کتاب انجام می‌گیرد.

مطالعه کتاب یعنی تبدیل ساعات ملالت بار به ساعات لذت بخش.

در برابر باب دانش هیچ چیز برارنده تر از کتاب نیست.

از این مهمی‌تری بزرگتر نیست که کتاب باشد و کتاب‌خوان نباشد.

قرن بیستم قرن تفکر و تخصص است. این هر دو بدون مطالعه میسر نیست.

پیشرفت هر کشور به کاردانی نیروی انسانی آن مربوط است و کاردانی واقعی بدون کتاب و مطالعه بدست نمی آید.

گنجینه علمی و فلسفی و ادبی و هنری گذشته ایران در کتابها نهفته است. بخوانیم تا از آن بهره بگیریم.

پرارزشتین میراث گذشتگان ما کتابهایی است که برای ما باقی گذاشته اند ایرانی با افتخار کسی است که از این میراث گرانبها اطلاع داشته باشد و استفاده کند.

بناها فرو میریزند. زمین و زمان دگرگون میشود. ولی افکار عالی در کتابها زنده می ماند.

تا بزرگترها کتاب در دست نگیرند کودکان به مطالعه علاقه مند نمی شوند. سواد، فقط خواندن و نوشتن نیست. سواد یعنی علم بهترزندگی کردن و آنرا از راه مطالعه دائم میتوان به دست آورد.

کتاب خوب همدم و غمخوار و راهنمای انسان درزندگی است. فرزندان خود را فقط به خواندن، کتابهای سودمند تشویق کنید. اگر می خواهید ساعتی را آرام و دلنشین بگذرانید به کتابخانه ها مراجعه کنید.

دانشگاه حقیقی جائیست که مجموعه ای از کتاب سودمند فراهم شده باشد. اگر در کشور ما هر خانواده می تواند کتابخانه کوچکی از کتب مفید داشته باشد بطور قطع بهدفعهای ملی عالیتری میرسید.

آنچه را که بعد از بیست سال تجربه میتوان آموخت، مطالعه صحیح در یکسال بمامیآموزد.

پایه های تمدن قرن بیستم بر اساس کتاب و مطبوعات استوار است. کتاب جزو لوازم ضروری زندگی است اگر متوجه این قسمت شده اید دیگر از بدبختی شکایت نکنید زیرا شما خوشبخت هستید.

کتاب برای جوانان راهنمائیست که آنها را بطرف شرافت و فضیلت میکشاند.

خوشبخت کسی است که بیکی ازدوچیز دسترسی دارد: یا کتابهای خوب یا دوستانی که اهل کتاب باشند.

اگر کتاب نباشد روح بشر پرورش نمیابد.
 دردنیالذتی نیست که بالذت مطالعه برابری کند.
 کتاب بهترین راهنمای زندگی است.
 هر جامعه که کتابخوان بیشتر دارد پیشرفته تر است.
 هر کس بیشتر کتاب بخواند کامیاب تر است.
 برای ترقی خود و کشورتان کتاب بخوانید.
 کتاب راززندگانی را به آدمی می آموزد.
 خود را عادت دهید که در شبانه روز دست کم یک ساعت کتاب بخوانید.
 راززندگی و کامیابی را در کتاب بجوئید.
 باخواندن هر کتاب به دنیای تازه تری دست می یابید.
 کتاب خوب فکر و روح شما را از لغزشها بر حذر میدارد و فکر بی لغزش
 یعنی برنده ترین سلاح ترقی و بهزیستی.
 باخواندن کتاب بفکر خود نظم و ترتیب دهید.
 کتاب خوب دوست بی آزار و رفیق همراهی است که همیشه فایده
 میرساند.

کتاب مخزن اسرار و منبع الهام است.
 کتاب مشکل گشای همه مسائل و مشکلات شماست.
 نیاکان شما سالها رنج بردند تا کتابی برای شما آماده کنند.
 هر کتاب نتیجه مطالعات و سالها رنج و زحمت مردان نامی و بزرگان
 جهان است.

کتاب بزرگترین سرمایه بشر است.
 خواندن کتاب از اتلاف وقت جلوگیری میکند.
 اگر کتاب نباشد تمدن هم نخواهد بود.

کتاب گذشته‌ها را به حال تبدیل میکند و راه‌های دور را از میان بر میدارد.

کتاب آسانترین، سریع‌ترین و اساسی‌ترین وسیله است برای استفاده از همه معلوماتیکه نوع انسان در طول هزاران سال کسب کرده است. دوستی به زندگی لطف و زیبایی میدهد، دوستی با کتاب پدیدارترین دوستی هاست.

کتاب عرصه بر خورد اندیشه هاست. در این برخورد هیچ اندیشه ای نابود نمیشود ولی اندیشه های تازه بوجود می آید.

به شخصیت خود بیندیشید قسمت بزرگی از آن مرهون کتاب است. شبهای طبیعت را مهتاب و تاریکیهای روح را کتاب روشن می کند. برگهای کتاب بمنزله بالهائی هستند که روح ما را بعالم نور درو شنائی پرواز میدهند.

اطاق بدون کتاب مانند تنی بی روان است.

کتاب رکن اعظم سعادت و نیک بختی است.

ملتی که با کتاب سروکار ندارد رشد فکر و فرهنگ ندارد.

کتاب دری از بهشت معانی و گلشن لطائف به قلب آدمی بازمی کند و بر ظلمت افقهای مجهول روشنائی می افکند.

چه لذتی بالاتر از این تواند بود که فکر شهر خود را بگسترده واز کتابی به کتابی و از صفحه ای بصفحه دیگر پرواز نماید.

در این سنگلاخ پر آشوب زندگی، آدمی راهبری لازم است. هیچ رهبری بهتر از یک کتاب خوب نیست.

کتاب ارزنده ترین مونس ایام فراغت بشر است.

کتاب جام جهان نماست.

گنجینه دانش را بهر قیمتی بخريد ارزانست.

چاره گرفتاریها را در کتاب خوب بجوئید.

از دوشیزه نصرت سرحدی

دانش آموز کلاس چهارم ادبی دبیرستان پروین شهرستان بم

کتاب

خورشید چون مسافری که آهنگ سفری دراز می کند با زمین سرگرم
خدا حافظی است. روز خسته آرام آرام در خواب میرود؛ شاخه های درختان بید بر
روی آبها خم شده اند؛ دلدار من، تو چرا فرامیگویی؟ فروریز ای اشک، فروریز!
فقط تو میدانی که در زیر این شاخه های بید که بادست نسیم شامگاهان آهسته آهسته
میلرزند یاد روزگار پیشین چه غم انگیز است ولی ای کتاب زیبا از میان تاریکی و
رنج و غم، تو روز و شب در برابر من میدرخشی همچنانکه از خلال شاخه های بید،
اختر شامگاهان فروزان است.

درد تاریکی هستم که پایش را نمی شناسم همه جا با ترس و امید همراهم؛
نگاهم تیره شده، دلم از تپش افتاده، هیچ صدائی بگوشت نمیرسد، هیچ فروغی
بد بدگان فرو بسته ام نمی تابد، تنها نوری که به قلمم راهنمایی میشود خواندن مطالب
زیبا و دلپذیر تست. به هنگام سفر از کوردهای پرنشیب و فراز، همه جا نغمه
هی آسمانی تو رفیق راه و تسلی بخش دل منست، دوست دارم که در همه وقت و
همه جا، در سفر و حضر تو بهمراه باشی دلم میخواهد که در خواب و خیال با تو
هم آواز و دمساز باشم، تو کلید موفقیت و گامیابی هر فردی می باشی. تنها تو هستی
که شب و روز گاه و بی گاه برای خدمت به بشر خود را در اختیار آدمیان میگذاری
و با زبانی امید بخش، دلهای رمیده ناامیدان را در دل شبهای تیره و خوفناک
امیدوار می سازی و مرهم دردی برای درمان روح خسته و دل افسرده آنان میشوی.
تو آن مظهر مهر و وفا و عشق و صفا هستی که دل سنگ جدا شده از کوههای سخت
و راههای پرنشیب و فراز را نرم می سازی. تو دوستی مهربان هستی که هرگز براه

نفاق نخواهی رفت . هر کس رو بسوی تو آرد با آغوش باز از او استقبال میکنی . هر گز ندیده‌ام که زمانی با ترو شروئی و خشونت بکسی پاسخ دهی . هر آنگاه که قلب محزون، از درد ورنج زندگی بستوه می‌آید با چهره‌ای پریده رنگ و دلی شکسته راه سرمزل تو را درپیش میگیرم . می‌بینم لبخندی شیرین و دلپذیر، صفحات نقره‌فامت را ازهم میگشاید . بسان لبان گالگون دختران پاکدامن و پاکیزه‌خو شادابی و لطافت گلپای نیم شکفته بهاری دلم را روشنی و صفا می‌بخشی . هر گز نمی‌بینم که از پاسخ دادن باهل مطالعه شکوه‌ای بر زبان آری ، مانند فرشتگان آسمان اخلاق خوش و ملکوتی داری . خطوطی که بر صفحات زیبا و شفاف نقش بسته است از برقی امیدبخش و شادی دهنده روشن است و دنیای مهر و محبت را همچون مشعلی فروزان در آن گویا می‌سازد هر گز بکسی حسد نمی‌ورزی ، قلبت آینه صاف و تابناکی است که غبار کدورت و کینه صفای آنرا از بین نمی‌برد . با کوچک و بزرگ، تهیدست و مالدار یکسان رفتار میکنی . چه بگویم ؟ نه، زبانم توانا به بیان خوبیهای تو نیست . به تو باید بیش از حد احترام گذاشت زیرا تو سزاوارشایسته‌ترین احترامات هستی . تراو گرچه به بهای جان باشدمی‌خرم و برایت جایگاهی آنچنانکه سزاوار باشد آماده می‌کنم تا از دست بدخواهان، درامان باشی . در این روزها خوشبختانه بهر جا قدم میگذارم سخن از تو در میان است ؛ درباره عظمت جاودانی تو بحث مینمایند . شاعر میشوند و برایت شعر محبت میسر آیند زیرا از هر چه خوبست خوبتری و پاکیی و صفادر اوراق تو متمرکز است .

از دوشیزه شهر اوشهری

دانش آموز دبیرستان پروین بم

کتاب

ظلمت باطل زرویت منعدم گردید از آن

کز لقای تست نور حق نمودار ای کتاب

پیش تو خواندند سقراط و فلاطون درس عشق

تا چنین ماندند زنده طی اعصار ای کتاب

وقتی شور مستی در دلها سایه می افکند و زمانی که آفت زندگی، یعنی غم، دلها را می گدازد، هنگامی که از هر طرف و هر کسی دلخسته شده ایم و وقتی که تقریحی برای ایجاد سرور نیست؛ شب هنگام که هوای تیره و تاریک، به روشنائی میچربد، و روزی که در پی این روشنائی محبت ها و عشقها پایمال میگردد و هستی بر باد رفته است؛ بلی در این زمان فقط یک دوست عصا کش و راهنمای ماست این دوست که بر کلیه پدیده ها حاکم است و بکمک ما میشتابد و آنچه که آرزوی ماست برمی آورد کتاب است - من کتاب را که بهترین و کاملترین راهنمای من بوده و هست. دوست می دارم چون آنچه را که از او بخوام باخوشروئی و درستی و آهستگی و بی رودر بایستی بر ایم می گوید - رئیس جمهور فقید امریکا آبراهام لینکلن چه خوش گفته است :

« بدون حکومت ممکن است زندگی کرد ولی بدون کتاب ممکن نیست ».

وفیلسوف فقید بلژیکی موريس مترلینگ فرموده است : « تنهایی جهنم است اما با مطالعه این جهنم تبدیل به بهشت میگردد ».

آری راستی - پنه بهشتی، آنجائی که بهشت ایده آل باشد زندگی جاودانی در جریان است. تولستوی میگوید : « هیچ لذتی قابل برابری با مطالعه نیست ». مونتسکیو میگوید : « ارزش يك كتاب قيمتى نيست كه در مقابل آن می پردازیم ». پلوتارک مورخ شهیر می گوید : « اگر مادر نباشد جسم انسان بوجود نمی آید و اگر

کتاب نباشد روح انسان پرورش نمی یابد . »

راستی بیائیم و فکر کنیم که کتاب چقدر وجودی میتواند داشته باشد؟ کتاب هر چه هست و آنچه که دارد مشروط بر آنکه توأم با مواد عقلی و نقلی باشد مطبوع و قابل پرستش است.

ویکتور هوگو که بقول اغلب جهانیان یکی از نوابغ است در سلسله خاطرات و اندیشه های خویش حتی تادم واپسین گواهی که خود شاهکارهای جاودانی چون بینوایان و نتردام دویاری بوجود آورد هرگز از مطالعه باز نمی نشست. عقیده او این بود که همین مطالعه کتاب و خواندن آثار بزرگان و نوابغ اورا در این شاعران علم و ادب افکند و چنانچه او آثار قدما را از این نوابغ و صفحات و زوایای کتاب جستجو میکرد دیگران هم در آینده چنین خواهند کرد و او را با آثارش دوست خواهند داشت.

امروز دیگران رهبری ملت خود را بر شالوده اجتماعی مطالعه پایده میگذارند. در هر کشوری از فقیر و غنی، عالم و عامی، و خلاصه همه و همه جز بکتاب و جز بمفهوم جاودانی این هدیه بشریت نمینگرند. صنعتگران، حجازاران، مخترعان و ادباء، شعرا، سلاطین، نوابغ بوسیله همین گنجینه امروز بد بشریت هدیه شده و بدین وسیله بماء حروفی گشته اند .

عقاید و افکار قدما طی سطوری که بادست بر صفحات سپیدش نگاشته شده امروز بهترین و بزرگترین راغنمایان و پیشروان ما هستند .

اشعار جاودانی همه طی کتب بيشمار بمعرضه میشود و در این زمینه است که میتوان بحقایق و مراثب گذشته پی برد . در صفحات بی نظیر کتاب است که میتوان چهره های بزرگان و شواهد بی مثال نوابغ را مشاهده کرد، انواع کتب علمی و فنی بارشته تحقیقات توأم و بانظریات دانشمندان زیر این نام عنوان میگردد. شاهکارهای جاویدان ادب و هنر که از پنجه های باارزش و متفکرین جهان تراویده است ، امروز بهترین دوست و صمیمی ترین همدم من و شماست . وقتی کتابها بترتیب اهمیت و علاقه مندی جمع شدند ایجاد کتابهای عظیمی می کنند که ما و دیگران و سپس

آیندگان می‌توانند از آنها لذت ببرند و آنها خواهند توانست از سبکها و نوشته‌های امروز و دیر روز اطلاع یابند و چه بسا که در آینده پس از این مطالعات بر گنجینه نوابغ و مشاهیر افزوده گردد. اما گفتیم که سعادت و خوشبختی هر ملتی بسته به ایجاد چنین همبستگی و اتحاد فکری است. باید دید که ترازوی کتاب از گوشه و کنار جهان بما چه پاسخ می‌گوید آنچه می‌توان ابتدا بنظر آورد آنکه شالوده هر ملتی که بر پایه مطالعه گذارده شود ناگسستنی و غیر قابل انسداده است، و نسلهای آینده نیز همچنان از این قانون بهره‌مند خواهند شد. این اصل مشروط بر مطالعه کتب کتابخانه‌است. علامت و نشان ترقی و تعالی هر ملت مترقی بدان بستگی دارد. اکنون ما هم سری با طراف و اکناف جهان بزیم و ببینیم با در نظر گرفتن نسبت بین دول کدام ملت را میتوان از این لحاظ برتر شمرد. کتابخانه ملی واشنگتن بالغ بر بیست و پنج میلیون کتاب دارد و کتابخانه لنین شهر مسکو دارای متجاوز از هیجده میلیون کتاب است. آکادمی علوم روسیه چهار میلیون کتب علمی و فلسفی دارد و شماره کتابخانه عمومی روسیه از سی و پنج هزار تجاوز می‌کند و بر طبق آمار گرفته شده بطور متوسط هر ساله هر کتابخانه از یکصد تا یک میلیون کتب علمی و ادبی و نشریه در روسیه کنونی منتشر می‌گردد. نیکرینه کشوری که در حدود یک بیستم ایران می‌باشد دارای کتابخانه‌ای است که دویست و پنجاه هزار کتاب دارد. ایتالیا مبدود هنر پرستان و محل انتشار و ایجاد فیلم و موسیقی و زیبائی دارای کتابخانه‌ای است که بالغ بر سه میلیون و چهارصد هزار جلد کتاب متنوع می‌باشد و در کتابخانه ناپل همین کشور یک میلیون و سیصد هزار جلد کتاب وجود دارد. کشوری چون کو با کتابخانه‌ای دارد که دویست و پنجاه هزار کتاب دارد. و کنگو کتابخانه‌اش شامل یک میلیون و چهارصد هزار جلد کتاب است.

باری باید اجتماع را با کتاب و کتابخانه دوست و مانوس کرد. باید آنان را که قدرت مطالعه دارند با ایجاد و نگارش و ترجمه کتابهای خوب بکتاب خواندن و مطالعه علاقه‌مند کرد و آنانکه قدرت خواندن ندارند به ترتیب که میسر باشد بسا سواد کرد. در نتیجه چنین اصلاحاتی کتاب آن قدرتی را که دارد ابراز خواهد

داشت و آنچنان که هست خواهد بود . طبقه تحصیل کرده ما باید نویسندگان و مترجمین بزرگ آینده باشند و هر يك از ما بسهم خود دینی درخصوص کتاب داریم که باید بپردازیم ، هر يك از ما که از این وظیفه اجتماعی شانه خالی کنیم مدیون بشریت خواهیم بود زیرا هنوز هم وقتی نامی از خدایان علم و ادب برده میشود جز بخاطر ایجاد ارزنده ترین شاهکارهای جهان که بدست ایشان نوشته شده است، نیست .

آیا ممکن است مطالعه و ترنگوتد، اشک از چشمان فرو نریزد . و یا بینوایان هوگو حس صمیمیت و مردانگی و محبت بهممنوع درما بوجود نیاورد ؟ شراره های خشم و وحشت و نفرین لعنت بر جنگ مفهومی است که تولستوی در کتاب جنگ و صلح آورده و تحقیق درزندگی حیوانات آنچنانکه بازندگی بشر قابل تطبیق باشد ازعهده موریس مترلینگ برآمده است و بس . پس بر کتاب درود گوئیم و همیشه محترم و قابل اطمینانش بشمریم .

سپاسگزاری

در پایان این کارنامه اداره کل نگارش لازم میدانند بمصدق لان شکرتم لازیدنکم از مساعدت و همکاری جناب آقای شفقی مدیرکل امور مالی که همه وقت با روئی شاد درخواست ما را با جابت و قرون داشتند و وسایل تسهیل نشر این کارنامه را از هر جهت فراهم ساختند تشکر نماید .

آهنگ از : مهر پور
شعر از : دکتر معین افشار

ترانه کتاب *

چون گردم خسته دل و تنها	خواهم کز دل ببرم غمها
جویم هم صحبت و هم رازی	تنهایی خسته کند جان را
کی باشد همدمی چون	اوراق زرین کتاب
هر برگش گنجی شایان	پیر بها تر از زر نساب
با سعدی در گلستان	گل چینم در صحبت او
اسرار عمر و هستی	خیام آموزد چه نکو
چون با حافظ همسخنم	راهی یابم به بهشت آندم
هر گه برگی خوانم	از تاریخ نیاکانم
گردد روشن بر من	راز شوکت ایرانم
خوشبخت آن کو داند	قدر و ارزش وقت و زمان
با چشم دل خواند	اوراقی ز کتاب جهان

* حق این بود که ترانه و نت هفته کتاب که در آغاز مراسم هفته در تالار فرهنگ بمورد اجراء گذاشته شد در نخستین صفحات این کتاب از نظر خوانندگان عزیز بگذرد ولی بعلمت تأخیر و اینکه صورت و نت آن دیرتر بدست ما رسید ناگزیر شدیم درج آنرا به قسمت آخر کتاب موکول نمائیم.

Handwritten musical score in Arabic notation, featuring multiple staves with notes, rests, and musical symbols. The notation includes various rhythmic values and melodic lines, typical of traditional Arabic music. The score is written on a series of staves, with some staves containing multiple lines of music. The notation is in Arabic script, with notes and rests represented by various symbols and lines. The score is written on a series of staves, with some staves containing multiple lines of music. The notation is in Arabic script, with notes and rests represented by various symbols and lines. The score is written on a series of staves, with some staves containing multiple lines of music. The notation is in Arabic script, with notes and rests represented by various symbols and lines.

فهرست مطالب

صفحه

موضوع

۱	سخنی چند پیرامون تأسیس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۳	اساسنامه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۹	دیباچه
۱۵	تشکیل نخستین جلسه اختصاصی اعضای کمیته طرح و برنامه ها
۱۶	طرح کلی هفته کتاب
۲۲	طرح انتشاراتی هفته کتاب
۳۱	تشکیل جلسه مخصوص هفته کتاب در تالار کتابخانه فنی
۳۳	مصاحبه مطبوعاتی جناب آقای وزیر آموزش و پرورش
۳۸	مصاحبه تلویزیونی جناب آقای دکتر هدايتی
۴۰	برنامه مراسم رسمی آغاز هفته کتاب در تالار فرهنگ
۴۳	سخنرانی جناب آقای دکتر صادق کیا معاون وزارت فرهنگ و هنر
۴۸	گزارش آقای دکتر فضل الله صفا در آغاز مراسم هفته کتاب
۵۶	افتتاح نمایشگاه مرکزی کتاب در پارک شهر
۶۲	جشن هفته کتاب در دبیرستان انوشیروان دادگر
۶۶	جشن هفته کتاب در دبستان نمونه دهخدا
۶۹	جشن هفته کتاب در دبیرستان مهران
۷۲	جشن هفته کتاب در دبیرستان دارالفنون
۷۶	جشن هفته کتاب در ادارات نواحی و شهرستانهای استان تهران
۸۲	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان مرکزی
۸۹	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان گیلان
۹۷	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان مازندران
۱۰۷	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای آذربایجان شرقی
۱۲۲	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای آذربایجان غربی
۱۲۸	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان کرمانشاهان
۱۳۳	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان خوزستان
۱۴۳	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان فارس
۱۵۵	فعالیه های مراسم هفته کتاب در شهرستانهای استان کرمان

موضوع

صفحه

۱۶۲	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های استان خراسان
۱۷۸	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های استان اصفهان
۱۸۷	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان
۱۹۲	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های استان کردستان
۱۹۷	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های فرمانداری بنادر و جزایر خلیج فارس
۱۹۹	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های فرمانداری چهارمحال و بختیاری
۲۰۲	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های فرمانداری کل سمنان
۲۰۵	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های فرمانداری کل همدان
۲۰۹	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های فرمانداری کل لرستان
۲۱۱	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در شهرستان‌های فرمانداری کل ایلام
۲۱۲	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در فرمانداری کل یزد
۲۱۳	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در فرمانداری کهگیلویه
۲۱۴	فعالیت‌های مراسم هفته کتاب در چند شهرستان دیگر
۲۲۳	سرنوشت کتاب در جهان امروز و فردا (سخنرانی آقای دکتر عدی آدرخشی)
	کتاب و مطبوعات و تأثیر آنها در اخلاق عمومی (سخنرانی آقای علی اصغر مدرس)
۲۳۳	در تالار کتابخانه ملی تبریز
۲۴۳	آنچه پاره‌ای از شعرا درباره کتاب سروده‌اند
۲۵۴	آنچه بزرگان درباره کتاب گفته‌اند
۲۵۹	کتاب
۲۶۱	کتاب
۲۶۵	ترانه کتاب
۲۶۶	نت ترانه کتاب
۲۶۷	فهرست مندرجات